

Bundel van de Commissie Ruimte 2018-2022 van 16 april 2020

Agenda bijlagen

Concept-besluitenlijst digitale commissie Ruimte 16 april 2020

Agenda Commissie Ruimte (digitaal) 16 april 2020

- 1 Opening en vaststellen agenda
- 2 Inpraak
Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren. De inspraakteksten zullen nog toegevoegd worden.

Insprekers:
1). mevr. Yl. de Nerée inzake "Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" (agendapunt 4) *Inspraaktekst is bijgevoegd*
2). de heer Al. de Nerée (namens Huize Babberich B.V. en Halsaf Exploitatie B.V. en als vertegenwoordiger van een groot deel van de familie de Nerée tot Babberich) inzake "Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" (agendapunt 4)
3). de heer mr. R.C.J.L.E. de Nerée tot Babberich, voorzitter Stichting Behoud landgoed Kasteel Halsaf
nb. deze inspraaktekst wordt door de commissievoorzitter voorgelezen op verzoek van de heer De Nerée; er kunnen door de commissie hierover dus geen vragen worden gesteld
4). mevr. M. Blom inzake Verordening "watersportcentrum De Bijland" (agendapunt 5)
5). dhr. M. Martens inzake Verordening "watersportcentrum De Bijland" (agendapunt 5)

Inpraaktekst M.Blom cie. Ruimte 160420 inzake verordening watersportcentrum De Bijland
- 3 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering
De commissie wordt gevraagd de besluitenlijsten van de vergadering van 12 februari jl. en de digitale vergadering van 2 april jl. vast te stellen. De vergadering van 18 maart jl. is vanwege de corona-crisis geannuleerd.

Concept-besluitenlijst commissie Ruimte 12 februari 2020
Concept-besluitenlijst digitale commissie Ruimte 2 april 2020.docx
- 4 Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" (Z/18/311941)
De raad wordt voorgesteld om de "Partiele herziening van het bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal.

Portefeuillehouder: wethouder Winters
Dossier 1919 voorblad
Raadsvoorstel en raadsbesluit: Uitvoering geven aan de gerechtelijke uitspraak Halsaf
Bijlage 1 Toelichting en regels gerechtelijke uitspraak bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich
929224 Bijlage 2 Rectificatie uitspraak en verzoek om retourneren toegezonden uitspraak m.b.t. beroep Zevenaar bp.pdf
20-356 200408 Beantwoording TV LB 200313 uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak bp Landgoed Halsaf deel Huize Babberich
Ingekomen brief tbv cie ruimte 150420 partiële herziening landgoed Halsaf deel huize Babberich
- 5 Verordening "watersportcentrum De Bijland" (Z/20/350915)
De raad wordt voorgesteld de verordening "watersportcentrum de Bijland" vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Winters
Dossier 1921 voorblad
Raadsvoorstel en raadsbesluit verordening watersportcentrum de Bijland
Bijlage 1 Verordening watersportcentrum de Bijland
Bijlage 2 kaart behorend bij verordening Watersportcentrum de Bijland
Bijlage 3 toelichting op verordening Watersportcentrum de Bijland
- 6 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen (Z/19/331349)

De raad wordt voorgesteld om:

1. De responsnota bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" vast te stellen
2. Het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting
3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Winters

Dossier 1907 voorblad

Raadsvoorstel en raadsbesluit Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

Responsnota bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

Bijlage toelichting bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

Bijlage regels bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

Bijlage verbeelding bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

191220 Zienswijze Provincie Gelderland 19 dec. 2019 ontwerp-bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

20-363 200409 Beantwoording TV GL 200408 cie. RU 150420 bp Ringdam 1 Herwen-buitengebied Zev. bp paardenhouderij

7

Warmtenet Zevenaar: resultaten fase 2 & vervolg fase 3 (Z/16/257424)

De raad wordt voorgesteld het benodigde budget voor het vervolgtraject fase 3A warmtenet Zevenaar (€ 40.237) te dekken uit de Klimaatmiddelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk middels de decembercirculaire 2019.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

Dossier 1953 voorblad

Raadsvoorstel en raadsbesluit Warmtenet Zevenaar ...vervolgtraject fase 3

Bijlage 1 Samenvatting conclusies fase 1 en 2

Bijlage 2 Fase 3A de stappen en onderbouwing benodigde middelen

Bijlage 3 Eindrapportage fase 1 Deerns – 20.12.2018, Onderzoek naar de technische financiële haalbaarheid van een Warmtenet in Zevenaar

Bijlage 4 Eindrapportage fase 2 Dupam & PAMEC – 30.01.2020, Verdiepende haalbaarheidsstudie naar een warmtenet voor Zevenaar

8

Hoogbouw afvalbeleid en invoering diftar (Z/20/351401)

De raad wordt voorgesteld een investeringskrediet van € 655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 63 ondergrondse containers voor restafval met een bijbehorend passensysteem.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

Dossier 1947 voorblad

Raadsvoorstel en -besluit Hoogbouw afvalbeleid en Diftar

Bijlage 1 Overzicht harmonisatiefasen

Bijlage 2 Memo Harmonisatie afvalbeleid hoogbouw

9

Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers (Z/20/351403)

De raad wordt voorgesteld om:

- 1). Een investeringskrediet van € 431\,000\,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 45 boven en ondergrondse glascontainers voor nieuwe ondergrondse glascontainers \(\text{voor bont en wit glas}\);
- 2). Een investeringskrediet van € 144\,000\,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland\.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

Dossier 1956 voorblad

Raadsvoorstel en - besluit Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers

10

Mededelingen portefeuillehouders

Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

11

Rondvraag

De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

12

Sluiting

Zevenaar, 3 april 2020

Namens de Agendacommissie,

Ellen Hondelink-Rinsma, commissiegriffier

Besluitenlijst digitale Commissie Ruimte 16 april 2020

Voorzitter:	dhr. H.T.W. Visser
Commissiegriffier:	mevr. E.H. Hondelink-Rinsma
Leden:	mevr. T.J.E.M. Riswick-Keultjes (Lokaal Belang); dhr. E.G.B.M. Buil (Lokaal Belang); dhr. E.R. van Essen (Lokaal Belang); dhr. H.A. Bulten (Lokaal Belang); dhr. F.B.M. Evers (CDA); dhr. A.M. Meijer (CDA); dhr. M.R.A. Lap (PvdA); dhr. R.A. Teunissen (VVD); dhr. E. Verkampen (D66); dhr. B.M. Kagei (GroenLinks); dhr. P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar)
Collegeleden:	mevr. C.M. Koers-de Graaf; dhr. J.W.H. Winters
Overige aanwezigen:	Insprekers: mevr. Y. de Nerée; de heer A. de Nerée; de heer mr. R.C.J.E. de Nerée tot Babberich; mevr. M. Blom en dhr. M. Martens
Afwezig met kennisgeving:	dhr. B.J.F.M. van der Kroon (CDA); mevr. M. Dunnink (SP) en dhr. W.J. Snelders (VVD)

1 Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de digitale vergadering om 19.30 uur en heet de commissieleden en aanwezige insprekers van harte welkom. In verband met de inspraak worden agendapunten 4 (Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich") en 5 (Verordening "watersportcentrum De Bijland") naar voren gehaald. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

2a Inspraak (deel 1)

Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.

De volgende insprekers hebben zich aangemeld:

* Agendapunt 4 "uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich":

1. mevr. Y. de Nerée

2. de heer A. de Nerée (namens Huize Babberich Beheer B.V. en Halsaf Exploitatie B.V.)

3. de heer mr. R.C.J.E. de Nerée tot Babberich, voorzitter Stichting Behoud landgoed Kasteel Halsaf (deze inspraaktekst is door de commissievoorzitter voorgelezen op verzoek van de heer De Nerée tot Babberich)

De inspraak van de drie insprekers is terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar via "[vergadering live volgen of terugkijken](#)".

De commissieleden stellen enkele vragen aan mevrouw Y. de Nerée over de komst van de schutterijen naar het Landgoed, het aantal evenementen, het al dan niet bezwaar maken tegen evenementen of bijeenkomsten die de schutterij organiseert. Aan de heer A. de Nerée wordt nog een vraag gesteld over het standpunt van inspreker ten aanzien van de viering van de schutterijen.

4 Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" (Z/18/311941)

De raad wordt voorgesteld om de "Partiele herziening van het bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal.

Commissie

De commissieleden stellen in de beraadslagingen vragen en opmerkingen over:

- het verschil in aanmelding van het aantal dagen
- het beantwoorden van de vragen in de ingekomen brief die bij de stukken is gevoegd
- hoe een en ander zich verhoudt tot de APV
- het behouden van tradities
- de onderlinge disputen die er leven
- in hoeverre de wijziging voldoet aan de uitspraak van de Raad van State, of de opgenomen beperkingen een direct gevolg zijn van de uitspraak van de Raad van State en of er meer wijzigingen zijn toegevoegd dan strikt noodzakelijk is door de uitspraak
- de omschrijving van het begrip "evenement" en de relatie met het evenementen-beleid
- of de uitspraak van Rijkswaterstaat gebroken wordt indien gekozen wordt voor 11 dagen i.p.v. 6 dagen (door bijvoorbeeld een amendement)
- eventuele verzoeken om subsidie, mocht Halsaf in subsidietraject terecht komen
- handhaving van de diverse evenementen

College

Het bestemmingsplan is tijdens de zitting van de Raad van State akkoord bevonden met uitzondering van de technische formulering van het begrip "evenement" die beter opgenomen moet worden in de planregels. Door een gecertificeerd bureau is een separaat onderzoek hiernaar gedaan, waardoor het van 11 naar 6 dagen is gegaan. 6 dagen is de daadwerkelijke situatie. Het gaat hier om specifiek maatwerk omdat het gaat om een horecaonderneming met daarnaast een natuurgebied, wat zorgt voor restricties. Het maatwerk geldt ook voor de bestemmingsplannen van het Landgoed omdat er verschillende bestemmingen zijn. Voor het bestemmingsplan Buitengebied gelden andere spelregels. Omdat het om maatwerk gaat, gaat het gelijkheidsbeginsel niet op. Het beleid is erop gericht onderzoek te laten uitvoeren naar wat evenementen doen voor de omgeving en het college neemt dan de adviezen over. Het gaat hier om tegenstrijdige belangen.

Toezegging

Er komt nog een antwoord op de vraag: als in een eventueel amendement wordt voorgesteld om in de toelichting en regels 6 dagen te wijzigen in 11 dagen, wordt dan de uitspraak van Rijkswaterstaat gebroken?

Conclusie

Omdat er nog enkele vragen leven en enkele fracties aangeven het onderwerp terug te willen nemen naar hun fractie wordt het onderwerp als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

2b

Inspraak (deel 2)

Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.

De volgende insprekers hebben zich gemeld:

* Agendapunt 5 "verordening watersportcentrum De Bijland":

1. mevr. M. Blom
2. dhr. M. Martens

De inspraak van de twee insprekers is terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar via "[vergadering live volgen of terugkijken](#)". De inspreektekst van mevrouw Blom is terug te vinden op de website van de gemeente Zevenaar bij de [agenda](#) van deze vergadering onder het agendapunt "inspraak".

De commissieleden stellen nog enkele vragen aan mevrouw Blom over het standpunt van insprekerster ten aanzien van elektrische speedboten en over het ervaren van stankoverlast door uitlaatgassen naast het door insprekerster benoemde geluidsoverlast. Aan inspreker de heer Martens zijn verder geen vragen gesteld.

5

Verordening "watersportcentrum De Bijland" (Z/20/350915)

De raad wordt voorgesteld de verordening "watersportcentrum de Bijland" vast te stellen.

Commissie

De commissieleden stellen in de beraadslagingen vragen en opmerkingen over:

- snelvaren anno 2020 in Natura2000-gebied
- het aantal toegestane decibel als piekwaarde
- handhaving

College

Toezegging:

er komt nog een antwoord op de vraag: wat is het toegestane aantal decibel als piekwaarde?

Conclusie:

Het onderwerp wordt als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

3 **Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering**

De commissie wordt gevraagd de besluitenlijsten van de vergadering van 12 februari jl. en de digitale vergadering van 2 april jl. vast te stellen. De vergadering van 18 maart jl. is vanwege de corona-crisis geannuleerd. De besluitenlijsten worden ongewijzigd vastgesteld.

6 **Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen (Z/19/331349)**

De raad wordt voorgesteld om:

1. De responsnota bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" vast te stellen
2. Het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting
3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Commissie

Er wordt een opmerking gemaakt over de door de Provincie aangedragen oplossing en de onzekerheid of de Provincie het plan wel gaat goedkeuren.

College

Het college zegt dat bestuurlijk en ambtelijk goed overleg is gevoerd, maar dat er geen absolute zekerheid is betreffende de goedkeuring van de provincie.

Toezegging:

Bij de Provincie zal nagegaan worden of deze kan toezeggen het plan inderdaad goed te keuren zoals het nu voorligt (met aanpassing n.a.v. zienswijze Provincie)

Conclusie:

Het onderwerp wordt als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

7 **Warmtenet Zevenaar: resultaten fase 2 & vervolg fase 3 (Z/16/257424)**

De raad wordt voorgesteld het benodigde budget voor het vervolgtraject fase 3A warmtenet Zevenaar (€ 40.237) te dekken uit de Klimaatmiddelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk middels de decembercirculaire 2019.

Commissie

De commissieleden stellen in de beraadslagingen vragen en opmerkingen over:

- het procesmanagement voor 2,5 dag per week en of dit intern of extern personeel is
- het opslaan van warmte d.m.v. geothermische energie
- het verwarmen van water door elektriciteit of zonneboilers
- het verminderen van restafval o.a. door diftar en de vragen daarbij of de AVR dan wel voldoende brandstof kan leveren en of er dan afval ingekocht moet worden uit het buitenland
- het feit dat er één aanbieder voor warmte is en de vraag of inwoners die hierop aangesloten worden ook meer moeten gaan betalen
- het gebied waar dit toegepast gaat worden
- wat er gebeurt met de aanwezige gas-infrastructuur en of inwoners verplicht worden door de overheid van het gas af te gaan
- Duiven en Westervoort die ook de AVR gaan gebruiken voor de warmtelevering

College

De procesmanager heeft Zevenaar niet in huis en de prijs voor deze persoon is marktconform. In het onderzoek wordt ook gekeken naar hulpbronnen, mogelijkheden geothermie en zonneboilers. Zevenaar gaat ook een claim leggen op de AVR als warmtebron. De kans is groot dat AVR restafval gaat inkopen vanuit het buitenland. Er zijn 5 leveranciers voor de warmtelevering en er is één hoofd-warmtebron. Die worden meegenomen in de businesscase. Er moeten goede afspraken gemaakt worden tussen leveranciers en de warmtebron. Of bewoners kunnen kiezen is afhankelijk van de businesscase. Dat wordt onderzocht. Het gaat hier om warmtelevering voor Zevenaar Stad, niet voor de omliggende dorpen en het zal niet verplicht worden. 80% is nodig voor de aanleg van het warmtenet. Er wordt gekeken of Baston ook wil meedenken en doen, die staan er welwillend tegenover. Er is nog niets afgesproken over het gasnet. De AVR heeft voorlopig voldoende capaciteit.

Conclusie:

Omdat het hier om de kredietverlening gaat voor wordt het onderwerp als HAMERSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

8

Hoogbouw afvalbeleid en invoering diftar (Z/20/351401)

De raad wordt voorgesteld een investeringskrediet van € 655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 63 ondergrondse containers voor restafval met een bijbehorend passensysteem.

Commissie

De commissieleden stellen in de beraadslagingen vragen en opmerkingen over:

- de reden om naar een duurder systeem te gaan
- de kosten voor de burger (afvalstoffenheffing)
- storingen in de systemen
- het meenemen van HAT-woningen en semi-hoogbouw in het centrum
- het afvalbeleid bij hoogbouw
- meer afvalbakken in het centrum
- het door de RDL legen van de containers als ze écht vol zijn
- het feit dat niet alle locaties mogelijk zijn voor ondergrondse containers (bv. Pelgromhof en Masiusplein)
- de rolcontainers in het centrum bij oude panden die zijn opgesplitst in appartementen

College

Het systeem is duurder omdat het onder de grond wordt gestopt, maar het is ook groter waardoor er minder vaak opgehaald hoeft te worden en dat zorgt voor milieuwinst vanwege minder verkeersbewegingen. De ondergrondse containers zijn ook minder vervuilend, hebben minder storingen en zijn beter voor invaliden. Derhalve is door het college gekozen voor scenario 2. De RDL heeft geen reserves, dus er komt een kredietaanvraag naar de raad. Het krediet moet verdisconteerd worden in de afvalstoffenheffing wat een verhoging van 3% per huishouden betekent (6 euro). Diftar is er ook om de VANG-doelstelling te halen; er is 35% minder afval bij invoering van diftar. Het Gelders Eiland heeft al diftar. Als een locatie niet mogelijk

is, zullen er andere maatregelen genomen moeten worden.

Toezegging:

Het college geeft nog antwoord op de vraag hoe dit georganiseerd gaat worden bij HAT-woningen en semi-hoogbouw. Ook wordt daarbij gekeken naar de oude panden in het centrum die zijn opgesplitst in appartementen

Omdat er nog enkele vragen leven wordt het onderwerp als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

9 Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers (Z/20/351403)

De raad wordt voorgesteld om:

1. Een investeringskrediet van € 431.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 45 boven en ondergrondse glascontainers voor nieuwe ondergrondse glascontainers (voor bont en wit glas);
2. Een investeringskrediet van € 144.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland.

Commissie

Er wordt een opmerking gemaakt over de onmogelijkheid van het ondergronds maken van de glasbakken op het Masiusplein.

Conclusie:

Het onderwerp wordt als HAMERSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

10 Mededelingen portefeuillehouders

Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

De portefeuillehouder laat weten dat morgen (17 april) de tunnel onder het spoor Babberichseweg gereed is voor fietsers en voetgangers.

11 Rondvraag

De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

De commissieleden stellen onder meer vragen over:

- de status van het het speel-/trapveldje in Angerlo
- de reeds aangebrachte bekabeling glasvezel
- de bestrijding van de eikenprocessierups

Toezegging:

De raad wordt op de hoogte gesteld van de voortgang ten aanzien van het trap-/speelveldje in Angerlo

12 Sluiting

De voorzitter sluit de digitale vergadering om 21:45 uur en dankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng.

Agenda digitale Commissie Ruimte 16 april 2020

Tijd 19:30 uur
Locatie n.v.t. (digitaal)
Voorzitter H.T.W. Visser

1 Opening en vaststellen agenda

2 Inspraak

Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.

3 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De commissie wordt gevraagd de besluitenlijsten van de vergadering van 12 februari jl. en de digitale vergadering van 2 april jl. vast te stellen. De vergadering van 18 maart jl. is vanwege de corona-crisis geannuleerd.

4 Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" (Z/18/311941)

De raad wordt voorgesteld om de "Partiele herziening van het bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal.

Portefeuillehouder: wethouder Winters

5 Verordening "watersportcentrum De Bijland" (Z/20/350915)

De raad wordt voorgesteld de verordening "watersportcentrum de Bijland" vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Winters

6 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen (Z/19/331349)

De raad wordt voorgesteld om:

1. De responsnota bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" vast te stellen
2. Het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting

3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Winters

- 7 **Warmtenet Zevenaar: resultaten fase 2 & vervolg fase 3 (Z/16/257424)**
De raad wordt voorgesteld het benodigde budget voor het vervolgtraject fase 3A warmtenet Zevenaar (€ 40.237) te dekken uit de Klimaatmiddelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk middels de decembercirculaire 2019.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

- 8 **Hoogbouw afvalbeleid en invoering diftar (Z/20/351401)**
De raad wordt voorgesteld een investeringskrediet van € 655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 63 ondergrondse containers voor restafval met een bijbehorend passensysteem.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

- 9 **Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers (Z/20/351403)**
De raad wordt voorgesteld om:
 1. Een investeringskrediet van € 431.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 45 boven en ondergrondse glascontainers voor nieuwe ondergrondse glascontainers (voor bont en wit glas);
 2. Een investeringskrediet van € 144.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland.

Portefeuillehouder: wethouder Koers

- 10 **Mededelingen portefeuillehouders**
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

- 11 **Rondvraag**
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

Zevenaar, 3 april 2020
Namens de Agendacommissie,
Ellen Hondelink-Rinsma, commissiegriffier

Ellen Hondelink

Van: Griffie Zevenaar
Aan: Griffie Zevenaar
Onderwerp: inspraak M. Blom cie. Ruimte 160420 inzake verordening watersportcentrum De Bijland

Geachte commissieleden,

Het college van B&W vraagt u in te stemmen met de verordening watersportcentrum De Bijland.

Deze verordening is het laatste hoofdstuk in de belangenstrijd tussen bewoners en een ondernemer. Vooropgesteld: Ik heb het beste voor met de betreffende onderneming. Maar recreatie staat vaak op gespannen voet met leefbaarheid. Ik maak mij, en met mij veel andere bewoners er zorgen over.

Het belangrijkste bestuurlijke argument om in te stemmen met de verordening is:

Omdat snelvaren al decennia mogelijk is op de Bijland.

Beste commissieleden:

Dertig jaar geleden rookten we overal. Nu is dat in alle openbare gelegenheden verboden.

We hadden dertig jaar geleden geen zonnepanelen op ons dak.

Geen aardgasvrije wijken.

En van klimaatadaptatie en stikstofdepositie hadden we nog nooit gehoord.

U wordt hier gevraagd in te stemmen met regels voor een activiteit omdat ie er al decennia was. Dat lijkt me de slechtst mogelijke argumentatie. Van u wordt immers verwacht op basis van rangschikking van feiten, gedegen onderzoek, belangenafweging en argumentatie te beslissen. Daarbij redenerend vanuit het heden en de toekomst. Niet vanuit het leven van dertig jaar geleden. En zeker niet omdat alleen het belang van EEN ondernemer wordt behartigd. Want: wij zijn NIET geconsulteerd.

Anno 2020 is er langs de Bijland een forse woonwijk ontstaan met maar liefst 17 woningen aan het water. Al zou de ondernemer zich netjes aan de regels houden, zware speedboten met versterkte muziek (want dat is de praktijk) passen niet op de drempel van een woonwijk. In juni 2019 berichtte De Gelderlander nog over de enorme drukte, waar de waterpolitie zijn handen vol aan heeft.

Ik vraag mij dan ook af welke geluidsnormen opgelegd zijn en op welke manier de gemeente een eventuele overtreding kan constateren. Het college heeft er niets over opgenomen. We zijn dus aan de gabbertjesgoden en schlagerzangers overgeleverd en mogen in de weekenden met oordoppen op in de tuin.

Bij de verordening zie ik geen uitvoeringsvoorstel. Het college stelt dus wel regels op, maar laat burgers in het ongewisse of er ook daadwerkelijk gehandhaafd gaat worden. Aangezien overlast zich overwegend in het weekend voordoet, zal er niet zomaar toezicht zijn.

Dan is er de onduidelijkheid over wie nu het bevoegd gezag is. In de bijlage bij het raadsvoorstel staat dat de gemeente 'voor zover ze het weet' bevoegd is. Dat lijkt me niet al te stellig. Is dit wel zo?

Op 8 januari 2020 zei een ambtenaar nog dat de gemeente niet gaat over snelvaren.

Op zijn minst verwarrend, wat de gemeente communiceert.

Want in het collegebesluit van 17 december 2019 meent het college, tegen het ambtelijk juridisch advies indat het openbaar vaarwater betreft. En de plas in eigendom van de onderneming is en dus vergunningplicht heeft.

Dus mijn vraag is: Wie is nu het bevoegd gezag?

En is handhaving met betrekking tot overlast dan nog mogelijk?

En dan de strafmaat: Het college stelt als strafmaat hechtenis van 2 maanden bij overtreding voor. Mag een boa dan handhaven of is handhaven een zaak van de politie? Zijn wij als burgers hierbij gebaat?

Dan de natuur:

Kort geleden zagen we een bever zwemmen. Ik stuurde de foto nog trots naar de burgemeester. Hij vond het prachtig. Twee maanden geleden is er een zeearend gespot. De ondernemers beloven het dier een plekje te geven. Ik vraag me af voor hoe lang.

Dit water is niet alleen van de mens, maar ook van veel diersoorten. Dat is geen vrijblijvend statement

De Bijland is immers onderdeel van Natura2000gebied. Met deze eervolle status komt de zware verplichting de natuur te herstellen en te beschermen. DAT neemt de gemeente niet mee in haar overwegingen, ondanks de mooie woorden over het gebied.

Het is niet verwonderlijk dat Staatsbosbeheer, Vrijland en de Gelderse Natuur- en -Milieufederatie tegen de in 2017 voorgenomen bestemmingsplanwijziging waren.

In tussentijd heeft de gemeente stilletjes en zonder consultatie van stakeholders gewerkt aan het faciliteren van de ondernemer.

De uitwerking van uw besluit zal desastreus zijn voor het gebied. De stikstofneerslag, fijnstof en illegale gasdumping van naburige bedrijven en scheepvaart is al enorm en daar voegt u zo meer verwoesting aan toe, zonder uitzicht op een schonere toekomst.

In andere gemeenten is het denken al veel verder, daar wordt wel nagedacht over schonere vormen van recreatie. Elektrisch, of meer gericht op natuurbeleving.

De speedbootbaan is oud vervuilend vertier die nauwelijks toegevoegde recreatieve waarde heeft en die nauwelijks past bij het karakter en de kernwaarden van het Gelders eiland.

En waarvoor een milieuvergunning vereist is. Die is er niet.

Waarvoor vooraf geen flora- en fauna onderzoek verricht is.

Deze bedrijfsactiviteit is kortom illegaal en het vaststellen van een verordening is derhalve niet aan de orde.

Ik dank u voor uw aandacht.

Vriendelijke groet,

Martje Blom

Besluitenlijst Commissie Ruimte 12 februari 2020

Voorzitter:	dhr. H.T.W. Visser
Commissiegriffier:	mevr. E.H. Hondelink-Rinsma
Leden:	dhr. E.R. van Essen (Lokaal Belang); mevr. T.J.E.M. Riswick-Keultjes (Lokaal Belang); dhr. H.A. Bulten (Lokaal Belang); dhr. A.M. Meijer (CDA); dhr. B.J.F.M. van der Kroon (CDA); dhr. F.B.M. Evers (CDA); dhr. M.R.A. Lap (PvdA); dhr. E. Verkampen (D66); dhr. P.A. Vos (VVD); dhr. B.M. Kagei (GroenLinks); mevr. M. Dunnink (SP); dhr. P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar)
Collegeleden:	mevr. C.M. Koers-de Graaf; dhr. J.W.H. Winters
Overige aanwezigen:	Inspreeksters: mevr. Van Rest en mevr. Spoelstra
Afwezig met kennisgeving:	dhr. E.G.B.M. Buil (Lokaal Belang); dhr. W.J. Snelders (VVD)

1 Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering.

De heer Kagei van de fractie van GroenLinks dient een ordevoorstel in om een door zijn fractie voorbereide motie over ja-ja stickers in deze commissie te bespreken. De motie is al wel als apart onderwerp op de commissieagenda opgenomen onder de voorwaarde dat het aan de commissie is om te bepalen of de motie op deze wijze besproken kan worden. Er wordt door enkele commissieleden aangegeven dat ze de motie eerst in hun fractie willen bespreken. Er is naar de mening van de commissie niets op tegen om moties in de commissie te bespreken. Echter wordt daarbij opgemerkt dat de commissieleden deze moties dan wel op tijd in het bezit dienen te krijgen, in ieder geval vóór de fractievergaderingen. Voorgesteld wordt om de motie voor de volgende commissievergadering te agenderen bij het agendapunt Punten van Orde. De heer Kagei laat weten dat de motie in de volgende commissievergadering aan de orde kan komen en de motie zal dan ook niet ingediend worden voor de raadsvergadering van 4 maart a.s. De motie wordt met algemene stemmen van de agenda gehaald.

De voorzitter stelt voor om agendapunt 6 “Vorbereidingsbesluit Noordeinde” in verband met een inspreester op dit onderwerp naar voren te halen en te bepreken na de inspraak. De commissie stemt hiermee in.

Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

Inspraak

Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.

- Mevr. van Rest (bewoner van Riverparc en deelneemster van de stichtingen Riverparc) spreekt in over de brief van het college aan de bewoners van Riverparc van 5 februari jl. in relatie tot de Transitieovereenkomst. Insprekerster heeft het over de afspraken die in het verleden gemaakt zijn en spreekt uit dat de gemeente het veiligheidsniveau voor de oevers moet bepalen en niet een extern bureau.

Commissie

De commissieleden stellen aan de insprekerster onder meer vragen over:

- het stellen van vragen door insprekerster aan de vakafdeling/het college
- de rol van Rijkswaterstaat
- de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de oevers en wie daarin de veiligheidseisen bepaalt
- het gebruik van de deskundigheid van een extern bureau

College

College laat weten blij te zijn met de inspraak. Er wordt wat de transitieovereenkomst betreft een update gegeven die meer past bij de huidige situatie, waaronder ook het onderhoud van de oevers. Het gaat hier om juridische zaken. College blijft scherp op de verantwoordelijkheid voor de veiligheid. Een en ander heeft ook te maken met het buitendijks wonen waarin het Waterschap en Rijkswaterstaat geen rol willen spelen. College heeft op dit moment gesprekken hierover met de stichting. Er wordt een gekwalificeerd bureau ingehuurd omdat de expertise in huis niet aanwezig is.

- Mevr. Spoelstra spreekt namens de bewoners Koningslinde in op het raadsvoorstel voorbereidingsbesluit Noordeinde (agendapunt 6). Insprekerster stelt enkele vragen over eventuele toekomstige bouwplannen en laat weten dat de bewoners hierover graag in gezamenlijk overleg met de gemeente willen gaan.

Commissie

De commissieleden stellen aan de insprekerster onder meer vragen over:

- het stellen van vragen door insprekerster aan de vakafdeling/het college
- het feit dat bewoners ervan op de hoogte waren dat er eventueel een woontoren zou komen
- wat insprekerster ervan vindt dat er sowieso gebouwd gaat worden op die plek
- het feit dat er nog geen bouwplannen liggen

College

Het college laat weten intern af te stemmen of er aan inspreester het advies is gegeven om de vragen bij de commissie neer te leggen, zoals door inspreester is medegedeeld. De vragen van inspreester zullen bij de behandeling van dit agendapunt aan de orde komen.

6

Vorbereidingsbesluit Noordeinde (Z/19/346569)

De raad wordt gevraagd:

1. te verklaren dat een bestemmingsplan in voorbereiding is voor de percelen kadastraal bekend gemeente Zevenaar sectie K nummers 4621 en 4786 en die op de plankkaart door middel van bolletjes zijn aangeduid;
2. te bepalen dat het verboden is het gebruik van gronden of bouwwerken in het gebied van het vorbereidingsbesluit te wijzigen;
3. van het verbod onder 2 kan bij omgevingsvergunning worden afgeweken indien en voor zover het voorgenomen gebruik in overeenstemming is met het ontwerpbestemmingsplan;
4. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op de dag na die waarop dit raadsbesluit is genomen.

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de terinzagelegging en bezwarenprocedure
- het tijdpad
- waarom dit zo lang geduurd heeft en het informeren van de raad hierover
- het vervallen van de voorwaarden ten aanzien van de rotonde
- het meenemen van de buurtbewoners in de planvorming/de belangen van inwoners
- het feit dat de grond van een particulier is

College

Het college beantwoordt de vragen van inspreester . Er zijn nog geen concrete aanwijzingen voor bouwplannen. De gemeente neemt zelf geen initiatief om een bestemmingsplanwijziging te doen. De wijziging wordt pas gedaan op basis van een ontwerp-bestemmingsplan en een concept-aanvraag wordt afgewacht. De initiatiefnemer/ondernemer moet de buurtbewoners hierin meenemen. De ruimtelijke ordening-wetgeving geeft altijd de mogelijkheid tot bezwaar. Het college doet geen uitspraak over energie-opslag; dat bepaalt de eigenaar. In het gehele proces is een grote zorgvuldigheid betracht waardoor het langer geduurd heeft. Wat het tijdpad betreft zegt het college toe de verdere datums in het proces naar de raad terug te koppelen zodra deze scherper in beeld zijn. De vraag waarom de voorwaarden ten aanzien van de rotonde zijn vervallen, zullen hierbij dan ook

op een technische manier beantwoord worden.

Conclusie

Aangezien er nog enkele vragen open staan wordt het onderwerp als **BESPREEKSTUK** doorgeleid naar de raadsvergadering.

3 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De commissie wordt gevraagd de besluitenlijst van de vergadering van 15 januari jl. vast te stellen. De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

4 Vaststellen termijnagenda en lijst toezeggingen en moties

De commissie wordt gevraagd de termijnagenda en het iBabs overzicht toezeggingen en moties vast te stellen. Deze worden ongewijzigd vastgesteld.

5 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Hondenschool (Z/19/336413)

De raad wordt gevraagd:

1. de zienswijzenota vast te stellen;
2. om de regels, de toelichting en de plankaart voor het bestemmingsplan "Hondenschool, Edisonstraat 90 te Zevenaar" gewijzigd vast te stellen;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan vast te stellen.

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de kaart bij de verbeelding; er is geen nieuwe kaart gebruikt
- het budget van Rijkswaterstaat en of dit toereikend is.

College

Het college laat weten dat het budget van Rijkswaterstaat toereikend is, maar dat het bedrag niet bekend is

Conclusie

Het onderwerp wordt als **HAMERSTUK** doorgeleid naar de raadsvergadering.

7 Motie GroenLinks ja-ja sticker

De fractie van GroenLinks heeft een motie over ja/ja-stickers ter voorbespreking in de commissie Ruimte ingediend. Aan het begin van de vergadering heeft de commissie besloten de motie te agenderen voor de volgende commissievergadering (18 maart). Het onderwerp is dan ook niet besproken en wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering.

Raadsinformatiebrief 2019-137 onderzoek arbeidsmigranten

Geagendeerd op verzoek van de fractie van D66 (lijst ingekomen stukken raadsvergadering 18 december 2019). De fractie van D66 heeft aangegeven dat het goed is om in zijn algemeenheid te spreken over dit onderwerp en zo te weten hoe in de toekomst om te gaan met arbeidsmigranten.

De fractie van D66 wil graag van de andere fracties weten hoe zij hier tegenaan kijken gelet op de weerstand vanuit de samenleving en wil graag weten van de overige fracties waar arbeidsmigranten dan gehuisvest zouden moeten worden.

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de positie en verantwoordelijkheid/rol van werkgevers/uitzendbureaus (deze wordt in het rapport nauwelijks benoemd)
- de woningbehoefte van arbeidsmigranten mag niet ten koste gaan van jongere en oudere inwoners die woningnood hebben
- de motie van de VVD over flexwonen
- positionering en segregatie; wel of niet onderbrengen van arbeidsmigranten in één gebouw
- short-stay van arbeidsmigranten
- de huisvesting van arbeidsmigranten regionaal oppakken samen met werkgevers
- een fatsoenlijke huisvesting met eerlijke prijzen voor arbeidsmigranten; dit ook meenemen naar de economische tafel
- de kaderstellende rol van de raad
- de doorstroming in de woningmarkt

De portefeuillehouder doet mededelingen over:

- het onderzoek die voldoende handvatten geeft om stelling te nemen
- de hoe-vraag; deze is aan het college
- de motie van de VVD over flexwonen die aangemeld is bij de Provincie
- tijdelijke vergunningen op Mercurion 2 waarbij de kwaliteitsnormen en randvoorwaarden gevolgd worden. Het college doet daarbij de commissie de suggestie om een keer bij Mercurion 2 te gaan kijken. Een afspraak kan ingepland worden via de griffie.
- huisvesting van arbeidsmigranten in Mercurion 22 (het oude Rabobank-gebouw)
- segregatie waar het college niet voor is
- een centrale voorziening voor short- stay die losgekoppeld wordt van de eigen woonbehoefte.
- de faciliterende taak van de gemeente

Het college komt hierop terug, met name hoe het probleem opgelost gaat worden.

9 Stand van zaken project rijkswegen A15 / A12

Vanwege de importantie en impact van dit ruimtelijke project staat dit onderwerp als terugkerend onderdeel op de agenda. De portefeuillehouder informeert de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen, voor de commissie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van onderling overleg.

De portefeuillehouder doet mededelingen over:

- de presentatie van de aannemer aan Rijkswaterstaat en de grondgebonden gemeenten
- de werkzaamheden op Hengelder (er wordt eerst begonnen bij de 3-baans weg die zorgt voor de aansluiting op Hengelder)
- het open houden van de Griethse Poort totdat de aansluiting A15 op de A12 klaar is
- de informatieve raadsbijeenkomst op woensdag 11 maart a.s. waarbij de aannemer de raad graag wil informeren over de stand van zaken
- de fietstunnel Babberichseweg die in april van dit jaar gereed is en die vanwege de gevonden bommen vertraging heeft opgelopen (naar aanleiding van vraag vanuit de commissie)

10 Stand van zaken duurzaamheid

Vanwege de importantie en impact van dit project staat dit onderwerp als terugkerend onderdeel op de agenda. De portefeuillehouders informeren de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen, voor de commissie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van onderling overleg.

De fractie van GroenLinks heeft vragen ter mondelinge beantwoording gesteld inzake Status RES. Het college beantwoordt ter vergadering de ingediende vragen.

Verder doet de portefeuillehouder mededelingen over:

- het feit dat de startnotitie bestuurlijk is vastgesteld
- de ruimte-ateliers waarvoor de raad ook nog wordt uitgenodigd
- het bespreken van het concept-bod in de bestuurlijke intermezzo's; na deze intermezzo's komen pas de scenario's
- de status van het concept bod die tweeledig is: de doorrekening richting het Rijk ten aanzien van de hoeveelheid energie die opgewekt kan worden en de participatie die van juni tot einde van dit jaar loopt; het definitieve bod moet 1 maart 2021 gereed zijn
- de zoekgebieden (gebieden die in beeld zijn/afwegingskaders) die de raad ook binnenkort te zien krijgt; ook gaat er nog een persbericht uit; vanuit de

RES kan er nog geen enkele status aan verleend worden, omdat geen rekening is gehouden met de restricties als Natura2000 etc.

- het proces: na de drie bestuurlijke intermezzo's gaat college in gesprek met de raad hierover, zodat input vanuit raad meegenomen kan worden. Ons eigen energietransitie-plan (locaties) gaat ook naar de raden waarbij er tevens nog een informatieve avond met participanten zal plaatsvinden. In maart komt dit in de commissie en raad waarbij gekeken wordt of dit ook matcht met de RES.

- de informatiemap duurzaamheid in het RIS (raadsinformatiesysteem) in iBabs waarin alle rapporten geplaatst worden

- Fairtrade: in december is door 20 studenten van Van Hal Larenstein een enquête gehouden onder consumenten en instellingen; het rapport zal naar de griffie gezonden worden en er komt nog een vervolg op

- het betrachten van zorgvuldigheid wat de landschappelijke inpassing betreft en hierbij ook de afstemming met buurgemeenten opzoeken; echter heeft iedere gemeente zijn eigen verantwoordelijkheid en zijn er initiatieven voor plannen net over de gemeentegrens, dan kom je toch in ruimtelijke ordening-procedures

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de energievisie

- het afstemmen van de kaders en zoekgebieden met de regio (Duiven wordt als voorbeeld genoemd omdat deze al duidelijke zoekgebieden heeft aangegeven, bijvoorbeeld windmolens ten oosten van de A15 bij Roodwilligen)

11 Punten van orde commissie

De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen. Er zijn geen punten van orde ingediend.

12 Mededelingen portefeuillehouders

Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

Het college doet één mededeling over de eventuele versnelling project Waaijakkers en laat weten dat een versnelling niet mogelijk is. De normale bestemmingsplanprocedure dient gevolgd te worden wat inhoudt dat de agrarische bestemming eraf gehaald moet worden. De raad kan het college ook niet mandateren om direct aan de slag te gaan.

Rondvraag

De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

De commissieleden stellen onder meer vragen over:

- het plaatsnemen van raadsleden op de vergaderstoelen bij een volle tribune (beantwoording via griffie)
- eventuele schade kerk Giesbeek in verband met aanleg riolering
- eventuele vertraging overnachtingshaven Spijk vanwege diertjes
- het doorgelopen proces ten aanzien van glasvezel buitengebied (n.a.v. krantenartikel) en het gebruiken van rijks gelden door andere gemeenten voor glasvezel; het innen van leges wat het graven betreft.

College

Het college heeft niets vernomen over de schade kerk Giesbeek of de vertraging overnachtingshaven Spijk. Het college licht het doorlopen proces ten aanzien van glasvezel buitengebied toe. De verantwoordelijkheid ligt bij de marktpartijen die volgens de Telecomwet moeten voldoen aan de randvoorwaarden. De gemeente toetst dit maar heeft geen rol om in te grijpen. Wat de rijks gelden (Subsidie Sterk Bestuur) betreft heeft de Provincie destijds de gemeente laten weten dat de gelden niet voor dit doel geormerkt konden worden en er is toen een andere invulling aan gegeven. Er is toezicht en handhaving vanuit de gemeente wat het innen van leges betreft. De gemeente heeft geen zeggenschap over waar gegraven wordt.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21:55 uur en dankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng.

Besluitenlijst digitale Commissie Ruimte 2 april 2020

Voorzitter: dhr. H.T.W. Visser
Commissiegriffier: mevr. E.H. Hondelink-Rinsma
Leden: dhr. E.R. van Essen (Lokaal Belang); dhr. M.R.A. Lap (PvdA); dhr. E. Verkampen (D66); dhr. W.J. Snelders (VVD); dhr. B.M. Kagei (GroenLinks); mevr. L. van der Velden (SP); dhr. P.J.M. Freriks (Sociaal Zevenaar)
Collegeleden: mevr. C.M. Koers-de Graaf
Overige aanwezigen: n.v.t.

1 Opening en vaststellen agenda

De vergadering wordt geopend. De voorzitter heet een ieder welkom bij deze eerste bijzondere digitale vergadering van de commissie Ruimte. De voorzitter benoemt nog even de spelregels voor deze digitale vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

2 Krediet vrijgeven advies en begeleiding voorbereiding en uitvoering project A15/A12 (Z19/326378)

De raad wordt voorgesteld het krediet van € 500.000,00 beschikbaar te stellen voor de advisering en de begeleiding van de voorbereiding en uitvoering van het project A15/A12.

De fractie van Lokaal Belang heeft hedenmiddag (2 april) nog technische vragen ingediend. Vanwege de late aanlevering van de vragen en het feit dat de vragen te technisch van aard zijn, heeft de portefeuillehouder aangegeven dat deze vragen zo spoedig mogelijk schriftelijk beantwoord worden.

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de uitspraak van Rijkswaterstaat die nog moet komen en het risico voor de gemeente hierbij
- de specificatie van de kosten van de werkzaamheden voor de gemeente, Rijkswaterstaat en ViA15 (technische vragen Lokaal Belang)
- het naar voren halen van infrastructurele werken door de Minister en de vraag daarbij of de A15 hiermee naar voren gehaald kan worden
- de beweegredenen om de kredieten nu al vrij te geven

College

De portefeuillehouder beantwoordt de gestelde vragen. Het vertrouwen wordt uitgesproken dat de uitspraak van Rijkswaterstaat zodanig zal zijn dat er ook uitgevoerd kan worden. Er zit een klein risico in, maar dan kan er een splitsing in de projecten gedaan worden om toch met de verbreding van de A12 door te gaan. Het projectteam is nodig om met de aannemer afspraken te kunnen maken over de aansluiting van de weg Hengelder en om de verkeersstromen goed te laten verlopen. Het krediet dat niet nodig is zal terugvloeien naar de algemene reserve. De hoop wordt uitgesproken dat de uitspraak van de Minister invloed heeft op de uitspraak van Rijkswaterstaat. Het is niet mogelijk om de verbreding van de A12 versneld naar voren te halen

Conclusie

Aangezien er nog enkele vragen open staan wordt het onderwerp als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de digitale raadsvergadering.

3

Krediet vrijgeven monitoring geluid, fijnstof en trillingen A15/A12 (Z/19/326380)

De raad wordt voorgesteld om het krediet van € 200.000,00 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het monitoren van geluid, fijnstof en trillingen A15/A12.

Commissie

De commissieleden stellen onder meer vragen en maken opmerkingen over:

- de uitkomst van onderzoek ten aanzien van fijnstof, geluid etc.
- de vraag of individuele burgers bij overlast door trillingen gebruik kunnen maken van de apparatuur van de gemeente Zevenaar
- het feit dat er nu minder verkeer op de weg is en hoe dit de metingen gaat beïnvloeden en de suggestie om later te meten
- het nemen van maatregelen door de gemeente als de geluidsnorm van 57 decibel wordt overschreden

College

De meting van aanvragen in het kader van trillingen wordt gedaan op aanvraag en deze metingen worden dan gedaan in het kader van de verzakkingsproblematiek. De portefeuillehouder bevestigt dat het weinige verkeer op dit moment inderdaad invloed gaat hebben op de metingen en zegt toe dat er een jaar langer gemeten zal worden. Mocht de corona-crisis nog een jaar langer doorgaan, komt het college terug bij de raad met een nieuw kredietvoorstel, maar dit zal geen hoog bedrag zijn. De vraag ten aanzien van het overschrijden van de geluidsnorm zal de portefeuillehouder meenemen in het overleg

Conclusie

Het onderwerp wordt als HAMERSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.

4 Krediet vrijgeven voor coördinatie en regie infrastructurele projecten in uitvoering (Z/19/326375)

De raad wordt voorgesteld om het krediet van € 585.000,00 beschikbaar te stellen voor coördinatie en regie op infrastructurele projecten in uitvoering.

Commissie

De fractie van Lokaal Belang geeft aan de bereikbaarheid hoog in het vaandel te hebben staan en wil eerst de beantwoording van de schriftelijke vragen afwachten en het onderwerp in de raadsvergadering bespreken.

Conclusie

Aangezien er nog enkele vragen open staan wordt het onderwerp als **BESPREEKSTUK** doorgeleid naar de digitale raadsvergadering.

5 Rondvraag

De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

Commissie

De commissieleden stellen vragen over:

- de drukte bij de vuilstort en daarbij de vraag of de Kringloop niet open kan gaan of dat er spullen op een andere plek aangeboden kunnen worden, omdat inwoners nu ook spullen bij de vuilstort inleveren die ook bij de Kringloop terecht kunnen
- het niet doorgaan van glasvezel aanleggen in het buitengebied door Digitale Stad en de vraag daarbij wat er gebeurt met de kabels die reeds in de grond zijn aangebracht
- aanrijtijden Gelders Eiland

College

De portefeuillehouder laat in reactie op de vraag ten aanzien van de vuilstort en de Kringloop weten dat de gedane suggestie mee wordt gegeven aan de Kringloop. Digitale Stad gaat nog wel glasvezel in de dorpen aanleggen, maar niet in de stad. Verder wordt verzocht de vragen betreffende de aanrijtijden Gelders Eiland schriftelijk in te dienen.

6 Sluiting

De voorzitter sluit de digitale vergadering om 19:55 uur en dankt aan aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng.

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1919
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	4
Omschrijving	Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan “Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich” (Z/18/311941)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	18 maart 2020
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T. b.v. de raadsvergadering van 1 april 2020.

*Z0411F08E

31*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Partiële herziening bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich
Zaaknummer	Z/18/311941
Documentnummer	INT/20/945155
Portefeuillehouder	Hans Winters
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	Jacqueline van der Leij
Telefoon	5513
E-mail	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op 30 mei 2018 heeft de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar het bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" gewijzigd vastgesteld. Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een functieverandering in de bestaande bebouwing. Er wordt geen nieuwe bebouwing opgericht. De functieverandering ziet op een horecafunctie in het landhuis met nevenfuncties en bijbehorende parkeerplaatsen.

Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder andere gericht tegen het plandeel dat gaat over 'evenementen'. De Raad van State heeft in haar uitspraak d.d. 30 oktober 2019, met nummer Uitspraak 201806287/1/R1 het besluit van de raad van de gemeente Zevenaar ten aanzien van artikel 13, lid 13.3, onder b, van de planregels vernietigd en de raad van de gemeente opgedragen om binnen twintig weken na de verzending van de uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken.

Middels de voorliggende "Partiële herziening bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' wordt hieraan uitvoering gegeven, door de evenementenregeling aan te passen.

Deze partiële herziening is een correctie op het vigerende bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' voor wat betreft de evenementenregeling en vervangt slechts artikel 1.23 en artikel 13 lid 13.3 onder b van de planregels. Voor het overige blijven de regels en de verbeelding van het oorspronkelijke plangebied van het bestemmingsplan volledig intact.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De "Partiële herziening van het bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met NL.IMRO.0299.HZooHALSAF-VA01.

3. Waarom naar de raad

Artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad bevoegd is een bestemmingsplan vast te stellen. Dat geldt ook voor onderdelen van een bestemmingsplan in het kader van een gerechtelijke uitspraak die middels een partiële herziening worden vastgesteld.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Uitvoering geven aan een gerechtelijke uitspraak van 30 oktober 2019, gerectificeerd op 4 november 2019.

5. Argumenten en alternatieven

1.1 Met voorliggende evenementenregeling wordt uitvoering gegeven aan de uitspraak van de Raad van State op 30 oktober 2019, gerectificeerd op 4 november 2019.

De Raad van State heeft de gemeente opgelegd om binnen een gestelde termijn specifiek voor een bepaald onderdeel van het bestemmingsplan een nieuwe regeling vast te stellen. Daar wordt met voorliggend besluit uitvoering aan gegeven.

1.2. In bijgevoegd besluit wordt nader aangeduid welke evenementen onder welke voorwaarden worden toegestaan op "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich".

Artikel 13 lid 13.3 aanhef en onder b van de planregels van het bestemmingsplan (vastgesteld op 30 mei 2018) is vernietigd en daarvoor in de plaats komt bijgevoegd besluit, bestaande uit een aanpassing van dit artikel in samenhang met de definitiebepaling 1.23. Voor een nadere uitleg van de wijzigingen in de artikelen wordt verwezen naar de toelichting en regels.

Na het vaststellen van de "Partiele herziening Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" wordt deze via de daartoe voorgeschreven weg bekendgemaakt. De beroepstermijn van zes week vangt dan aan. Tijdens deze termijn kunnen indieners van zienswijzen, dan wel andere belanghebbenden die nadeel ondervinden van de vaststelling van specifiek artikel 13 lid 13.3 aanhef en onder b. in samenhang met artikel 1.23 in beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Alleen tegen dit deel staat nog beroep open. Tegen het overige deel van het bestemmingsplan staat geen beroep meer open.

Alternatieven

Niet overgaan tot het vaststellen van artikel 13 lid 13.3, aanhef en onder b in samenhang met artikel 1.23 van het bestemmingsplan betekent dat voorbij wordt gegaan aan de gerechtelijke uitspraak die er ligt. De uitspraak van 30 oktober 2019 (rectificatie 4 november 2019) heeft geen sanctie gesteld, maar er ligt wel een opdracht voor de raad om dit te doen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het gaat in deze partiële herziening alleen om het onderdeel van het bestemmingsplan dat ziet op de evenementenregeling. De evenementen waren al voorzien in het bestemmingsplan dat op 30 mei 2018 door de raad is vastgesteld. De evenementenregeling moet echter beter worden onderbouwd en duidelijker in de planregels worden opgenomen. Daar wordt met deze partiële herziening aan voldaan. Evaluatie is niet nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de partiële herziening opnieuw ter inzage gelegd gedurende zes weken. Daarvan wordt kennisgeving gedaan. De partiële herziening treedt in werking één dag na afloop van de inzagetermijn, tenzij er een verzoek wordt gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening in samenhang met het instellen van beroep. Het plandeel is onherroepelijk als er geen beroep wordt ingesteld.

9. Kosten, baten en dekking

Met aanvrager is een realisatieovereenkomst afgesloten. De realisatieovereenkomst voorziet er onder andere in dat planschadekosten voor rekening komen van initiatiefnemer. Dit is conform de vaststelling van het bestemmingsplan op 30 mei 2018. Deze partiële herziening brengt daarin geen verandering.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/18/311941/INT/20/945174	Toelichting en regels "Partiële herziening Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich".
2.	Z/18/311941/INK/19/929224	Rectificatie uitspraak en verzoek om retourneren toegezonden uitspraak m.b.t. beroep Zevenaar bp. Landgoed Halsaf, deel huize Babberich

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Partiële herziening bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich
Zaaknummer	Z/18/311941
Documentnummer	INT/20/945155

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat,

- op 30 mei 2018 de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' gewijzigd heeft vastgesteld;
- dit bestemmingsplan betrekking heeft op een functieverandering in de bestaande bebouwing. Er wordt geen nieuwe bebouwing opgericht. De functieverandering ziet op een horecafunctie in het landhuis met nevenfuncties en bijbehorende parkeerplaatsen;
- tegen het bestemmingsplan beroep is ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- de Raad van State in haar uitspraak d.d. 30 oktober 2019, met nummer 201806287/1/R1 het besluit van de raad van de gemeente Zevenaar ten aanzien van artikel 13, lid 13.3, onder b, van de planregels heeft vernietigd en de raad van de gemeente heeft opgedragen om binnen twintig weken na de verzending van de uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;
- met deze "Partiële herziening van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' hieraan uitvoering wordt gegeven door de regels ten aanzien van de evenementen opnieuw vast te stellen;
- deze partiële herziening een correctie is op het vigerende bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' en slechts artikel 1.23 en artikel 13 lid 13.3 onder b van de planregels vervangt. Voor het overige blijven de regels en de verbeelding van het oorspronkelijke plangebied van het bestemmingsplan volledig intact.
- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.HZooHALSAF-VA01;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar van 11 februari 2020 (kenmerk Z/18/311941/ADV/20/944661), waarin een nieuwe opzet voor een evenementenregeling wordt voorgesteld.

Gelet op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening.

besluit:

1. De "Partiële herziening bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO.0299.HZooHalsaf-VA01.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op xx.

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Partiële herziening

Bestemmingsplan Halsaf, Deel Huize Babberich

NL.IMRO.0299.HZ00HALSAF-VA01

ZEVENAAR

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Uitspraak Raad van State
- 1.3 Relatie bestemmingsplan – partiële herziening
- 1.4 Opzet van het bestemmingsplan

Hoofdstuk 2 Onderdelen 1e herziening

Hoofdstuk 3 Juridische planopzet

- 3.1 Algemeen
- 3.2 Bestemmingsplan

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

- 4.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid
- 4.2 Economische uitvoerbaarheid

Bijlage

Bijlage 1 Uitspraak Raad van State

Bijlage 2: Onderzoek Ecogroen

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 30 mei 2018 heeft de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' gewijzigd vastgesteld. Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een functieverandering in de bestaande bebouwing. Er wordt geen nieuwe bebouwing opgericht. De functieverandering ziet op een horecafunctie in het landhuis met nevenfuncties en bijbehorende parkeerplaatsen.

Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder andere gericht tegen het plandeel dat gaat over "evenementen". De Raad van State heeft in haar uitspraak d.d. 30 oktober 2019, met nummer Uitspraak 201806287/1/R1 het besluit van de raad van de gemeente Zevenaar ten aanzien van artikel 13, lid 13.3, onder b, van de planregels vernietigd en de raad van de gemeente opgedragen om binnen twintig weken na de verzending van de uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken.

Middels onderhavige partiële herziening van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' wordt hieraan voldaan, door de regels ten aanzien van de evenementen aan te passen. De uitspraak van de Raad van State zal in paragraaf 1.2 nader worden toegelicht en is tevens als bijlage 1 bijgevoegd.

1.2 Uitspraak Raad van State

Evenementen

Artikel 13 lid 13.3, aanhef en onder b, van de planregels luidt: "Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarde:

1. niet meer dan 3 per jaar per locatie;
2. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen."

In artikel 1, lid 1.23, is een evenement omschreven als: "Het geheel van al dan niet incidentele dan wel al dan niet kortdurende, maar wel tijdelijke activiteiten, dat plaatsvindt bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een feest, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan."

Beroep

Appellanten betogen dat de regeling in het plan voor evenementen tegenstrijdig is. Zij stellen dat de raad in de nota van zienswijzen heeft vermeld dat meerdaagse evenementen niet zijn toegestaan omdat dit een onwenselijk situatie oplevert en leidt tot rechtsongelijkheid binnen de gemeente. Toch voorziet het plan in maximaal vijftien dagen per evenement, en dat leidt tot onaanvaardbare hinder. Ook achten zij het toegestaan maximale aantal bezoekers van tussen de 500 en 1.000 per dag niet kleinschalig. Verder stellen zij dat op het landgoed jaarlijks een schuttersfeest wordt gehouden en dat hiervoor geen regeling is opgenomen in het plan. De vergunning voor de jaarlijkse landgoedfair wordt daarnaast niet nageleefd en deze is in strijd met het bestemmingsplan verleend. Tot slot stellen zij dat langdurige evenementen de status van het landgoed als rijksmonument aantasten.

Verweer

De raad stelt dat een regeling voor meerdaagse evenementen onder het vorige planologische regime van de beheersverordening bestond en dat een regeling hiervoor ten onrechte niet was opgenomen in het ontwerp van het voorliggende plan. Een regeling voor de evenementen en het aantal daarvan is daarom in het vastgestelde plan opgenomen. Verder stelt de raad dat, gelet op het gebied, maximaal drie evenementen met maximaal 1.000 bezoekers per dag en tot 22.00 uur aanvaardbaar zijn. Over de eventuele strijd tussen de evenementenvergunning en het bestemmingsplan stelt de raad dat als op voorhand duidelijk is dat strijd met het bestemmingsplan bestaat, de aanvrager dit wordt meegedeeld. Mocht de aanvrager ervoor kiezen de aanvraag om evenementenvergunning toch door te zetten, dan zal die vergunning verleend moeten worden, maar zal er (preventief) handhavend worden opgetreden op basis van het bestemmingsplan.

Overwegingen Raad van State

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in bijvoorbeeld de uitspraak van 20 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW8858, ligt het op de weg van de planwetgever om een beoordeling en afweging te maken of een bestemming die evenementen op een bepaalde locatie toestaat vanuit ruimtelijk oogpunt is aangewezen. Ook dient deze omtrent onder meer het toegestane aantal evenementen per jaar en de maximale bezoekersaantallen, voorschriften te stellen voor zover dat uit een oogpunt van ruimtelijke aanvaardbaarheid op een locatie van belang is. Deze beoordeling en afweging is een andere dan die op grond waarvan, in een concreet geval, voor een evenement al dan niet vergunning op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) wordt verleend. Regulering van evenementenvergunningen in de APV geschiedt immers met name vanuit het oogpunt van handhaving van de openbare orde, en waarborgt niet de vereiste planologische rechtszekerheid. Uit het voorgaande volgt dat de omstandigheid dat de APV mogelijkheden biedt om het houden van evenementen te reguleren, anders dan de raad stelt, geen reden kan zijn een planologische regeling van evenementen in het bestemmingsplan achterwege te laten.

In lid b. onder 13.3 is de omvang van het aantal bezoekers en de openingstijden zoals de raad die kennelijk voor ogen heeft, niet opgenomen. Ook het soort feesten dat de raad voor ogen heeft en ruimtelijk aanvaardbaar acht ter plaatse, zoals een schuttersfeest, stemt niet overeen met de ruime definitie van het begrip evenement zoals dat in artikel 1, lid 1.23, is omschreven. In artikel 13 lid 13.3 onder b van de planregels is voorts niet duidelijk omschreven wat precies onder een "locatie" als bedoeld in deze bepaling moet worden verstaan. Deze regeling kan met zich brengen dat verschillende locaties binnen het plangebied worden gebruikt voor bijvoorbeeld kleinere evenementen. De raad heeft evenwel bedoeld om niet meer dan drie evenementen per jaar voor het hele plangebied mogelijk te maken. Het bestreden besluit geeft er geen blijk van dat de raad heeft onderzocht wat de ruimtelijke gevolgen zijn van de diverse vormen van evenementen die het plan nu mogelijk maakt en evenmin geeft het besluit er blijk van dat de raad het door hem beoogde deugdelijk heeft vastgelegd in het plan. Het bestreden besluit is gelet op het voorgaande in strijd met artikel 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht voorbereid en genomen. Het betoog slaagt.

Uitspraak

De beroepen zijn gegrond. Het bestreden besluit dient te worden vernietigd voor zover het betreft artikel 13.3, van de planregels. De Afdeling ziet in het kader van finale geschilbeslechting aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Awb de raad op te dragen om een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen binnen 20 weken na verzending van de uitspraak en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken.

Met de vaststelling van deze partiële herziening wordt hieraan voldaan. Door de vaststelling van dit bestemmingsplan wordt voldaan aan de uitspraak van de Afdeling met daarin de opdracht aan de gemeenteraad om een nieuw besluit te nemen.

1.3 Relatie bestemmingsplan – partiële herziening

Deze partiële herziening is een correctie op het vigerende bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' en vervangt slechts artikel 13 lid 13.3 onder b en 1.23 van de planregels. Voor het overige blijven de regels en de verbeelding van het oorspronkelijke plangebied van het bestemmingsplan volledig intact.

Om na te gaan welke regeling geldt, zal de partiële herziening in samenhang met het oorspronkelijke plan moeten worden gelezen.

1.4 Opzet van het bestemmingsplan

Het digitale bestemmingsplan "Partiële herziening bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" is de verzameling geometrisch bepaalde planobjecten dat is vervat in een GML-bestand (NL.IMRO.0299.HZooHalsaf-VA01) met bijbehorende regels.

De analoge versie bestaat uit een toelichting en regels.

Hoofdstuk 2 Onderdelen partiële herziening

Zoals reeds in paragraaf 1.1 opgemerkt is na vaststelling van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder andere gericht tegen de evenementenregeling. De regels ten aanzien van evenementen bieden onvoldoende duidelijkheid welke evenementen beoogd zijn. Dit is weliswaar nader toegelicht in de plantoelichting op het plan, maar de plantoelichting is juridisch niet voldoende. De regels dienen deze duidelijkheid te bieden. Dit betekent een aanpassing van de definitie evenement in artikel 1.23 en een aanpassing van artikel 13 lid 13.3, aanhef en onder b van de planregels.

Hoofdstuk 3 Juridische planopzet

3.1 Algemeen

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. In artikel 1.2.5 van het Bro is onder meer bepaald dat bestemmingsplannen en partiële herzieningen daarvan digitaal beschikbaar gesteld dienen te worden. Vanaf 1 juli 2013 is daarbij toepassing van de (Standaard Vergelijkbare bestemmingsplannen 2012 (SVBP-2012) verplicht. Bij het opstellen van deze standaard is overigens ook rekening gehouden met het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2008 (IMRO-2012) en de Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen 2012 (PRBP-2012). Deze partiële herziening past binnen die standaard.

3.2 Bestemmingsplan

De "Partiële herziening bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' is de verzameling geometrisch bepaalde planobjecten dat is vervat in een GML-bestand (GML-bestand NL.IMRO.0299.HZooHalsaf-VA01) met bijbehorende regels. Deze partiële herziening van het bestemmingsplan is via elektronische weg uitwisselbaar en raadpleegbaar. Het geeft de bestemming en de bebouwingsmogelijkheden van de gronden aan en treedt gedeeltelijk in de plaats van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich'.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze partiële herziening van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' wordt verstaan onder:

1.23 Evenement

Tijdelijke activiteiten die plaatsvinden bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een (schutters)feest, optocht, braderie, fair of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 2 Relatiebepaling

De regels en de bijbehorende bijlagen van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich', vastgesteld op 30 mei 2018 door de gemeenteraad van de Zevenaar, blijven van toepassing, met inachtneming van de volgende wijzigingen:

Artikel 13, lid 13.3, onder aanhef en onder b

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

a. het aanleggen.....

b. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van evenementen, onder de volgende voorwaarde dat :

1. er niet meer dan 3 evenementen per jaar worden gehouden, waarvan maximaal 1 gedurende in de periode 1 maart – 31 juli (in verband met broedende vogels);
2. het evenement zelf plaatsvindt op gronden met de bestemming Horeca en /of Agrarisch;
3. per keer de duur van het evenement niet meer bedraagt dan 6 aaneengesloten dagen, met dien verstande dat het evenement zelf maximaal 2 dagen duurt en het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement maximaal 4 dagen;
4. de evenementen plaatsvinden tussen 10.00 uur en 22.00 uur, met dien verstande dat het opbouwen en afbreken plaatsvindt in de dagperiode tussen 07.00-19.00;
5. het aantal bezoekers per dag niet meer bedraagt dan 1000 bezoekers;
6. er wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid, op eigen terrein, dan wel op terrein van een derde, niet zijnde openbaar gebied.
7. bezoekers worden geleid over bestaande paden, bijv. door gebruik te maken van linten of hekken.
8. er geen sprake is van versterkte muziek (muziekgeluid dat door een elektronisch luidsprekers-systeem publiekelijk ten gehore wordt gebracht);
9. het equivalent geluidsniveau Leq (één minuut) ten gevolge van het evenement niet meer bedraagt dan maximaal 75 dB(A) en 90 dB(C) op de gevels van omliggende geluidgevoelige gebouwen;
10. indien sprake is van het aanbrengen van verlichting bij een evenement, deze verlichting naar beneden dient te worden gericht zodat bomen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing niet worden aangelicht.

Artikel 3 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van de "Partiële herziening bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich".

Toelichting

In deze toelichting wordt alleen ingegaan op de wijziging ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich' ten aanzien van de evenementenregeling.

In de toelichting van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich', op 30 mei 2018 vastgesteld en grotendeels onherroepelijk geworden, is nader toegelicht op welke evenementen de regeling ziet er wat er is beoogd. Voor de volledigheid wordt dit hier herhaald en ingelast:

'Door deze bepaling met betrekking tot evenementen, kan het huidige gebruik van de gronden voor evenementen, festiviteiten en manifestaties voortgezet worden. De evenementen zien op jaarlijks terugkomende fairs overdag tot maximaal 22.00 uur 's avonds waarbij circa 1000 bezoekers worden verwacht per dag en het jaarlijks terugkomende schuttersfeest. Evenementen van tussen de 500 en 1000 bezoekers per dag zijn ook maximaal mogelijk gelet op het gebied.'

De tekst uit deze toelichting wordt met deze partiële herziening omgezet naar meer concrete regels.

Definitie evenement was:

1.23 Tijdelijke activiteiten die plaatsvindt bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een feest, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.

Definitie evenement wordt:

1.23 Tijdelijke activiteiten die plaatsvinden bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een (schutters)feest, optocht, braderie, fair of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.

Hiermee wordt wat duidelijker aangegeven wat hieronder wordt verstaan in dit bestemmingsplan. Voorbeelden van de afgelopen jaren zijn een jaarlijks terugkerend schuttersfeest (vendelen) en het houden van fairs. Echter om dit niet te beperkend vast te leggen is een ruimere definitie wenselijk. De voorwaarden ten aanzien van aantallen en tijden en geluid worden met deze herziening meer specifiek in artikel 13, lid 13.3, onder b van de planregels vastgelegd.

Artikel 13, lid 13.3 onder b

Toegestaan gebruik was:

b. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarde:

1. niet meer dan 3 per jaar per locatie
2. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.

Toegestaan gebruik wordt:

1. er niet meer dan 3 evenementen per jaar worden gehouden, waarvan maximaal 1 gedurende in de periode 1 maart – 31 juli (in verband met broedende vogels);
2. het evenement zelf plaatsvindt op gronden met de bestemming Horeca en /of Agrarisch;
3. per keer de duur van het evenement niet meer bedraagt dan 6 aaneengesloten dagen, met dien verstande dat het evenement zelf maximaal 2 dagen duurt en het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement maximaal 4 dagen;
4. de evenementen plaatsvinden tussen 10.00 uur en 22.00 uur, met dien verstande dat het opbouwen en afbreken plaatsvindt in de dagperiode tussen 07.00-19.00;
5. het aantal bezoekers per dag niet meer bedraagt dan 1000 bezoekers;

6. er wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid, op eigen terrein, dan wel op terrein van een derde, niet zijnde openbaar gebied.
7. bezoekers worden geleid over bestaande paden, bijv. door gebruik te maken van linten of hekken.
8. er geen sprake is van versterkte muziek (muziekgeluid dat door een elektronisch luidsprekers-systeem publiekelijk ten gehore wordt gebracht);
9. het equivalent geluidsniveau L_{eq} (één minuut) ten gevolge van het evenement niet meer bedraagt dan maximaal 75 dB(A) en 90 dB(C) op de gevels van omliggende geluidgevoelige gebouwen;
10. indien sprake is van het aanbrengen van verlichting bij een evenement, deze verlichting naar beneden dient te worden gericht zodat bomen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing niet worden aangelicht.

Ruimtelijke effecten

Evenementen kunnen ruimtelijk relevant zijn door de duur van een evenement, de omvang van een evenement of door de overlast die het evenement kan veroorzaken. Veel evenementen hebben een minimale impact op de omgeving waardoor er ook geen ruimtelijke relevantie is. Om de ruimtelijke relevantie van een evenement te bepalen worden de mogelijke activiteiten bij een evenement getoetst aan ruimtelijke aspecten.

In de verwerking van de gerechtelijke uitspraak in voorliggende partiële herziening wordt naast het aantal ook vastgelegd waar de evenementen worden gehouden, dus niet in de bestemming Natuur en Tuin. Het aantal dagen is teruggebracht en er zijn voorwaarden opgenomen ten aanzien van aantallen, tijden, parkeren en geluid. Hiermee worden meer duidelijke kaders gesteld. Aangezien de evenementen per keer maar 11 dagen kunnen duren en er 's nachts geen enkele activiteiten zijn, is er geen onaanvaardbare hinder voor flora en fauna. Het gaat om activiteiten die overdag plaatsvinden en een deel van de avond, maar niet 's nachts. Aangezien het om jaarlijks maximaal 3 evenementen zijn die maximaal 11 dagen mogen duren, merken wij deze aan als ruimtelijke inpasbaar.

Natuur

De evenementen die middels deze partiële herziening mogelijk worden gemaakt, kunnen georganiseerd kunnen worden zonder dat er sprake is van ernstige verstoring van broedende vogels en overtreding van de Flora- en faunawet. Enerzijds door de voorwaarden zoals opgenomen in de planregels (aantal en frequentie evenementen, bezoekersaantallen, eindtijd). Anderzijds door specifieke maatregelen die de organisatoren moeten treffen om verstoring van de beschermde natuurwaarden te voorkomen. De Flora- en faunawet staat op basis van het bovenstaande de uitvoerbaarheid van de evenementenregeling niet in de weg.

Geluid

Met de in deze evenementenregeling opgenomen aantallen evenementen en de daarbij behorende maximale geluidbelasting, wordt geconcludeerd dat deze niet leiden tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat in de directe omgeving.

Verkeer/ parkeren

Rondom een evenement nemen verkeersstromen toe doordat mensen met de auto, te fiets of te voet komen. Bij evenementen met uitzonderlijke piekmomenten (enkele keren per jaar) kan een hogere parkeerbehoefte ontstaan. Het is echter niet efficiënt om parkeerplaatsen te maken die slechts enkele malen per jaar worden gebruikt. Te meer niet bij een landgoed met rijksbescherming.

Het is dan ook gebruikelijk dat voor deze piekmomenten wordt uitgeweken naar parkeercapaciteit in de omgeving. Deze uitwijkmogelijkheid is voorhanden in de vorm van een parkeerplaats van de sportvelden schuin tegenover het landgoed. Echter in het plan zelf is voorzien in parkeervoorzieningen voor de auto, te weten 80 parkeerplaatsen. Aansluiting zoekend bij een parkeernorm in de gemeente Hattem, Elburg, Nunspeet en Oldebroek (publicatie 317 van de CROW, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt in gebiedstypen) kan worden uitgegaan van een norm van 0,1/bezoeker op het drukste uur. Dit zou betekenen dat er 100 parkeerplaatsen vereist zijn op het drukste moment. 80 zijn voorhanden. Op het terrein kunnen er relatief makkelijk 20 extra parkeerplaatsen gecreëerd worden zonder dat er een onomkeerbare situatie ontstaat. Initiatiefnemer organiseert al enkele jaren steeds dezelfde terugkerende evenementen, dus kan gesproken worden van een bestendige praktijk. Ervaring uit deze bestendige praktijk bevestigt dat de parkeerpiek in het plan in voldoende mate kan worden opgelost op eigen terrein.

Dit is dan ook als voorwaarde opgenomen. De ligweide biedt voldoende plek om grote aantallen auto's op te vangen. De bezoekers zullen niet allemaal tegelijk het evenement bezoeken maar dat zal verspreid zijn over de gehele dag. Uitgangspunt is dat 80 voldoende is en dat overloop kan worden opgevangen in de ligweide.

Verbeelding

Deze partiële herziening heeft geen betrekking op de verbeelding. De verbeelding van het bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich', vastgesteld door de gemeenteraad van Zevenaar op 30 mei 2018, met plan IDN:NL.IMRO.0299.BP00HALSAF-VA01, zoals deze onherroepelijk is geworden bij uitspraak van 30 oktober 2019 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zaaknummer 201806287/1/R1), blijft onverkort van toepassing.

Uitvoerbaarheid

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op basis van de uitspraak van de Raad van State hoeft er geen procedure op grond van Afdeling 3.4 van de Awb te worden gevolgd. De gemeenteraad neemt direct een nieuw vaststellingsbesluit. Vervolgens zal het plan 6 weken ter inzage worden gelegd en bestaat de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Direct na afloop van de beroepstermijn treedt, indien tijdens de beroepstermijn geen verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, het plan in werking.

Economische uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan "Partiële bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" betreft een aanpassing van het op 30 mei 2018 vastgestelde bestemmingsplan 'Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich', waarin de uitspraak van de Raad van State juridisch-planologisch is verankerd in het bestemmingsplan.

Gezien de aard van de evenementenregeling, heeft de uitvoering van dit plan geen substantiële financiële consequenties voor de financiële middelen van de gemeente Zevenaar.

Met deze partiele herziening is geen sprake van een nieuwe ontwikkeling. Gelet op het vorenstaande hoeft geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

Bijlage 1	Uitspraak Raad van State
Bijlage 2:	Notitie Ecogroen

Bijlage 1: Gerechtelijke uitspraak

Betreft een separate bijlage.

Bijlage 2: Onderzoek Ecogroen

natuurtoets

Quickscan natuurtoets evenementen Land- goed Halsaf - onderdeel soortbescherming

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Zevenaar

Status

Definitief

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets evenementen Landgoed Halsaf - onderdeel soortbescherming

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode	Datum	Status
20-104	19 februari 2020	Definitief

Auteur[s]

A. (Astrid) van Teeffelen & I. (Iwan) Veeman

Tweede lezer

R. (Rienk) Apperloo

Opdrachtgever

Gemeente Zevenaar

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Teeffelen, A. van & I. Veeman (2020). Quickscan natuurtoets evenementen Landgoed Halsaf - onderdeel soortbescherming. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 20-104. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	2
1.3 Leeswijzer	5
2. Kader en methode	6
2.1 Wet natuurbescherming	6
2.2 Onderzoeksmethode	6
3. Soortbescherming	8
3.1 Flora	8
3.2 Zoogdieren	8
3.3 Vogels	11
3.4 Amfibieën	12
3.5 Reptielen	13
3.6 Overige soortgroepen	13
4. Conclusie en advies	14
5. Geraadpleegde bronnen	15

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Zevenaar is voornemens de bestemming van landgoed Halsaf te Babberich te wijzigen op het onderdeel 'Evenementen'. De bestemmingswijziging specificeert onder welke voorwaarden driemaal per jaar een evenement – met het karakter van bijvoorbeeld een fair – kan worden georganiseerd op het landgoed. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of deze bestemmingswijziging conflicteert met beschermde natuurwaarden. In opdracht van de gemeente Zevenaar heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten aanzien van het onderdeel soortbescherming om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van de bestemmingsplanwijziging op aanwezige beschermde soorten. In dit rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

Soortbescherming

- Tijdens evenementen in de broedtijd zijn diverse algemene vogelsoorten broedend te verwachten in de bosranden en het struweel direct rond het plangebied.
- Nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties zijn binnen de invloedssfeer van het plangebied niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.
- In de bebouwing op het landgoed en in diverse bomen rondom het evenemententerrein zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Tijdens eerder vleermuisonderzoek (2015) zijn verblijfplaatsen aangetroffen in de bebouwing en diverse bomen verspreid over het landgoed. Deze (potentiële) verblijfplaatsen gaan niet verloren. Door de voorwaarden die worden opgenomen in het bestemmingsplan vindt ook geen verstoring van vleermuizen plaats. Van schade aan (onmisbare) vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is evenmin sprake.
- Het plangebied vormt potentieel foerageergebied van das en kleine marterachtigen. Als gevolg van de plannen wordt potentieel foerageergebied van kleine marterachtigen en das tijdelijk ongeschikt. Er is echter geen sprake van (tijdelijk) verlies van onmisbaar foerageergebied van deze soorten, waardoor het verlies van vast verblijf- en rustplaatsen van kleine marterachtigen en das is uitgesloten.
- Nesten van eekhoorns zijn binnen de invloedssfeer van het plangebied niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.
- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling verloren gaan. Voor deze soorten geldt in voorliggende situatie een provinciale vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.
- De plannen hebben geen negatief effect op beschermde flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

Advies

- Het is in strijd met de Wet natuurbescherming om nesten of eieren van broedvogels te verstoren, beschadigen of te vernielen, ongeacht de datum. Om de kans op effecten te minimaliseren adviseren we enkele maatregelen zoals een broedvogelcontrole voorafgaand aan een evenement.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Zevenaar is voornemens de bestemming van landgoed Halsaf te Babberich te wijzigen op het onderdeel 'Evenementen'. De bestemmingswijziging specificeert onder welke voorwaarden driemaal per jaar een evenement – met het karakter van bijvoorbeeld een fair – kan worden georganiseerd op het landgoed. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of deze bestemmingswijziging conflicteert met beschermde natuurwaarden. In opdracht van de gemeente Zevenaar heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten aanzien van het onderdeel soortbescherming om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van de bestemmingsplanwijziging op aanwezige beschermde soorten. In dit rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Landgoed Halsaf ligt direct buiten de bebouwde kom van Babberich (ten zuidoosten van Zevenaar) aan de Beekseweg 2. Het plangebied bestaat uit twee delen: Een groot grasveld met de bestemming 'agrarisch' en de directe omgeving van het landhuis met de bestemming 'horeca' (zie figuur 1.1). Het plangebied ligt in een parkachtige omgeving en het grasveld is omzoomd door bomen welke de oprijlanen flankeren (zie ook figuur 1.5). Aan de noordkant grenst het grasveld aan de Beekseweg. Het landhuis wordt omgeven door bomen en een gracht die ook buiten het plangebied doorloopt (zie figuur 1.5). Het plangebied zelf bevat geen permanent oppervlaktewater. Het landgoed Halsaf ligt in een gemengd landschap: aan de westzijde bevindt zich de bebouwde kom van Babberich, aan de oostzijde bebost gebied gevolgd door een camping en ten noorden en zuiden agrarisch gebied (zie figuur 1.2).

Figuur 1.1 De begrenzing van het evenemententerrein (rood omlijnd). Bron kaart: ESRI. Het lichtgroene deel binnen het plangebied heeft bestemming 'agrarisch', het deel van het plangebied rondom het landhuis heeft bestemming 'horeca'.

Figuur 1.2 Ligging van het plangebied in de bredere omgeving. Bron luchtfoto: Nationaal georegister.

In het huidige bestemmingsplan is reeds een evenementenregeling opgenomen welke voorziet in het organiseren van drie evenementen per jaar per locatie voor de duur van ten hoogste 15 dagen per keer, inclusief op- en afbouw. Deze regeling dient echter – volgend op een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ – in meer detail te worden uitgewerkt onder andere ten aanzien van de openingstijden en het aantal bezoekers. In de afgelopen jaren hebben er op het landgoed drie typen evenementen plaatsgevonden, namelijk een landgoedfair (meestal in het voorjaar/zomer), een schuttersfeest (meestal begin september) en een winterfair (medio december) (pers. Communicatie Gemeente Zevenaar, februari 2020). Om het karakter van toegestane evenementen beter te borgen in het bestemmingsplan, wordt de evenementenregeling in het plan herzien op de volgende punten: (pers. communicatie Gemeente Zevenaar, februari 2020):

Voorstel de definitie van ‘evenement’ (artikel 1, lid 1.23):

Tijdelijke activiteiten die plaatsvinden bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een (schutters)feest, optocht, braderie, fair of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.

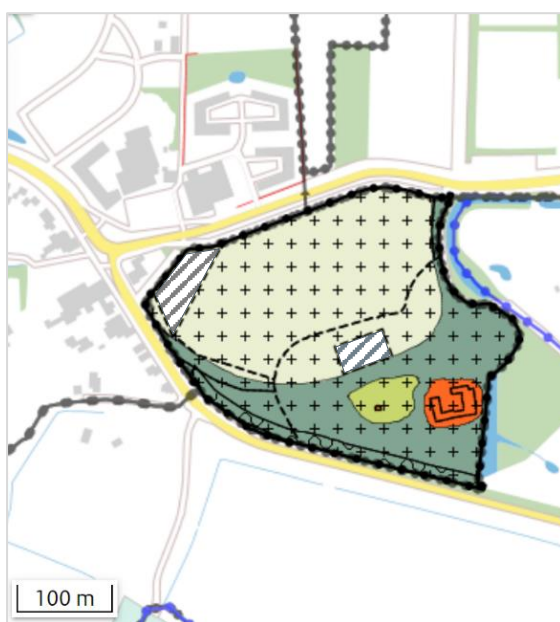
Voorgestelde voorwaarden voor toegestaan gebruik (artikel 13, lid 13.3, b):

1. er niet meer dan 3 evenementen per jaar worden gehouden, waarvan maximaal 1 gedurende in de periode 1 maart – 31 juli (in verband met broedende vogels);

¹ ECLI:NL:RVS:2019:3658, uitspraak van de Raad van State 30-10-2019

2. het evenement zelf plaatsvindt op gronden met de bestemming Horeca en /of Agrarisch;
3. per keer de duur van het evenement niet meer bedraagt dan 6 aaneengesloten dagen, met dien verstande dat het evenement zelf maximaal 2 dagen duurt en het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement maximaal 4 dagen;
4. de evenementen plaatsvinden tussen 10.00 uur en 22.00 uur, met dien verstande dat het opbouwen en afbreken plaatsvindt in de dagperiode tussen 07.00-19.00;
5. het aantal bezoekers niet meer bedraagt dan 1000 bezoekers per dag;
6. er wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid, op eigen terrein, dan wel op terrein van een derde, niet zijnde openbaar gebied;
7. bezoekers worden geleid over bestaande paden, bijv. door gebruik te maken van linten of hekken.
8. er geen sprake is van versterkte muziek (muziekgeluid dat door een elektronisch luidsprekers-systeem publiekelijk ten gehore wordt gebracht);
9. er is geen sprake van versterkte muziek;
10. het equivalent geluidsniveau L_{eq} (één minuut) ten gevolge van het evenement niet meer bedraagt dan maximaal 75 dB(A) en 90 dB(C) op de gevels van omliggende geluidgevoelige gebouwen.
11. indien sprake is van het aanbrengen van verlichting bij een evenement, deze verlichting naar beneden dient te worden gericht zodat bomen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing niet worden aangelicht.

In het bestemmingsplan zijn twee locaties aangewezen voor parkeren: aan de west- en zuidoostzijde van de weide (Figuur 1.3, 1.4 en 1.5). De parkeerlocaties bieden respectievelijk plaats aan maximaal 60 en 20 voertuigen. Tijdens evenementen worden in de regel de stands/kraampjes rondom het landhuis opgesteld met bijbehorende activiteiten. Behalve de evenementen vinden er diverse andere activiteiten plaats op het landgoed: het is onder andere een vergader- en trouwlocatie en er is mogelijkheid tot overnachten in de bed & breakfast.

Figuur 1.3 Ligging van de parkeervoorzieningen zoals vastgesteld in het bestemmingsplan (gestreepte vlakken). Ondergrond: Ruimtelijkeplannen.nl

Figuur 1.4 De zuidelijke parkeerplaats met daarachter de weide, onderdeel van het plangebied. Foto: Ecogroen.

Figuur 1.5 Linkerfoto: De bomenlaan ten zuiden van de weide. De weide met parkeerplaats is rechts op de foto zichtbaar. Rechterfoto: Huize Babberich/Halsaf vanaf het westen gezien, omgeven door waterpartijen. Foto's: Ecogroen.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 is beschreven welke vervolgstappen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming te voorkomen. Tot slot bevat hoofdstuk 5 een lijst van geraadpleegde bronnen.

2. Kader en methode

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad, 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Conform de vraagspecificatie wordt in deze quickscan het onderdeel soortbescherming behandeld. De volledige wettekst van de Wet natuurbescherming (Wnb) is te raadplegen op: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552>. In onderstaand kader 2.1 is een samenvatting van de relevante wetteksten opgenomen.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaar rond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijk belang wordt voldaan.

2.2 Onderzoeksmethode

Literatuuronderzoek

Om de aanwezigheid of te verwachten beschermde waarden in en in de nabijheid van het plangebied in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of beschermde soorten bekend zijn in of in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF) en eerdere onderzoeken op deze locatie (Wallink,

2015a; Wallink 2015b; Oudshoorn, 2016; Wallink, 2017). In hoofdstuk 5 is een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen weergegeven.

Veldonderzoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 17 februari 2020 (zonnig, droog, 9°C, matige tot vrij krachtige wind) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is het terrein geïnspecteerd als ook de directe omgeving (± 50 meter rondom het terrein), waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Specifiek is gelet op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels en (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Hiervoor zijn de bomen binnen en rond en het terrein geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten, holten en spleten. Ook de aanwezige bebouwing is gecontroleerd. Daarnaast is aandacht besteed aan de aan- of afwezigheid van dassenburchten, eekhoornnesten en leefgebied van marterachtigen.

Beoordeling

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn en hoe het terrein zich verhoudt tot natuurwaarden in omliggende beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van de voorgenomen evenementen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en of vervolgstappen (zoals nader onderzoek en/of onthefingsaanvraag) vereist zijn.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In het plangebied zijn voornamelijk soorten aangetroffen die kenmerkend zijn voor enigszins voedselrijke graslanden zoals ruw beemdgras, kropbaar en Engels raaigras. Rondom het landhuis is daarnaast stinzenflora aangetroffen met dominante soorten als gevlekte aronskel, sneeuwkllokje en (verwilderde) narcis.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDDF, 2020) worden in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens eerder onderzoek van Ecogroen (Wallink, 2015b) zijn vleermuisverblijfplaatsen op het landgoed vastgesteld. Het betreft vaste verblijfplaatsen op de zolder, in de kelder en in de (aanbouw)schuur van het landhuis. Verder is destijds ook een verblijfplaats van een grootoorvleermuis aangetroffen in de duiventil (deze duiventil staat in de tuin, buiten het plangebied voor evenementen). In bomen ten zuiden van de weide zijn destijds een kraamverblijfplaats van vleermuizen (waarschijnlijk baardvleermuis) en een paarverblijfplaats van rosse vleermuis waargenomen. Onderzoek naar vleermuizen heeft een juridische houdbaarheid van drie jaar; het eerdere onderzoek is inmiddels verlopen. De voorgenomen wijzigingen in

het bestemmingsplan ten aanzien van evenementen leiden niet tot het verlies van (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen: gebouwen blijven ongewijzigd en er worden geen bomen geveld. De aanvullende voorwaarden die de gemeente opneemt in het bestemmingsplan voorkomen een eventuele verstoring van vleermuizen als gevolg van de evenementen, namelijk: de op- en afbouw van de evenementen vindt plaats gedurende de dag, de evenementen zelf duren maximaal tot 22:00 uur en indien sprake is van het aanbrengen van verlichting bij een evenement, dan wordt deze verlichting naar beneden gericht zodat bomen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing niet worden aangelicht. Met het opnemen van deze voorwaarden in het bestemmingsplan zijn verdere vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor verblijfplaatsen van vleermuizen niet noodzakelijk.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het eerdere onderzoek naar vleermuizen (Wallink, 2015b) heeft aangetoond dat destijds het plangebied beperkt foerageergebied vormde voor soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en baardvleermuis. De bomenlaan grenzend aan de weide was in gebruik als vliegroute (Wallink, 2015b).

Onderzoek naar vleermuizen heeft een juridische houdbaarheid van drie jaar; het eerdere onderzoek is inmiddels verlopen. Het landgoed wordt nog altijd gekenmerkt door een combinatie van opgaande begroeiing, open plekken en waterpartijen en vormt daarmee nog altijd geschikt foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen. In de huidige plannen blijven de opgaande begroeiing, de open plekken en waterpartijen ongewijzigd en daarmee ook de potenties voor vleermuizen. De aanvullende voorwaarden die de gemeente opneemt in het bestemmingsplan voorkomen een eventuele verstoring van foerageergebieden en vliegroutes: de op- en afbouw van de evenementen vindt plaats gedurende de dag, de evenementen zelf duren maximaal tot 22:00 uur en indien sprake is van het aanbrengen van verlichting bij een evenement, dan wordt deze verlichting naar beneden gericht zodat bomen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing niet worden aangelicht. Met het opnemen van deze voorwaarden in het bestemmingsplan zijn verdere vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vliegroutes en foerageergebieden niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Eekhoorn

Tijdens eerder onderzoek van Ecogroen (Wallink, 2015a) zijn enkele nesten van eekhoorn aangetroffen in de bomen die de weide in het plangebied omzomen. Tijdens het veldbezoek van februari 2020 zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten aangetroffen. In de nabijheid van het landgoed – in het oostelijker gelegen bos – zijn ook waarnemingen bekend van eekhoorns (NDFF, 2020). De bomen die het plangebied omzomen vormen, in combinatie met het achterliggende bos, geschikt leefgebied voor eekhoorn. Als gevolg van de plannen gaan geen verblijfplaatsen van eekhoorn verloren. Wel wordt het aanwezige foerageergebied in (de buurt van) het plangebied tijdelijk verstoord. In de directe omgeving van het plangebied blijft echter ruimschoots geschikt alternatief foerageergebied voorhanden in de vorm van bospercelen. Zodoende is er geen sprake van essentieel foerageergebied binnen het plangebied. Als gevolg van het tijdelijk ongeschikt raken van het foerageergebied binnen het plangebied gaan geen vast verblijf- en of rustplaatsen van eekhoorn verloren. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming

ming ten aanzien van eekhoorn niet noodzakelijk. Wel wordt geadviseerd om gedurende de broedvogelcontroles (zie hoofdstuk 4) ook te letten op de aanwezigheid van eekhoornnesten en eventuele nestbomen af te zetten met rood/wit lint.

Kleine marterachtigen

Provincie Gelderland heeft per 1 maart 2019 de kleine marterachtigen van de vrijstellingslijst gehaald, waardoor wezel, hermelijn en bunzing ook bescherming genieten onder de Wet natuurbescherming. Tijdens het veldbezoek zijn geen kleine marters (bunzing, wezel en hermelijn) aangetroffen. In de omgeving van het plangebied is een waarneming bekend van hermelijn (NDFF, 2020). Het betreft een waarneming uit 2016, ca. 100 meter ten oosten van het plangebied. Waarnemingen van wezel en bunzing zijn niet bekend. Rondom het plangebied is potentieel leefgebied voor kleine marterachtigen aangetroffen. Specifiek betreffen het potentiële verblijfplaatsen in de vorm van o.a. muizenholen in (braam)struwelen in omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt (potentieel) foerageergebied voor bunzing, wezel en hermelijn.

Als gevolg van de plannen gaan geen verblijfplaatsen van bunzing, wezel en/of hermelijn verloren. Wel wordt het aanwezige foerageergebied binnen het plangebied tijdelijk verstoord. In de directe omgeving van het plangebied blijft echter ruimschoots geschikt alternatief foerageergebied voorhanden. Specifiek gaat het om bospercelen, graslanden, ruigtes en struwelen. Zodoende is er geen sprake van essentieel foerageergebied binnen het plangebied. Als gevolg van het tijdelijk ongeschikt raken van het foerageergebied binnen het plangebied gaan geen vast verblijf- en of rustplaatsen van kleine marterachtigen verloren. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van kleine marterachtigen niet aan de orde.

Das

Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen (zoals mest- of snuitputjes, graafsporen of haren) van das waargenomen. Ook zijn er geen (kraam)burchten van das aangetroffen binnen het plangebied of in de directe omgeving. Wel zijn er waarnemingen en een burcht bekend in de wijdere omgeving van het plangebied (op meer dan 1 kilometer afstand; NDFF, 2020). Binnen het plangebied vormt de weide (potentieel) foerageergebied voor das.

Als gevolg van de plannen gaan geen verblijfplaatsen van das verloren. Wel wordt het aanwezige foerageergebied in de vorm van de weide tijdelijk verstoord. In de directe omgeving van het plangebied blijft echter ruimschoots geschikt alternatief foerageergebied voorhanden (zie ook Figuur 1.2). Specifiek gaat het om bos- en graslandpercelen. Zodoende is er binnen het plangebied geen sprake van essentieel foerageergebied. Als gevolg van het tijdelijk ongeschikt raken van het foerageergebied binnen het plangebied gaan geen vast verblijf- en of rustplaatsen van das verloren. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van das niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren (artikel 3.5 en 3.10 Wet natuurbescherming) worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn op het terrein vaste verblijf- en rustplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten zoals mol, huisspitsmuis, bosspitsmuis *spec.*, gewone bosmuis en rosse woelmuis aangetroffen en/of te verwachten. Gedurende evenementen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Vogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1). Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties of onmisbaar foerageergebied aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2). Deze worden gezien de actuele verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) en de terreinkenmerken ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in de provincie Gelderland verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gier-zwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

In de groenstructuren binnen en direct langs het plangebied is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten als vink, winterkoning, tjiftjaf, zwarte kraai, bonte vliegenvanger, koolmees, pimpelmees, boomklever, groenling, ekster, zwartkop, gaai, houtduif, roodborst en merel. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren.

Het plan biedt ruimte aan drie evenementen per jaar, met als voorwaarde dat maximaal één evenement wordt georganiseerd in de periode 1 maart tot en met 31 juli. Tot op heden zijn de evenementen verspreid over het jaar (voorjaar/zomer, nazomer en winter) georganiseerd. Een deel van de evenementen

vindt daarmee plaats tijdens de broedtijd van vogels maar in de voorwaarden zijn beperkingen opgenomen ten aanzien van het aantal evenementen tijdens de belangrijkste broedperiode (de periode waarin de meeste vogels broeden²).

Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Er wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen, maar het is van belang of er sprake is van een broedgeval, ongeacht de datum. Soorten als Turkse tortel, houtduif en merel kunnen al vroeg en tot laat in het jaar broedend worden waargenomen.

Voor de plannen wordt geen begroeiing verwijderd of bebouwing gewijzigd. Daarmee vindt geen fysieke aantasting plaats van broedbiotoop van vogels. In voorliggende situatie kan alleen sprake zijn van effecten op vogels als gevolg van verstoring. Eerdere monitoringsonderzoeken tijdens (dance)festivals hebben aangetoond dat deze festivals niet leiden tot het verlaten van nesten (Krijgsveld *et al.* 2012; Oudega 2012; Antea group, 2018). Het type evenementen dat is voorzien in het plangebied is veel beperkter van omvang en intensiteit dan een dancefestival (het aantal bezoekers is beperkt tot 1000 per dag, het aantal bezoekersdagen per evenement is beperkt tot twee, geen versterkte muziek, geen lichtshows). Er is derhalve geen aanleiding te veronderstellen dat de bestemmingswijziging leidt tot verstoring van broedgevalen; van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels is geen sprake.

Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid wordt wel geadviseerd bepaalde voorzorgsmaatregelen te treffen (zie hoofdstuk 4). Wanneer de maatregelen uit hoofdstuk 4 worden getroffen zijn verdere vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

3.4 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de beschermde soorten poelkikker en kamsalamander (NDFF, 2020; Wallink, 2015a). Binnen het plangebied ontbreekt permanent oppervlaktewater, waardoor voortplanting van amfibieën binnen het plangebied is uitgesloten. In de omgeving van het plangebied is wel geschikt voortplantingswater aanwezig in de vorm van de diverse waterpartijen en poelen. In de directe omgeving van de (potentiële) voortplantingswateren is optimaal land- en overwinteringshabitat voor amfibieën in ruime mate aanwezig in de vorm van struweel, ruigte en bos. Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt land- of overwinteringshabitat voor amfibieën: De weide bestaat uit intensief beheerd grasland en het evenemententerrein rond het landhuis bestaat uit bestrating en gazon. Als gevolg van de plannen gaat geen leefgebied van amfibieën verloren. Schade aan individuen is als gevolg van het ontbreken van geschikt leefgebied ook niet te verwachten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van amfibieën zijn niet aan de orde.

² <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/80143/Natuurkalender+voor+vogels/86d1570c-bf66-4157-bc97-a126ccde22d5>

3.5 Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van hazelworm (NDFF, 2020). Binnen het plangebied ontbreekt binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen: De weide bestaat uit intensief beheerd grasland en het evenemententerrein rond het landhuis bestaat uit bestrating en gazon. Als gevolg van de plannen gaat geen leefgebied van reptielen verloren. Schade aan individuen is als gevolg van het ontbreken van geschikt leefgebied ook niet te verwachten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van reptielen zijn niet aan de orde.

3.6 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) worden in of in de directe omgeving van het plangebied geen vaste verblijfplaatsen of voortplanting verwacht van beschermde vissen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soorten.

4. Conclusie en advies

Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zoals soortgericht onderzoek en het aanvragen van ontheffing - zijn niet noodzakelijk, mits wordt voldaan aan onderstaande maatregelen:

Algemene maatregelen:

- Geadviseerd wordt om een ecologisch deskundige aan te wijzen, die voorafgaand en tijdens een evenement pasklare oplossingen kan aandragen en kan bijsturen wanneer noodzakelijk.

Ecologische controle:

- Voorafgaand aan de opbouw van een evenement wordt door een ecologisch deskundige een veldcontrole uitgevoerd in het gehele evenemententerrein. De controle wordt gebruikt om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden en worden eventuele eekhoornnesten opgespoord.
- Mochten broedende vogels/nesten of nesten van eekhoorn aanwezig zijn dan worden de nestbomen inclusief een zone van 10 meter rondom de nestboom afgezet met behulp van rood/wit lint of afgezeilde hekken. Afgezette locaties zijn niet toegankelijk voor aanwezigen op het evenement.

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Antea group (2018). Natuurtoets Evenementen Bouw & Infra Park Harderwijk. projectnummer 266446.

BLIJ12 (2017a). Kennisdocument poelkikker *Rana lessonae*. Versie 1.0, juli 2017. Utrecht.

BLIJ12 (2017b). Kennisdocument kamsalamander *Triturus cristatus*. Versie 1.0, juli 2017. Utrecht.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Krijgsveld, K.L., R.J. Jonkvorst & F. van der Vliet (2012). Effecten van dancefestival Amsterdam Open Air op broedvogels. Rapport 12-211. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Oudega, H. (2012). Monitoring broedvogels Festival Fusion of Dance. Projectnummer 1207738. Tauw bv, Deventer.

Oudshoorn, M. (2016). Toetsing gebiedsbescherming landgoed Halsaf, Babberich. Nader ecologisch onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland). Rapport 16-388. Ecogroen bv, Zwolle.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Wallink, M. (2015a). Quicksan natuurtoets landgoed Halsaf, Babberich. Rapport 15-027. Ecogroen bv, Zwolle.

Wallink, M. (2015b). Vleermuisonderzoek landhuis Halsaf, Babberich. Notitie met kenmerk 15-027a. Ecogroen bv, Zwolle.

Wallink, M. (2017). Addendum op ecologisch onderzoek landgoed Halsaf; in het kader van de Wet natuurbescherming. Notitie met kenmerk 17-175. Ecogroen bv, Zwolle.

Internet

FLORON.nl (website met soortinformatie over planten).

NDFF (2020). Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd op 14 februari 2020.

RAVON.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).

Ruimtelijkeplannen.nl (website met onder andere actuele bestemmingsplannen). Geraadpleegd op 14 februari 2020.

Sovon.nl (website met soortinformatie over vogels).

Vlinderstichting.nl (website met soortinformatie over vlinders en libellen).

Zoogdierenvereniging.nl (website met soortinformatie over zoogdieren).

Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum
4 november 2019

Ons nummer
201806287/1/ARCH

Uw kenmerk

Inlichtingen
P.B. Awkar
070-4264884

Onderwerp
Zevenaar
bp. Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich

Procedure
Beroep

Geachte heer/mevrouw,

De uitspraak in bovenvermelde zaak is gerectificeerd. Een afschrift van de gerectificeerde uitspraak treft u hierbij aan. In het belang van de rechtszekerheid verzoek ik u de aan u toegezonden uitspraak te retourneren aan de Raad van State, t.a.v. B. Awkar, Antwoordnummer 10570, 2501 WB Den Haag (een postzegel is niet nodig).

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "W.S. van Helvoort".

mr. W.S. van Helvoort,
griffier

201806287/1/R1.

Datum uitspraak: 30 oktober 2019

RECTIFICATIE: PAGINA 11, overweging 9.1

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [redacted], wonend te Ommen, in zijn
hoedanigheid van curator van [redacted]
wonend te Zevenaar
2. [redacted] (hierna
tezamen en in enkelvoud: [redacted]), beiden wonend te Babberich,
gemeente Zevenaar,
appellanten,

en

de raad van de gemeente Zevenaar,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 30 mei 2018 heeft de raad het bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

Huize Babberich Beheer B.V. heeft schriftelijke uiteenzettingen ingediend.

[] en de raad hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 augustus 2019, waar [], bijgestaan door mr. A. Arslan, advocaat te Zwolle, [], en de raad, vertegenwoordigd door J.J. van der Leij, zijn verschenen. Voorts is Huize Babberich Beheer B.V., vertegenwoordigd door [], ter zitting gehoord.

Overwegingen

Inleiding

1. Het plan omvat het westelijke deel van een historische buitenplaats in Zevenaar, "Halsaf" genaamd. Dit westelijke deel bestaat uit een landhuis, Huize Babberich, enkele waterpartijen daaromheen, een tuin met een duiventil, bos, een grote weide aan de noordwestkant van het landhuis, en toegangswegen naar het landhuis langs de rand van de grote weide. Aan de zuidkant van het plangebied ligt de Emmerichseweg, die in het westen overgaat in de Dorpsstraat. Aan de noordkant van het plangebied ligt de Beekseweg, die in het westen ook aansluit op de Dorpstraat. De hiervoor genoemde toegangswegen sluiten aan op de Dorpstraat en de Beekseweg.

Ten oosten van het plangebied liggen twee hoeves. [] is eigenaar van de Frans-Jozefhoeve op het perceel []. De hoeve staat op ongeveer 110 m ten noordoosten van Huize Babberich. [] is eigenaar van de Lotjeshoeve. Deze hoeve bevindt zich op ongeveer 130 m ten oosten van Huize Babberich.

Huize Babberich is ingericht met enkele Bed & Breakfast-kamers (hierna: B&B-kamers), heeft een kantoor- en vergaderruimte en wordt gebruikt als huwelijkslocatie. Het plan voorziet in een wijziging en uitbreiding van de functies binnen Huize Babberich. Naast een vergroting van het aantal B&B-kamers tot acht wordt ook onder andere lichte horeca in de vorm van een restaurant met terrassen, een vitaliteitscentrum met vijf behandelkamers, een proeverij en een koekjesfabriek toegestaan. Aan het landhuis, een strook grond van enkele meters daaromheen en aan de duiventil in de tuin is daarvoor de bestemming "Horeca" toegekend. Om de toenemende parkeerbehoefte op te vangen is in de grote weide voorzien in twee terreinen om te parkeren, waarvan één aan de zuidoostkant nabij het landhuis, en één aan de westkant, nabij de kruising Dorpstraat – Beekseweg. Aan deze gronden zijn de bestemming "Agrarisch" en de functieaanduiding

"specifieke vorm van verkeer – parkeerterrein 1", voor de oostelijke parkeerplaats, en de aanduiding "specifieke vorm van verkeer – parkeerterrein 2", voor de westelijke parkeerplaats, toegekend. Het maximale aantal parkeerplekken op deze terreinen is in het plan begrensd op 20 respectievelijk 60.

Procedurele aspecten

2. [] betogen dat de raad ten onrechte niet binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijn waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend, het plan heeft vastgesteld.

2.1. De raad stelt dat de termijn van twaalf weken is overschreden, maar volgens hem komt dit door de poging van de raad om door onderling overleg de bezwaren van partijen op te lossen. De gesprekken hebben echter niet geleid tot overeenstemming. De raad wijst er verder op dat, wat hier ook van zij, de twaalf-weken termijn geen fatale termijn is, maar een termijn van orde.

2.2. Op grond van artikel 3.8, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) beslist de gemeenteraad binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging over vaststelling van het bestemmingsplan.

Niet in geschil is dat in dit geval de beslistermijn is overschreden. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 27 juli 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR3399, volgt niet uit artikel 3.8, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wro of enige andere wettelijke bepaling dat de raad na het verstrijken van de beslistermijn niet meer bevoegd is een bestemmingsplan vast te stellen. Het betoog kan daarom niet slagen.

Inhoudelijke gronden

3. [] kunnen zich niet verenigen met het plan voor zover dat voorziet in de horeca-functie en de daarmee samenhangende functies zoals de parkeerterreinen en terrassen. Hun bezwaren zijn in hoofdzaak dat er verkeershinder ontstaat, dat de natuurwaarden worden aangetast, dat dieren worden verstoord en dat het rustige karakter van de omgeving wordt aangetast. De Afdeling zal hierna op deze hoofdpunten ingaan. De relevante bepalingen zijn weergegeven in een bijlage bij deze uitspraak.

Verkeer en parkeerbehoefte

4. [] vrezen verkeersoverlast over de toegangswegen naar het landhuis, die ook door hen en bezoekers van de rest van het landgoed Halsaf gebruikt worden. De extra verkeersbewegingen zullen de rust van het landgoed aantasten. Zij wijzen erop dat in het verleden de wegen binnen het landgoed autovrij zijn geweest. Ook de verkeersintensiteiten en de geluidhinder zoals de raad die presenteert, zijn volgens hen niet onderbouwd. Verder stellen zij dat calamiteitendiensten via de Beekseweg naar het landhuis zullen rijden en daarmee hinder

veroorzaken. Ook stellen [redacted] dat het intensievere gebruik door motorvoertuigbewegingen betekent dat de onderhoudskosten van de toegangswegen en een bospad zullen stijgen en dat de erfdienstbaarheid zal moeten worden verruimd. [redacted] betoogt voorts dat de raad het aantal benodigde parkeerplaatsen te laag heeft ingeschat. Zo is ten onrechte geen parkeerbehoefte berekend voor de 100 vierkante meter bedrijfsploeroppervlak (hierna: BVO) die volgens de plantoelichting wordt gebruikt voor de terrassen bij de B&B-kamers. Hij wijst erop dat de terrassen bij de B&B-kamers ook kunnen worden ingezet voor het restaurant en dat dit extra parkeervraag genereert.

4.1. Over de verkeersintensiteiten overweegt de Afdeling dat in paragraaf 5.2 van de plantoelichting is vermeld dat er circa 100 verkeersbewegingen per dag zijn te verwachten, waarvan 0,5% vrachtverkeer. De raad heeft deze berekend aan de hand van de kencijfers van het CROW en de maximale planologische mogelijkheden.

[redacted] hebben niet inzichtelijk gemaakt dat de raad niet bij deze kencijfers van het CROW had kunnen aansluiten of dat de raad desondanks van een te laag aantal verkeersbewegingen is uitgegaan. Voorts ziet de Afdeling in het aangevoerde geen grond voor het oordeel dat de toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van het plan een zo grote verkeershinder op de toegangsweg vanaf de Beekseweg, dan wel zo'n stijging van onderhoudskosten hiervan of van het bospad, met zich zal brengen dat de raad het plan niet op deze wijze had mogen vaststellen.

Over de parkeerbehoefte voor de terrassen overweegt de Afdeling dat de raad het aantal benodigde parkeerplaatsen voor de B&B-kamers en voor het restaurant apart van elkaar heeft berekend. De parkeervraag voor de B&B-kamers is op basis van het aantal B&B-kamers bepaald en dus op acht gesteld. Voor het bijbehorende terras is de parkeervraag op nul gesteld. De Afdeling acht het niet aannemelijk dat de terrassen bij de B&B-kamers door restaurantbezoekers worden gebruikt, zodat de raad terecht het terras bij de B&B-kamers niet heeft betrokken bij het aantal vierkante meters BVO van het restaurant en de daaraan gekoppelde parkeerbehoefte. In het aangevoerde ziet de Afdeling daarom geen grond voor het oordeel dat de raad van een te lage parkeerbehoefte is uitgegaan en dat daarom voor een onaanvaardbare parkeerdruk in de omgeving moet worden gevreesd.

Het betoog slaagt niet.

Aantasting diersoorten

5. [redacted] betogen dat het plan voorziet in intensief gebruik van het landhuis en het terrein eromheen en dat met name het licht en het geluid afkomstig van dat gebruik de flora en fauna in de omgeving onaanvaardbaar zullen verstoren. Zij stellen verder dat de onderzoeken naar het voorkomen van diersoorten in de omgeving van het plangebied te vluchtig zijn uitgevoerd en dat niet alle beschikbare informatie over het voorkomen van dieren bij die onderzoeken is betrokken, zoals bijvoorbeeld informatie in de Nationale Databank Flora Fauna (hierna: NDFF). Volgens hen had dit wel moeten omdat het gebied en de voorkomende diersoorten worden beschermd door de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en omdat

het gebied behoort tot het Gelders Natuurnetwerk (hierna: GNN) en de Groene ontwikkelingszone (hierna: GO).

5.1. De Afdeling overweegt dat de vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling dan wel een ontheffing op grond van het soortenbeschermingsregime in de Wnb nodig is en zo ja, of deze ontheffing kan worden verleend, in beginsel pas aan de orde komen in een procedure op grond van de Wnb. Dat doet er niet aan af dat de raad het plan niet heeft kunnen vaststellen indien en voor zover hij op voorhand in redelijkheid heeft moeten inzien dat het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

De raad heeft aan zijn besluit diverse rapporten ten grondslag gelegd waarin de resultaten zijn neergelegd van onderzoek naar de flora en fauna in en rond het plangebied. In een rapport van Ecogroen, gedateerd 11 juni 2015, zijn de resultaten beschreven van een quickscan naar de natuurwaarden in het landhuis en de omliggende gronden. Deze quickscan is gebaseerd op een locatiebezoek en het raadplegen van literatuur en websites, waaronder de NDFF. Verder zijn maatregelen vermeld die kunnen worden getroffen om tijdens werkzaamheden de aangetroffen diersoorten te beschermen. In een notitie van 14 december 2015 heeft Ecogroen verder de effecten van het plan voor vleermuizen beschreven. Daarin is vermeld dat diverse vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Geconcludeerd is verder dat indien de toegankelijkheid van de zolder, de kelder, het dakbeschot en de schuur van het landhuis gegarandeerd blijven, een ontheffing niet hoeft te worden aangevraagd. In het rapport "Addendum Ecologisch onderzoek", van 28 april 2017 (hierna: het addendum) heeft Ecogroen de gegevens van haar rapport van 11 juni 2015 geactualiseerd en wat betreft de vleermuizen verwezen naar de notitie van 14 december 2015. In het addendum is vermeld dat er geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de zogeheten Rode Lijst in de omgeving zijn aangetroffen of zijn te verwachten. Wel zijn er, evenals in het rapport van 11 juni 2015 is geconstateerd, in het landhuis, de duiventil en diverse bomen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden. Schade aan vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet uit te sluiten, aldus het addendum. Verder vermeldt het addendum dat behalve eekhoornnesten geen vaste verblijfplaatsen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren zijn aangetroffen binnen de invloedssfeer van het plan. In het plangebied zijn volgens het addendum verder geen vogels met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. In het bos en struweel zijn wel vogels aanwezig. De kamsalamander komt mogelijk wel voor in het plangebied, maar de beoogde werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op het leefgebied van de soort. Verder zijn er geen vaste verblijfplaatsen van andere beschermde soorten gevonden die niet zijn vrijgesteld. In het addendum is verder, samengevat weergegeven, vermeld dat voor de eekhoorn en de vogels geen probleem hoeft te bestaan indien wordt gewerkt volgens werkprotocollen of buiten het broedseizoen. Wat betreft de vleermuizen heeft Ecogroen gesteld dat het vleermuizenonderzoek nog houdbaar is.

hebben niet aannemelijk gemaakt, bijvoorbeeld door documentatie of beeldmateriaal van de voorkomende diersoorten over te leggen, dat de conclusies in de onderzoeken die aan het

besluit ten grondslag liggen, onjuist zijn. De stelling dat de onderzoeken te vluchtig zijn uitgevoerd, is naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende om hier anders over te oordelen. Gelet op het voorgaande hebben

onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat de Wnb op voorhand aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

Over het betoog dat het plan in de GO en het GNN ligt, overweegt de Afdeling dat zij dit betoog zo opvat dat het plan in strijd is met de Omgevingsverordening Gelderland. In de plantoelichting is vermeld dat de parkeerplaats, een grondwal en het terras, zullen worden aangelegd binnen de GO. Ontwikkelingen binnen die zone kunnen, gelet op artikel 2.7.2.1, tweede lid, van de Omgevingsverordening Gelderland mogelijk worden gemaakt als is aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied in hun onderlinge samenhang bezien per saldo substantieel worden versterkt. De raad heeft gemotiveerd welke maatregelen in dat kader worden genomen en waarom die de kernkwaliteiten verbeteren. Deze maatregelen zijn in artikel 4, lid 4.3, van de planregels voorwaardelijk verplicht gesteld. Voorts heeft de raad ter zitting inzichtelijk gemaakt dat met het omzetten van de woonbestemming naar de natuurbestemming, natuur kan worden toegevoegd aan het GNN en dat daarmee de kernkwaliteiten substantieel worden versterkt. Wat \ aandragen is onvoldoende om te twijfelen aan de juistheid van het standpunt van de raad. Onder deze omstandigheden ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het plan in strijd met de Omgevingsverordening Gelderland is. Het betoog slaagt daarom niet.

Aantasting omgeving

6. betogen dat zij het verkeer en geparkeerde auto's en de horecafuncties niet passend achten in de omgeving. Zo worden het aanzien van de omgeving, de monumentale waarde van het landhuis in samenhang met de omgeving en de rust van het gebied onaanvaardbaar aangetast. Zij wijzen erop dat de parkeerplaatsen zichtbaar kunnen zijn vanaf de openbare weg. Ook zal Huize Babberich Beheer B.V. niet aan de voorwaardelijke verplichting om landschapswaarden te herstellen kunnen voldoen, omdat de gronden waar die landschapswaarden hersteld moeten worden niet (volledig) in eigendom zijn van de aanvrager. Daarnaast brengt het plan met zich dat de openingstijden van het hele landgoed ruimer worden. Zo is het landgoed al vele jaren gesloten voor het publiek van zonsondergang tot zonsopkomst en zijn motorvoertuigen op het hele landgoed niet toegestaan. Zij wijzen er daarbij op dat de monumentencommissie heeft geadviseerd om het bospad autoluw te maken.

Verder betogen in dit verband dat het plan in strijd is met de gemeentelijke structuurvisie van 20 februari 2013. Daarin is vermeld dat het beschermen van groene elementen, zoals parken, verkavelingen, hagen, bomenrijen en dergelijke bijdraagt aan de beleving van het cultuurlandschap. Verder wijzen zij erop dat in de structuurvisie het totale landgoed als bos is aangemerkt dus ook zo moet worden beschermd. Ook moeten volgens de structuurvisie monumenten altijd als onderdeel van hun omgeving worden beschouwd en bij voorkeur moeten beeldbepalende en monumentale objecten en elementen versterkt worden in de ruimtelijke

situering. Het is betogen dat het landgoed en het landhuis samen een rijksmonument vormen en beeldbepalend zijn voor het dorp Babberich. Het veranderen van de bestemming van slechts een klein deel van het landgoed zorgt voor een verandering van het hele landgoed. Volgens de raad heeft de raad zich hiervan geen rekenschap gegeven.

6.1. De Afdeling acht het aannemelijk dat het landhuis en de omliggende gronden een monumentaal ensemble vormen en dat het plan in enige mate daar een aantasting van oplevert. De raad heeft de monumentencommissie Duiven-Zevenaar om advies gevraagd. De monumentencommissie heeft in een advies van 10 maart 2017 uiteengezet dat er vanuit cultuurhistorisch oogpunt geen bezwaar bestaat tegen passende nieuwe ontwikkelingen. Over de parkeerterreinen heeft de commissie positief geoordeeld, met daarbij het voorstel om een zorgvuldig ingepaste permanente parkeervoorziening in het westelijk deel van de weide aan te leggen. Over de terrassen heeft de commissie geadviseerd de bestemmingsvlakken voor de bestemming "Horeca" zo strak mogelijk om de bebouwing te begrenzen met uitzondering van de terrassen op het binnenplein en de terrassen aan de grachtkant. De overige delen langs de grachtkant kunnen volgens de commissie de bestemming "Natuur" of "Tuin" krijgen. De raad heeft deze adviezen, gelet op de begrenzing van de bestemmingen "Horeca" en "Natuur" en de aanduidingen voor de twee parkeerterreinen, overgenomen. De raad heeft het advies van de adviescommissie niet gemotiveerd bestreden. De stelling dat de commissie zich niet kon vinden in het plan vindt geen steun in het advies. In het aangevoerde ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet van dit advies heeft mogen uitgaan. De raad heeft zich voorts naar het oordeel van de Afdeling in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de locaties van parkeerterrein 2, dicht bij de kruising en parkeerterrein 1 dicht bij het landhuis zelf, niet een zo grote invloed hebben op de omgeving dat hij het plan niet op deze wijze had mogen vaststellen. Ook anderszins hebben de raad niet inzichtelijk gemaakt dat het monumentale ensemble zo ernstig wordt aangetast dat de raad het plan uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet had mogen vaststellen. Voor zover de raad vrezen voor verstorende effecten van de parkeerplaatsen bij hun hoeves, overweegt de Afdeling dat de parkeerplaatsen op respectievelijk ongeveer 400 m en 200 m van de Frans-Jozefhoeve en de Lotjeshoeve liggen en dat tussen de parkeerplaatsen en de hoeves bomen staan. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat gelet op deze afstanden de parkeerplaatsen niet tot onaanvaardbare geluid- of zichthinder vanuit de Frans-Jozefhoeve en de Lotjeshoeve zullen leiden.

Over het advies van de commissie om een deel van de historische laan autovrij of autoluw te maken, overweegt de Afdeling dat het plan er niet aan in de weg staat dat fysieke maatregelen worden getroffen om auto's te weren van de historische laan.

Over het nakomen van de voorwaardelijke verplichting overweegt de Afdeling dat de landschappelijke maatregelen die moeten worden getroffen binnen het plangebied zullen plaatsvinden en niet op de gronden van de raad. De Afdeling ziet geen reden om aan te nemen dat het plan niet uitvoerbaar zal zijn.

Over de strijd met de gemeentelijke structuurvisie overweegt de Afdeling dat de raad heeft toegelicht dat [redacted] hebben verwezen naar een kaart in de structuurvisie waar een gebied waarin het plangebied valt, met een groene kleur is aangemerkt. Volgens de legenda bij de kaart betekent dit dat het gebied een landgoed is. De stelling dat het gebied daarom enkel een bos- of natuurbestemming zou mogen dan wel moeten krijgen, vindt geen steun in de structuurvisie. Over Babberich is in de structuurvisie vermeld dat buiten de kern van Babberich een overwegend kleinschalig en afwisselend landschap te vinden is dat veel mogelijkheden biedt om te wandelen en te fietsen. Hierin liggen enkele kenmerkende objecten, zoals het landhuis Halsaf. Volgens de structuurvisie wordt hier ingezet op onder andere het behouden en versterken van de relatie tussen de woonomgeving en het omliggende landschap. Verder is vermeld dat monumenten beschermd en bewaard moeten worden en altijd als onderdeel van hun omgeving moeten worden beschouwd. Ook voor het landschap is vermeld dat behoud en waar mogelijk versterking van specifieke kenmerken een hoofddoel is. In het aangevoerde bestaat geen aanleiding om te oordelen dat de raad in strijd met deze uitgangspunten heeft gehandeld door te voorzien in de mogelijkheden die het plan biedt. Dat in de beleving van [redacted] wel zo zou moeten zijn, is een subjectieve beleving. De Afdeling ziet daarom in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat het plan in strijd is met de structuurvisie. Het betoog slaagt niet.

Evenementen

7. [redacted] betogen dat de regeling in het plan voor evenementen tegenstrijdig is. Zij stellen dat de raad in de nota van zienswijzen heeft vermeld dat meerdaagse evenementen niet zijn toegestaan omdat dit een onwenselijk situatie oplevert en leidt tot rechtsongelijkheid binnen de gemeente. Toch voorziet het plan in maximaal vijftien dagen per evenement, en dat leidt tot onaanvaardbare hinder. Ook achten zij het toegestane maximale aantal bezoekers van tussen de 500 en 1.000 per dag niet kleinschalig. Verder stellen zij dat op het landgoed jaarlijks een schuttersfeest wordt gehouden en dat hiervoor geen regeling is opgenomen in het plan. De vergunning voor de jaarlijkse landgoedfair wordt daarnaast niet nageleefd en deze is in strijd met het bestemmingsplan verleend. Tot slot stellen zij dat langdurige evenementen de status van het landgoed als rijksmonument aantasten.

7.1. De raad stelt dat een regeling voor meerdaagse evenementen onder het vorige planologische regime van de beheersverordening bestond en dat een regeling hiervoor ten onrechte niet was opgenomen in het ontwerp van het voorliggende plan. Een regeling voor de evenementen en het aantal daarvan is daarom in het vastgestelde plan opgenomen. Verder stelt de raad dat, gelet op het gebied, maximaal drie evenementen met maximaal 1.000 bezoekers per dag en tot 22.00 uur aanvaardbaar zijn.

Over de eventuele strijd tussen de evenementenvergunning en het bestemmingsplan stelt de raad dat als op voorhand duidelijk is dat strijd met het bestemmingsplan bestaat, de aanvrager dit wordt meegedeeld. Mocht de aanvrager ervoor kiezen de aanvraag om evenementenvergunning toch door

te zetten, dan zal die vergunning verleend moeten worden, maar zal er (preventief) handhavend worden opgetreden op basis van het bestemmingsplan.

7.2. Artikel 13, lid 13.3, aanhef en onder b, van de planregels luidt: "Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan: het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarde:

1. niet meer dan 3 per jaar per locatie;
2. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen."

In artikel 1, lid 1.23, is een evenement omschreven als: "Het geheel van al dan niet incidentele dan wel al dan niet kortdurende, maar wel tijdelijke activiteiten, dat plaatsvindt bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een feest, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan."

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in bijvoorbeeld de uitspraak van 20 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW8858, ligt het op de weg van de planwetgever om een beoordeling en afweging te maken of een bestemming die evenementen op een bepaalde locatie toestaat vanuit ruimtelijk oogpunt is aangewezen. Ook dient deze omtrent onder meer het toegestane aantal evenementen per jaar en de maximale bezoekersaantallen, voorschriften te stellen voor zover dat uit een oogpunt van ruimtelijke aanvaardbaarheid op een locatie van belang is. Deze beoordeling en afweging is een andere dan die op grond waarvan, in een concreet geval, voor een evenement al dan niet vergunning op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) wordt verleend. Regulering van evenementenvergunningen in de APV geschiedt immers met name vanuit het oogpunt van handhaving van de openbare orde, en waarborgt niet de vereiste planologische rechtszekerheid. Uit het voorgaande volgt dat de omstandigheid dat de APV mogelijkheden biedt om het houden van evenementen te reguleren, anders dan de raad stelt, geen reden kan zijn een planologische regeling van evenementen in het bestemmingsplan achterwege te laten.

In lid 13.3 is de omvang van het aantal bezoekers en de openingstijden zoals de raad die kennelijk voor ogen heeft, niet opgenomen. Ook het soort feesten dat de raad voor ogen heeft en ruimtelijk aanvaardbaar acht ter plaatse, zoals een schuttersfeest, stemt niet overeen met de ruime definitie van het begrip evenement zoals dat in artikel 1, lid 1.23, is omschreven. In artikel 13, lid 13.3, b van de planregels is voorts niet duidelijk omschreven wat precies onder een "locatie" als bedoeld in deze bepaling moet worden verstaan. Deze regeling kan met zich brengen dat verschillende locaties binnen het plangebied worden gebruikt voor bijvoorbeeld kleinere evenementen. De raad heeft evenwel bedoeld om niet meer dan drie evenementen per jaar voor het hele plangebied mogelijk te maken. Het bestreden besluit geeft er geen blijk van dat de raad heeft onderzocht wat de ruimtelijke gevolgen zijn van de diverse vormen van

evenementen die het plan nu mogelijk maakt en evenmin geeft het besluit er blijk van dat de raad het door hem beoogde deugdelijk heeft vastgelegd in het plan. Het bestreden besluit is gelet op het voorgaande in strijd met artikel 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht voorbereid en genomen. Het betoog slaagt.

Overige gronden

Misleiding raad

8. betogen dat de raad op diverse punten onjuist is voorgelicht. Zo heeft het college van burgemeester en wethouders volgens hen de antwoorden op hun zienswijze zodanig weergegeven dat een vertekend beeld is ontstaan over de zienswijze.

betogen verder dat ten onrechte in het voorgaande planologische regime aan een groot deel van het plangebied de bestemming "Wonen – 2" was toegekend. Het gebied bestond echter uit natuur of agrarische gronden. Door de bestemmingen "Natuur" en "Agrarisch" in het voorliggende plan toe te kennen, wekt de raad de suggestie een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het landgoed ter plaatse. Ook heeft dit gevolgen voor de vraag hoeveel natuurwaarden moeten worden gecompenseerd. Voorts stellen zij dat de raad is misleid wat betreft het (toegestane) aantal eerder vergunde Bed & Breakfast-kamers.

betogen tot slot dat de raad in een brief van 18 april 2018 heeft aangegeven het te betreuren dat geen gezamenlijke oplossing is gevonden. De raad heeft naar hun mening daarom het bestemmingsplan niet vastgesteld in overeenstemming met wat hij heeft beoogd.

8.1. De Afdeling overweegt dat de juistheid van de voorafgaande beheersverordening in deze procedure niet ter beoordeling staat. Niet is gebleken dat de raad zich bij het vaststellen van het voorliggende plan heeft gebaseerd op onjuiste gegevens over de feitelijke situatie en mogelijkheden op grond van het voorgaande planologische dan wel vergunde regime. Evenmin ziet de Afdeling in de stelling van de raad dat hij het betreurt dat niet alle partijen zich kunnen vinden in het plan, aanleiding om te oordelen dat het plan niet in overeenstemming is met de bedoeling van de raad en daarmee onzorgvuldig tot stand is gekomen. Het betoog faalt.

Belangenverstrengeling

9. betogen dat het besluit met vooringenomenheid tot stand is gekomen, omdat een gemeenteraadslid, kort voor de besluitvorming heeft meegewerkt aan een krantenartikel over de wijziging van het bestemmingsplan. Daardoor zouden raadsleden kunnen zijn beïnvloed. Verder heeft volgens hen de raad tijdens de procedure beïnvloed. Zij wijzen erop dat eigenaar van het landhuis was tijdens de planprocedure en dat hij een hoger bedrag voor zou ontvangen voor het landhuis als hierin horeca zou worden toegestaan.

9.1. [redacted] en de raad hebben verklaard dat [redacted] niet heeft deelgenomen aan de raadsvergadering en de daaraan voorafgaande commissievergaderingen. De Afdeling ziet geen grond om aan de juistheid daarvan te twijfelen. Evenmin ziet de Afdeling grond voor het oordeel dat het verlenen van medewerking aan een krantenartikel door [redacted] betekende dat de raad met (een schijn van) vooringenomenheid tot zijn besluit is gekomen. [redacted] hebben ook anderszins niet laten zien dat de raad met (een schijn van) vooringenomenheid heeft besloten over dit bestemmingsplan. Gelet hierop kan niet worden geoordeeld dat het bestreden besluit in strijd met artikel 2:4 van de Algemene wet bestuursrecht is genomen. Het betoog faalt.

Anterieure overeenkomst

10. [redacted] voeren aan dat ten onrechte geen exploitatieplan is vastgesteld en evenmin een anterieure overeenkomst ter inzage is gelegd.

10.1. De raad stelt zich op het standpunt dat geen exploitatieplan is vastgesteld omdat een anterieure overeenkomst is gesloten tussen de gemeente en de eigenaar van het perceel.

10.2. Op grond van artikel 6.12, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wro kan de raad bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is. Omdat een anterieure overeenkomst is gesloten, heeft de raad terecht gesteld dat geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld. Voor zover [redacted] betogen dat zij de anterieure overeenkomst niet hebben gezien, overweegt de Afdeling, evenals zij in haar uitspraak van 30 maart 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP9587, heeft gedaan, dat een anterieure overeenkomst geen op de zaak betrekking hebbend stuk is dat ter inzage moet worden gelegd met het ontwerp van het bestemmingsplan. Dit betoog kan daarom niet slagen.

11. Ook in wat overigens is aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het plan in strijd met een goede ruimtelijke ordening of het recht is vastgesteld.

Conclusie

12. De beroepen zijn gegrond. Het bestreden besluit dient te worden vernietigd voor zover het betreft artikel 13, lid 13.3, van de planregels. De Afdeling ziet in het kader van finale geschilbeslechting aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Awb de raad op te dragen om een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen. De Afdeling zal daarvoor een termijn stellen.

13. Voor [redacted] dient de raad op hierna te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld. Voor [redacted] is niet gebleken van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart de beroepen gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 30 mei 2018 waarbij de raad van de gemeente Zevenaar het bestemmingsplan "Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich" heeft vastgesteld, voor zover het artikel 13, lid 13.3, onder b, van de planregels betreft;
- III. draagt de raad van de gemeente Zevenaar op binnen 20 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit over de evenementenregeling te nemen en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken
- IV. veroordeelt de raad van de gemeente Zevenaar tot vergoeding van _____ in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 512,00 (zegge: vijfhonderdtwaalf euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;
- V. gelast dat de raad van de gemeente Zevenaar aan appellanten het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht ten bedrage van € 170,00 (zegge: honderdzeventig euro) voor _____ en € 170,00 (zegge: honderdzeventig euro) voor _____ vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. E.A. Minderhoud, voorzitter, en mr. J. Kramer en mr. D.A. Verburg, leden, in tegenwoordigheid van mr. W.S. van Helvoort, griffier.

w.g. Minderhoud
voorzitter

w.g. Van Helvoort
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 30 oktober 2019

361.

Verzonden: 30 oktober 2019

Bijlage

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 2:4 van de Awb luidt:

- "1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden."

Omgevingsverordening Gelderland (januari 2018)

Artikel 2.7.2.1, tweede lid, luidde: "In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:

in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt; en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan."

Planregels

Artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder f, van de planregels luidt:

"De voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn bestemd voor ter plaatse van de aanduidingen "specifieke vorm van verkeer - parkeerterrein 1" en "specifieke vorm van verkeer - parkeerterrein 2" uitsluitend ten behoeve van de toegestane activiteiten op het landgoed een parkeervoorziening met een capaciteit van in totaal maximaal 80 parkeerplaatsen, verdeeld over twee parkeerfaciliteiten, met dien verstande dat:

1. er op parkeerterrein 1 maximaal 20 parkeerplaatsen gerealiseerd mogen worden;
2. er op parkeerterrein 2 maximaal 60 parkeerplaatsen gerealiseerd mogen worden.

In artikel 3, lid 3.5.1, luidt: "Tot een met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval gerekend:

- d. het niet aanleggen en/of het niet in stand houden van in totaal minimaal 80 parkeerplaatsen ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke vorm van verkeer - parkeerterrein 1' en 'specifieke vorm van verkeer - parkeerterrein 2'.

Artikel 4 luidt:

"De voor 'Horeca' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. horecabedrijven, behorende tot categorie 1 en/of 2, met dien verstande, dat

1. de oppervlakte van een restaurant, inclusief bijbehorende terrassen maximaal 350 m² mag bedragen;
2. de oppervlakte van een proeverij maximaal 85 m² mag bedragen;
3. de oppervlakte van een koekfabriek maximaal 85 m² mag bedragen;

4. er maximaal 8 kamers ingericht mogen worden ten behoeve van Bed & Breakfast, waarvan 1 in de duiventil;

b. nevenfuncties, waaronder begrepen:

1. kantoorruimte en/of vergaderruimte met een maximale vloeroppervlakte van 300 m²;
2. maximaal 5 behandelkamers ten behoeve van een vitaliteitscentrum;
3. maximaal één in pandige bedrijfswoning op de begane grond.

c. behoud van de aanwezige cultuurhistorische waarden;

d. bij de bestemming behorende voorzieningen waaronder wegen, paden, bermen, tuinen, groenvoorzieningen en overige voorzieningen, zoals nutsvoorzieningen."

Artikel 4, lid 4.3, luidt: "Het in gebruik nemen van het landhuis voor nieuwe functies (anders dan de reeds toegestane functies) alsmede de aanleg en ingebruikname van terrassen mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de versterkende natuurgerichte maatregelen, zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze regels zijn gerealiseerd of aannemelijk is gemaakt, dat deze versterkende natuurgerichte maatregelen binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van het plan gerealiseerd zullen zijn en vervolgens ook als zodanig beheerd zullen worden."

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen ex artikel 36 RvO

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raad

C. Technische vragen (s.v.p. datum commissie- en/of raadsvergadering vermelden)

Categorie: C Commissie Ruimte 18 maart 2020

Onderwerp: Uitvoering geven aan gerechtelijke uitspraak inzake bestemmingsplan “Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich”

Naam en fractie: Edwin Buil Lokaal Belang Zevenaar

Inleiding/Aanleiding:

Partiele herziening van het bestemmingsplan

Vraag/Vragen:

1. In artikel 13, lid 13,3 onder b 3 (in het stuk in i-babs pagina 6 van 31) staat dat de duur van het evenement niet meer bedraagt dan 6 aaneengesloten dagen, etc. Maar bij de ruimtelijke effecten (pagina 9 van 31) staat dat de evenementen per keer maar 11 dagen kunnen duren. Kunt uw uitleggen wat nu de duur van een evenement werkelijk is.

Antwoord:

De regels zijn leidend. Dus 6 aaneengesloten dagen zijn toegestaan.

Waar op pagina 9 11 dagen staat, dient te worden gelezen 6 aaneengesloten dagen.

2. Wat gaat men doen met de conclusie en advies van eco groen. En als deze zo opgevolgd worden wat betekent dit voor de legeskosten, want ik neem aan dat de kosten van een ecologische controle verhaald zullen worden bij de organisator.

Antwoord: de conclusies en het advies zijn meegenomen in de regels van het bestemmingsplan. De gemeente is opgedragen door de Raad van State om de evenementenregeling te herzien. Vandaar dat wij Ecogroen opdracht hebben gegeven om nader onderzoek te doen. De bevindingen van Ecogroen hebben geleid tot meer specifieke regels. Uitgangspunt is inderdaad dat kosten voor een bestemmingsplan waaraan een eigen initiatief ten grondslag ligt, worden betaald door de initiatiefnemer.

3. Zijn er nog consequenties te verwachten ivm gestelde termijnen “Binnen 20 weken een besluit nemen” de verzending was 4 November, tel daar 20 weken bij kom je op 23 maart.

Antwoord: er is geen sanctie verbonden aan het niet halen van deze termijn. Consequentie kan zijn dat initiatiefnemer of een andere belanghebbende bij het bestemmingsplan de gemeente in gebreke stelt vanwege het uitblijven van een besluit (voorliggende partiële herziening). Dit dient dan aanhangig te worden gemaakt bij de Raad van State. De termijn van vaststelling ligt inderdaad na de 20 weken. Echter het betreft een minimale overschrijding

van de gestelde termijn. De behandeling was gepland voor 18 maart in de commissie en 1 april in de raad. Ivm corona is dit nu uitgesteld, maar dat is overmacht. De betrokkenen zijn op de hoogte gesteld van de partiele herziening en wanneer deze behandeld wordt in de commissie en in de raad. Een ingebrekestelling zal niet opportuun zijn, omdat de termijn van vaststelling in de raad zo kort volgt op het moment van verlopen van de termijn en rekening zal worden gehouden met de huidige omstandigheden.

4. In deze vergadering komt ook het bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord ter tafel. In de regels betreffende het bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord lezen wij bij 1.38 *dat een evenement een kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve, sportieve, toeristische-recreatieve, commerciële, sociale, culturele en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking.* Terwijl wij bij de partiele herziening van het bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich lezen dat *evenement zijn, 1.23 Tijdelijke activiteiten die plaatsvinden bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een (schutters) feest, optocht, braderie, fair of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.* De vraag hierbij Landgoed Halsaf Deel Huize Babberich val ook onder het bestemmingsplan Zevenaar Noord, waarom zijn er dan 2 verschillende interpretaties zijn voor een evenement. In onze ogen zou dat niet mogen verschillen.

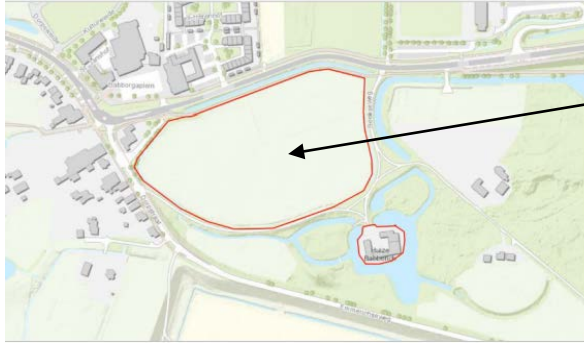
Antwoord: Specifiek voor Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich is een uitspraak gedaan door de Raad van State en de Raad van State heeft aangegeven dat voor dit bestemmingsplan en de evenementen zoals die in de toelichting waren omschreven niet volstaan kon worden met een algemene bepaling. Vandaar dus een specifieke definitiebepaling. Daarbij verschillen de formuleringen inhoudelijk niet zoals wordt voorondersteld. De definitie van het bestemmingsplan Buitengebied is iets breder uitgeschreven, maar alle activiteiten vallen onder beide definities.

4. Zullen evenementen die gehouden zullen gaan worden in het gebied van bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord op de zelfde manier behandeld gaan worden zoals dat nu gebeurt bij Landgoed Halsaf.

Antwoord: Voor dit deel van Landgoed Halsaf waarvoor een specifiek bestemmingsplan is opgesteld met een beroepsgang bij de Raad van State, is maatwerk vereist op grond van de uitspraak van de Raad van State. Het gaat hier gelet op de ligging van het landgoed en de specifieke kenmerken om een eigen regeling voor Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich. De Raad van State heeft aangegeven dat de regeling te algemeen was en dus meer specifiek moest zijn. Daar ziet deze definitie in de regels nu op.

5. Parkeervoorzieningen. Er zijn rondom Landgoed Halsaf verschillende parkeermogelijkheden. Waarvan diverse openbare, waar een ieder zijn voertuig vrijelijk kan parkeren (de Borg). Is het parkeer terrein van de SV Babberich ook openbaar. En zal er tijdens evenementen ook daadwerkelijk gehandhaafd worden bij foutparkeerders waarbij de aangewezen parkeergebieden in acht worden genomen. En ook graag uitleg vwb interpretatie van ronde weide en ligweide.

Antwoord: Uitgangspunt is dat het parkeren op eigen terrein wordt opgelost, te weten in de ligweide. Daar is ook voldoende plek. Handhaving op foutparkeerders is een onderwerp dat we niet in een bestemmingsplan kunnen vastleggen. Bij evenementen kan een BOA een controle uitvoeren en indien nodig handhavend optreden. Met ronde weide (term die gehanteerd wordt door de monumentencommissie in moederbestemmingsplan 30 mei 2018) wordt de ligweide bedoeld.

Ligweide = ronde weide

Verzoek van afzender is om deze inspreektekst aan te merken als een ingekomen brief t.b.v. de commissie Ruimte van 16 april 2020

Geachte leden van de commissie ruimte,

In deze bijzondere tijd wil ik u mijn inspreektekst voor de commissie ruimte van a.s. woensdag schriftelijke doen toekomen i.p.v. komen inspreken.

Ik wil inspreken over de partiële herziening landgoed Halsaf deel huize Babberich. Ik heb begrepen dat het bestemmingsplan buitengebied Noord, waar het overige deel van het landgoed onder valt, niet zal worden behandeld in de cie ruimte van april ondanks dat deze ook op de cie ruimte van maart op de agenda stond.

In het voortraject van de bestemmingsplanwijziging is door ons meermaals met de gemeente gesproken over de vastlegging van het onderdeel evenementen mede omdat wij met de gemeente voor de vastlegging van het nieuwe bestemmingsplan een discussie hadden of schutterijen wel of niet vallen onder evenementen. Zoals u bekend heeft het college zowel in de publiciteit als ook tijdens een hoorzitting bij de bezwarencommissie de stelling in genomen dat de komst (optocht) van de schutterij te huize Babberich geen evenement betreft maar een besloten aangelegenheid. Dit is een reden voor ons geweest om e.e.a. aan de RvS voor te leggen.

Een juridisch traject naar de RvS had hier mogelijk kunnen worden voorkomen als de gemeente het onderdeel evenementen en haar vastlegging serieus had onderzocht. De RvS heeft het beroep van de bezwaarmakers dan ook gegrond verklaard en de gemeente de opdracht gegeven om het onderdeel evenementen aan te passen in het bestemmingsplan omdat dit niet naar behoren was vastgelegd. Over het door de RvS opgelegde herstel is tussen de gemeente en de bezwaarmakers geen communicatie geweest. Dat is ook de reden waarom ik gebruik wil maken van mijn inspreekrecht.

Met grote verbazing zien wij dat de omschrijving van het woord “**evenement**” binnen de gemeente niet éénduidig is. Ook verbazen wij ons er over dat de gemeente het schuttersfeest nu wel opeens een evenement noemt.

Vraag;

Kan de gemeente Zevenaar het woord “evenement” op verschillende wijzen in bestemmingsplannen binnen onze gemeente omschrijven waardoor het woord “evenement” verschillende betekenissen heeft? Kan dit op grond van het gelijkheidsbeginsel? Is de gemeente Zevenaar voornemens de begripsomschrijving “evenement” in haar bestemmingsplannen te harmoniseren.?

Is de komst van de schutterij te huize Babberich nu wel of geen evenement?

Recent is er een gerechtelijke uitspraak geweest waarin is geoordeeld dat de omstandigheid dat iets in een ander bestemmingplan is gelegen niet (meer) maakt dat het beroep op het gelijkheidsbeginsel niet kan slagen. Willekeur is niet toegestaan. Willekeurig het woord evenement omschrijven lijkt mogelijk onder de uitspraak vallen.

De gemeente geeft aan dat ze de omschrijving van het woord evenement gaat wijzigen ; De omschrijving van het woord evenement zal nu als volgt gaan worden:

Evenement: 1.23 Tijdelijke activiteiten die plaatsvinden bij een voor publiek toegankelijke gebeurtenis, zoals een (schutter) feest, optocht, braderie, fair of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, voorstelling of herdenking, waarbij het schenken van alcoholische dranken is toegestaan.

De gemeente geeft in de toelichting aan dat zij het woord evenement niet te beperkend wil vastleggen en dat een ruimere definitie wenselijk is. In het buitengebied Noord waar het resterende landgoed onder valt is de begripsomschrijving van het woord evenement totaal anders en ook breder omschreven. Daar deze twee bestemmingsplannen tegelijk op de agenda stonden in maart doet het mij verbazen dat de gemeente niet voor een harmonisatie van de begripsomschrijving “evenement” heeft gekozen.

Voor Beekseweg 4 (Lotjes Hoeve) en Beekseweg 6 (Frans Joseph Hoeve) te landgoed Halsaf vallend onder bestemmingsplan Buitengebied Noord is een evenement het volgende:

1.38 kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve, sportieve, toeristische-recreatieve, commerciële, sociale, culturele en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking.

Als u de twee omschrijvingen van het woord “**evenement**” naast elkaar zet is het duidelijk dat een evenement op het ene deel van het landgoed niet altijd ook een evenement op het ander deel van het landgoed is. Het betreft hier grotendeels dezelfde gronden, in hetzelfde gebied met dezelfde natuur en cultuurbescherming.

In de partiële herziening van huize Babberich is in de begripsomschrijving het woord “openlucht” “tijdelijke tenten” en “paviljoens” niet opgenomen.

Vraag:

Waarom is het woord “open lucht” “ tijdelijke tenten” en “paviljoens” niet opgenomen in de begripsomschrijving van huize Babberich ?

In het buitengebied Noord is een evenement gericht op het bereiken van “algemeen” of “besloten” publiek.

Vraag:

Waarom zijn de woorden: “algemeen” en “ besloten” bij publiek weggelaten ? Zo ook de woorden “informerende”, “ educatieve”, “sportieve”, “toeristische-recreatieve”, “commerciële” “sociale”, “culturele en/of levensbeschouwelijke”, “kermis”, “wedstrijd” en “vertoning” weggelaten?

Waarom is bij huize Babberich het woord “alcohol” toegevoegd en in het Buitengebied Noord bij de begripsomschrijving weglaten? Is een feest zonder alcohol bij huize Babberich geen evenement? Of is alleen een feest met alcohol bij Huize Babberich een evenement? Is op het resterende landgoed ieder feest met/zonder alcohol een evenement?

Al met al zijn de verschillende omschrijvingen van het woord evenement voor ons voldoende reden om de weg naar de Raad van State wederom te onderzoeken. De stelling dat de gemeente de begripsomschrijving **evenement** zoals zij aan de gemeenteraad voordraagt in de partiële herziening ruimer wil vastleggen; maakt als je de verschillen bekijkt tussen de omschrijvingen die de gemeente gebruikt; duidelijk dat de gemeente dat niet doet. De nieuwe omschrijving zoals de gemeente deze voorstelt in de partiële herziening is te beperkt en voldoet niet.

Wat is de parkeeroplossing voor het overschot aan auto's? Er staat wel dat er te weinig parkeerruimte is. Nergens staat een parkeeroplossing vastgelegd in het voorstel. Uit jurisprudentie van de Raad van State van 14 juni 2017 ECLI:NL:RVS:2017:1593 maak ik op dat niet alles gewaarborgd kan worden m.b.t. evenementen middels het APV en /of omgevingsvergunningen en dat het mede daarom noodzakelijk is om o.a. de belasting van de aan- en afvoer wegen en het parkeren in het bestemmingsplan te omschrijven bij evenementen. Met het voorstel zal er een tekort aan parkeerplaatsen zijn van minimaal 20 auto's. Hoe staat het met de PAS als er meer autobewegingen door de evenementen zullen zijn?

De RvS stelt dat het soort evenementen zal moeten worden vastgelegd. In het voorstel staat geen exacte vastlegging (goede omschrijving) van het soort evenementen. Een fair is een breed begrip bijvoorbeeld en wat is precies een schuttersfeest zoals de gemeente deze opschrijft? Wat is een braderie, een feest en/of optocht ?

Sommige delen agrarische gronden van huize Babberich zijn niet opgenomen in het voorstel? Kunnen daar dan wel of geen evenementen plaatsvinden? De lanen van huize Babberich betreffen bestemming bos/natuur. Het door de gemeente genoemde voorbeeld betreft "een fair" welke deels op de bestemming bos/natuur plaatsvond terwijl de partiële herziening stelt dat evenementen juist niet mogen plaatsvinden op bestemming bos/natuur. Kunnen evenementen zoals de partiële herziening nu voorstelt wel of niet op de (bos)lanen plaatsvinden? De fairs zoals deze waren kunnen hierdoor dus niet meer?

Als aanbeveling zie ik staan om bij de aanvraag evenementenvergunningen natuuronderzoeken te laten verrichten. Waarom is deze aanbeveling niet vastgelegd?

Over de quickscan natuuronderzoeken heb ik in het verleden mijn verbazing al eens uit gesproken. Dat "quick" snel is, is duidelijk, maar dat een totaal natuuronderzoek voor een dergelijk groot gebied binnen 24 uur kan worden verricht inclusief verslag vind ik wel heel snel. Als het gekozen moment om de natuur te onderzoeken de dag na de enorme storm in februari is en het blijkt dat er nauwelijks meer nesten zichtbaar zijn, dan lijkt het mij duidelijk dat de vogels zijn gevlogen en het onderzoeksmoment niet het juiste was.

Ik hoop dat de raad met een kritische blik naar het voorstel kijkt waardoor een juridische weg zal worden voorkomen. Het voorstel wat er nu ligt is naar mijn mening niet voldoende.

Ik wil u bedanken voor uw tijd.

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1921
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	5
Omschrijving	Verordening “watersportcentrum De Bijland” (Z/20/350915)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	18 maart 2020
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 1 april 2020.

*Z040CA3DE
D0*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vaststellen verordening watersportcentrum de Bijland
Zaaknummer	Z/20/350915
Documentnummer	INT/20/943909
Portefeuillehouder	Hans Winters
Portefeuille	Ruimtelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	Ard Schenk
Telefoon	0316-595670
E-mail	a.schenk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Met het vaststellen van de verordening "watersportcentrum de Bijland" heeft de gemeente Zevenaar voor de recreatieplas de Bijland weer een actuele verordening voor dit gebied waardoor snelvaren op een deel van de plas de Bijland weer mogelijk is. Tot 31 december 2019 gold nog de verordening uit 1990. We leggen nu een geactualiseerde verordening aan u voor met het voorstel om de nieuwe verordening in werking te laten treden bij de start van het nieuwe seizoen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De verordening "watersportcentrum de Bijland" vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van een verordening is een bevoegdheid van de raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het vaststellen van een nieuwe verordening watersportcentrum de Bijland. Met de verordening wijst de gemeente het gebied aan waarbinnen snelvaren mogelijk is.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Al sinds jaar en dag is snelvaren op een bepaald gedeelte van de recreatieplas de Bijland toegestaan.
Gedurende meerdere decennia is snelvaren op de Bijland mogelijk. Dit is ook een unique selling point voor deze plas.

1.2 Snelvaren op de Bijland was en blijft geregeld met een verordening.

In 1990 is in overleg en afstemming met de toenmalige eigenaar en beheer van de plas, Recreatieschap Achterhoek en Liemers, snelvaren geregeld in de verordening op watersportcentrum de Bijland.

1.3 De verordening is na dertig jaren toe aan een actualisering, ook al omdat het eigendom en beheer in 2014 in private handen is overgegaan.

Tot 2014 was het Recreatieschap Achterhoek Liemers eigenaar en beheerder van de plas. In de verordening staat ook op diverse plekken deze naam genoemd. Nu de plas particulier eigendom is, is actualisatie gewenst.

- 1.4 *Er is gekozen om geen harmonisatievoorstel te doen voor deze verordening, maar direct te kiezen voor een nieuwe geactualiseerde verordening, die voor de start van het nieuwe recreatieseizoen in werking kan treden.*

Onder 1.3 staat al aangegeven dat er vanwege een nieuwe eigenaar een reden is om een nieuwe verordening op te stellen. Daar komt bij dat tegenwoordig veel zaken zijn geregeld in de Algemene Plaatselijke Verordening. De nu voorliggende verordening is ook veel korter dan verordening uit 1990. Er is een toelichting (bijlage 3) op de verordening opgesteld en deze zal met de verordening gepubliceerd worden. De toelichting is vastgesteld door het college.

- 1.5 *Artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement bepaalt dat bevoegde autoriteit gebieden aanwijst waarop snelvaren mogelijk is.*

Snelvaren is volgens het Binnenvaartpolitiereglement niet mogelijk tenzij de bevoegde autoriteit daarvoor een gebied aanwijst. Met deze verordening met bijbehorende kaart maakt de gemeente snelvaren op een gedeelte van de Bijland mogelijk.

Alternatieven

Niet vaststellen van de verordening

Indien u besluit de verordening niet vast te stellen, dan is snelvaren op een daarvoor aangewezen gebied niet meer mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

In de argumenten is aangegeven dat de verordening een voorzetting beoogt van snelvaren op een bepaald deel van de Bijland.

7. Klimaat en duurzaamheid

De verordening maakt niet wat nieuws mogelijk. Het betreft voortzetting van gebruik zoals al jaren plaatsvindt.

8. Communicatie

De vaststelling van de deze verordening "watersportcentrum de Bijland" wordt bekend gemaakt via een publicatie in de Zevenaar Post, op de website van de gemeente Zevenaar en op www.overheid.nl

9. Kosten, baten en dekking

Aan de uitvoering van het voorstel zijn geen kosten verbonden.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/20/945468	Bijlage 1 Verordening watersportcentrum de Bijland
2.	INT/20/945303	Bijlage 2 kaart behorend bij verordening watersportcentrum de Bijland
3.	INT/20/945470	Bijlage 3 Toelichting op verordening Watersportcentrum de Bijland

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Voorstel verordening watersportcentrum de Bijland
Zaaknummer	Z/20/350915
Documentnummer	INT/20/943909

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- al enkele decennia snelvaren op de Bijland mogelijk is;
- tot 31 december 2019 de verordening Watersportcentrum 1990 gold;
- een verordening noodzakelijk is voor het toestaan van snelvaren;

Gelet op het bepaalde in artikel 147, 149 en 154 van de Gemeentewet en artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement;

besluit:

1. De verordening "watersportcentrum de Bijland" vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van de Verordening watersportcentrum de Bijland

Tekst van de regeling

Intitulé

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van de Verordening watersportcentrum de Bijland

De raad van de gemeente Zevenaar;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van <datum>;

Gelet op het bepaalde in artikel 147, 149 en 154 van de Gemeentewet en artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement;

Besluit de volgende verordening vast te stellen:

“Verordening watersportcentrum de Bijland”

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. de APV: de Algemene plaatselijke verordening gemeente Zevenaar;
- b. de Awb: Wet houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht);
- c. het binnenvaartpolitiereglement: het besluit tot vaststelling van een reglement houdende bepalingen ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op de openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan;
- d. burgemeester en wethouders: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar;
- e. vaartuig: elk drijvend voorwerp tot de vaart en/of waterrecreatie gebruikt, geschikt of bestemd, alsmede een zodanig voorwerp dat in aanbouw is, blijvend of tijdelijk de mogelijkheid en/of geschikt om te varen, door of over het water te bewegen heeft verloren, of blijvend of tijdelijk zijn oorspronkelijke bestemming heeft verloren;
- f. snelle motorboot: een race-, glij- of speedboot, dan wel een daarmee gelijk te stellen vaartuig, dat uitsluitend of mede door eigen mechanische kracht een snelheid van meer dan 20 kilometer per uur kan bereiken;
- g. motorisch apparaat: elk apparaat, dienende voor het zich met rechtstreekse bediening en besturing daarvan voortbewegende op een jetski, een plank of soortgelijke voorwerpen door, over of boven het water;
- h. eigenaar watersportcentrum de Bijland: het rechtspersoonlijkheid bezittende watersportcentrum de Bijland;
- i. beheerder watersportcentrum de Bijland: de onder h. genoemde eigenaar of de door de eigenaar daartoe aangewezen persoon / personen belast met het beheer en/of de exploitatie van het watersportcentrum.

Artikel 2 Algemene bepalingen

1. Deze verordening is van toepassing op het tot het gebied van de gemeente Zevenaar behorende water de Bijland met het daarbij gelegen watersportcentrum zoals deze op de bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart nader is aangegeven;

2. In deze verordening wordt met een bestuurder van een snelle motorboot gelijkgesteld het als waterskiër door middel van een motorisch apparaat, zonder hulp van een snelle motorboot, zich over het water voortbewegen;
3. In deze verordening wordt met een waterskiër gelijkgesteld, degene die zich op een plank of een soortgelijk voorwerp of een ander technisch hulpmiddel door, over of boven het water laat voortbewegen.

Artikel 3. Algemene verbodsbepaling

Het is de bestuurder van een snelle motorboot verboden daarmee te varen en de waterskiër verboden de waterskisport zodanig te beoefenen dat de vrijheid van het verkeer te water zonder noodzaak kan worden belemmerd of de veiligheid van het verkeer te water in gevaar kan worden gebracht of een andere vorm van recreatie op of aan het water kan worden gehinderd.

Artikel 4. Bijzondere verbodsbepaling

1. Het is verboden met een middels mechanische kracht voortbewogen vaartuig te varen met een grotere snelheid dan 10 km per uur;
2. Het is de waterskiër verboden zich voort te bewegen of zich te laten voortbewegen;
3. Het varen met dan wel gebruiken van jetski's, jetsurf's, waterscooters en gelijksoortige motorische apparaten is verboden;
4. Bij zeil- of motorbootwedstrijden kunnen burgemeester en wethouders een vaarverbod opleggen aan niet aan een wedstrijd deelnemend vaartuig;
5. Het is niet toegestaan snel te varen in de volgende gevallen:
 - a. de periode van 1 november tot en met 31 maart;
 - b. tussen een half uur na zonsondergang en een half uur voor zonsopgang en in ieder geval niet van 21.00 uur tot 9.00 uur.
6. Het is niet toegestaan snel te varen als het horizontaal zicht, door welke oorzaak dan ook, minder bedraagt dan 200 meter.

Artikel 5. Ontheffingsmogelijkheid, mandatering en nadere regels

1. Burgemeester en wethouders kunnen van de in artikel 4, eerste en tweede lid, genoemde verboden ontheffing verlenen voor het varen dan wel waterskiën in de ter plaatse door middel van boeien gemarkeerde speedbootbaan, zoals deze op de bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart nader is aangegeven;
2. Geen ontheffing wordt verleend wanneer niet voldaan wordt aan de eisen zoals genoemd in artikel 6 en verder;
3. Het college kan met betrekking tot het uitoefenen van de bevoegdheid genoemd in het eerste lid nadere regels vaststellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne, het aanzien van de gemeente, ter voorkoming van overlast en met betrekking tot de kosten van een ontheffing;
4. Van de bevoegdheid tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid kan mandaat worden verleend aan ambtenaren of aan de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum de Bijland;
5. De ontheffing zoals bedoeld in het eerste lid wordt jaarlijks afgegeven samen met een vignet sticker. De ontheffing dient altijd aanwezig te zijn op de snelle motorboot. Het vignet sticker dient duidelijk zichtbaar te zijn en te worden geplaatst aan stuurboordzijde van de motorboot.

Artikel 6. Eisen snelle motorboot

Met een snelle motorboot mag alleen binnen de in artikel 5, eerste lid, genoemde baan worden gevaren wanneer deze voldoet aan onderstaande eisen:

1. de boot moet een registratiebewijs hebben en een registratieteken zoals bedoeld in artikel 8.01 en 8.02 van het Binnenvaartpolitiereglement. De eisen zoals genoemd in deze artikelen zijn van toepassing;
2. de ontheffing zoals bedoeld in artikel 5, eerste lid en het toegekende registratienummer zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid, zijn strikt persoonlijk en vervallen bij verkoop van de boot;
3. het registratiebewijs en de ontheffing, zoals bedoeld in het eerste en tweede lid, dienen steeds aan boord te zijn;
4. de eisen zoals genoemd in artikel 8.03 van het Binnenvaartpolitiereglement zijn van overeenkomstige toepassing;
5. het uitzicht voor de bestuurder moet aan alle zijden vrij zijn;
6. de eigenaar of rechthebbende van een snelle motorboot dient voor het varen met zijn vaartuig verzekerd te zijn tegen de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid ten bedrage van minimaal € 5.000.000,- per gebeurtenis. Dit dient te blijken uit een bij navraag te tonen geldig en deugdelijk bewijsstuk.

Artikel 7. Overige eisen en verbodsbepaling

1. Een snelle motorboot mag niet worden bestuurd door een persoon die de leeftijd van 18 jaren niet heeft bereikt;
2. Voor de eisen als een snelle motorboot wordt gebruikt voor het trekken van een waterskier wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 8.06, derde lid, van het Binnenvaartpolitiereglement. Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing;
3. De bediening van roer en motor van een snelle motorboot moet door een en dezelfde persoon geschieden;
4. Snelle motorboten dienen binnen het in artikel 5, eerste lid, genoemd gebied de aldaar aangegeven vaarrichting te volgen;
5. Het is verboden zich met een niet-geregistreerde snelle motorboot te bevinden of te bewegen in de afgebakende speedbootbaan, zoals genoemd in artikel 5, eerste lid.

Artikel 8. Verplichtingen

1. De bestuurder en alle opvarenden van een snelle motorboot zijn verplicht tijdens het varen te zitten op de daarvoor bestemde zitplaatsen;
2. Het staan of zitten op rugleuningen, bootranden of op voor- of achterdek is verboden;
3. Voor de verplichtingen van de bestuurder van een snelle motorboot wordt tevens verwezen naar het bepaalde in artikel 8.05 en artikel 8.06, vierde lid, van het Binnenvaartpolitiereglement. Deze bepalingen zijn van overeenkomstige toepassing;
4. De eigenaar, rechthebbende of de bestuurder van een snelle motorboot is verplicht ervoor te zorgen dat niet in strijd met deze verordening wordt gevaren;
5. De bestuurder van een vaartuig is verplicht de bevelen en aanwijzingen op te volgen die met het oog op het toezicht op de naleving van deze verordening door de met de handhaving hiervan belaste ambtenaren worden gegeven;
6. De bestuurder van een snelle motorboot is verplicht de ontheffing, zoals bedoeld in artikel 5, eerste lid en het registratiebewijs zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid, op eerste vordering van de met de handhaving van deze verordening belaste ambtenaren ter inzage te verstrekken;
7. Het college is bevoegd de verplichting zoals opgenomen in het vijfde en zesde lid ook te laten gelden voor de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Het college kan hier voorwaarden aan verbinden.

Artikel 9. Snelheidswedstrijden of demonstratie snelle motorboten

1. Het is zonder schriftelijke toestemming van burgemeester en wethouders verboden een snelheidswedstrijd of een demonstratie met snelle motorboten te houden of daaraan deel te nemen;
2. Ten minste zes weken voor de datum waarop een snelheidswedstrijd of een demonstratie met snelle motorboten wordt gehouden vraagt de eigenaar of organisator daarvan om schriftelijke toestemming als bedoeld in het eerste lid;
3. Het college kan met betrekking tot het verlenen van toestemming genoemd in het eerste lid nadere regels vaststellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne, het aanzien van de gemeente, ter voorkoming van overlast en met betrekking tot de kosten van een schriftelijke toestemming;
4. Van de bevoegdheid tot het verlenen van toestemming als bedoeld in het eerste lid kan mandaat worden verleend aan ambtenaren of aan de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum de Bijland.

Artikel 10. Verbodsbepalingen overige vaartuigen, zwemmen en vissen

1. Het is verboden in de in artikel 5, eerste lid, genoemde speedbootbaan te zwemmen, het plankzeilen / surfen te beoefenen of zich met andere vaartuigen of drijvende voorwerpen dan geregistreerde snelle motorboten te bevinden of te bewegen;
2. Het is verboden te zwemmen, het plankzeilen / surfen te beoefenen of het bewegen met drijvende voorwerpen binnen het bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart nader aangeduide gebied van het watersportcentrum;
3. Het is verboden te vissen binnen de in artikel 5, eerste lid, genoemde speedbootbaan gedurende de periode van 1 april tot en met 31 oktober van 8.00 uur tot 23.00 uur en verder daar waar dat door middel van borden dan wel teksten kenbaar is gemaakt.

Artikel 11. Uitzonderingsbepaling

1. De bepalingen van deze verordening zijn niet van toepassing op vaartuigen in dienst bij:
 - a. de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur van de politie ("waterpolitie");
 - b. Rijkswaterstaat;
 - c. provinciale Waterstaat;
 - d. vaarwegbeheerders gemeente Zevenaar.
2. Het college is bevoegd de uitzonderingsbepaling genoemd in het eerste lid ook te laten gelden voor de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Het college kan hier voorwaarden aan verbinden.

Artikel 12. Strafbepaling

Overtreding van enige bepaling van deze verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 13: Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de derde dag na die van bekendmaking en werkt terug tot 1 april 2020.

Artikel 14: Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: 'Verordening watersportcentrum de Bijland'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van <datum>.

De raad van de gemeente Zevenaar,
De griffier, De voorzitter,

Toelichting op de Verordening watersportcentrum de Bijland.

Algemene toelichting

Voorgeschiedenis

Al sinds jaar en dag is snelvaren op een bepaald gedeelte van de recreatieplas de Bijland toegestaan. Gedurende meerdere decennia is snelvaren op de Bijland mogelijk. Dit is ook een unique selling point voor deze plas. In 1990 is in overleg en afstemming met de toenmalige eigenaar en beheer van de plas, Recreatieschap Achterhoek en Liemers, snelvaren geregeld in de verordening op watersportcentrum de Bijland. Deze verordening uit 1990 was vastgesteld door de toenmalige gemeente Rijnwaarden, is niet meer actueel en is op 31 december 2019 komen te vervallen door de Wet algemene regels herindeling. De verordening is na dertig jaren toe aan een actualisering, ook al omdat het eigendom en beheer in 2014 in private handen is overgegaan. Tot 2014 was het Recreatieschap Achterhoek Liemers eigenaar en beheerder van de plas. In de oude verordening staat ook op diverse plekken deze naam genoemd. Nu de plas in particulier eigendom is, is actualisatie gewenst. Daar komt bij dat tegenwoordig veel zaken zijn geregeld in de Algemene plaatselijke verordening. De verordening is hierdoor ook korter dan de verordening uit 1990.

Juridisch kader

In Artikel 147, eerste lid, van de gemeentewet is het volgende bepaald:

“Gemeentelijke verordeningen worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.”

In artikel 149 is het volgende bepaald:

“De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.”

Daarnaast is in artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement het volgende bepaald:

1. *Een snelle motorboot mag niet sneller varen dan 20 km per uur ten opzichte van het water. De bevoegde autoriteit kan vaarwegen of gedeelten daarvan aanwijzen waarop dit verbod niet van toepassing is dan wel waarop een andere maximum snelheid van toepassing is, daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen snel varen overdag of 's nachts, tussen bedrijfsmatige vaart en recreatieve vaart en veerdiensten;*
2. *Het is verboden te waterskiën of te doen waterskiën of op soortgelijke wijze van de vaarweg gebruik te maken of gebruik te doen maken. De bevoegde autoriteit kan vaarwegen of gedeelten daarvan aanwijzen waarop dit verbod overdag niet van toepassing is;*

Op grond van bovenstaande algemene bevoegdheid zoals opgenomen in de gemeentewet en de bijzondere bevoegdheid zoals opgenomen in het Binnenvaartpolitiereglement is de verordening opgesteld. In artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement is bepaald dat de bevoegde autoriteit gebieden kan aanwijzen waarop snelvaren mogelijk is. Snelvaren is volgens het Binnenvaartpolitiereglement niet mogelijk tenzij de bevoegde autoriteit daarvoor een gebied aanwijst. Met deze verordening met bijbehorende kaart maakt de gemeente snelvaren op een gedeelte van de Bijland opnieuw mogelijk. Daarnaast is op grond van artikel 8.06, eerste lid, van het Binnenvaartpolitiereglement een algemene maximum snelheid van 20 kilometer per uur opgenomen. In dat artikel is bepaald dat de bevoegde autoriteit een andere maximum snelheid kan opnemen. Dit was ook in de oude verordening uit 1990 opgenomen en is ook in deze verordening gedaan omdat een maximum snelheid van 20 kilometer per uur niet passend is binnen de Bijland. Daarnaast zijn ook overige verbodsbepalingen van de oude verordening uit 1990 overgenomen die van toepassing zijn binnen de Bijland over bijvoorbeeld de locaties waar wel en niet mag worden gezwommen. Hierbij wordt verwezen naar de hieronder opgenomen artikelsgewijze toelichting.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel is opgenomen wat onder bepaalde begrippen moet worden verstaan.

Artikel 2 Algemene bepalingen

Eerste lid:

In dit lid is opgenomen binnen wel gebied deze verordening van toepassing is. Daarbij is verwezen naar een kaart die als bijlage bij de verordening hoort.

Tweede en derde lid: In deze leden is opgenomen wanneer sprake is van een gelijkstelling. Op deze wijze is verder verduidelijkt wat onder een bestuurder van een snelle motorboot of een waterskier moet worden verstaan.

Artikel 3. Algemene verbodsbepaling

In dit artikel is een algemene verbodsbepaling opgenomen ter bevordering van de vrijheid en de veiligheid van het verkeer te water en ter voorkoming dat er hinder of gevaar op het water ontstaat.

Artikel 4. Bijzondere verbodsbepaling

In dit artikel zijn bijzondere verbodsbepalingen opgenomen. Tevens is daarbij een beperking opgenomen dat snel varen 24 uur per dag en zeven dagen per week niet is toegestaan in de in de verordening genoemde winterperiode. Daarnaast is opgenomen dat snel varen het gehele jaar ook niet is toegestaan tussen een bepaalde tijdsperiode. Deze tijdsperiode is bepaald om de overlast van de omgeving in de avonduren, nachturen en de vroege ochtend te beperken.

Artikel 5. Ontheffingsmogelijkheid, mandatering en nadere regels

Eerste lid:

In de verordening is de bevoegdheid tot het verlenen van een ontheffing voor de speedbootbaan of het verlenen van toestemming voor snelheidswedstrijden of demonstraties toegekend aan het college van burgemeester en wethouders. Voorheen was deze bevoegdheid direct aan het watersportcentrum toegekend. Dit is nu niet meer mogelijk omdat de gemeente niet meer deels eigenaar is of het beheer heeft over het watersportcentrum, zoals in het verleden wel zo was.

Derde lid:

In artikel 5, derde lid, en artikel 9, derde lid, is aan het college de bevoegdheid gegeven om nadere regels te stellen voor het toekennen van een ontheffing voor de speedbootbaan of het verlenen van toestemming voor snelheidswedstrijden of demonstraties. In het artikel is opgenomen in welke gevallen het college nadere regels kan opstellen. Daarbij is uitdrukkelijk bepaald dat de kosten van een ontheffing of schriftelijke toestemming daar onderdeel van uitmaakt. Onder kosten kan ook vergoeding worden verstaan. Onder de oude verordening verstrekke het watersportcentrum de ontheffingen of de toestemmingen en daar rekenen zij een vergoeding voor. Dit heeft niet in de oude verordening uit 1990 gestaan. Door dit expliciet op te nemen in deze verordening wordt het rekenen van een vergoeding geformaliseerd. Aan het college wordt overgelaten wat de hoogte van de kosten of de te betalen vergoeding zijn, omdat dit jaarlijks kan wijzigen en hierbij overleg met het watersportcentrum noodzakelijk is.

Vierde lid:

In de verordening is bepaald dat het mogelijk is mandaat te verlenen aan ambtenaren of aan de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Daarvoor gelden de algemene mandaatregels

zoals opgenomen in artikel 10:1 en verder van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het is in het algemeen mogelijk om een bevoegdheid te mandateren aan iemand die niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever (artikel 10:4 Awb). Het is tevens mogelijk om instructies te geven over de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid (artikel 10:6, eerste lid, Awb). Bij het toekennen van een mandaat wordt ook aandacht besteed aan de procedures met betrekking tot bezwaar en beroep. Het in mandaat verlenen of weigeren van een ontheffing of toestemming op grond van de verordening is namelijk een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

Artikel 6. Eisen snelle motorboot

Eerste tot en met vijfde lid:

In het Binnenvaartpolitiereglement zijn over de eisen van een snelle motorboot landelijke regels vastgesteld. In deze verordening is bij deze landelijke regels aangesloten door in een aantal leden hiernaar te verwijzen.

Zesde lid:

De hoogte van het verzekerd bedrag op het gebied van de wettelijke aansprakelijkheid is geactualiseerd. Een bedrag van € 5.000.000,- is opgenomen omdat dit de standaard is voor wettelijke aansprakelijkheid bij motorboten.

Artikel 7. Overige eisen en verbodsbepaling

Ook in dit artikel wordt verwezen naar het Binnenvaartpolitiereglement. Daarnaast zijn nadere eisen en een verbodsbepaling opgenomen met als doel de veiligheid op de recreatieplas in het algemeen en de speedbootbaan in het bijzonder te waarborgen.

Artikel 8. Verplichtingen

Ook in dit artikel wordt verwezen naar het Binnenvaartpolitiereglement. Daarnaast zijn in het artikel bijzondere verplichtingen opgenomen waar men zich aan moet houden.

Vijfde tot en met zevende lid:

In het vijfde en zesde lid zijn verplichtingen tot het volgen van bevelen en aanwijzingen voor de bestuurder van een vaartuig of snelle motorboot opgenomen. Deze bevelen en aanwijzingen zijn primair voor de ambtenaren die in het vijfde en zesde lid zijn genoemd. In het zevende lid is opgenomen dat het college ook kan bepalen dat de verplichting tot het opvolgen van bevelen en aanwijzingen ook geldt voor de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Dit is niet direct in de verordening opgenomen omdat de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum een particuliere partij is waarbij het afhangt van overige afspraken die met hen worden gemaakt ter uitvoering van deze verordening. Daarom is ook opgenomen dat het college voorwaarden kan stellen.

Artikel 9. Snelheidswedstrijden of demonstratie snelle motorboten

Hierbij wordt allereerst verwezen naar de toelichting zoals opgenomen bij artikel 5.

Tweede lid:

Het tweede lid is opgenomen zodat het gemeentebestuur tijdig op de hoogte is als er een snelheidswedstrijd of een demonstratie gaat plaatsvinden.

Artikel 10. Verbodsbepalingen overige vaartuigen, zwemmen en vissen

Eerste lid:

In dit lid is een bijzondere verbodsbepaling opgenomen voor de speedbootbaan. Dit omdat zwemmen, surfen of zich begeven met andere vaartuigen of drijvende voorwerpen dan geregistreerde snelle motorboten in de speedbootbaan gevaar met zich mee kan brengen. Een snelle motorboot is overigens op grond van dit lid niet verboden in de speedbootbaan. Wel mag een dergelijke snelle motorboot op grond van artikel 4, eerste lid, niet harder varen dan 10 kilometer per uur tenzij een ontheffing is verleend zoals bedoeld in artikel 5, eerste lid.

Tweede lid:

In dit lid zijn verbodsbepalingen opgenomen wanneer het verboden is te zwemmen, surfen of het bewegen met drijvende voorwerpen in een ander gebied van het watersportcentrum dan de speedbootbaan zoals genoemd in het eerste lid. Dit verbod geldt voor het gebied dat op de kaart bij de verordening is aangegeven.

Derde lid:

In dit lid is duidelijk gemaakt dat vissen gedurende een bepaalde tijd niet is toegestaan in de speedbootbaan. Daarnaast is ook opgenomen dat vissen niet is toegestaan in het gebied als dit met borden of teksten kenbaar is gemaakt.

Artikel 11. Uitzonderingsbepaling

In dit artikel is bepaald wanneer de bepalingen van deze verordening niet van toepassing zijn. Dit heeft betrekking op de politie en vaarwegbeheerders zodat zij hun toezichthoudende taak kunnen uitvoeren. Het college is ook hier bevoegd om de uitzondering ook te laten gelden voor de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Hierbij wordt ook verwezen naar de toelichting bij artikel 8.

Artikel 12. Strafbepaling

Deze strafbepaling is gelijk aan de oude verordening uit 1990. De bevoegdheid tot het opnemen van een strafbepaling is opgenomen in artikel 154 van de Gemeentewet.

Artikel 13. Inwerkingtreding

In dit artikel is opgenomen wanneer de verordening in werking treedt. Daarbij is bepaald dat de verordening met terugwerkende kracht in werking treedt op 1 april 2020. Dit omdat het vaststellen van de verordening naar verwachting op 1 april 2020 plaatsvindt. De verordening treed pas in werking drie dagen na de publicatie en de inwerkingtreding zal derhalve later zijn dan 1 april 2020. Op 1 april 2020 start het nieuwe watersportseizoen. Het is onwenselijk dat vanaf 1 april 2020 tot de inwerkingtreding geen regels gelden, ook omdat de speedbootbaan dan niet gebruikt kan worden. Daar komt bij dat het grootste gedeelte van de verordening ook in 2019 gold. Op grond van deze bijzondere redenen is terugwerkende kracht mogelijk. Daarom is in de verordening opgenomen dat de verordening in werking treedt met terugwerkende kracht tot 1 april 2020.

Artikel 14. Citeertitel

De verordening kan aangehaald worden als 'Verordening watersportcentrum de Bijland'. Deze verordening heeft reeds een korte titel waardoor de volledige naam van de verordening als citeertitel kan worden gebruikt.

Gemeente ZEVENAAR

Project:
Verordening Watersportcentrum de Bijland

Onderdeel:
Ligging water en speedbootbaan

Getekend : VVH		
Datum:	Nr:	Par:
Wijzigingen		
Gezien :		
Datum :	01-04-2020	
Schaal :	1:10.000	
Bestek Nr. :		
Aantal Bl. :	1	
Tek.Nr. :		

Tolkamer

Toelichting

Op verordening Watersportcentrum de Bijland

1.1 Juridisch kader

In Artikel 147, eerste lid, van de gemeentewet is het volgende bepaald:

"Gemeentelijke verordeningen worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend."

In artikel 149 is het volgende bepaald:

"De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt."

Daarnaast is in artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement het volgende bepaald:

1. *Een snelle motorboot mag niet sneller varen dan 20 km per uur ten opzichte van het water. De bevoegde autoriteit kan vaarwegen of gedeelten daarvan aanwijzen waarop dit verbod niet van toepassing is dan wel waarop een andere maximum snelheid van toepassing is, daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen snel varen overdag of 's nachts, tussen bedrijfsmatige vaart en recreatieve vaart en veerdiensten;*
2. *Het is verboden te waterskiën of te doen waterskiën of op soortgelijke wijze van de vaarweg gebruik te maken of gebruik te doen maken. De bevoegde autoriteit kan vaarwegen of gedeelten daarvan aanwijzen waarop dit verbod overdag niet van toepassing is;*

Op grond van bovenstaande algemene bevoegdheid zoals opgenomen in de gemeentewet en de bijzondere bevoegdheid zoals opgenomen in het Binnenvaartpolitiereglement is de verordening opgesteld.

1.2 Wijze van opstellen verordening

1.2.1 Welke bepalingen van de oude verordening?

De bepalingen over het snelvaren zijn opgenomen in de artikelen 16 en verder van de oude verordening watersportcentrum de Bijland. De overige artikelen (de artikelen 3 tot en met 15) worden niet overgenomen in de nieuwe verordening. In de meeste gevallen komt datgene wat is geregeld in die artikelen wel terug in andere wettelijke regels (bijvoorbeeld de Algemene plaatselijke verordening en de afvalstoffenverordening).

1.2.2 Uitbreiding verordening naast regels speedbootbaan

In de oude verordening was in artikel 18, eerste lid, opgenomen dat het verboden is om harder te varen dan 10 kilometer per uur. De opdracht ging alleen over de speedbootbaan. Echter, als alleen regels met betrekking tot de speedbootbaan zouden worden opgenomen in de verordening dan geldt op het water 'de Bijland' de algemene regels zoals opgenomen in artikel 8.06 van het Binnenvaartpolitiereglement. Dit betekent dat dan een maximum snelheid van 20 kilometer per uur gaat gelden. Dit is niet wenselijk. Daarom is in de verordening meer dan alleen bepalingen over de speedbootbaan opgenomen en is ook de snelheidsbeperkende maatregel opgenomen.

Hetzelfde geldt voor het bepaalde in artikel 26. Daarin zijn bepalingen opgenomen over het plankzeilen / surfen, vissen en roeien die wel in de nieuwe verordening terugkomen.

1.2.2 Overleg watersportcentrum

De oude verordening was reeds 30 jaar oud. Daarom is verzocht om te vragen aan het watersportcentrum of deze bepalingen nog steeds in de praktijk zo worden uitgevoerd. De gemeente heeft hierover contact gehad met de advocaat van het watersportcentrum.

Zijn reactie is binnengekomen en deze reactie is verwerkt in de nu voorliggende verordening.

1.2.3 Wijzigingen ten opzichte van de oude verordening

De grote wijzigingen ten opzichte van de oude verordening zijn als volgt:

- Modernisering regelgeving en verduidelijking begripsbepalingen en algemene bepalingen;
- Wijziging ontheffing en toestemming wedstrijden / demonstraties -> college van B&W is bevoegd, mandaat is mogelijk en college kan nadere regels opstellen (zie ook onder hoofdstuk 3.3);
- Artikel met tekst "Het bezigen van jetski's en ski-frees is verboden." is gewijzigd opgenomen in de nieuwe verordening. Onduidelijk is wat met ski-frees wordt bedoeld, waardoor die niet is opgenomen. Voor jetski's en gelijksoortige vaartuigen is een absoluut verbod opgenomen in artikel 4, derde lid. Ontheffing hiervan is derhalve niet mogelijk. Dit omdat de handhavingsjurist van de gemeente Zevenaar heeft verzocht de activiteiten niet uit te breiden;
- Diverse malen is verwezen naar artikelen in het Binnenvaartpolitiereglement. In de oude verordening stonden bepalingen die in dit reglement staan. Voorgesteld wordt om daarnaar te verwijzen (want dat is landelijke regelgeving). Dit heeft ook de voorkeur van het watersportcentrum;
- Artikel 11 Uitzonderingsbepaling is geactualiseerd en uitgebreid. Ook provinciale waterstaat en vaarwegbeheerders gemeente Zevenaar zijn toegevoegd;
- Inwerkingtreding met terugwerkende kracht naar 1 april 2020.

1.3 Aandachtspunten

1.3.1 Is de raad bevoegd om de verordening op te stellen?

In hoofdstuk 1.1 is het juridisch kader geschetst. Hieruit blijkt dat de raad, voor zover wij op dit moment weten, de bevoegdheid heeft om de verordening op te stellen.

1.3.2 Maken kaart als bijlage bij de verordening

Op drie punten in de nieuwe verordening wordt verwezen naar een kaart die is opgenomen in de bijlage en die is gewaarmerkt. Met uitzondering van het eerste punt stond dit ook in de oude verordening. Deze overzichtskaart moet nog wel worden gemaakt. In de overzichtskaart moeten de volgende onderdelen worden opgenomen:

- gebied van de gemeente Zevenaar behorende water de Bijland met het daarbij gelegen watersportcentrum (zie artikel 2, eerste lid);
- door middel van boeien gemarkeerde speedbootbaan (zie artikel 5, eerste lid);
- gebied waar het verboden is te zwemmen, het plankzeilen / surfen te beoefenen of het bewegen met drijvende voorwerpen (zie artikel 10, tweede lid).

1.3.3 Eisen mandaat, instructies en bezwaar en beroep

In de verordening is de bevoegdheid tot het verlenen van een ontheffing of het verlenen van toestemming voor snelheidswedstrijden of demonstraties toegekend aan het college van burgemeester en wethouders. Dit omdat de gemeente niet meer deels eigenaar is of het beheer heeft over het watersportcentrum, zoals in het verleden wel zo was. In de verordening is bepaald dat het mogelijk is mandaat te verlenen aan ambtenaren of aan de eigenaar en/of beheerder van het watersportcentrum. Daarvoor gelden de algemene mandaatregels zoals opgenomen in artikel 10:1 en verder van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Bij het eventueel toekennen van het mandaat dient nader uitgezocht te worden of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet (artikel 10:3, eerste lid, Awb). Voor zover wij nu kunnen beoordelen is dat niet het geval. Het is in het algemeen mogelijk om een bevoegdheid te mandateren aan iemand die niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever (artikel 10:4 Awb). Het is tevens mogelijk om instructies te geven over de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid (artikel 10:6, eerste lid, Awb).

Op welke wijze afspraken kunnen worden gemaakt met het watersportcentrum over de inkomsten- en kostenverdeling kan bij het overleg over de mandaatverlening met het watersportcentrum worden afgesproken.

Daarbij adviseren wij ook aandacht te besteden aan de procedures met betrekking tot bezwaar en beroep. Het in mandaat verlenen of weigeren van een ontheffing of toestemming op grond van de verordening is namelijk een besluit in de zin van de Awb waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Tevens moet dan worden nagedacht wie de beslissing op bezwaar ondertekent. Op grond van de regels in de Awb mag dit in ieder geval niet dezelfde persoon zijn als diegene die het besluit heeft genomen.

1.3.4 Strafbepaling

De strafbepaling opgenomen in artikel 12 van de nieuwe verordening is hetzelfde als bij de oude verordening. Het is overigens wel mogelijk om de hechtenis te verhogen naar drie maanden. Dat is het maximum zoals opgenomen in artikel 154 van de Gemeentewet.

1.3.5 Nadere regels toekennen ontheffing of verlenen toestemming

In artikel 5, derde lid, en artikel 9, derde lid, is aan het college de bevoegdheid gegeven om nadere regels te stellen voor het toekennen van een ontheffing voor de speedbootbaan of het verlenen van toestemming voor snelheidswedstrijden of demonstraties. Het kan zinvol zijn om deze nadere regels op te stellen zodat voor het watersportcentrum ook duidelijk is wat de regels zijn. In deze nadere regels kan dan gekeken worden welke eisen aan een ontheffing of toestemming zijn verbonden. Daarbij kan bekeken worden of er bijvoorbeeld onderscheid wordt gemaakt in ontheffingen (volledige of gedeeltelijke) en of het college een maximumstelsel aan ontheffingen / toestemmingen wil creëren. Wij raden aan om deze nadere regels ook op 1 april 2020 in werking te laten treden.

Let op: mocht ervoor gekozen worden bij nadere regels een maximum aan ontheffingen of toestemmingen te bepalen dan geldt de jurisprudentie over schaarse vergunningen / schaarse rechten en dienen onder meer verdelingscriteria in de nadere regels te worden opgenomen.

1.3.6 In verordening genoemde eigenaar en beheerder van het watersportcentrum

In artikel 5, derde lid, en artikel 7, vierde lid, die gaan over mandaat zijn de eigenaar en de beheerder van het watersportcentrum expliciet benoemd. In de begripsbepalingen in artikel 1 is aangegeven wat daaronder wordt verstaan.

1.3.7 Gewenst mandaat snelheidswedstrijden en demonstratie?

In de oude verordening was reeds opgenomen dat schriftelijke toestemming noodzakelijk was een snelheidswedstrijd of een demonstratie. Die bevoegdheid was gegeven aan het Dagelijks Bestuur van het watersportcentrum. Daarom is, op dezelfde wijze als bij de ontheffing, de mogelijkheid van mandaat opgenomen en het opstellen van nadere regels.

1.3.8 Gewenst dat uitzonderingsbepaling ook voor eigenaar / beheerder gelden?

In de oude verordening was opgenomen dat de bepalingen van de verordening niet van toepassing zijn op vaartuigen in dienst bij de eigenaar of beheerder van het watersportcentrum. Omdat thans sprake is van een particuliere eigenaar is gekozen om niet één op één in de verordening op te nemen. In de verordening is wel opgenomen dat het college de bevoegdheid heeft om de uitzonderingsbepaling ook voor de eigenaar / beheerder te laten gelden inclusief de bevoegdheid tot het stellen van voorwaarden. Dit is op dezelfde wijze gedaan als in artikel 8.

1.3.9 Terugwerkende kracht

Omdat de verordening pas in werking treedt drie dagen na de publicatie zal de inwerkingtreding later zijn dan 1 april 2020, zijnde de start van het watersportseizoen. Daarom is in de verordening opgenomen dat de verordening in werking treedt met terugwerkende kracht tot 1 april 2020. Voor het opnemen van terugwerkende kracht moet een bijzondere reden zijn. Wij zijn van mening dat terugwerkende kracht mogelijk is gezien het feit dat het grootste gedeelte van de verordening ook in 2019 gold en gezien het belang dat er vanaf 1 april 2020 weer regels voor het watersportcentrum zijn.

1.3.10 Consultatie

De concept verordening is voorgelegd aan de advocaat van het watersportcentrum. Deze heeft daarop gereageerd en deze reactie is verwerkt..

1.3.11 Snelheid snelle motorboot

In de begripsbepalingen is opgenomen dat onder snelle motorboot wordt verstaan een vaartuig die sneller kan dan 20 kilometer per uur. In de oude verordening was dit 16 kilometer per uur. In het binnenvaartpolitiereglement wordt namelijk onder een snelle motorboot verstaan een vaartuig die sneller kan dan 20 kilometer per uur. De artikelen genoemd in het binnenvaartpolitiereglement gelden dus niet voor een boot die minder snel kan dan 20 kilometer per uur. Geadviseerd wordt om aan te sluiten bij de landelijke regels.

1.3.12 Aansprakelijkheid

De wettelijke aansprakelijkheid zoals genoemd in artikel 6, zesde lid, van de nieuwe verordening is geactualiseerd. In de oude verordening stond nog een bedrag in guldens genoemd. Nu is gekozen voor een

bedrag van € 5.000.000,-. Dit bedrag is in de nieuwe verordening opgenomen, omdat uit een korte inventarisatie van bootverzekeringen blijkt dat € 5.000.000,- de standaard is voor wettelijke aansprakelijkheid.

1.3.11 Toelichting verordening

In de oude verordening was geen toelichting opgenomen. Dat is in de meeste verordeningen tegenwoordig wel de gewoonte. Op verzoek is een toelichting bij de verordening opgenomen. De toelichting maakt geen deel uit van het besluit tot vaststelling van de regeling. De toelichting bij een raadsverordening wordt dan ook niet door de raad vastgesteld. Het college van B&W is diegene die de toelichting vaststelt en toevoegt als motivering bij het raadsvoorstel. De toelichting wordt wel samen met de door de raad vastgestelde verordening gepubliceerd op overheid.nl.

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1907
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	6
Omschrijving	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen (Z/19/331349)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	18 maart 2020
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 1 april 2020.

*Z04092FA7

88*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen
Zaaknummer	Z/19/331349
Documentnummer	INT/20/943091
Portefeuillehouder	H. Winters
Portefeuille	Ruimtelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	Ard Schenk (RO)
Telefoon	0316-595670
E-mail	a.schenk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De initiatiefnemer (eigenaar) heeft een verzoek ingediend voor de ontwikkeling van een paardenhouderij aan de Ringdam 1 te Herwen. Ter plaatse geldt nu het bestemmingsplan Buitengebied 2008. Binnen de geldende bestemming is uitsluitend een burgerwoning toegestaan. De provincie heeft een zienswijze ingediend tegen het ontwerp bestemmingsplan vanwege strijd met de provinciale omgevingsverordening. Het plan is daarop aangepast en kan gewijzigd worden vastgesteld. Het plan is aanvaardbaar vanuit het oogpunt van stedenbouw, goede ruimtelijke ordening, milieu etc. De initiatiefnemer heeft in het voortraject de buurt geïnformeerd en draagvlak gecreëerd.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De responsnota bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" vast te stellen;
2. Het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO. 0299.HZ10RINGDAM1-VA01, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting;
3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad bevoegd is een bestemmingsplan vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Vaststellen van het bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" als toetsingskader voor de omgevingsvergunning(en) binnen het plangebied.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Zienswijzen geven geen aanleiding om het plan niet verder in procedure te brengen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. De provincie Gelderland heeft een zienswijze ingediend omdat het plan in strijd zou zijn met de provinciale verordening. Deze staat nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf alleen onder bijzondere voorwaarden toe. In de zienswijze geeft de provincie ook een oplossingsrichting. Initiatiefnemer kan zich verenigen met deze oplossing. Het plan wordt aangepast en gewijzigd voorgelegd aan de raad. Na aanpassing van het plan zijn er geen overwegende redenen meer om het plan niet verder in procedure te brengen.

2.1 Uit het bestemmingsplan blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening

Zoals gebruikelijk is het bestemmingsplan inclusief bijlagen (bijlage 2,3 en 4 bij dit voorstel) inhoudelijk beoordeeld. Deze beoordeling is in de eindversie verwerkt. Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van dit plan en er is voldoende onderbouwd dat het plan uitvoerbaar en haalbaar is.

1.3 Bij deze nieuwvestiging wordt deels gebruik gemaakt van bestaande bebouwing.

Voordat deze locatie in 2009 een burgerwoningbestemming kreeg was het een agrarisch bedrijf. De 'overbodige' agrarische bebouwing was nog niet verwijderd en deze valt nog grotendeels onder het overgangsrecht. Met het nu voorliggende plan krijgt deze locatie weer een specifieke agrarische bestemming waardoor weer gebruik kan worden gemaakt van de bestaande bebouwing. Naast de bestaande bebouwing wordt er nog een rijhal gebouwd.

3.1 Een exploitatieplan is niet nodig

Omdat het verhaal van onze kosten anderszins verzekerd is, te weten via een anterieure overeenkomst en een planschadeovereenkomst, is het niet nodig een exploitatieplan vast te stellen.

Alternatieven

1.1 Wat als het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld?

Als het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld blijft het oude bestemmingsplan van kracht en is herontwikkeling van deze locatie niet mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Zodra het bestemmingsplan is vastgesteld, ligt er een actueel en passend planologisch kader voor gebruik en bouwen op de locatie. Evaluatie is niet aan de orde.

7. Klimaat en duurzaamheid

Bij dit initiatief wordt deels gebruik gemaakt van bestaande bebouwing. Hiermee krijgt "overbodige" bebouwing die onder het overgangsrecht valt weer een nieuwe invulling.

8. Communicatie

Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw gemeenteraad wordt de initiatiefnemer over het besluit geïnformeerd en wordt het plan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Daarvan wordt kennisgeving gedaan in de Zevenaar Post en Staatscourant. Het bestemmingsplan treedt in werking één dag na afloop van de inzagetermijn, tenzij er een verzoek is gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening in samenhang met het instellen van beroep tegen het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is onherroepelijk indien er geen beroep is ingesteld.

9. Kosten, baten en dekking

De legesverordening van de gemeente is van toepassing.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1.	Z/INT/20/944510	Responsnota bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen
2.	Z/INT/20/944591	Bijlage toelichting bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen
3.	Z/INT/20/944595	Bijlage regels bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen
4.	Z/INT/20/944596	Bijlage verbeelding bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Ringdam 1 Herwen
Zaaknummer	Z/20/350546
Documentnummer	INT/20/943091

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- van 21 november 2019 tot en met 2 januari 2020 het ontwerpbestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar gemaakt en tevens volledig op papier ter inzage heeft gelegen;
- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.HZ10RINGDAM1-VA01;
- voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan openbare kennisgeving is gedaan in de Staatscourant en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende de hiervoor genoemde inzage termijn;
- van de geboden gelegenheid tot het indienen van zienswijzen door een reclamant gebruik is gemaakt;
- het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn;

gelet op artikel 3.1 lid 1, artikel 3.8 lid 1 onder e en artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening.

besluit:

1. De responsnota bestemmingsplan "Ringdam 1 te Herwen" vast te stellen;
2. Het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO. 0299.HZ10RINGDAM1-VA01, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting;
3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier,
W. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Responsnota bestemmingsplan “Ringdam 1 Herwen”

Gemeente Zevenaar

afdeling	Ruimtelijke ontwikkeling
auteur(s)	Ard Schenk
datum	3 februari 2020
versie	3
status	concept

Inhoud

Inleiding	3
Zienswijzen	4
Reactie zienswijzen	5

Inleiding

In deze nota geeft de raad haar standpunt op de ingekomen zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan "Ringdam 1 ter Herwen".

Het ontwerp bestemmingsplan heeft met ingang van 21 november 2019 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Binnen deze periode is één pro-forma zienswijze ontvangen, die nader is aangevuld.

Zienswijzen

Binnengekomen zienswijze:

1. Provincie Gelderland. De pro forma zienswijze is verzonden op 19 december 2019 en ontvangen op 20 december 2019. De aangevulde zienswijze is verzonden op 14 januari 2020 en ontvangen op 15 januari 2020.

De zienswijze is binnen de daarvoor bepaalde termijn ontvangen.

Reactie zienswijzen

- Zienswijze van Provincie Gelderland.

Samenvatting van de zienswijze

Het plan voorziet in de ontwikkeling van een nieuwvestiging van een veehouderij. Dit is in strijd met het beleid van de provincie. Hetgeen de initiatiefnemer feitelijk wil kan wel doorgang vinden. Het plan dient daarop aangepast te worden.

Reactie provincie

1. Nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderij is niet mogelijk omdat deze niet voldoet aan de situaties waarin dat volgens de verordening mogelijk. In de zienswijze geeft de provincie de oplossingsrichting aan het voortbrengen van dieren (fok en opfok) te schrappen.

Reactie van gemeente

De gegeven oplossingsrichting in de hiervoor aangegeven reactie is voorgelegd aan de initiatiefnemer. Deze geeft ook aan dat het initiatief niet bedoeld is voor de fok en opfok van dieren. Het initiatief is gericht op het africhten, trainen, handelen en stallen van paarden. Het plan zal hierop worden aangepast.

Wijziging

De mogelijkheid voor fok en opfok zal uit het plan worden geschrapt. In definitie 1.47 productiegerichte paarden zal het woord "voortbrengen" worden geschrapt.

Tevens wordt in artikel 7.4 de "fok en opfok" opgenomen in de lijst strijdig gebruik.

Reactie provincie

2. De provincie ziet dat het agrarisch bouwvlak 0,5 ha is en verzoekt gezien de ligging in het nationaal landschap om de wijzigingsbevoegdheid naar 1 ha te schrappen.

Reactie van de gemeente

In het plan is een bouwvlak opgenomen van ongeveer 0,5 ha. Ten noordoosten van dit bouwvlak geldt nog de aanduiding paardenhouderij om een paardenbak mogelijk te maken. Normaal gesproken moet een paardenbak binnen een bouwvlak liggen. Maar om het bouwvlak beperkt te houden is hier gekozen voor een bouwvlak met daarnaast een paardenbak. Binnen het bouwvlak is voldoende ruimte voor de ontwikkeling van dit bedrijf. Gezien het feit dat dit geen normaal agrarisch bedrijf is (zie punt 1) en gezien het feit dat wij aannemen dat dit bedrijf zich voldoende kan ontwikkelen binnen het bouwvlak zal de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van het agrarisch bouwvlak tot 1 ha worden geschrapt.

Wijziging

De wijzigingsbevoegdheid 3.6.1. wijzigen of vergroten van het bouwvlak zal worden geschrapt.

Reactie provincie

3. De provincie vraagt om de rijhal beter in te passen en de uitvoering daarvan te borgen in het bestemmingsplan.

Reactie van de gemeente

Het gebied maakt onderdeel uit van het nationaal landschap De Gelderse Poort. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt op diverse punten ingegaan op het landschap. De nieuwe rijhal wordt in lijn met de bestaande kavelstructuur gerealiseerd, waarmee het natuurlijke landschapspatroon gevolgd wordt. Tevens is bewust het bouwvlak vrij klein gehouden waardoor de rijhal relatief dicht op de bestaande bebouwing moet worden gebouwd. Om aansluiting te zoeken bij de omgeving is ook verplicht om een hellend dak te hebben.

In overleg met de initiatiefnemer blijkt dat de maximale gegeven hoogte van 12 meter uit het bestemmingsplan niet nodig is. Deze kan verlaagd worden naar 10 meter.

Wijziging

Artikel 3.2.2 onder d. Maximale bouwhoogte wordt verlaagd naar 10 meter.

Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen

Plannaam: Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen
IMRO-code: NL.IMRO.0299.HZ10RINGDAM1-VA01
Plantype: Bestemmingsplan
Datum: April 2020
Status: Vastgesteld

*Dokter van Deenweg 13
8025 BP Zwolle*

*Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo*

*T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjjz.nu
I: www.bjjz.nu*

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
1.3	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	5
1.4	GELDEND BESTEMMINGSPLAN	6
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	HUIDIGE SITUATIE	8
2.1	BUITENGEBIED RIJNWAARDEN	8
2.2	HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED	9
HOOFDSTUK 3	GEWENSTE SITUATIE	12
3.1	INLEIDING.....	12
3.2	GEWENSTE ONTWIKKELING	12
3.3	VERKEER EN PARKEREN	15
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	16
4.1	RIJKSBELEID	16
4.2	PROVINCIAAL BELEID	18
4.3	GEMEENTELIJK BELEID.....	20
HOOFDSTUK 5	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	24
5.1	GELUID	24
5.2	BODEMKWALITEIT.....	24
5.3	LUCHTKWALITEIT	25
5.4	EXTERNE VEILIGHEID.....	26
5.5	MILIEUZONERING	27
5.6	GEUR	29
5.7	ECOLOGIE.....	30
5.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	33
HOOFDSTUK 6	WATERASPECTEN.....	36
6.1	VIGEREND BELEID.....	36
6.2	WATERPARAGRAAF	37
HOOFDSTUK 7	JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING	39
7.1	INLEIDING.....	39
7.2	OPZET VAN DE REGELS	39
7.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS.....	41
HOOFDSTUK 8	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	42
HOOFDSTUK 9	VOOROVERLEG.....	43
9.1	VOOROVERLEG	43
9.2	INSPRAAK.....	43
BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING.....		44

BIJLAGE 1	VERKENNEND BODEMONDERZOEK	45
BIJLAGE 2	QUICKSCAN FLORA EN FAUNA	46

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

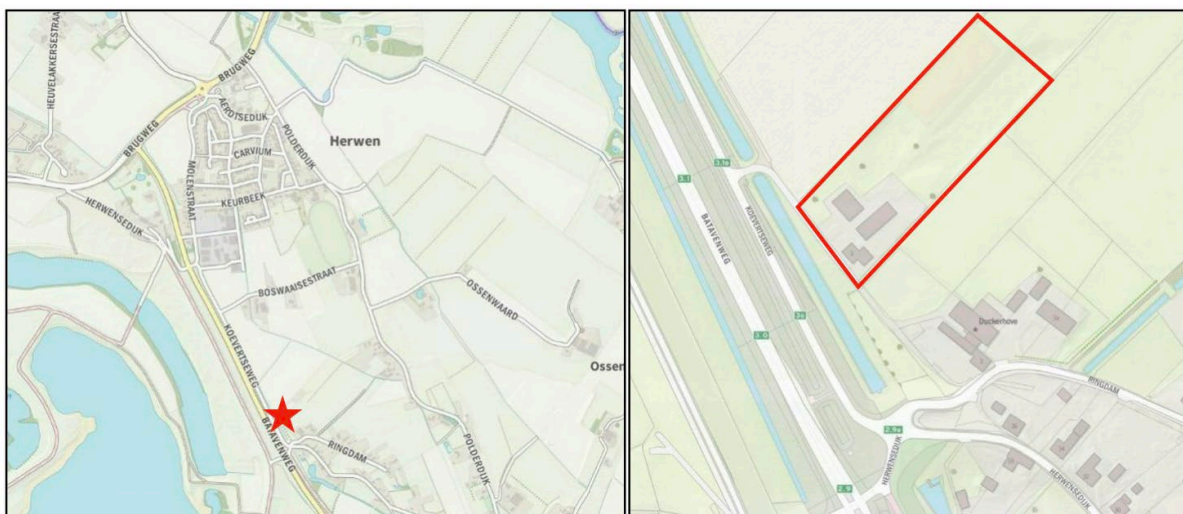
1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om op de locatie Ringdam 1 te Herwen een productiegerichte paardenhouderij te vestigen. Initiatiefnemer wil de huidige, reeds op het perceel aanwezige bebouwing gebruiken voor het huisvesten van paarden en een nieuwe rijhal op het perceel realiseren. Daarnaast bestaat het voornemen uit het uitbreiden van de bestaande buitenbak en stapmolen en het realiseren van de mestopslag.

Op basis van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2008' heeft de locatie de enkelbestemming 'agrarisch gebied' met de bouwaanduiding 'woning'. De met 'Agrarisch gebied' bestemde gronden zijn mede bestemd voor de agrarische bedrijfsvoering, woondoeleinden en recreatief medegebruik. Agrarische bebouwing is enkel ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bouwperceel' toegestaan. Het plangebied mist de benodigde gebruiks- en bouw mogelijkheden om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken, waardoor een bestemmingsplanherziening benodigd is. Voorliggend plan voorziet hierin. In dit bestemmingsplan zal worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Ringdam 1 te Herwen in de gemeente Zevenaar. Het plangebied bevindt zich in het buitengebied ten zuiden van de kern Herwen. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Herwen, sectie B, nummer 1491. In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de kern Herwen en de directe omgeving weergegeven.

Afbeelding 1.1: Ligging van het plangebied (Bron: PDOK)

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen" bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. "NL.IMRO.0299.HZ10RINGDAM1-VA01") en een renvooi;
- regels (met bijbehorende bijlagen).

Op de verbeelding is de bestemming van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Geldend bestemmingsplan

1.4.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen binnen de begrenzing van “Bestemmingsplan Buitengebied 2008”. Dit bestemmingsplan is op 19 mei 2009 vastgesteld en op 12 oktober 2011 onherroepelijk geworden. Afbeelding 1.2 bevat een uitsnede van de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding.

Afbeelding 1.2: Uitsnede geldend bestemmingsplan (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.4.2 Beschrijving bestemmingen en aanduidingen

Op basis van het geldende bestemmingsplan is het plangebied bestemd met de enkelbestemming ‘Agrarisch gebied’ met de specifieke aanduiding ‘W’.

Gronden met de bestemming ‘Agrarisch gebied’ zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf, de uitoefening van nevenfuncties bij agrarische bedrijven, woondoeleinden en het uitoefenen van een aan huis verbonden beroep. Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘agrarisch bouwperceel’ zijn agrarische bedrijven toegestaan. Deze aanduiding is niet in het plangebied aanwezig. Een woning is toegestaan ter plaatse van de aanduiding ‘Woning’.

1.4.3 Strijdigheid

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, aangezien de bouw en gebruiksmogelijkheden ter plaatse ontbreken om een paardenhouderij te realiseren. Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken, dient het bestemmingsplan herzien te worden. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige situatie gegeven.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving van de gewenste situatie gegeven.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Zevenaar beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren de relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

In hoofdstuk 6 wordt er in gegaan op het aspect water.

In hoofdstuk 7 en 8 wordt ingegaan op de juridische aspecten/ planverwoording en de economische uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 9 gaat in op de inspraak en het vooroverleg

HOOFDSTUK 2 HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt in de gemeente Zevenaar ten zuiden van de kern Herwen. Dit hoofdstuk gaat eerst in op het buitengebied van de voormalige gemeente Rijnwaarden en vervolgens op de huidige situatie binnen het plangebied.

2.1 Buitengebied Rijnwaarden

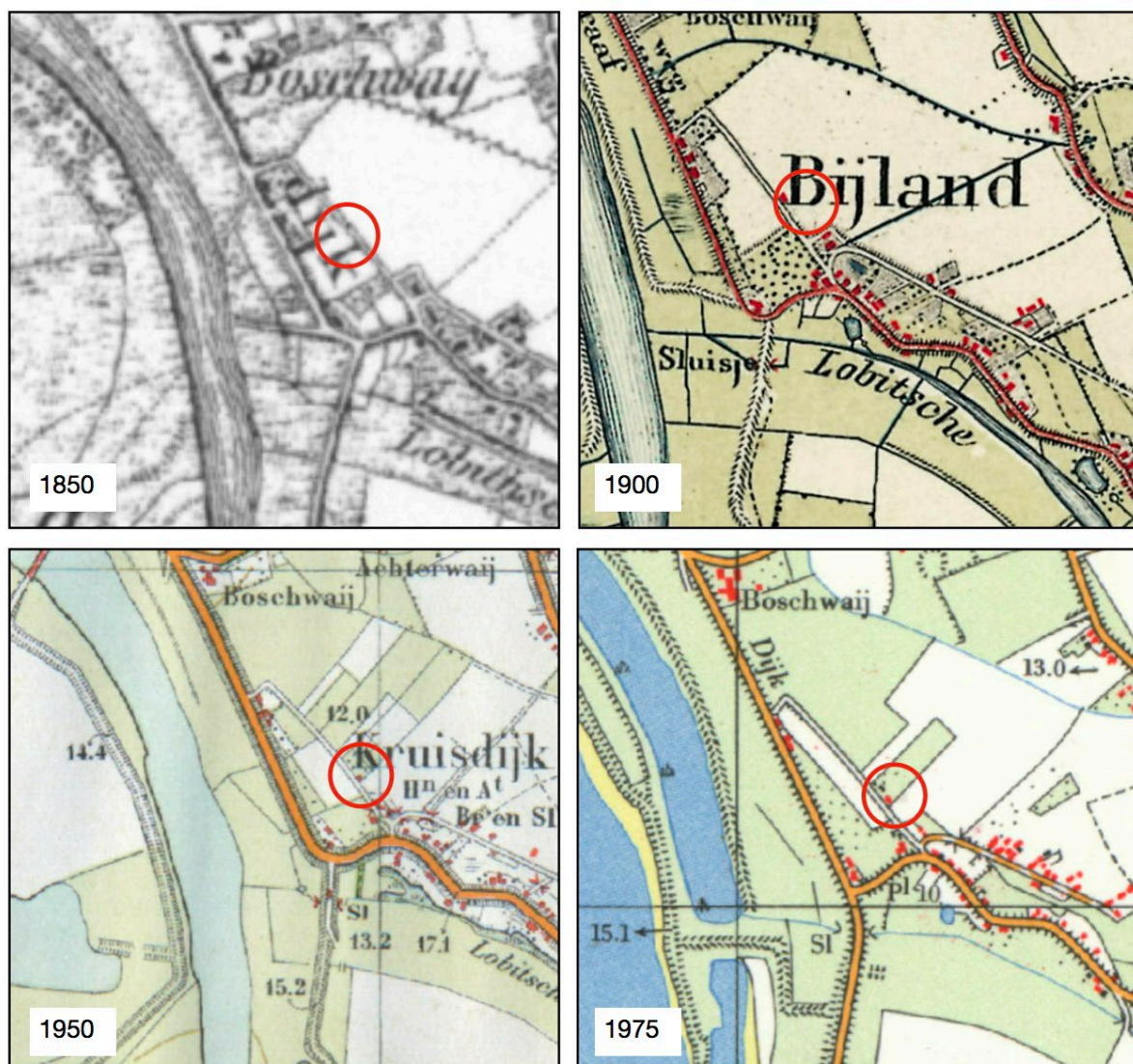
Tot de 18e eeuw heeft de Rijn zijn loop voortdurend verlegd. Het grondgebied van de gemeente Rijnwaarden is daarom geologisch gezien nog zeer jong. Door de steeds veranderende rivierloop is een grillig patroon van afzettingen ontstaan. Het is een geomorfologisch en aardkundig zeer gevarieerd gebied. Kenmerkend voor het rivierengebied zijn het voorkomen van oeverwallen, stroomruggen en kommen.

Met name in het Rijnstrangengebied is goed te zien hoe grote delen van het rivierengebied in Nederland eruitzagen voordat de grote rivieren in de 19de eeuw genormaliseerd werden. Door het meanderen van de rivier zijn hier boogvormige terreinverheffingen en –laagtes ontstaan. Ook oude geulen zijn nog goed in het landschap herkenbaar.

Het rivierengebied bood gunstige omstandigheden voor de vestiging van de mens. De diversiteit van het landschap en de daarmee gepaard gaande gebruiksmogelijkheden zorgden ervoor dat het gebied altijd relatief druk bewoond is geweest. Op de hoger gelegen zandige delen kon worden gewoond en werden gewassen verbouwd. De lager gelegen komgronden waren geschikt voor het weiden van vee. Daarnaast boden de rivieren goede mogelijkheden voor transport en visserij.

Herwen, Aerdt en Pannerden hebben hun ontstaan en groei voornamelijk te danken aan de landbouw en de baksteenindustrie. De kernen Lobith en Tolkamer zijn altijd sterk op de rivier gericht geweest. Spijk heeft zijn ontstaan en groei exclusief te danken aan de baksteenindustrie. De winning van klei, zand en grind ten behoeve van de bouw- en de baksteenindustrie heeft het landschap sinds de 19de eeuw, en in versnelde mate sinds circa 1950, ingrijpend gewijzigd. Op veel plaatsen in het buitengebied is de bovenlaag van de grond afgegraven. Soms is het terrein daarna afgevlakt en heringericht voor de landbouw. Wanneer dieper werd ontleid resteerde slechts “onland”. Deze heeft nu de vorm van plas, rietland of moerasbos. Enkele plassen zijn ten behoeve van de zand- en grondwinning nog dieper en weidser gemaakt. Inmiddels is eenderde van het grondgebied van de gemeente op de schop geweest en dus niet meer natuurlijk qua aardvorm en bodemopbouw.

In afbeelding 2.1 zijn uitsneden van historische kaarten opgenomen (het plangebied is met de rode cirkel aangegeven).

Afbeelding 2.1: Historie plangebied op historische kaarten (Bron: topotijdreis.nl)

2.2 Huidige situatie plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Ringdam 1 ten zuiden van de kern Herwen. In de directe omgeving liggen voornamelijk agrarische gronden, woningen en enkele (agrarisch) bedrijven. Ten zuidwesten van het plangebied ligt recreatiegebied De Bijland.

Langs de Ringdam en de nabijgelegen Herwensedijk is sprake van enige vorm van lintbebouwing. Tussen de woonbebouwing liggen enkele bedrijfsfuncties. Belangrijkste structuurdragers in de omgeving van het plangebied zijn de N811, recreatiegebied De Bijland. Het plangebied bestaat uit een voormalig agrarisch erf met daarop voormalige agrarische bebouwing, een stapmolen, een woning en een buitenrijbak. Een luchtfoto van het plangebied is weergegeven in afbeelding 2.2.

Afbeelding 2.2: Luchtfoto plangebied (Bron: PDOK viewer)

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 9.200 m². De woning, agrarische bebouwing en stadmolen zijn in het zuidwestelijke deel van het plangebied gelegen. De buitenrijbak bevindt zich in het noordwestelijke deel van het plangebied. Voor het overige bestaan de gronden in het plangebied uit weidegronden. De locatie wordt via een bestaande inrit op de Koevertseweg ontsloten. De locatie is eveneens via het erf aan de Ringdam 3 te bereiken. In afbeelding 2.3 zijn een vogelvlucht en een tweetal straatbeelden vanaf de Koevertseweg (linksonder) en Ringdam (rechtsonder) weergegeven.

Afbeelding 2.3: Foto's ter plaatse van het plangebied (Bron: Jan Immink agrarisch bouw- en milieuadvies en Google Maps)

HOOFDSTUK 3 GEWENSTE SITUATIE

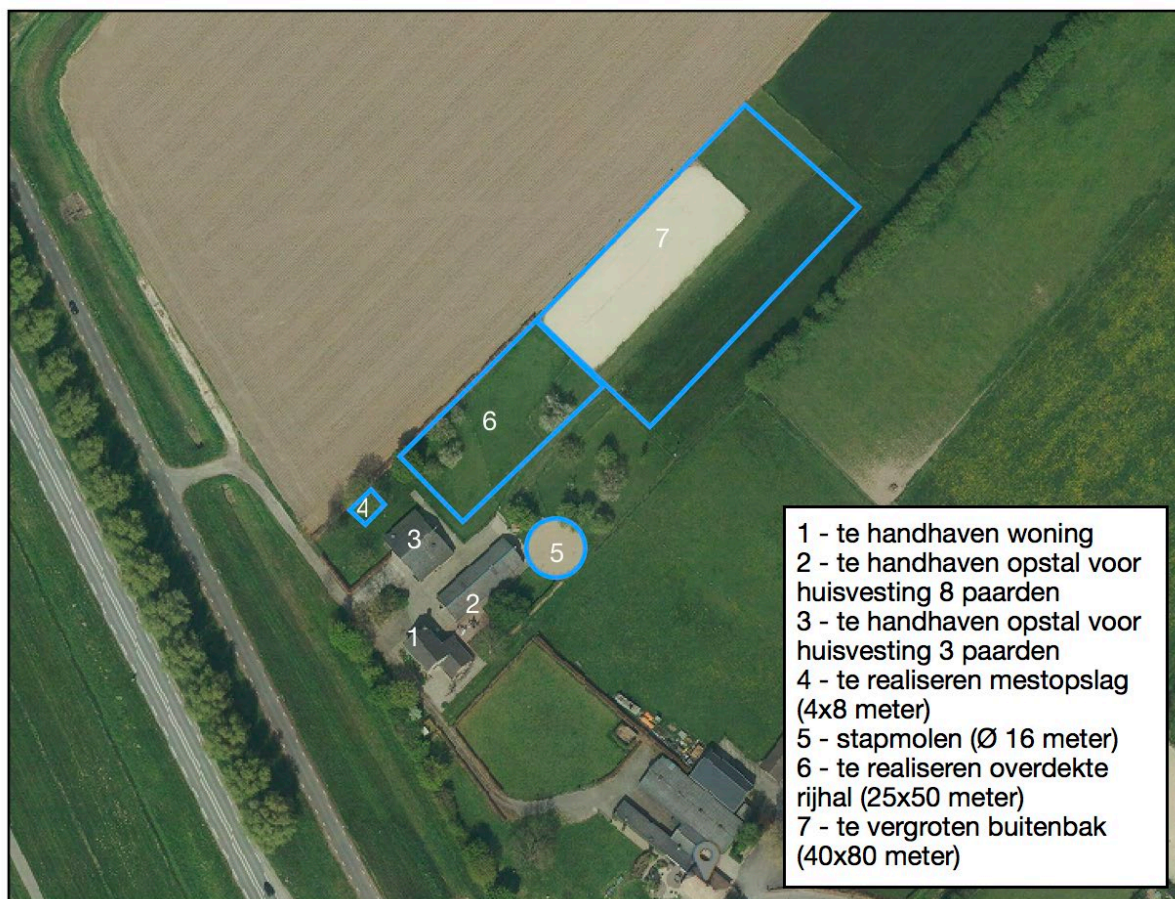
3.1 Inleiding

Initiatiefnemer heeft de locatie Ringdam 1 in Herwen aangekocht om er zijn bedrijf, een paardenhouderij, te kunnen vestigen. De voorgenomen activiteiten ter plaatse zullen onder meer bestaan uit:

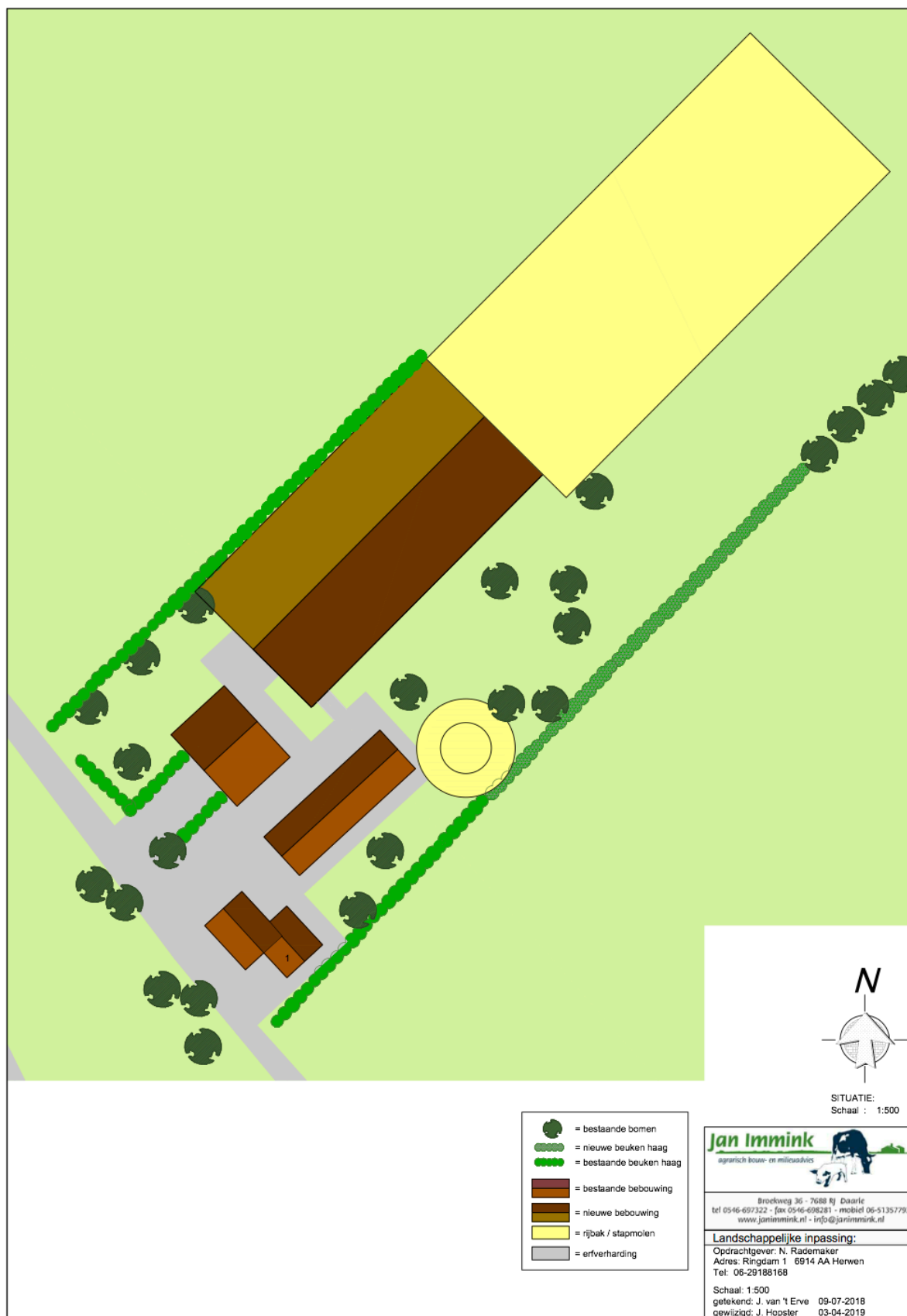
- het houden en verzorgen van 11 paarden in een productiegerichte paardenhouderij;
- het trainen van de paarden in de stapmolen en het rijden van de paarden in de buitenbak en gewenste rijhal;
- de opslag van voer en strooisel in gebouw 1;
- de opslag van mest in een mestopslag;
- kantoorwerkzaamheden in de bestaande woning;
- het bezigen van machines ten behoeve van het onderhoud van de paardenbak/ landbewerking;
- parkeren aan de voorzijde van gebouw 1.

3.2 Gewenste ontwikkeling

De gewenste ontwikkeling betreft het realiseren van een productiegerichte paardenhouderij. Om de paarden voor de sport en handel in topconditie te krijgen is het nodig een overdekte rijhal te realiseren. Daarnaast is uitbreiding van de buitenrijbaan noodzakelijk en dient de stapmolen overdekt te worden. De huisvesting van de dieren vindt in bestaande bebouwing plaats. De overdekte rijhal is het enige gebouw dat toegevoegd wordt. Ten aanzien van het aspect duurzaamheid wordt opgemerkt dat op dit moment nog niet concreet is hoe duurzaamheid een rol krijgt. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de realisatie van de rijhal zal hier nader op ingaan. Te denken valt aan het leggen van zonnepanelen op het dak van de rijhal. In afbeelding 3.1 is een luchtfoto van de gewenste ontwikkeling weergegeven. In afbeelding 3.2 is weergegeven hoe de ontwikkeling landschappelijk wordt ingepast. Te zien is dat de bestaande haag doorgetrokken wordt, waarmee er een belangrijk landschappelijk element wordt versterkt.

Afbeelding 3.1: Luchtfoto gewenste situatie (Bron: Jan Immink agrarisch bouw- en milieuvadvis)

Afbeelding 3.2: Groenplan gewenste situatie (Bron: Jan Immink agrarisch bouw- en milieuadvies)

3.3 Verkeer en parkeren

3.3.1 Algemeen

Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de effecten op de verkeersgeneratie en parkeerbehoefte die ontstaat door de nieuwe ontwikkeling. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317 (oktober 2012)' van het CROW. Het CROW ontwikkelt en publiceert kennis onder andere op het gebied van verkeer en parkeren. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' opgesteld. Deze kencijfers zijn gebaseerd op literatuuronderzoek en praktijkervaringen van gemeenten. De kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeersgeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen.

In dit geval is voor wat betreft de gemeente Zevenaar uitgegaan van de stedelijkheidsgraad 'matig stedelijk' en wat betreft stedelijke zone is uitgegaan van de omgevingscategorie 'buitengebied'.

3.3.2 Verkeersaspecten

Om een goed beeld te kunnen schetsen van de invloed van de verkeersbewegingen op de omgeving dient een vergelijking te worden gemaakt met de huidige situatie. Op basis van het geldende bestemmingsplan is in de huidige situatie een woning ter plaatse van het plangebied toegestaan. De te realiseren productiegebonden paardenhouderij is te vergelijken met de categorie 'manege (paardenhouderij)', waarvoor een verkeersgeneratie van 4 verkeersbewegingen per paard/box geldt. Met de gewenste ontwikkeling wordt ruimte geboden voor 11 paarden/boxen, waardoor de ontwikkeling een extra verkeersgeneratie van $4 \times 11 = 44$ verkeersbewegingen per etmaal op de Koevertseweg met zich meebrengt.

Gezien de functie van deze weg en de verkeersintensiteit op deze weg levert de ontsluiting van het plangebied op deze weg vanuit verkeerskundig oogpunt geen bezwaren op.

3.3.3 Parkeren

De gemeente Zevenaar sluit wat betreft de parkeernormen bij de CROW publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' aan. Voor het berekenen van de parkeerbehoefte is uitgegaan van 'manege (paardenhouderij)' met 11 boxen. Per box is de gemiddelde parkeerbehoefte 0,4 parkeerplaats. In totaal is de parkeerbehoefte daarmee 4,4 parkeerplaats voor de paardenhouderij.

Er is daarnaast een woning op het perceel aanwezig. Voor een koopwoning in het buitengebied van matig stedelijk gebied geldt een parkeerbehoefte van 2,4.

De totale parkeerbehoefte bedraagt $4,4 + 2,4 =$ afgerond 7 parkeerplaatsen. Op eigen terrein is voldoende ruimte om in deze parkeerbehoefte te voorzien. Het aspect parkeren vormt dan ook geen belemmering voor de gewenste ontwikkeling.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het beleid vanuit het rijk, de provincie Gelderland en gemeente Zevenaar. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

4.1.1.1 Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee vormt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

Oost-Nederland omvat veel natuurgebieden (bijvoorbeeld de Natura 2000-gebieden de Veluwe, de Sallandse Heuvelrug en de Weerribben-Wieden) en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het (inter)nationale natuurnetwerk voor biodiversiteit. Daarnaast kent de regio belangrijke cultuurhistorische waarden (de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Limes).

Het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro) is als Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) direct gekoppeld aan de SVIR. In het Barro is concreet aangegeven welke nationale belangen geborgd worden in bestemmingsplannen en andere plannen van de overheden.

4.1.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

stedelijke ontwikkeling: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

4.1.2 Toetsing aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke kleinschalige ontwikkelingen. De in de Structuurvisie benoemde natuurlijke en cultuurhistorische waarden worden niet aangetast met de gewenste ontwikkeling. Het initiatief raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Wat betreft de "Ladder voor duurzame verstedelijking" wordt opgemerkt dat toetsing noodzakelijk is bij "nieuwe stedelijke ontwikkelingen". Agrarische, functioneel aan het buitengebied gebonden voorzieningen zijn geen stedelijke voorziening zoals gedefinieerd in de Bro. Dit is bevestigd door Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 18 februari 2015 (201400570/1/R6). Daarin verwijst de raad naar de "Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking" van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, waarin staat dat onder "andere stedelijke voorzieningen" accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure moeten worden verstaan. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet daarom niet in een stedelijke ontwikkeling. Toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking is dan ook niet noodzakelijk.

4.1.3 Conclusie toetsing aan het rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De voorgenomen ontwikkeling raakt geen rijksbelangen als opgenomen in de structuurvisie. De Ladder voor duurzame verstedelijking staat de uitvoerbaarheid niet in de weg.

Geconcludeerd wordt dat het relevante ruimtelijke ordeningsbeleid op rijksniveau de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling niet in de weg staat.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

4.2.1.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland bevat thematische visieschetsen. Deze schetsen zijn niet bedoeld als geografische plankaart of ontwikkelkaart; ze bieden geen volledig en limitatief beeld. De schetsen zijn wel een grove schets van in het oog springende bestaande en nieuwe initiatieven, kansen, mogelijkheden en ontwikkelingen die wij op dit moment zien vanuit het perspectief van de Omgevingsvisie. De schetsen sluiten op voorhand ook niets uit. De visieschetsen dienen wat ons betreft als onderlegger om met onze partners het gesprek te voeren over de thema's, vraagstukken en oplossingsrichtingen, zowel op de schaal van Gelderland als op regionale en lokale schaal.

4.2.1.2 Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio

Gelderland heeft een unieke ligging op de oostwest-as en de noordzuid-as van ons land; een strategische en aantrekkelijke positie te midden van andere sterke regio's – Amsterdam (Randstad), Brussel (Vlaamse Ruit), Keulen (Rheinland). We zijn daarmee uitstekend verbonden en werken daarmee samen, net zoals met onze buurprovincies. Juist door de bijzondere kwaliteiten en veelzijdigheid van Gelderland – haar natuur, groene steden op menselijke schaal, kennisinfrastructuur, cultuur, recreatie en toerisme en sport – kan zij zich verder ontwikkelen als ideale vestigingsplek en uitvalslocatie om te werken en te wonen. Met onze brede blik op de leefomgeving geven wij dan ook een krachtige impuls aan de regionale economie en arbeidsmarkt. Zo kunnen mensen in Gelderland zich ontplooien, ontspannen en ontwikkelen.

De Gelderse economie heeft grote behoefte aan voldoende en kundige mensen. De concurrentie op de arbeidsmarkt is groot. We willen onze strategische ligging en de aantrekkingskracht van onze Gelderse regio's vergroten, zodat mensen hier willen (blijven) wonen en zich willen binden aan Gelderland. Sterke stedelijke netwerken en toegankelijke ontmoetingsplekken zijn van vitaal belang. Plekken waar mensen elkaar makkelijk kunnen vinden om kennis, ideeën en plannen uit te wisselen en elkaar vooruit te helpen. Plekken die goed ontsloten zijn, zoals innovatieve campussen, bruisende binnensteden en dynamische bedrijventerreinen. Het concentreren en combineren van activiteiten heeft daarbij onze voorkeur, boven versnippering door de hele provincie. Activiteiten die elkaar versterken, brengen wij met elkaar in contact en willen wij zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt of in dezelfde voorziening plaatsen. Zo houden we Gelderland, naast dynamisch, ook open, groen en gezond. Het omvormen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties heeft de voorkeur, boven de aanleg van nieuwe terreinen. Pas als er geen andere mogelijkheden zijn, breiden we uit aan de randen van onze steden of dorpen. En: we kijken naar hoe we de inrichting van de Gelderse werklocaties zo duurzaam mogelijk kunnen maken in termen van energie en klimaat.

Gelderland heeft sterke troeven: Health, Energy, Tech, Food, Logistiek, een sterk midden- en kleinbedrijf. Nationaal en internationaal werkende Gelderse bedrijven die in volle verbinding staan met gebieden buiten Gelderland. Daar zit veel innovatieve kracht. Die willen we volop de ruimte geven, maar wel op voorwaarde dat ook bijgedragen wordt aan het duurzaamheidsvraagstuk. Want schoon en groen is ons uitgangspunt. We denken mee met deze bedrijven en helpen ze bij de toegang tot kennis, middelen, markten, netwerken, locaties en het onderwijs. Omdat wij vinden dat iedereen die in Gelderland mee wil doen, dat ook moet kunnen, stimuleren wij dat het onderwijs optimaal is afgestemd op de arbeidsmarkt. Dit doen we om tekorten op de arbeidsmarkt te voorkomen en kansen te pakken naar de toekomst toe, zoals bijvoorbeeld op het terrein van energietransitie.

4.2.1.4 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gelderland

Het realiseren van de productiegebonden paardenhouderij aan de Ringdam 1 te Herwen draagt bij aan een duurzaam ontwikkelingsperspectief van het bedrijf. Met het voornemen wordt voormalige agrarische bebouwing weer voor agrarische doeleinden in gebruik genomen. De ontwikkeling draagt daarnaast bij aan de leefbaarheid en sociale cohesie, en ondersteund bij het op peil houden van het voorzieningenniveau van het buitengebied. Tevens heeft de uitbreiding geen negatief effect op de ruimtelijke kwaliteit en zal er geen leegstand in de bestaande voorraad ontstaan.

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland.

4.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

4.2.2.1 Algemeen

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

4.2.2.2 Van toepassing zijnde artikel

In voorliggend geval zijn de artikelen 2.12 en 2.56 uit de provinciale omgevingsverordening van belang.

Artikel 2.12 (solitaire bedrijvigheid)

1. Een bestemmingsplan maakt geen vestiging mogelijk in het buitengebied van vormen van bedrijvigheid die naar huidige planologische inzichten wat betreft de ruimtelijke aanvaarbaarheid thuishoren op een bedrijventerrein.

Artikel 2.56 (ontwikkeling in Nationaal landschap)

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap, bedoeld in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen, niet aantasten.

4.2.2.3 Toetsing van het initiatief aan de Gelderse Omgevingsverordening

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in het realiseren van een productiegerichte paardenhouderij. Een dergelijke ontwikkeling is functioneel passend in het buitengebied en niet op een bedrijventerrein. De voorgenomen ontwikkeling is dan ook in overeenstemming met artikel 2.12 uit de Gelderse Omgevingsverordening.

De nieuwe rijhal wordt in lijn met de bestaande kavelstructuur gerealiseerd, waarmee het natuurlijke landschapspatroon gevolgd wordt. Daarnaast is het bouwvlak vrij klein gehouden waardoor de rijhal relatief dicht op de bestaande bebouwing moet worden gebouwd. Om aansluiting te zoeken bij de omgeving is ook verplicht om een hellend dak te hebben. De voorgenomen ontwikkeling tast de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap De Gelderse Poort dan ook niet aan. Het voornemen is daarmee in overeenstemming met artikel 2.56 van de Gelderse Omgevingsverordening.

De voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met de Gelderse Omgevingsverordening.

4.2.3 Toetsing van het provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland en Gelderse Omgevingsverordening.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030

4.3.1.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 is op 25 april 2017 vastgesteld door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Rijnwaarden. De visie geeft geen eindbeeld maar een omschrijving van de kernwaarden en kansen voor het gebied. Initiatieven worden getoetst of ze passen binnen de kernwaarden, of deze versterken.

De visie voor het Gelders Eiland moet structuur en samenhang brengen en is gericht op samenwerking. De visie heeft de status van een gemeentelijke structuurvisie. Het is een visie die is opgesteld in geest van de aanstaande Omgevingswet en daarom het label 'Omgevingsvisie' heeft. Bij de uitvoering is de gemeente een belangrijke participant. De gemeente zal haar instrumenten en middelen inzetten teneinde de doelen uit de visie te bereiken.

De Omgevingsvisie is een integrale visie met als hoofdthema's duurzaam, leefbaar, mooi en toeristisch. Voor deze thema's zijn in de visie een aantal doelen beschreven waarvan enkele relevante doelen hierna per thema zijn beschreven.

De visie voor 2030

Levendigheid vind je in de dorpen, op de dijken en rond de recreatieplassen. Het behoud van leefbaarheid is de grootste prioriteit. De leefbaarheid wordt bepaald door de (fiets)bereikbaarheid van voorzieningen en de gemeenschapszin. Maar ook in de creativiteit van het zelfvoorzienend zijn. Iets dat past bij een eiland. Bouwen voor de eigen behoefte, op plekken en manieren met maatschappelijke meerwaarde, en ook voorzien in de eigen (duurzame) energiebehoefte horen daar bij. Ruimtelijke kwaliteit is belangrijk op plekken waar veel bezoekers komen. Op andere plekken mag het ook gewoon functioneel zijn. Zo moeten de boeren in de primaire landbouwgebieden hun werk optimaal kunnen uitvoeren, zonder onnodige hinder van recreanten of natuurontwikkeling.

Een duurzaam Gelders Eiland

Gesteld wordt dat de gemeente achter loopt op het gebied van duurzaamheid en deze achterstand snel wil inhalen. Er wordt bijvoorbeeld gestuurd op particuliere initiatieven op het gebied van klimaatadaptatie zoals minder verhardingen, maar meer groen op particulier terrein.

Een leefbaar Gelders Eiland

Inwoners van het Gelders Eiland maken zich zorgen over de leefbaarheid van hun dorpen. Het wegtrekken van mensen brengt leegstand en een onvermijdelijke vermindering van het voorzieningenaanbod met zich mee. Dat betekent een toenemende druk op de leefomgeving en een uitdaging om het Gelders Eiland aantrekkelijk, vitaal en levendig te houden. Voor de dorpen, maar ook voor het buitengebied. De kracht van het Gelders Eiland ligt in de saamhorigheid en de sociale cohesie in de dorpen. Actieve dorpsraden, verenigingen en lokale ondernemers zijn de belangrijkste motoren van een vitaal Gelders Eiland. In het buitengebied vormt de landbouwsector een belangrijke economische drager. Ook in die sector zijn grote veranderingen gaande. Door een goede positionering en inzet van dorpsraden, verenigingen en ondernemers is het mogelijk om samen de levendigheid in stand te houden of zelfs te vergroten. Dit vergt van de gemeente dat zij open staat voor maatschappelijke initiatief. Duidelijke en heldere communicatie is hierbij van groot belang. Initiatiefnemers krijgen de kans om het Gelders Eiland mooier te maken dan ze al is. De samenleving is hierin leidend. Door marketing zetten samenleving en gemeente het aantrekkelijke wonen en recreëren verder op de kaart. Bereikbaarheid is voor leefbaarheid van het groots belang, zowel per fiets, auto, openbaar vervoer als digitaal. Vanuit Nederland en Duitsland zijn goede verbindingen naar de steden in de regio, zoals Nijmegen, Arnhem en Emmerich. Dit is voor zowel toerisme als voorzieningen belangrijk.

Een mooi Gelders Eiland

Het Gelders Eiland is een mooi gevarieerd gebied met een lange geschiedenis. Onderhoud en ontwikkeling van de ruimtelijke omgeving staan in het teken van het versterken en tonen van deze kwaliteiten. De realiteit is echter dat door economische en demografische ontwikkelingen steeds meer plekken leeg (komen) te staan.

Dit zet de ruimtelijke kwaliteit van de dorpen en het landschap onder druk. Het resterende programma op het vlak van wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme, moet worden ingezet op locaties waar dit bijdraagt aan een duurzaam, leefbaar of mooi Gelders Eiland. Tot 2025 wordt gerekend op een groei van het aantal huishoudens en daarmee een behoefte aan nieuwe woningen. De gemeente voert regie op de locatiekeuze en -invulling, zowel ruimtelijk als volkshuisvestelijk. Er zijn echter teveel nieuwbouwwoningen gepland. Op basis van regionale afspraken worden daarom grote bouwplannen, zoals Uuleveld en Ficoterrein, heroverwogen. De doelstelling is om hoofdzakelijk te bouwen in de dorpen waarbij de lokale woonbehoefte centraal staat. Om leegstand van maatschappelijk vastgoed zoals kerken, monumentale panden of fabrieken tegen te gaan wordt gezocht naar mogelijkheden om deze te vormen naar nieuwe woonvormen. Leegstand en verpaupering kan met een nieuw bouwprogramma worden aangepakt.

Een toeristisch Gelders Eiland

Recreatie en toerisme is voor het Gelders Eiland van groeiend economisch belang. Het gebied heeft veel te bieden. Om de moderne consument te bereiken moeten echter stappen worden gezet. Veel voorzieningen zijn gedateerd. Er wordt met name gestuurd op het bieden van ruimte aan en het verbeteren van de bereikbaarheid van de toeristische voorzieningen. Fietzers, lange afstandswandelaars en ruiters krijgen bijvoorbeeld meer ruimte. Verder verdienen de verbinding met het stedelijk gebied en interessante recreatiegebieden in de omgeving verbetering. Gesteld wordt dat een toeristisch Gelders Eiland vooral een kwestie van (digitaal) communiceren is over wat het gebied nu en in de toekomst te bieden heeft.

Afbeelding 4.1: Uitsnede omgevingsvisiekaart Gelders Eiland 2030

Op basis van de omgevingsvisiekaart is het plangebied gelegen binnen 'aandachtszone ruimtelijke kwaliteit' en binnen de gebiedsindeling 'Dorpenlint en agrarisch landschap'.

4.3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de 'Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030'

De voorgenomen ontwikkeling betreft het in gebruik nemen van een voormalig agrarisch erf voor nieuwe agrarische bedrijfsactiviteiten binnen een gebied dat is aangewezen als agrarisch landschap. Het betreft een ontwikkeling die goed is voor de vitaliteit van het buitengebied van de gemeente Zevenaar en passend binnen

het agrarisch landschap. De ruimtelijke kwaliteit zal daarbij toenemen door de versterking van de op het erf aanwezige streekeigen beplanting door het doortrekken van de bestaande haag. Gesteld wordt dat het beleid uit de omgevingsvisie Gelders Eiland het initiatief niet in de weg staat.

4.3.2 Landschapsonwikkelingsplan Rijnwaarden

4.3.2.1 Algemeen

Rijnwaarden is gelegen tussen de stuwwal van Montferland en de splitsing van de rivieren Rijn en Waal. Beide rivieren hebben hun sporen in het landschap nagelaten. De basis voor het huidige landschap is gelegd in de periode na de ijstijden. De Rijn en de Waal verlegden tot in de achttiende eeuw regelmatig hun loop. Door deze dynamiek is er een geomorfologisch en aardkundig zeer gevarieerd landschap ontstaan bestaande uit oeverwallen, stroomruggen en geulen. Door het verleggen van de loop van de rivieren zijn in deze omgeving diverse dorpen verdwenen.

Soms zijn ze elders weer opgebouwd. De mens heeft delen van het landschap naar zijn hand gezet. Aanvankelijk werd op terpen gebouwd om de bebouwing te beschermen tegen hoogwater. In deze streek worden deze terpen pollen genoemd. Dijken werden aangelegd om het achterland te beschermen tegen hoogwater. Door zand en kleiwinning is een groot deel van het landschap op de schop gegaan. Wat resteert is nog steeds een geomorfologische en aardkundige verscheidenheid.

De Rijn is nu ingekaderd door dijken. Het Pannerdens kanaal is gegraven en de Oude Rijn is daardoor geen hoofdstroom meer. De geulen van de Oude Rijn vormen nu onderdeel van het Rijnstrangengebied

4.3.2.2 Kwaliteiten

Het Rijnwaardense landschap is in te delen in drie deelgebieden met overeenkomstige kenmerken maar ook een eigen karakter. De drie deelgebieden zijn:

- de Rijnstrangen
- het dorpenlint
- de uiterwaarden

Het plangebied is gelegen in het deelgebied de uiterwaarden. De uiterwaarden van de rivier de Rijn overstromen nog regelmatig. Op verschillende plaatsen zijn steenfabrieken gebouwd op hoogwatervrije plaatsen. Tichelgaten –ontstaan door de winning van klei- hebben zich ontwikkeld tot waardevolle natuurgebieden. Bebouwing in de uiterwaarden is, mede door de periodieke overstroming, schaars.

4.3.2.3 Beleef het landschap

De kwaliteiten van het landschap beleefbaar maken staat voorop bij nieuwe ontwikkelingen. Ten aanzien van het beschermen van landschapskwaliteiten geldt dat de delen die in agrarisch gebruik zijn moeten worden beschermd tegen agrarische ingrepen die de aardkundige waarden beschermen. Kavelgrensbeplanting vormt een belangrijke landschappelijke pijler. Het versterken van deze landschappelijke patronen wordt door de aanplant van nieuwe kavelgrensbeplanting versterkt. Ten aanzien van cultuurhistorie wordt ingezet op het behoud van karakteristieke bebouwing.

4.3.2.4 Toetsing van het initiatief aan het Landschapsonwikkelingsplan Rijnwaarden

Met de gewenste ontwikkeling is er sprake van het toestaan van een paardenhouderij op een voormalig agrarisch erf. De bestaande agrarische opstallen worden hiervoor gebruikt, waardoor er geen sprake is van de sloop van bebouwing. De gewenste ontwikkeling vormt geen bedreiging voor de aardkundige waarden ter plaatse, aangezien de bedrijfsvoering geen agrarische ingrepen in de bodem met zich meebrengt. Het landschappelijke patroon van kavelgrensbeplanting wordt versterkt door de verlenging van de haag aan de oostzijde van het perceel.

Gelet op het bovenstaande wordt geconcludeerd dat de gewenste ontwikkeling in overeenstemming met het Landschapsonwikkelingsplan Rijnwaarden is.

4.3.2 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

De ontwikkeling sluit aan bij het relevante beleid van de gemeente Zevenaar. Overige beleidsdocumenten zijn niet van toepassing op de ontwikkeling.

HOOFDSTUK 5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in een bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een ruimtelijke onderbouwing vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, geur, archeologie & cultuurhistorie en het Besluit milieueffectrapportage.

5.1 Geluid

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidsnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidsniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of in dit geval het volgen van de uitgebreide procedure omgevingsvergunning, indien het plan een geluidgevoelig object maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

5.1.2 Situatie plangebied

Een paardenhouderij wordt in het kader van de Wgh niet aangemerkt als geluidgevoelig object. De aspecten rail-, wegverkeers- en industrielawaai zijn dan ook niet van belang. Wel wordt met dit plan een geluidsbron toegevoegd. In paragraaf 5.5 wordt aan de hand van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' nader ingegaan op de milieubelasting van het project op de omgeving. Hierbij wordt onder andere het aspect geluid betrokken. Op deze plaats wordt geconcludeerd dat het aspect geluid geen belemmering voor dit plan oplevert.

5.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de in plan besloten ontwikkeling.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij het vaststellen van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht.

Sigma Bouw & Milieu heeft in voorliggend geval een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De resultaten en conclusies van dit onderzoek worden hierna weergegeven. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het onderzoeksrapport welke is opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting.

5.2.2 Situatie plangebied

5.2.2.1 Grond

Op basis van zintuigelijke waarnemingen is in het opgeboorde materiaal geen asbestverdacht materiaal waargenomen. Bovengrondmengmonster MM1 bevat voor de onderzochte stoffen geen verhoogde waarden ten opzichte van de achtergrond- en/of detectiewaarden. Voor ondergrondmengmonster MM2 geldt hetzelfde.

5.2.2.2 Grondwater

Het grondwater ter plaatse van peilbuis 1 bevat een verhoogd gehalte barium (zware metalen) ten opzichte van de streefwaarden. De tussenwaarde en bodemindexwaarde worden echter niet overschreden, waardoor er vanuit milieuhygiënische overwegingen geen aanvullend onderzoek benodigd is.

5.2.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de gewenste ontwikkeling.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Algemeen

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer.

In de Wet milieubeheer staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet milieubeheer zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

5.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet milieubeheer vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor NO₂ en PM₁₀.

5.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet milieubeheer nodig.

5.3.2 Situatie plangebied

Het project betreft het realiseren van een paardenhouderij. Gelet op de aard en omvang van dit project, in verhouding tot de categorieën zoals hiervoor zijn beschreven in paragraaf 5.3.1.1, kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet in aanmerking komt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

5.3.3 Conclusie

Het aspect 'luchtkwaliteit' vormt geen beletsel voor de uitvoerbaarheid van het plan.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het transporteren van stoffen per buisleiding is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Situatie plangebied

Aan de hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 5.1 is een uitsnede van de Risicokaart weergegeven.

Afbeelding 5.1 Uitsnede risicokaart (Bron: Risicokaart)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

5.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving inzake externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan/wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

5.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. Op basis van de VNG-uitgave wordt het buitengebied gerekend tot een met het omgevingstype 'rustige woonwijk' vergelijkbaar omgevingstype.

Het omgevingstype 'gemengd gebied' wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' als volgt omschreven: 'Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.'

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de kern Herwen, waarbij geen sprake is van matige of sterke functiemenging. Er wordt in dit geval dan ook van het omgevingstype 'rustige woonwijk' uitgegaan.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

5.5.3 Situatie plangebied

5.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen.

Zoals al hiervoor genoemd dient bij het realiseren van nieuwe functies gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe functies gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden wordt aangetast.

Op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' kan een paardenhouderij het best worden vergeleken met 'paardenfokkerijen'. Bij veehouderijen geldt, op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering', de grootste richtafstand veelal voor het aspect geur. Bij agrarische bedrijven zijn, in het geval van veehouderijen, echter niet de adviesafstanden maar de wettelijk aan te houden afstanden of de berekenende geuremissiecontouren voor vergunningplichtige veebedrijven bepalend. Hier wordt in paragraaf 5.6 nader op ingegaan. De overige van toepassing zijnde aspecten, stof, geluid en gevaar worden hierna getoetst.

Voor een paardenfokkerij geldt, afgezien van het aspect geur, een grootste richtafstand van 30 meter voor de aspecten geluid en stof. De dichtstbijzijnde woning in de omgeving van het plangebied betreft de woning aan de Ringdam 3 op circa 80 meter van het plangebied gelegen. Er wordt dus aan de richtafstand van 30 meter voldaan, waardoor er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij omwonenden.

5.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functie binnen het plangebied hinder ondervindt van bestaande functies in de omgeving. De beoogde bebouwing wordt niet aangemerkt als een milieugevoelige functie. Van enige vorm van hinder is dan ook geen sprake.

5.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmeringen voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling.

5.6 Geur

5.6.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor vergunningsplichtige veehouderijen, als het gaat om geurhinder. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, buiten een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 2 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 8 odour units per kubieke meter lucht.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven gelden tevens vaste afstandseisen. Deze eisen zijn gebaseerd op en komen overeen met de vaste afstanden zoals opgenomen in de Wgv.

5.6.2 Situatie plangebied

In de omgeving van het plangebied zijn twee woningen gelegen, te weten de woningen aan de Ringdam 3 en aan de Ringdam 3a. De woonbestemming aan de Ringdam 3 is op circa 80 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt gelegen. De woonbestemming aan de Ringdam 3a is op circa 80 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt gelegen. Hiermee wordt voldaan aan de vaste afstand van 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

5.6.3 Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoering van het gewenste plan.

5.7 Ecologie

5.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

5.7.2 Gebiedsbescherming

5.7.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd. In afbeelding 5.2 is de ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de Natura 2000 weergegeven.

Afbeelding 5.2: Ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000 (Bron: Provincie Gelderland)

Het plangebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Rijntakken" is gelegen op een afstand van circa 110 meter. Gelet op de nabijheid tot Natura2000-gebied "Rijntakken" is een Aerius-berekening uitgevoerd. Hieruit komt een stikstofbijdrage op "Rijntakken" van 2,79 mol/ha/j. Er is een Wnb vergunning aangevraagd.

5.7.2.2 Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Het Nederlands Natuurnetwerk (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid (NNN). Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In voorliggend geval het Gelders Natuurnetwerk (GNN). In of in de directe nabijheid van het NNN/GNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. In afbeelding 5.3 is de ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het NNN/GNN weergegeven.

Afbeelding 5.3: Ligging van het plangebied ten opzichte van de NNN/GNN (Bron: Provincie Gelderland)

Het plangebied is niet gelegen binnen of direct grenzend aan de concreet begrensde NNN/GNN. Het plangebied is gelegen op een afstand van circa 120 meter van het dichtstbijzijnde gebied begrensd als NNN/GNN. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN/GNN.

5.7.2 Soortenbescherming

5.7.2.1 Algemeen

Wat betreft de soortbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

In voorliggend geval worden enkele bomen in het plangebied gekapt. Natuurbank Overijssel heeft daarom een quickscan natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. De belangrijkste conclusies worden verderop besproken. Voor het complete onderzoeksrapport wordt naar bijlage 2 bij deze toelichting verwezen.

5.7.2.2 Situatie plangebied

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikte habitat voor zeldzame en kritische beschermde diersoorten. Daarnaast is het plangebied weinig geschikt voor beschermde plantensoorten. Wel is het plangebied geschikt habitat voor verschillende algemene en weinig kritische

beschermde diersoorten. Deze soorten benutten het plangebied voornamelijk als foerageerlocatie, maar vermoedelijk bezetten verschillende beschermde diersoorten er een rust- en/of voortplantingslocatie. Mits bezette vogelnesten beschermd worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortenbescherming. Voor diersoorten die mogelijk negatief beïnvloed worden als gevolg van de voorgenomen activiteiten geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling vanwege de aard van de voorgenomen ontwikkeling.

5.7.3 Conclusie

Het aspect 'ecologie' vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de gewenste ontwikkeling.

5.8 Archeologie & Cultuurhistorie

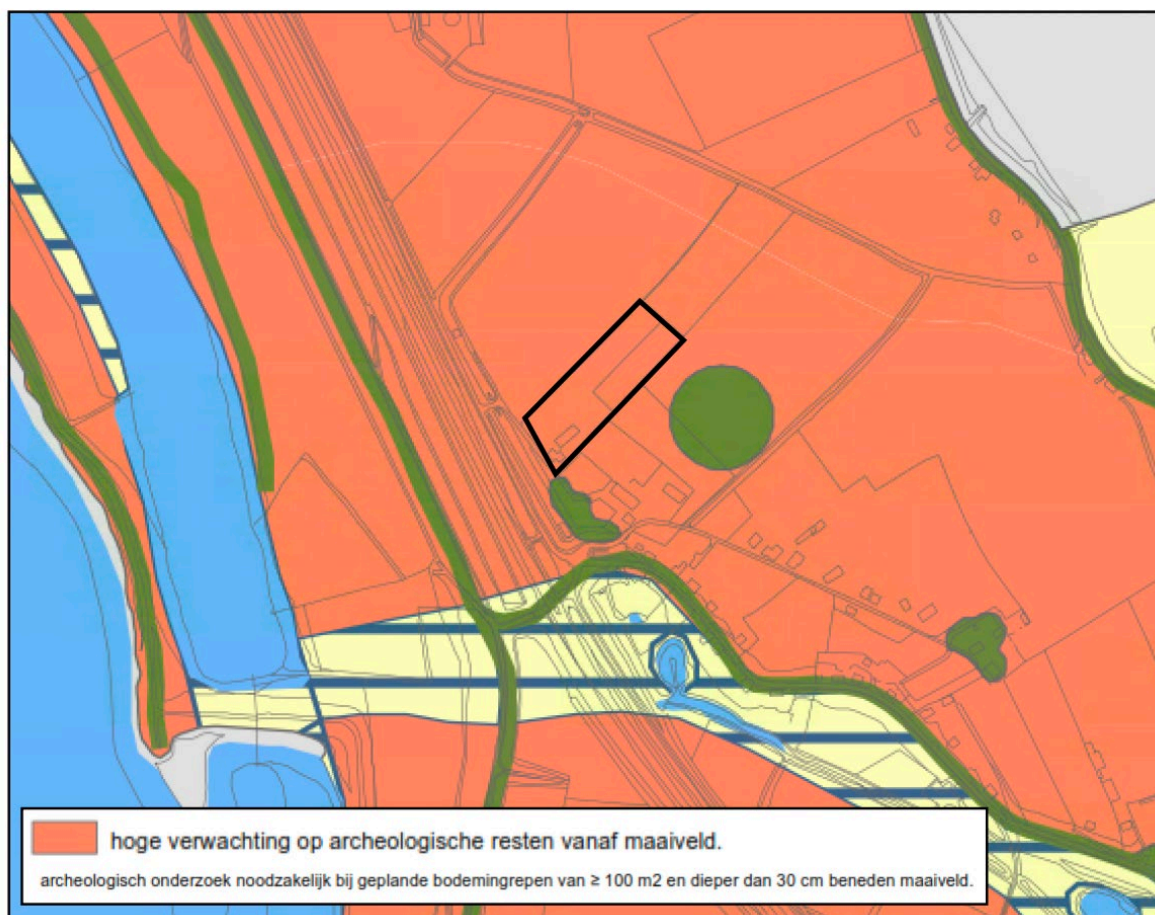
5.8.1 Archeologie

5.8.1.1 Algemeen

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relictten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

5.8.1.2 Situatie plangebied

De gemeente Zevenaar gebruikt voor de voormalig gemeente Rijnwaarden de archeologische verwachtingskaart. Een uitsnede hiervan is weergegeven in afbeelding 5.4.

Afbeelding 5.4 Uitsnede archeologische verwachtingskaart (Bron: Gemeente Zevenaar)

Op basis van de archeologische verwachtingskaart heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Archeologisch onderzoek is noodzakelijk bij geplande bodemingrepen van meer dan 100 m² en dieper dan 30 centimeter beneden maaiveld. Enkel voor het realiseren van de rijhal worden bodemingrepen gepleegd. De benodigde bodemingrepen zijn circa 70 centimeter diep. Er wordt echter niet aan de gestelde oppervlakte van 100 m² voldaan. Er worden 22 funderingsplaten van 1 m² op 70 centimeter diepte aangebracht. De bodemverstoring door de funderingsplaten bedraagt daarmee 22 m². Daarnaast worden er betonplaten van 20 centimeter dikte op 70 centimeter diepte in de grond aangebracht ten behoeve van de wanden van de rijhal. De rijhal heeft een omtrek van 150 meter, dus de totale oppervlakte aan bodemverstoring door de betonplaten bedraagt 150*0,2= 30 m². In totaal bedraagt de bodemverstoring daarmee 22+30= 52 m². Archeologisch onderzoek is dan ook niet benodigd. Het plangebied krijgt een archeologische dubbelbestemming om mogelijke archeologische waarden te beschermen.

5.8.2 Cultuurhistorie

5.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” dient te bevatten.

5.8.2.2 Situatie plangebied

Er bevinden zich, op basis van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Gelderland en de cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Zevenaar, in het plangebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten. Daarnaast is in het plangebied zelf tevens geen sprake van bijzondere cultuurhistorische waarden. De nieuwe rijhal wordt in lijn met de bestaande kavelstructuur gerealiseerd, waarmee het natuurlijke landschapspatroon gevolgd wordt.

Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor onderliggend plan.

5.8.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is en geen sprake is van negatieve effecten op cultuurhistorische waarden.

HOOFDSTUK 6 WATERASPECTEN

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

6.1.2 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

6.1.3 Provinciaal beleid

Het Waterplan Gelderland 2016-2021 bevat het waterbeleid van de provincie. Het Waterplan is in samenhang opgesteld met de water(beheer)-plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.

6.1.4 Waterschap Rijn en IJssel

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost.

Waterschap Rijn en IJssel heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2016-2021. Dit plan beschrijft het beleid voor alle taakgebieden van Waterschap Rijn en IJssel. Het plan geeft aan welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak we deze willen bereiken.

Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied van Rijn en IJssel en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterschap laat in dit waterbeheerplan zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en welke accenten we in de samenwerking met onze partners willen leggen. Vanuit die omgevingsverkenning wordt vervolgens het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor de primaire taakgebieden:

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Algemeen

In artikel 3.1.6 (Bro) is aangegeven dat in de toelichting van een ruimtelijke onderbouwing is beschreven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en vervolgens beschreven.

6.2.2 Watertoetstabel

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit#
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	Nee	2
	2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Nee	2
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur?	Nee	2
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee	1
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolemaal van het waterschap?	Nee	1
Wateroverlast (oppervlakte-water)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500m ² ?	Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500m ² ?	Ja	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Nee	1
	4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee	1
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Nee	1
Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Nee	1
	2. Is in het plangebied sprake van kwel?	Nee	1
	3. Beoogt het plan dempen van perceelssloten of andere wateren?	Nee	1
	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	Nee	1

Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Nee	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Nee	2
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee	2
	3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	Nee	1
	4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee	1

Hemelwater

Het plangebied

In onderhavig plangebied wordt een overdekte rijhal gerealiseerd. De rijhal heeft een oppervlakte van circa 1250 m². De oppervlakte aan bebouwing neemt door voorliggend initiatief toe. Om wateroverlast te voorkomen wordt het hemelwater niet afgevoerd naar het rioolstelsel, maar wordt het ter plaatse in de bodem geïnfiltreerd en op de rondom het plangebied aanwezige sloten afgevoerd. Hemelwater wordt niet afgevoerd op de ten zuidwesten van het plangebied gelegen watergang ODR36.010.

Huishoudelijk afvalwater wordt op de bestaande aanwezige drukriolering afgevoerd. Bedrijfsafvalwater wordt niet op de aanwezige drukriolering afgevoerd.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan/wijzigingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

7.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken. Dit wijzigingsplan is gebaseerd op het bestemmingsplan “Buitengebied”. De regels uit dit wijzigingsplan zijn van toepassing op het plangebied, in de regels van dit wijzigingsplan worden deze dan ook onverkort van toepassing verklaard.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- *Begrippen (Artikel 1)*

In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.

Wijze van meten (Artikel 2)

Om op een eenduidig manier afstanden, oppervlaktes en inhoud van gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan.

7.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen. De regels zijn onderverdeeld in:

- *Bestemmingsomschrijving:*
Hierin is de omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan binnen deze bestemming opgenomen. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.
- *Bouwregels:*
In deze regels zijn eisen opgenomen waaraan de binnen de bestemming voorkomende bebouwing aan moet voldoen. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd is hierin vastgelegd.
- *Afwijken van de bouwregels:*
Op basis van deze regels hebben burgemeester en wethouders de bevoegdheid om bij omgevingsvergunning af te wijken van de bouwregels in het plan.
- *Specifieke gebruiksregels:*
In de specifiek gebruiksregels is bepaald welk gebruik van gronden en opstallen in elk geval strijdig is met of onder voorwaarden wordt toegestaan binnen deze bestemming.
- *Afwijken van de gebruiksregels:*
Deze afwijking geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om met omgevingsvergunning af te wijken van het plan in het kader van zorgwoningen.

7.2.4 Algemene regels

- *Anti-dubbeltelregel (Artikel 5)*
Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich bijvoorbeeld voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.
- *Algemene bouwregels (Artikel 6)*
In dit artikel worden de algemene bouwregels beschreven. Deze regels maken het mogelijk om op basis van de gestelde regels te bouwen.
- *Algemene gebruiksregels (Artikel 7)*
In dit artikel worden de algemene gebruiksregels beschreven. Deze regels beschrijven onder andere op wat voor manier een beroep of bedrijf aan huis mogelijk is, welke voorwaarden voor een bed & breakfast gelden en welke activiteiten tot strijdig met dit bestemmingsplan gerekend worden.
- *Algemene afwijkingsregels (Artikel 8)*
In dit artikel worden de algemene afwijkingsregels beschreven. Deze regels maken het mogelijk om op ondergeschikte punten van de regels in het bestemmingsplan af te wijken.
- *Algemene wijzigingsregels (Artikel 9)*
In dit artikel worden de algemene wijzigingsregels beschreven. Deze regels geven burgemeester en wethouders onder andere de bevoegdheid om het plan te wijzigen ten behoeve van ondergeschikte punten van de regels in het bestemmingsplan.
- *Overige regels (Artikel 10)*
In dit artikel zijn bepalingen ten aanzien van parkeren en laad- en losmogelijkheden opgenomen.

7.2.5 Overgangs- en slotregels

In dit hoofdstuk is het overgangsrecht opgenomen. In de slotregel wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

7.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan/wijzigingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit wijzigingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan/wijzigingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

Voor het opstellen van de bestemmingsregels is aansluiting gezocht bij het bestemmingsplan “Buitengebied Zevenaar Noord (2018)”. Hierna worden de belangrijkste regels nader toegelicht.

Agrarisch (Artikel 3)

Gronden met de bestemming ‘Agrarisch’ zijn mede bestemd voor de uitoefening van een paardenhouderij, paardenstalling of paardenpension ter plaatse van de aanduiding ‘paardenhouderij’. Daarnaast zijn bedrijfswoningen, kleinschalige nevenactiviteiten, kleinschalig kamperen en bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen eveneens toegestaan.

Wat betreft de bouwregels geldt dat bouwwerken, afgezien van bouwwerken, geen gebouw zijnde, binnen het bouwvlak gebouwd moeten worden. De bouw van bedrijfsgebouwen is enkel toegestaan als aangetoond wordt dat dit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied. De maximale goot- en bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen bedragen maximaal respectievelijk 6 en 10 meter.

Voor bedrijfswoningen geldt dat per agrarisch bouwvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan. De inhoud mag maximaal 800 m³ zijn. De goot- en bouwhoogte mag maximaal 6 en 11 meter bedragen.

Qua gebruiksregels geldt dat specifiek is geregeld dat per bedrijfsgebouw maximaal één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren. Onder voorwaarden is het eveneens toegestaan de gronden te gebruiken ten behoeve van kleinschalig kamperen en nevenactiviteiten.

Er zijn eveneens regels voor het, onder voorwaarden, afwijken van de bouw- en gebruiksregels opgenomen, zoals het toestaan van een goothoogte van bedrijfsgebouwen en overkappingen van 8 meter en het toestaan van een honden of dierenpension en een plattelandswoning.

Waarde - Archeologie hoge verwachting (Artikel 4)

De voor 'Waarde - Archeologie hoge verwachting' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en) (basisbestemming), mede bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van de archeologische waarden. Bij werkzaamheden met bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper is een archeologisch onderzoek vereist.

HOOFDSTUK 8 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan of omgevingsvergunning geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verhaald middels de gemeentelijke legesverordening. Eventuele planschade komt middels een te ondertekenen planschadeovereenkomst voor rekening van de initiatiefnemer. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig.

HOOFDSTUK 9 VOOROVERLEG

9.1 Vooroverleg

9.1.1 Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat deze ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

9.1.2 Provincie Gelderland

Het voeren van vooroverleg met de provincie Gelderland is, gelet op het feit dat het gaat om een lokale ontwikkeling die in overeenstemming is met provinciaal beleid, niet noodzakelijk. Er is een afzonderlijke aanvraag Wnb vergunning ingediend.

9.1.3 Waterschap Rijn en IJssel

De watertoets heeft plaats gevonden met behulp van de watertoetstabel van Waterschap Rijn en IJssel. Verwezen wordt naar subparagraaf 6.2.2, waarin de watertoetstabel is toegepast en de relevante thema's zijn uitgewerkt. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat er geen vooroverleg hoeft plaats te vinden.

9.2 Inspraak

Conform de gemeentelijke inspraakverordening kan het bestuursorgaan zelf besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. In voorliggend geval is er geen inspraak verleend. Initiatiefnemer heeft de burens op informele wijze op de hoogte gebracht van het voornemen een productiegebonden paardenhouderij te realiseren. De burens hebben aangegeven geen bezwaren tegen de gewenste ontwikkeling te hebben.

9.3 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 21 november 2019 gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is één pro-forma zienswijze door de Provincie Gelderland ingediend, die nader is aangevuld. Naar aanleiding van de ingediende zienswijze, is het plan op drie punten aangepast. Het gaat om de volgende wijzigingen:

1. De mogelijkheid voor het voortbrengen van paarden zijn geschrapt;
2. De mogelijkheid voor het vergroten van het bouwvlak naar 1 hectare is komen te vervallen;
3. De bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen is naar 10 meter verlaagd.

De zienswijze nota is als bijlage bij het vaststellingsbesluit gevoegd.

Het bestemmingsplan wordt gewijzigd vastgesteld.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1 Verkennend bodemonderzoek

Bijlage 2 Quickscan flora en fauna

Regels

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	3
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	9
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	11
Artikel 3	Agrarisch	11
Artikel 4	Waarde - Archeologie hoge verwachting	16
Hoofdstuk 3	Algemene regels	17
Artikel 5	Anti-dubbeltelbepaling	17
Artikel 6	Algemene bouwregels	18
Artikel 7	Algemene gebruiksregels	19
Artikel 8	Algemene afwijkingsregels	21
Artikel 9	Algemene wijzigingsregels	23
Artikel 10	Overige regels	24
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	25
Artikel 11	Overgangsrecht	25
Artikel 12	Slotregel	26
Bijlagen bij regels		27
Bijlage 1	Staat van bedrijfsactiviteiten	28

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 Plan

het bestemmingsplan Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen met identificatienummer NL.IMRO.0299.HZ10RINGDAM1-VA01 van de gemeente Zevenaar.

1.2 Aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.3 Aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.4 Agrarisch

Het (bedrijfsmatig) telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.5 Agrarisch bedrijf

een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.6 Agrarisch hulpbedrijf

een niet-industrieel bedrijf gericht op levering van goederen of diensten ten behoeve van agrarische bedrijven waaronder begrepen de stalling van agrarisch materieel en de opslag van agrarische producten, waaronder (zelfstandige) kantoren niet begrepen

1.7 Agrarisch verwant

bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik gemaakt wordt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking;

Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, groen-composteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven.

1.8 Bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.9 Bed & breakfast

een kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte overnachtingsaccommodatie voor het tegen betaling bieden van kortstondig verblijf en ontbijt aan huis, zonder kookegelegenheid. Een bed en breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw) en wordt gerund door de bewoner van het betreffende huis en bevat geen openbare eetgelegenheid.

1.10 Bedrijfsgebouw

een gebouw, of gedeelte hiervan, en/of overkapping dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten.

1.11 Bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein, noodzakelijk is, tevens bedoeld voor diegene(n) die gedurende ten minste 20 jaar als agrarisch ondernemer op het bedrijf woonachtig en werkzaam is (zijn) geweest en die na beëindiging van zijn/haar/hun ondernemerschap op de bedrijfslocatie wil(len) blijven wonen.

1.12 Bedrijf

een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen.

1.13 Bedrijf aan huis

door de bewoner van de betreffende woning bedrijfsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, die niet krachtens een milieuwet vergunning- of meldingsplichtig is en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten door de bewoner en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.14 Beroep aan huis

door de bewoner van de betreffende woning beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch, cosmetisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang door de bewoner van de betreffende woning en daarbij behorende bijgebouwen en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.15 Bestaand

bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig, in uitvoering of reeds vergund;

bij gebruik: het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig of reeds vergund is;

afstand: de afstand zoals die is het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.

1.16 Bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.17 Bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.18 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een oorspronkelijk hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend oorspronkelijk hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen ook aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen.

1.19 Bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.20 Bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.21 Bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m) is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grondlaag.

1.22 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.23 Bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.24 Bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde zijn toegelaten.

1.25 Bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect duurzaam met de aarde is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

1.26 Bruto vloeroppervlak

de vloeroppervlakte van alle voor mensen toegankelijke ruimten binnen een gebouw, met uitzondering van een parkeergarage.

1.27 Dagrecreatie

verblijf buiten de woning voor recreatieve doeleinden zonder dat er een overnachting ter plaatse mee gepaard gaat.

1.28 Dagrecreatieve voorziening

voorziening ten behoeve van dagrecreatie, zoals picknickplaatsen, aanlegsteigers, observatiepunten, informatieborden, banken, paden ten behoeve van wandelen, fietsen, zwemmen, vissen, paardrijden, kanoën en natuurobservatie.

1.29 Detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen, leveren en/of verhuren van goederen voor gebruik, verbruik of aanwending overwegend anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.30 Dienstverlening

een bedrijf of instelling, waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van diensten op administratief, adviesgevend, educatief, financieel, informatietechn(olog)isch, intermediair, juridisch, (lichaams)verzorgend, ontwerptechnisch, (para)medisch, therapeutisch of daarmee gelijk te stellen terrein, waarbij publiek rechtstreeks te woord wordt gestaan.

1.31 Eerste bouwlaag

de bouwlaag op de begane grond

1.32 Erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.33 Evenement

kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve-, sportieve-, toeristisch-recreatieve, commerciële-, sociale-, culturele- en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking

1.34 Extensieve (dag)recreatie

niet-gemotoriseerde recreatieve activiteiten, zoals wandelen, fietsen, skaten, paardrijden, vissen, natuurzwemmen en natuurobservatie van een beperkte omvang, waarbij overnachting niet is toegestaan.

1.35 Gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.36 Groepsaccommodatie

een zelfstandige verblijfsaccommodatie die naar afmetingen en inrichting specifiek bedoeld is voor een grotere groep van van maximaal 25 personen, tot uitdrukking komend in o.a. gezamenlijke faciliteiten voor logies, dagverblijf en maaltijdbereiding.

1.37 Grondgebonden agrarisch bedrijf

Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken.

1.38 Hoofdgebouw

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemming van het perceel en, indien meer gebouwen op dat perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming, situering, afmetingen of functie het belangrijkste is.

1.39 Horeca(bedrijf) [categorie]

een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse (kunnen) worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt en/of waarin zaalruimte wordt verhuurd en ter plaatse beschikbaar wordt gesteld, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaakfunctie, met uitzondering van een seksinrichting. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in de volgende categorieën

Horecabedrijf categorie 1

een horecabedrijf waar doorgaans geen overlast voor het leefklimaat wordt veroorzaakt en dat is gericht op het hoofdzakelijk overdag en 's avonds verstrekken van (niet of licht alcoholhoudende) dranken en/of eenvoudige maaltijden en/of etenswaren ter plaatse zoals een broodjeszaak/lunchroom, ijssalon, koffiehuis of een naar de aard, openingstijden en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf. Openingstijden tussen 7.00 en maximaal 19.00 uur.

1.40 Huishouden

persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur.

1.41 Natura 2000 gebied

in het kader van de Natuurbeschermingswet aangewezen gebieden ter bescherming van de biodiversiteit.

1.42 Nevenactiviteiten

één of meerderde activiteiten ondergeschikt aan de hoofdactiviteit in zowel (gezamenlijke) omvang (m²) als de effecten op het woon- en leefklimaat.

1.43 Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf

Een veehouderijbedrijf waarvan de agrarische productie voor het grootste deel afkomstig is uit de niet-grondgebonden veehouderijtak(ken). Een niet- grondgebonden veehouderijtak is een onderdeel van een agrarisch bedrijf dat beschikt over onvoldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor meer dan 50 procent van het benodigde voer te voorzien.

1.44 Ondergeschikte detailhandel

detailhandel binnen een bestemming waarvan de functie een andere dan detailhandel is, maar waar men uitsluitend ten behoeve van de hoofdfunctie verkoop verricht, waarvan de omvang en uitstraling ondergeschikt is aan de hoofdactiviteit. De detailhandel is ondersteunend aan de hoofdfunctie en hiermee onlosmakelijk verbonden.

1.45 Overkapping

elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een voor mensen toegankelijke oppervlakte overdekt en geheel of gedeeltelijk door ten hoogste twee wanden is omsloten.

1.46 Plattelandswoning

een van oorsprong agrarische bedrijfswoning die is gelegen binnen een agrarisch bouwvlak en die gebruikt mag worden door derden die geen functionele relatie hebben met het agrarisch bedrijf dat ter plaatse nog wordt uitgeoefend.

1.47 Productiegerichte paardenhouderij

een paardenhouderij waar uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en/of met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het africhten, trainen en verhandelen van paarden;

1.48 Prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.49 Seksinrichting

een of meer voor publiek de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Hier onder wordt in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekswinkel, sekstheater, een parenclub, een erotische massagesalon of een prostitutiebedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.50 Voorgevel

de naar de openbare weg of een weg met een openbaar karakter gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel of een gebouw dat gevels heeft gekeerd naar meerdere wegen, de gevel die kennelijk als zodanig moet worden aangemerkt.

1.51 Voorgevelrooilijn

de lijn die, op peil, door het buitenwerkse vlak van de voorgevel loopt, welke lijn in geval van een bouwgrens waarnaar de voorgevel is gekeerd, wordt verondersteld te liggen ter plaatse van die bouwgrens.

1.52 Weg

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet (alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten). Onder weg wordt niet verstaan achterpaden bij woningen, waaronder brandgangen en voetpaden.

1.53 Woning

een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, bestemd voor de huisvesting van één huishouden, danwel voor een met een huishouden gelijk te stellen minder traditionele woonvorm.

1.54 Woongebouw

Gebouw met meerdere woningen of wooneenheden

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Afstand tot bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de grens van het bouwperceel.

2.2 Afstand tot de zijdelingse bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de zijdelingse grens van het bouwperceel.

2.3 Bebouwingspercentage

het oppervlak dat met bouwwerken mag worden bebouwd, uitgedrukt in procenten van de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover dat is gelegen binnen de bestemming, dan wel bouwvlak, bestemmingsvlak of maatvoeringsvlak, of binnen een in de regels nader aan te duiden gedeelte van die bestemming; dit percentage heeft geen betrekking op volledig ondergronds gelegen bebouwing.

2.4 Bouwhoogte

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van onderschikte bouwdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.5 Dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 Ondergrondse bouwdiepte van een bouwwerk

vanaf het bouwkundig peil tot het diepste punt van het bouwwerk, de fundering niet meegerekend.

2.7 Goothoogte

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk worden dakkapellen buiten beschouwing gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50% van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.8 Inhoude van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.9 Ondergeschikte bouwonderdelen

bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, droogstanden, ingangspartij, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.10 Oorspronkelijk hoofdgebouw

hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd.

2.11 Oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.12 Oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.13 Peil

- a. voor gebouwen waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
- b. indien in het water wordt gebouwd: het gemiddelde waterpeil;
- c. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Agrarisch aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. een productiegerichte paardenhouderij, paardenstalling en paardenpension ter plaatse van de aanduiding 'paardenhouderij';
- b. een paardenbak ter plaatse van de aanduiding 'paardenhouderij';
- c. voorzieningen ten behoeve van de opslag van mest;
- d. bedrijfswoningen;
- e. kleinschalige nevenactiviteiten;
- f. extensief recreatief medegebruik, zoals wandelen, fietsen, varen, paardrijden, natuurobservatie of naar aard en omvang vergelijkbare activiteiten;
- g. kleine solitaire windturbines;
- h. bestaande nutsvoorzieningen;
- i. het behoud en ontwikkeling van aanwezige landschappelijke waarden;
- j. water en voorzieningen voor de waterhuishouding, zoals watergangen, wadi's, bergingsvijvers en andere naar aard en omvang vergelijkbare voorzieningen;
- k. bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen waar onder afrasteringen, ontsluitingswegen voor percelen, wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair en watergangen;
- l. niet-agrarische activiteiten ten behoeve van een aanliggende bestemming, uitsluitend en voorzover deze op grond van de regels van dit plan zijn toegestaan.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

- a. op of in de in 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd;
- b. Bouwwerken mogen uitsluitend binnen de op de verbeelding aangegeven agrarische bouwvlakken worden gebouwd, met uitzondering van de in artikel 3.2.4 genoemde bouwwerken geen gebouw zijnde.

3.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor bedrijfsgebouwen, gelden de volgende regels:

- a. bouw van kassen is niet toegestaan;
- b. een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bedrijfsgebouw ten behoeve van het huisvesten van dieren wordt slechts verleend, indien de aanvrager door middel van een rapportage heeft aangetoond dat dit niet leidt tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied;
- c. goothoogte maximaal 6 m;
- d. bouwhoogte maximaal 10 m;
- e. dakhelling minimaal 15° en maximaal 60°;
- f. binnen een bedrijfsgebouw mag maximaal één (1) bouwlaag ingericht worden voor het houden van dieren.

3.2.3 Bedrijfswoning

Voor bedrijfswoningen gelden de volgende regels:

- a. maximaal één (1) bedrijfswoning per agrarisch bouwvlak;
- b. voor bedrijfswoningen gelden de in artikel 6.2 genoemde regels;

3.2.4 Bouwwerken geen gebouw zijnde

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde binnen het agrarisch bouwvlak gelden de volgende regels:

- a. grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
- b. maximaal één kleine solitaire windturbine per agrarisch bouwvlak, waarbij de ashoogte maximaal 20 m bedraagt;
- c. bouwhoogte van voorzieningen ten behoeve van de opslag van mest bedraagt maximaal 10 m;
- d. bouwhoogte van erfafscheidingen maximaal 2 m;
- e. bouwhoogte van overige bouwwerken (geen gebouw zijnde) maximaal 6 m;
- f. voor paardenbakken gelden de in artikel 6.3 genoemde regels.

Voor bouwwerken geen gebouw zijnde buiten het agrarisch bouwvlak gelden de volgende regels

In afwijking van het bepaalde in 3.2.1 onder b zijn de volgende bouwwerken buiten het agrarisch bouwvlak toegestaan:

- g. grondgebonden zonnepanelen zijn niet toegestaan;
- h. afrasteringen ten behoeve van perceelsafscheidingen, met een hoogte van maximaal 1 m;
- i. paardenbakken, waarbij de regels van artikel 6.3 van toepassing zijn;
- j. bestaande nutsvoorzieningen;
- k. bij de bestemming behorende (erf)ontsluitingswegen;
- l. wandel-, fiets-, -ruiterpaden, straatmeubilair zoals picknicktafels, banken, afvalbakken, bewegwijzering en dergelijke, met een maximale bouwhoogte van 2,5 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in 3.2 onder de voorwaarden genoemd in artikel 8.1, een omgevingsvergunning verlenen voor:

3.3.1 Goothoogte van bedrijfsgebouwen en overkappingen

- a. een afwijkende goothoogte van bedrijfsgebouwen en overkappingen onder voorwaarde dat de goothoogte niet meer dan 8 meter bedraagt en voor het overige wordt voldaan aan het gestelde in artikel 3.2.2;

3.3.2 Tweede bedrijfswoning

Voor het oprichten van een tweede bedrijfswoning gelden de volgende voorwaarden:

- a. er is sprake van noodzakelijk en intensief toezicht, waarbij nabijheid is vereist en dat slechts duurzaam door 2 volwaardige arbeidskrachten kan worden verricht;
- b. werkzaamheden verricht in een agrarisch verwant bedrijf en/of nevenactiviteiten binnen de bedrijfsvoering, leiden nooit tot een tweede bedrijfswoning;
- c. de tweede bedrijfswoning wordt gesitueerd binnen of direct aansluitend op het bestaande agrarisch bouwvlak, met dien verstande dat:
 - 1. indien de woning buiten het bouwvlak wordt geplaatst, wordt de oppervlakte van het agrarisch bouwvlak niet groter wordt dan 1,0 ha;
 - 2. de woning wordt niet achter de achtergevelrooilijn van bestaande bedrijfsbebouwing geplaatst;
 - 3. de achterste grens van het agrarisch bouwvlak ten opzichte van de openbare weg, niet wordt overschreden;
 - 4. de afstand tussen de (zij)gevel van de woning en de bestaande bebouwing niet meer bedraagt dan 15 m;
 - 5. de afstand tussen de tweede bedrijfswoning en het naburig agrarisch bouwvlak bedraagt minimaal 50 m;
- d. de woning wordt onsloten via de bestaande uitweg(en) van het agrarisch bedrijf;
- e. voor de bedrijfswoning gelden de in artikel 6.2 genoemde regels.

3.3.3 *Bedrijfsgebouwen buiten het bouwvlak*

Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen, inclusief overkappingen, (deels) buiten het agrarisch bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

- a. op bouwvlak is niet voldoende ruimte aanwezig;
- b. het bouwvlak mag aan maximaal één (1) zijde overschreden worden;
- c. de overschrijding van het bouwvlak bedraagt maximaal 10 m, voor de tweede bedrijfswoning geldt de in 3.3.2 genoemde afstand;
- d. het bouwvlak wordt met niet meer dan 250 m² overschreden;
- e. de afstand tot omliggende agrarische bouwvlakken wordt niet kleiner dan 50 m;
- f. de oppervlakte van het agrarisch bouwvlak na uitbreiding niet groter wordt dan 1,0 ha;
- g. voor het overige wordt voldaan aan het gestelde in 3.2.2

3.3.4 *Grondgebonden zonnepanelen*

Voor het bouwen van grondgebonden zonnepanelen gelden de volgende voorwaarden:

- a. uitsluitend binnen het agrarisch bouwvlak;
- b. is aangetoond dat het ondoelmatig is om de zonnepanelen op bestaande dakvlakken te realiseren;
- c. de omvang van de opstelling c.q. installatie, inclusief zonnepanelen op de dakvlakken, niet groter is dan noodzakelijk om te voorzien in de energiebehoefte van het eigen perceel;
- d. de grondopstelling compact en geconcentreerd is vormgegeven.

3.4 **Specifieke gebruiksregels**

Met betrekking tot het gebruik van gronden en gebouwen gelden de volgende voorwaarden:

3.4.1 *Aantal bouwlagen*

Binnen een bedrijfsgebouw mag maximaal één (1) bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren.

3.4.2 *Nevenactiviteiten*

Voor nevenactiviteiten gelden de volgende voorwaarden:

- a. de nevenactiviteiten zijn te scharen onder één of meerderer van de volgende activiteiten:
 1. verkoop van ter plaatse geproduceerde agrarische producten;
 2. horeca categorie 1, waarbij maximaal 50 m² buitenruimte (terras);
 3. groepsaccommodatie voor maximaal 15 personen;
 4. tentoonstellingsruimte;
 5. bezoektuinen;
 6. fietsverhuur;
 7. dagbesteding voor zorgbehoevenden;
 8. activiteiten gericht op beleving van agrarische activiteiten, natuur en/of landschap;
 9. staling en langdurige opslag; brandgevaarlijke en milieugevaarlijke stoffen, afval of stoffen die geurhinder kunnen veroorzaken uitgesloten;
 10. bouw van carnavalswagens;
- b. oppervlakte maximaal 25% van de bebouwing, met een maximum 350 m², waarbij:
 1. maximaal 50 m² horeca;
 2. maximaal 100 m² voor tentoonstellingsruimte, activiteiten gericht op beleving van agrarische activiteiten of natuur en landschapsbeleving, verkoop van ter plaatse geproduceerde agrarische producten;
 3. maximaal 75 m² voor een geluidstudio;
 4. opslag en stalling uitsluitend in bestaande bebouwing;
- c. geen buitenopslag of stalling van goederen;
- d. voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'.

3.4.3 *Strijdig gebruik*

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

- a. het houden van dieren op een andere bouwlaag dan de begane grond;
- b. het uitoefenen van een glastuinbouwbedrijf;
- c. de aanleg van siertuinen (ten behoeve van een (bedrijfs)woning) buiten het agrarisch bouwvlak;
- d. het gebruik overeenkomstig de artikel 3.1, 3.4.2 of 7.1 indien niet voldoende parkeergelegenheid is gerealiseerd en in stand gehouden;
- e. verhuur van (horeca)ruimte ten behoeve van, al dan niet besloten, feesten of partijen;
- f. het gebruik van de bedrijfswoning als (burger)woning indien niet aan de verplichtingen genoemd in artikel 3.6.1 is voldaan;
- g. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van de paardenhouderij:
 1. indien dit leidt tot een toename van de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitats in een Natura 2000-gebied zonder onherroepelijke Wnb-vergunning, dan wel uit ecologisch onderzoek blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op Natura 2000 gebied;
 2. indien dit leidt tot een toename van de stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied ten opzichte van de stikstofdepositie behorende bij de Wnb-vergunde ammoniakemissie van het bedrijf;

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van artikel 3.1 of artikel 3.4.2, onder de voorwaarden genoemd in artikel 8.1, een omgevingsvergunning verlenen voor een nevenactiviteit in de vorm van een hondenschool of dierenpension of het gebruik van een bestaande agrarische bedrijfswoning door derden (plattelandswoning) onder de volgende voorwaarden:

3.5.1 Hondenschool, dierenpension

- a. oppervlakte maximaal 25% van de bebouwing, met een maximum 350 m², waarbij de gezamenlijke oppervlakte van de nevenactiviteiten niet meer bedraagt dan 350 m²;
- b. gebouwen en overkappingen uitsluitend binnen het agrarisch bouwvlak;
- c. de afstand tussen de trainingsvelden en -accommodatie en een woning van derden bedraagt minimaal 50 m;
- d. lichtmasten bij een trainingsveld zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:
 1. afstand tot de woning van derden minimaal 50 m;
 2. afstand tot Natura 2000 gebieden minimaal 50 m;
 3. bouwhoogte maximaal 6 m;
 4. lichtbundels zijn middels afscherming gericht op het trainingsveld.

3.5.2 Plattelandswoning

- a. het betreft een bestaande bedrijfswoning (geen nieuwbouw of functiewijziging van bedrijfsbebouwing);
- b. er blijft een bedrijfswoning voor de productiegerichte paardenhouderij beschikbaar;
- c. de afstand tussen de plattelandswoning en een bedrijfsgebouw bedraagt minimaal 10 m;
- d. de oppervlakte van bijbehorende bouwwerken bedraagt maximaal 150 m²;
- e. er kan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gerealiseerd;
- f. de plattelandswoning, bijbehorende bebouwing, tuin en erf blijven onderdeel van het agrarisch bouwvlak;

3.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, onder de voorwaarden genoemd in artikel 9.1, het plan te wijzigen ten behoeve van vormverandering en/of vergroting van van het agrarisch bouwvlak, de omschakeling van een agrarisch bedrijf naar een woonfunctie of de omschakeling van een agrarisch bedrijf naar een agrarisch verwant bedrijf, onder de volgende voorwaarden:

3.6.1 Omschakeling van productiegerichte paardenhouderij naar woonfunctie

- a. de productiegerichte paardenhouderij wordt permanent beëindigd;
- b. voor de productiegerichte paardenhouderij verleende milieuvergunningen worden ingetrokken;
- c. het bestaande bebouwingsoppervlak wordt met minimaal 50% gereduceerd, met dien verstande dat alle bebouwing die naar oordeel van het bevoegd gezag de landschappelijke waarden en/of beeldkwaliteit onevenredig aantasten moet worden gesloopt;
- d. voor het bepalen van het aantal woningen gelden in ieder geval de volgende overwegingen:
 1. een reductie van minimaal 50% van de bestaande bebouwingsoppervlakte; voor het bepalen van de reductie van de bestaande bebouwingsoppervlakte geldt een rekenregel van een bebouwingsoppervlak van minimaal 250 m² (normatief) per woning, inclusief bijbehorende bebouwing;
 2. maximaal 5 woningen (inclusief de bestaande bedrijfswoning), waarbij naast de bestaande bedrijfswoning maximaal 2 woongebouwen toegevoegd mogen worden;
 3. maximaal 1 woning (inclusief bestaande bedrijfswoning), indien de oppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing minder dan 800 m² bedraagt;
 4. de aanwezige natuurwaarden, landschappelijke waarden en/of cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
 5. de woningen zijn stedenbouwkundig inpasbaar;
 6. het aantal woningen past binnen het gemeentelijke woningbouwprogramma;
- e. de regels van artikel 27 van bestemmingsplan buitengebied Zevenaar Noord ('Wonen') zijn van toepassing;
- f. het bestemmingsvlak van een woning (wonen inclusief tuin) is maximaal 1.200 m²;
- g. een omgevingsvergunning voor de bouw van woningen en/of bijbehorende bebouwing slechts wordt verleend indien de bedrijfsbebouwing is gesloopt.

3.7 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen gebouw zijnde of werkzaamheden

3.7.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de navolgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

het aanleggen van (toegangs)wegen, paden, banen of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen voor zover dit plaatsvindt buiten het bouwvlak.

3.7.2 Uitzonderingen vergunningplicht

De in artikel 3.7.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

- a. in het geval van een (erf)toegangsweg: indien reeds 2 erftoegangswegen aanwezig zijn;
- b. de direct of indirect te verwachten gevolgen doen blijvend onevenredig afbreuk aan aanwezige natuur- of landschapswaarden;
- c. door het stellen van voorwaarden kunnen aanwezige natuur- of landschapswaarden onvoldoende geborgd worden.

Artikel 4 Waarde - Archeologie hoge verwachting

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie hoge verwachting aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de verwachte archeologische waarden.

4.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.2.1 Vergunningsplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning werken of werkzaamheden met bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 0,3 m uit te voeren.

4.2.2 Onderbouwing van de aanvraag

Om de aanvraag voor een omgevingsvergunning goed te kunnen beoordelen kan het noodzakelijk zijn dat een rapport wordt overgelegd waaruit, naar oordeel van het college van burgemeester en wethouders in voldoende mate blijkt dat de uitvoering van de werken of werkzaamheden, danwel de directe of indirecte te verwachten gevolgen hiervan, niet zullen leiden tot een onaanvaardbare verstoring van archeologisch materiaal, dan wel dat de verstoring ervan redelijk is in relatie tot het belang van de te verrichten werken en het archeologische belang daarbij voldoende is gewaarborgd.

4.2.3 Toelaatbaarheid

De in artikel 4.2.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

- a. door uitvoering van de bedoelde werken of werkzaamheden, danwel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, leiden tot een onevenredige verstoring van archeologisch materiaal;
- b. door het stellen van voorwaarden kunnen te beschermen waarden onvoldoende geborgd worden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelbepaling

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene bouwregels

6.1 Bestaande bouw

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en/of de afstand tot op de verbeelding aangegeven lijn van bouwwerken, die in overeenstemming met het bepaalde in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot stand zijn gekomen, op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp van het plan minder dan wel meer bedraagt dan in de bouwregels in hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en/of afstand in afwijking daarvan als minimaal respectievelijk maximaal toegestaan.

6.2 (Bedrijfs)woning

6.2.1 Hoofdgebouwen (woningen)

Voor (bedrijfs)woningen gelden de volgende regels:

- a. maximaal 1 (bedrijfs)woning per bestemmingsvlak;
- b. maximaal 1 huishouden per woning;
- c. inhoud maximaal 800 m³;
- d. goothoogte maximaal 6 m;
- a. bouwhoogte maximaal 11 m.

6.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. afstand tussen de (zij)gevel van de (bedrijfs)woning en de gevel van een bijgebouw bedraagt niet meer dan 15 m;
- b. totale oppervlakte maximaal 150 m²;
- c. goothoogte maximaal 3 m;
- d. bouwhoogte maximaal 5 m.

6.3 Paardenbakken

Voor paardenbakken gelden de volgende regels:

- a. uitsluitend bij en ten behoeve van een (bedrijfs)woning of productiegerichte paardenhouderij;
- b. maximaal 1 paardenbak;
- c. oppervlakte maximaal 3.200 m²;
- d. uitsluitend binnen of direct aansluitend aan het bouwvlak;
- e. afstand tot de woning van derden bedraagt minimaal 50 m;
- f. bouwhoogte omheining is maximaal 1,7 m;
- g. lichtmasten zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:
 1. afstand tot een woning van derden minimaal 50 m;
 2. afstand tot Natura 2000 gebieden minimaal 50 m;
 3. bouwhoogte maximaal 6 m;
 4. lichtbundels zijn middels afscherming gericht op de rijbak.

6.4 Nadere eisen ten behoeve van de waterhuishouding

Burgemeester en wethouders kunnen ter waarborging van de (toekomstige) waterhuishouding nadere eisen stellen met betrekking tot waterhuishoudkundige voorzieningen, waterbergings- en/of infiltratievoorzieningen, oppervlakteverharding of andere maatregelen ter voorkoming van overlast van hemelwater ten gevolge van nieuw op te richten bebouwing.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Beroep en bedrijf aan huis

Het gebruik van de gronden, de (bedrijfs)woning en de bijbehorende bouwwerken voor beroep en bedrijf aan huis is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- a. bij een bestaande (bedrijfs)woning;
- b. de woonfunctie blijft in stand;
- c. het beroep of bedrijf aan huis is een activiteit die in Bijlage 1 van deze regels deel uitmakende Staat van bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1;
- d. geen horeca, casino, seksinrichting of detailhandel, behoudens detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit van de ter plaatse uitgeoefende bedrijfsactiviteit of webwinkelinternetverkoop (zonder afhaalpunt en/of showroom);
- e. geen activiteit met grote bezoekersaantallen of verkeersaantrekkende werking;
- f. een ruimtelijke uitstraling die met de woonfunctie in overeenstemming is;
- g. geen buitenopslag of stalling van goederen ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten;
- h. het bruto vloeroppervlak voor beroep en bedrijf bedraagt niet meer dan 30% van de oppervlakte van de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende gebouwen, met een maximum van 75 m², met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca, niet meer dan 150 m² bedraagt;
- i. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
- j. de woonsituatie en/of de verkeersveiligheid worden niet onevenredig geschaad;
- k. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

7.2 Bed & breakfast

Het gebruik van de gronden, de (bedrijfs)woning en de bijbehorende bouwwerken voor bed & breakfast is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- a. de woonfunctie blijft in stand;
- b. maximaal 10 slaapplaatsen;
- c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, met dien verstande dat is voorzien in minimaal 1 parkeerplaats per kamer, dan wel voor kamers groter dan 30 m² minimaal 1 parkeerplaats per 15 m²;
- d. de voorziening mag door de bouwkundige opzet, indeling en maatvoering niet functioneren als een zelfstandige woning. Dit betekent ook dat een (aparte) kookgelegenheid niet is toegestaan;
- e. bij een woonbestemming bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca niet meer dan 150 m²;
- f. onverkort het gestelde onder e, bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waaronder bed&breakfast, niet meer dan ter plaatse is toegestaan.

7.3 Gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

7.4 Vormen van verboden gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

- a. een seksinrichting;
 - b. Bevi-inrichtingen;
 - c. detailhandel;
 - d. sporten die veel omgevingslawaaï tot gevolg hebben, zoals (model)vliegsport en motorcross;
 - e. (permanente) opslag of stalling van goederen en materialen voor de voorgevelrooilijn;
 - f. een stand- of ligplaats van onderkomens;
 - g. opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer-, vaar- of vliegtuigen, danwel onderdelen daarvan, en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten;
 - h. opslag van bagger en grondspecie, tenzij zulks plaatsvindt langs een waterloop in verband met het onderhoud van de waterloop ingevolge een wettelijke onderhoudsplicht;
 - i. opslag van verpakkingsmaterialen, al dan niet voor hun gebruik geschikte werktuigen en machines danwel onderdelen daarvan, bouwmaterialen, producten, afval en brandstoffen;
 - j. bijgebouwen, bedrijfsgebouwen en kassen voor bewoning of recreatief verblijf;
 - k. beproeven van voertuigen, de beoefening van de motorsport en de modelsport, het houden van wedstrijden met motorrijtuigen of bromfietsen, het racen of crossen met motorvoertuigen, bromfietsen en fietsen;
 - l. het gebruik van een bedrijfswoning als burgerwoning, zijnde bewoning door een persoon die niet met het ter plaatse gevestigde bedrijf is verbonden en wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is;
 - m. de fok en opfok van dieren;
- voor zover dit niet op grond van de regels in dit plan is toegestaan.

7.5 Toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

- a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarden:
 1. niet meer dan 3 per jaar per locatie;
 2. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen;
 3. de waarden die het plan beoogd te beschermen niet blijvend onevenredig worden geschaad;
 4. de milieutechnische en verkeerstechnische uitvoerbaarheid is aangetoond;
- b. het aanleggen of het laten aanleggen van ondergrond kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
 1. aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
 2. transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2 en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
 3. hoogspanningsleidingen;
 4. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

8.1 Algemene voorwaarden voor afwijkingen

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.6 onder c van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden verleend indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
- b. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
- c. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
- d. er wordt voorzien in een passende landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
- e. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de afwijking worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
- f. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
- g. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

8.2 Bedrijfscategorie beroep en bedrijf aan huis

Voor het afwijken van de bedrijfs categorie zoals aangeduid in Staat van bedrijfsactiviteiten gelden de volgende voorwaarden:

- a. het beroep of bedrijf aan huis is naar aard en ruimtelijke effecten gelijk te stellen is met een activiteit in de van deze regels deel uitmakende Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1 dan wel categorie 2, of naar aard en ruimtelijke effecten hieraan is gelijk te stellen;
- b. er wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 8.1;
- c. voor het overige wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 7.1.

8.3 Algemene afwijkingen

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in dit bestemmingsplan, een omgevingsvergunning verlenen voor:

- a. de bouw van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes en bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de energie- en communicatievoorziening, afvalverwerking, waterhuishouding of wachthuisjes voor vervoersdiensten onder de volgende voorwaarden;
 1. hoogte gebouwen maximaal 4 m;
 2. hoogte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maximaal 2 m;
 3. oppervlakte gebouwen maximaal 20 m²;
- b. de bouw van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeersredenen noodzakelijk zijn, zoals duikers, keermuren, bruggen, verkeersgeleiders en wegverlichtingsapparatuur;
- c. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen met die tracés - tot maximaal 3 m -, indien bij definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd indien op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken;
- d. afwijkingen van bestemmings- of bouwperceelsgrenzen tot maximaal 3 m, in andere gevallen dan bedoeld onder c, indien daardoor de uitvoering van een bouwplan in verband met de uitmeting in het terrein, de verkaveling of de situering ter plaatse, wordt mogelijk gemaakt, zonder de stedenbouwkundige opzet of vormgeving van het plan of de belangen van derden in onevenredige mate te schaden;
- e. overschrijding van de bestemmingsgrenzen, zoals aangegeven op de verbeelding, met maximaal 1,5 m, door ondergeschikte bouwonderdelen, zoals erkers, balkons, bordessen, luifels, galerijen, trappen, overhangende verdiepingen, pergola's, lifthuizen en dergelijke;

- f. het overschrijden van de in de regels genoemde maximum bouwhoogte ten behoeve van lift- en trappenhuizen, centrale verwarmings- en ventilatie-installaties, antennes, lichtkappen, trappen, schoorstenen, torens en dergelijke onderdelen van gebouwen, mits de genoemde bouwhoogte met niet meer dan 5 m wordt overschreden en sprake is van ondergeschikte bouwdelen;
- g. antennemasten hoogte tot maximaal 15 m.
mits,
- h. de waarden die het plan beoogt te beschermen niet in oneveredige mate worden geschaad;
- i. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

Artikel 9 Algemene wijzigingsregels

9.1 Algemene voorwaarden voor bestemmingswijziging

Een bestemmingwijziging als bedoeld in artikel 3.6 onder a van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden vastgesteld indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
- b. er blijft sprake van een logische en compacte opzet van bebouwing;
- c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
- d. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
- e. er wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
- f. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de wijziging worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
- g. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
- h. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan is gewaarborgd, waarbij tevens aangetoond moet worden dat:
 1. het plan milieutechnisch aanvaardbaar is;
 2. het plan stedenbouwkundig en landschappelijk inpasbaar is;
 3. in het plan de belangen van het watersysteem voldoende zijn geborgd (het plan is voorzien is van een watertoets);
 4. het plan past binnen de geldende beleidskaders;
 5. het plan economisch uitvoerbaar is;
- i. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan moet gewaarborgd zijn, zowel planologisch als financieel;
- j. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Parkeren

Het bevoegd gezag toetst bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels of wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid en ruimte voor laden en lossen. Hiervoor gelden de volgende regels:

- a. In het geval van de oprichting of uitbreiding van een gebouw dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
- b. In het geval van functiewijziging van een gebouw en/of van gronden dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
- c. Indien het gebruik van een gebouw en/of gronden daar aanleiding toe geeft, dient te worden voorzien in voldoende ruimte voor laden en lossen;
- d. De parkeervoorzieningen als bedoeld onder a en b en de ruimte voor laad- en losvoorzieningen als bedoeld onder c dienen in stand te worden gehouden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

Voor bouwwerken luidt het overgangsrecht als volgt:

- a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan;
- b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van dit lid onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in dit lid onder a met maximaal 10%;
- c. dit lid onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

Voor gebruik luidt het overgangsrecht als volgt:

- a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
- b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in dit lid onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
- c. indien het gebruik, bedoeld in dit lid onder a, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
- d. dit lid onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: 'Regels van het Bestemmingsplanherziening Ringdam 1, Herwen'.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten

Zienswijze Ontwerp-bestemmingsplan

GEMEENTE
20 DEC. 2019

Datum
19 december 2019

Zaaknummer
2019-014130

Onderwerp
Ringdam 1 Herwen

Inlichtingen bij

026 359 8697
post@gelderland.nl

Blad
1 van 2

De Raad van de gemeente Zevenaar
T.a.v. de raad
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Beste meneer, mevrouw,

Wij hebben het ontwerp-bestemmingsplan 'Ringdam 1 Herwen' ontvangen. Wij zijn van mening dat de provinciale belangen hierin onvoldoende zijn meegewogen. Daarom dienen wij hierbij onze pro forma zienswijze in tegen dit plan.

Op het perceel Ringdam 1 te Herwen is in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2008' een burgerwoning toegestaan. In het ontwerp-bestemmingsplan 'Ringdam 1 Herwen' wordt een agrarisch bouwvlak toegekend. Deze dient voor de realisatie van een productiegerichte paardenhouderij op het perceel.

Wij zien dit als de nieuwvestiging van een veehouderij. Ons beleid staat dit niet toe. Hierop gelden slechts enkele uitzonderingen. De veehouderij moet grondgebonden zijn. Dit is in het ontwerpbestemmingsplan onvoldoende aangetoond. Daarnaast is nieuwvestiging alleen toegestaan als de veehouderij op initiatief van de overheid moet verplaatsen vanwege een algemeen maatschappelijk belang. Denk aan stadsuitbreiding, nieuwe natuur of infrastructuur. Of als een bestaand bedrijf moet verplaatsen om een goede landbouwstructuur (verkavelingssituatie) te creëren. Hiervan is in dit geval geen sprake.

Uw college heeft het voorontwerp-bestemmingsplan niet aan ons voorgelegd voor advies ex artikel 3.1.1 Bro. Wel is in informele zin over het plan overleg gevoerd. Ons beleid is in het ontwerpbestemmingsplan echter niet correct geïnterpreteerd.

Wij zullen deze pro forma zienswijze nader motiveren binnen twee weken na afloop van de zienswijzentermijn.

Datum
19 december 2019

Zaaknummer
2019-014130

Blad
2 van 2

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Programmamanager Ruimte

Voor deze brief geldt:

Wet ruimtelijke ordening, artikel 3.8, eerste lid

Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.28 en 2.29

Contactgegevens kunnen opgevraagd
worden bij de griffie

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: A/B / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen en buitengebied Zevenaar

Naam en fractie: GroenLinks

Datum indienen: 07-04-2020

Afdeling: RO

Contactpersonen: Vraag 1 → Ard Schenk, Vragen 2 en 3 → Alex Sannes

Inleiding/Aanleiding:

In de zienswijze bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen geeft de provincie aan dat het bestemmen van een vestiging van een productie paardenhouderij op een woonbestemming gezien wordt als een vestiging van een niet grondgebonden veehouderij en dus in strijd met het provinciale beleid. In de ogen van GroenLinks lijkt dit ook het geval te zijn in het bestemmingsplan buitengebied ter plaatse van de Pannerdenseweg 18, hoewel in dit geval de situatie iets genuanceerder ligt maar juridisch wellicht vergelijkbaar (herstellen fout uit het verleden die juridisch wel onherroepelijk is geworden, maar blijkbaar gedoogd is.).

Vraag/Vragen:

1. Indien de raad het bestemmingsplan Ringdam 1 te Herwen goedkeurt en de provincie het besluit terug draait: wat zijn de gevolgen voor de perceeleigenaar en de gemeente? Zijn daar ook financiële consequenties aan verbonden?

Ten eerste geven we aan dat we voor een groot deel mee zijn gegaan in de zienswijze van de provincie. Indien de provincie Gelderland van mening is dat dit onvoldoende is, dan kunnen zij een reactieve aanwijzing geven of beroep instellen. Mocht dit leiden tot vernietiging van het plan, dan krijgt dit plan geen rechtskracht en is het bestemmingsplan Buitengebied 2008 weer van toepassing. De financiële consequenties van dit scenario zijn op dit moment lastig aan te geven. Duidelijk is wel dat de beoogde nieuwe bebouwing niet gebouwd kan worden en het beoogde nieuwe gebruik niet mogelijk is.

2. Geldt het bezwaar in de zienswijze ook voor Pannerdenseweg 18 in het bestemmingsplan buitengebied?

De provincie heeft een zienswijze ingediend op het bestemmingsplan buitengebied inzake Pannerdenseweg 18. In dat geval was er, in ogen van de gemeente, sprake van een herstel waarmee de bestaande situatie overeenkomstig de systematiek van het bestemmingsplan buitengebied goed bestemd zou worden. In ambtelijk overleg is de provincie gezien de bijzondere omstandigheden akkoord, mits de bestaande situatie wordt bestemd en er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn voor een agrarisch bedrijf. Dit is dienovereenkomstig in het bestemmingsplan buitengebied opgenomen.

3. Indien de provincie in het laatste geval ingrijpt: wordt dan het hele bestemmingsplan nietig of alleen de situatie voor de Pannerdenseweg 18?

De provincie kan dan gericht ingrijpen. Er is geen sprake van een algemene regeling in het bestemmingsplan (met een brede reikwijdte), maar van een specifieke bestemming voor een locatie. Dit leidt dan alleen tot aantasting van het bestemmingsplan ter plaatse van de Pannerdenseweg 18.

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1953
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	7
Omschrijving	Warmtenet Zevenaar: resultaten fase 2 & vervolg fase 3 (Z/16/257424)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 13 mei 2020

Dit advies is aangehouden in de collegevergadering van 10 maart 2020.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Warmtenet Zevenaar: ...vervolgtraject fase 3
Zaaknummer	Z/16/257424
Documentnummer	INT/20/948418
Portefeuillehouder	C. Koers-de Graaf
Portefeuille	duurzaamheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	Erik Roumen
Telefoon	5244
E-mail	e.roumen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De ambitie van Zevenaar is om in 2040 aardgas vrij te zijn. Daarnaast is vanuit het Nationaal Klimaatakkoord een regierol aan de gemeenten toebedeeld om woningen aardgasvrij te maken. In de *Warmtetransitie visie gemeente Zevenaar*¹ is hier een nadere invulling aan gegeven.

Een warmtenet is één van de mogelijke alternatieven als bron voor warmte (in plaats van aardgas). Een warmtenet is een collectieve voorziening die warm water naar woningen brengt. Omdat een warmtenet (afhankelijk van de voorwaarden) een goedkoper alternatief kan zijn dan andere alternatieven is in 2018 de *technische- en economische haalbaarheid* van het 'doortrekken' van het warmtenet, gevoed vanuit de AVR naar stad Zevenaar, onderzocht (fase 1). Op basis van dit onderzoek (Deerns; 20 december 2018)² is de technische- en economische haalbaarheid aangetoond.

In 2019 is de *verdiepende verkenning* (fase 2) uitgevoerd. Deze verdieping heeft de focus op:

- Beschikbare warmte (aanbod kant);
- Behoeften onderzoek (vraag kant);
- Marktverkenning (zijn er exploitanten die interesse hebben).

Op basis van dit onderzoek (Dupam & PAMEC; 30 januari 2020)³ is aangetoond dat er warmte beschikbaar is, dat de behoefte naar een warmtenet aanwezig is en dat er exploitanten zijn die er mee verder willen.

Een korte samenvatting met onderbouwing van de conclusies van beide fasen evenals de volledige eindrapportages zijn als bijlagen opgenomen.

...vervolg

Alle seinen staan op groen om met fase 3 te starten. Dit is de fase ter voorbereiding van het warmtenet om tot Intentieovereenkomst te komen. Hierin spreken alle partijen de intentie uit om een warmtenet in stad Zevenaar te gaan realiseren en de stappen ervoor te doorlopen. De intentieovereenkomst biedt geen garantie dat partijen uit het proces stappen, maar legt wel een claim op de beschikbaarheid van de warmtebron.

Fase 3 wordt opgedeeld, fase 3A: het creëren van commitment bij de provincie en bij de woningbouwcorporatie Baston en fase 3B: het komen tot een intentieovereenkomst.

In bijlage 2 staan de stappen van fase 3A beschreven en zijn de hiervoor benodigde middelen onderbouwd.

¹ Warmtetransitie visie gemeente Zevenaar vastgesteld op 27.11.2019

² Deerns – 20.12.2018, Onderzoek naar de technisch/financiële haalbaarheid van een warmtenet in Zevenaar.

³ Dupam & PAMEC – 30.01.2020, Verdiepende haalbaarheidsstudie naar een warmtenet voor Zevenaar.

De gemeente heeft de regie van de aardgastransitie. Waarbij ook het coördineren en afstemmen van andere werkzaamheden en vraagstukken nodig is. Het belang van de inwoner van de gemeente staat hierbij centraal.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. het benodigde budget voor het vervolgtraject fase 3A warmtenet Zevenaar (€ 40.237) te dekken uit de Klimaatmiddelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk middels de decembercirculaire 2019.

3. Waarom naar de raad

De bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen ligt bij uw raad (budgetrecht).

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De gemeente is de initiatiefnemer bij de voorbereiding op het warmtenet. De gemeente pakt haar rol door een projectgroep in te richten die een plan van aanpak opstelt om tot een intentieovereenkomst te komen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Om bij te dragen aan onze ambitie om in 2040 energieneutraal en aardgasvrij te zijn

Deze collectieve voorziening gevoed vanuit restwarmte is een serieus alternatief voor aardgas. Het warmtenet zal Zevenaar helpen om aardgasvrij te worden. Verder draagt een dergelijk warmtenet bij aan de reductie van CO₂ reductie.

1.2 Om een warmtenet in stad Zevenaar een serieus alternatief te laten zijn is het vervolgtraject (fase 3) noodzakelijk

De vorige fases hebben aangetoond dat een warmtenet haalbaar is. Onder de juiste voorwaarden zal een warmtenet financieel aantrekkelijk zijn voor de inwoners. Deze 'haalbaarheid' moet uitgewerkt worden in een intentieovereenkomst waarin alle partijen de intentie uitspreken om een warmtenet te gaan realiseren. De intentieovereenkomst legt vervolgens een claim op de beschikbaarheid van de warmtebron.

Zoals ook in de Warmtetransitie visie Zevenaar staat beschreven staat de betaalbaarheid en betrouwbaarheid voor de eindgebruiker voorop. Ook daarom onderzoeken we de mogelijkheden van dit warmtenet.

1.3 Om gebruik te maken van het momentum

Alle geselecteerde marktpartijen waar we in het onderzoek van fase 2 mee hebben gesproken hebben hun interesse kenbaar gemaakt om in de volgende fase mee te denken. Het is raadzaam om dit moment te benutten.

1.4 Beschikbare klimaatmiddelen inzetten waarvoor de middelen zijn bedoeld

In het Nationaal Klimaatakkoord is afgesproken dat er middelen beschikbaar worden gesteld juist voor de energie- en warmtetransitie. Het vervolgonderzoek (fase 3) warmtenet (warmtetransitie) rechtvaardigt het inzetten van de beschikbaar gestelde middelen.

Alternatieven

Een andere dekking voor het benodigde budget is beroep doen op de Algemene Reserves.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Bij een positief besluit zet de gemeente zich in voor het creëren van commitment en richt de gemeente een projectgroep voor de verdere uitwerking ervan (fase 3A). De uitkomsten hiervan is bepalend voor fase 3B, het opstellen van een plan van aanpak met als eindresultaat een intentieovereenkomst. De doorlooptijd van fase 3A wordt geraamd op circa 10 weken (en voor fase 3B op 28 weken). Uw raad zal tijdens het traject over de voortgang geïnformeerd worden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Met dit voorstel wordt verder invulling gegeven aan de warmtetransitie en pakt de gemeente haar regierol in de lijn met het Nationaal Klimaatakkoord.

8. Communicatie

Voorliggend advies c.q. besluit behoeft geen specifieke communicatie. Tijdens fase 3B is de communicatie van belang. Een communicatieplan zal onderdeel van deze fase zijn.

9. Kosten, baten en dekking

Voor de voorbereiding en uitvoering van fase 3A, het creëren van commitment, is een budget nodig van €40.237 (zie ook bijlage 2).

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Deze middelen zijn bestemd voor de ondersteuning van de decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte.

Deze middelen zijn met de decembercirculaire 2019 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beschikbaar gesteld.

De Klimaatmiddelen uit de decembercirculaire 2019 voor Zevenaar zijn in totaal € 246.538 en is opgebouwd uit de onderdelen decentrale uitkeringen klimaatmiddelen transitievisie warmte, klimaatmiddelen transitievisie wijkaanpak en klimaatmiddelen transitievisie energieloketten. Het vervolgtraject warmtenet (fase 3) past onder de eerste twee genoemde onderdelen (transitievisie warmte en –wijkaanpak). Voor deze twee onderdelen is vanuit de decembercirculaire 2019 een budget van €212.098 voor de gemeente Zevenaar beschikbaar gesteld. Daarom wordt aan uw raad gevraagd de kosten voor de voorbereiding en uitvoering van fase 3A (€ 40.237) te dekken uit de ontvangen Klimaatmiddelen.

De uiteindelijke investering voor de aanleg en exploitatie van een warmtenet zal door een marktpartij gedaan worden.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	948239	Samenvatting conclusies fase 1 en 2
2.	948245	Fase 3A de stappen en onderbouwing benodigde middelen
3.	924132	Eindrapportage fase 1: Deerns – 20.12.2018, Onderzoek naar de technisch/financiële haalbaarheid van een warmtenet in Zevenaar
4.	944501	Eindrapportage fase 2: Dupam & PAMEC – 30.01.2020, Verdiepende haalbaarheidsstudie naar een warmtenet voor Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp Warmtenet Zevenaar: ...vervolgtraject fase 3
Zaaknummer Z/16/257424
Documentnummer INT/20/948418

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat

- de technische- en economische haalbaarheid van het warmtenet gevoed vanuit de AVR is aangetoond (fase 1);
- de beschikbare warmte, de behoefte naar een warmtenet en de interesse van exploitanten zijn aangetoond (fase 2);
- de gemeente in lijn met de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord de regierol op zich neemt als initiatiefnemer;
- een warmtenet (onder de juiste voorwaarden) financieel aantrekkelijk is voor de inwoners;
- het Rijk klimaatmiddelen beschikbaar heeft gesteld voor de energie- en warmtetransitie (afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord);
- het vervolgtraject warmtenet (fase 3A) past in de onderdelen waarvoor de klimaatmiddelen bedoeld zijn.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 eerste lid van de Gemeentewet en het Nationaal Klimaatakkoord;

besluit:

1. het benodigde budget voor het vervolgtraject fase 3A warmtenet Zevenaar (€ 40.237) te dekken uit de Klimaatmiddelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk middels de decembercirculaire 2019.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Samenvatting conclusies fase 1 en 2

Fase 1; de technische- en economische haalbaarheid van het 'doortrekken' van het warmtenet gevoed vanuit de AVR naar stad Zevenaar aangetoond (Deerns; 20 december 2018).

Het bureau Deerns heeft drie varianten van warmtenetten onderzocht, een middentemperatuur (MT, 70-40 graden Celsius), een laagtemperatuur (LT, 40-25 graden Celsius) en een gefaseerd scenario (eerst MT-warmtenet om daarna over te gaan naar een LT-warmtenet).

Het onderzoek maakt een analyse van energetische-, functionele- en financiële aspecten op basis waarvan conclusies en aanbevelingen voor een vervolg worden gedaan.

Technisch gezien zijn de drie varianten haalbaar. Met een thermisch vermogen van 20 MW kan de AVR voldoende warmte leveren om de basiswarmtevraag van de woningen te dekken. Vanuit energetisch oogpunt is een middentemperatuurnet (MT-warmtenet) iets minder gunstig dan een lage-temperatuurnet (LT-warmtenet). Vanuit financieel oogpunt is een MT-warmtenet juist gunstiger. Een hybride warmtenet zit wat betreft energiegebruik en financiële consequenties ongeveer tussen de andere twee varianten in.

Alles in overweging nemende, kan worden geconcludeerd dat de realisatie van een MT-warmtenet het meest haalbaar is. Een hybride MT/LT-warmtenet is ook haalbaar, maar heeft vrijwel geen meerwaarde.

Onderstaande aanbevelingen voor vervolgonderzoek zijn één op één overgenomen uit het originele rapport (hoofdstuk 8.6 p. 46).

- Een warmtenet is slechts één van de mogelijke oplossingen om aardgasvrij te worden. Welke oplossing het meest gunstig is verschilt per situatie. Geadviseerd worden om tevens een onderzoek te verrichten naar alternatieve oplossingen, in het bijzonder een volledig elektrische energievoorziening.
- Het huidige haalbaarheidsonderzoek betreft een eerste verkenning, waarin een aantal varianten is onderzocht en enkele scenario's met betrekking tot het percentage woningen dat wordt aangesloten. Aanbevolen wordt om het onderzoek verder uit te breiden met een aantal scenario's en/of een gevoeligheidsanalyse, waarbij rekening wordt gehouden met een veranderende warmtevraag, de mogelijkheid van zakelijke aansluitingen en een veranderend klimaat.
- In verband met de afstand tussen AVR en Zevenaar en de daaraan gerelateerde warmteverliezen, de (on)wenselijkheid van de afhankelijkheid van één (commerciële) leverancier en de twijfelachtige toekomst van warmtelevering door afvalverbrandingsinstallaties, wordt aanbevolen te zoeken naar eventuele andere warmtebronnen, die wellicht duurzamer zijn en/of dichterbij gelegen zijn.
- Bewoners hebben keuzevrijheid met betrekking tot het al dan niet aansluiten op het warmtenet. Voldoende aansluitingen is echter essentieel om het project rendabel te maken. Draagvlak is dan ook cruciaal. De kosten voor bewoners en de duurzaamheidsaspecten van warmtelevering door AVR zijn daarvoor cruciaal. Aanbevolen wordt het draagvlak te onderzoeken middels een marktonderzoek.

Samenvatting conclusies fase 1 en 2

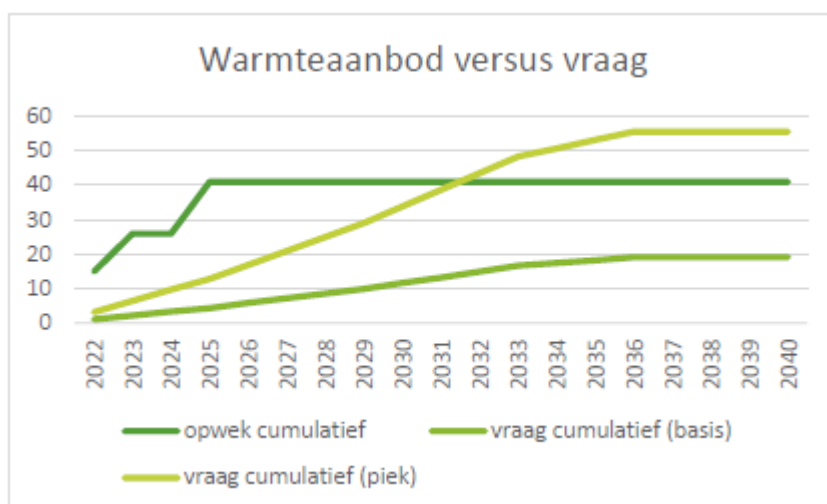
Fase 2: verdiepende haalbaarheidsstudie naar een warmtenet voor Zevenaar (Dupam & PAMEC – 30.01.2020)

Het onderzoek Dupam en PAMEC heeft de haalbaarheid van een MT-warmtenet inzichtelijk gemaakt. Deze verdiepende verkenning richt zich op:

o Beschikbare warmte (aanbod kant)

Een verdiepende verkenning naar warmtebronnen die beschikbaar zijn, zowel qua levering van voldoende warmte als contracteerbaarheid van de warmtelevering.

De conclusie is dat er voldoende warmte beschikbaar en contracteerbaar is voor een warmtenet in de kern Zevenaar om de basislast van 20 MW-warmte te leveren. Het is gebruikelijk dat vanwege kostenefficiëntie de piekwarmte geleverd wordt door een hulpwarmtecentrale.

(figuur 2 uit het originele rapport p. 11)

o Behoeften onderzoek (vraag kant)

In samenwerking met het onderzoeksbureau Opiniepeilers is een behoefteonderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is tweeledig:

- Het Informatie krijgen om een zo reëel mogelijke inschatting te maken van het aantal woningen dat wil aansluiten op een warmtenet en binnen welke termijnen.
- Informerende van inwoners over het warmtenet en alternatieven.

Doelstelling a) is nodig om een inschatting te kunnen maken van het aantal aansluitingen dat kan worden gerealiseerd en om een beeld te krijgen van houding van de inwoners van Zevenaar ten opzichte van de warmtetransitie.

Doelstelling b) is nodig om een afgewogen beeld te kunnen geven. De aanname was dat veel stakeholders nog onvoldoende kennis hebben om een goede afweging te kunnen maken. De nuances van veel maatregelen komt vaak niet naar voren in nieuwsberichten.

Hierbij is onderzocht hoe de inwoner kijkt naar een 'warmtenet' (imago, kosten, keuzevrijheid etc.). De draagvlakpeiling heeft zinvolle informatie opgeleverd. Veel stakeholders (particuliere woningeigenaren, Baston, commerciële verhuurders, zorginstellingen, gemeentelijk vastgoed, VvE's) vinden een warmtenet een reële optie voor de verduurzaming van hun panden. Zij kregen tijdens de

Samenvatting conclusies fase 1 en 2

peiling eveneens antwoorden bij op hun vragen: Wat betekent het voor mij? Wat gaat het kosten? Wanneer worden de panden aangesloten op een warmtenet?

Uit de enquête komt naar voren dat 60% van de particuliere woningeigenaren overweegt zich aan te laten sluiten op een warmtenet (de mensen met een positieve en neutrale houding). Hiervoor is goede communicatie en een goede propositie essentieel.

Wanneer Baston ook haar woningbezit wil aansluiten, is er een basis van circa 7.400 woningen en een dekkingsgraad van 70%. Dit is lager dan de benodigde 88% uit het onderzoeksrapport van Deerns. De praktijk bij andere warmtenetten wijst uit dat tegenstanders in een later stadium vaak ook gaan aansluiten, dit staat of valt met een goede propositie. Dit ligt vaak op 10% of hoger, waarmee de dekkingsgraad op 80% komt.

De eindconclusie is dat er draagvlak voor een warmtenet is bij de stakeholders. Maar er is een dunne scheidslijn tussen wel of niet willen aansluiten, vooral afhankelijk van de kosten.

Vooralsnog lijkt een dekkingsgraad van 80% een goed onderbouwde aanname om te verwerken in de businesscase.

o *Marktverkenning (zijn er exploitanten die interesse hebben)*

Met de beschikbare informatie (o.a. businesscase fase 1) is een marktverkenning bij exploitanten uitgevoerd met de bedoeling om meer inzicht te krijgen in de randvoorwaarden die voor een exploitant noodzakelijk zijn om in een warmtenet in te stappen. Tevens heeft het de bedoeling om te kijken welke partijen daadwerkelijk interesse hebben.

Er is een selectie gemaakt van partijen die interessant zijn voor de realisatie van een warmtenet in de kern Zevenaar. Hierbij hebben we gekeken naar grote partijen (Vattenfall (NUON), Ennatuurlijk en Eneco) die een totaalpakket bieden (zowel de hoofdtransportleiding, de wijknetten en de levering van warmte) en partijen die op een van die onderdelen actief zijn (Eteck en Firan). Met deze partijen zijn in december 2019 gesprekken gevoerd.

Het merendeel van de partijen vindt dat er een goed onderzochte haalbaarheidsstudie is gedaan. Dit komt men in de praktijk ook nog wel eens anders tegen. Er ligt dus een solide basis vanuit het onderzoek van Deerns. Wel raden zij aan om de businesscase op een aantal punten aan te passen. Dit omdat de aannames die erin gedaan zijn niet helemaal overeenkomen met de ervaringen die de exploitanten hebben. Zij willen eigenlijk ook verder inzoomen op de businesscase. Hiertoe zijn alle partijen bereid onder voorwaarde dat er een geheimhoudingsverklaring wordt getekend.

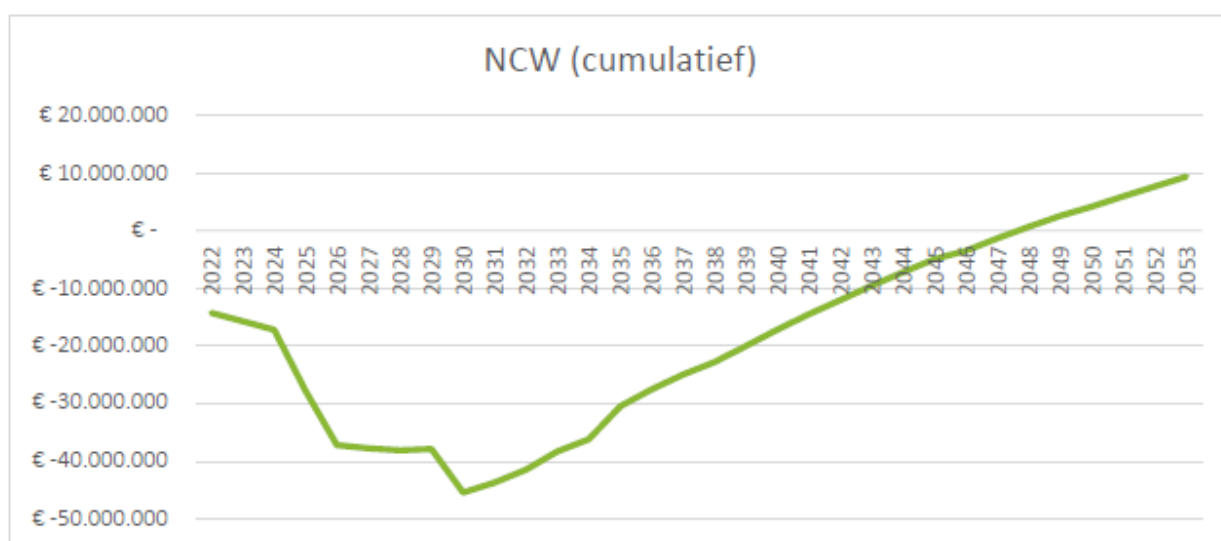
Verder hebben alle geselecteerde exploitanten hun interesse kenbaar gemaakt om in de volgende fase mee te willen denken.

Samenvatting conclusies fase 1 en 2

Bureau Deerns heeft op verzoek van de gemeente de parameters van het businesscase zoals geadviseerd door de marktpartijen aangepast.

De netto contante waarde (NCW) is een waarde dat aangeeft of een businesscase interessant is. Uit de berekening in de businesscase komt na dertig jaar een netto contante waarde van €7,7 miljoen. Dit is een positieve uitkomst na aanpassingen van de input. Op basis hiervan blijft een warmtenet in Zevenaar interessant om te realiseren.

In onderstaand figuur (grafiek netto contante waarde (bron BC Deerns, 2020) staat de ontwikkeling van de NCW weergegeven. Na 26 jaar is het break-even-point en dan is de investering helemaal terugverdiend, naast het rendement van 7% per jaar.

Fase 3A de stappen en onderbouwing benodigde middelen

Procesbudget

Voor de voorbereiding en het opstarten van het vervolgtraject (fase 3A) is een werkbudget nodig (voor inhuur kennis en capaciteit). In onderstaand tabel is de raming gegeven.

Kostenposten fase 3A (creëren van commitment) op basis van een doorlooptijd van 10 weken (excl. besluitvorming) en procesmanagement 2,5 dag /week	
Procesmanagement	€ 26.316
Projectondersteuning	€ 5.263
Communicatie ¹	€ 0
Verkenning subsidiemogelijkheden ²	€ 5.000
Juridisch advies (o.a. selectie marktpartijen) ¹	€ 0
Onvoorzien 10%	€ 3.658
totaal	€ 40.237

¹ Communicatie en juridisch advies is met name in fase 3B nodig

² Er bestaan verschillende subsidiemogelijkheden (vaak cofinancieringen) zoals 'proeftuin aardgasvrij wonen'; versnellingsgelden woningbouwcorporaties, provinciale proeftuinen, DENG en InvestNL.

20 december 2018

Warmtenet Zevenaar

Onderzoek naar de technisch/financiële
haalbaarheid van een warmtenet in Zevenaar

www.deerns.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de opdrachtgever. Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de DNR 2011, en naar de betreffende ter zake tussen partijen gesloten overeenkomst.

Warmtenet Zevenaar

Onderzoek naar de technisch/financiële haalbaarheid van een warmtenet in Zevenaar

Roman Aalbers
Specialist energiesystemen

Cinzia Borgia
Engineer

Renske Kind
Specialist energiesystemen

Paul Stoelinga
Adviseur en projectleider

Contact

Paul Stoelinga
Adviseur en projectleider
paul.stoelinga@deerns.com
+31 6 5362 5946

Deerns Nederland B.V.
Rijswijk, 20 december 2018

Projectnr RNL160.04906.00
Warmtenet Zevenaar-rapportage-20181220-def

Inhoud

1	Inleiding	11
1.1	Achtergrond	11
1.2	Doelstelling	12
1.3	Locatie plangebied	12
1.4	Documenten	14
1.5	Leeswijzer	14
2	Uitgangspunten	15
2.1	Uitgangspunten met betrekking tot het leveringsgebied	15
2.2	Fasering	16
2.3	Uitgangspunten met betrekking tot de energetische analyse	16
2.4	Uitgangspunten voor de ruimtelijk-functionele analyse	17
2.4.1	Uitkoppeling AVR.	18
2.4.2	Transportleiding	18
2.4.3	Hulpwarmtecentrale	19
2.4.4	Primair net	20
2.4.5	Secundair net	21
2.4.6	Verdeling en aansluiting	21
2.5	Dimensioneringsmethodiek van het warmtenet.	21
2.6	Uitgangspunten NCW-berekening	23
3	Methodiek	25
3.1	Methodiek voor de energetische analyse	25
3.2	Methodiek voor de ruimtelijk-functionele analyse	26
3.3	Methodiek voor de financiële analyse	26
4	Energetische analyse	28
4.1	Jaarlijkse energievraag	28
4.2	Vermogen versus energie	29
5	Technisch/functionele analyse	32
5.1	Leidingtracé	32
5.2	Omvang van het leidingwerk	32
6	Financiële analyse	34
6.1	Wettelijk kader	34
6.2	Kosten voor de gebruiker	34
6.3	Business Case	36
7	Duurzaamheid	41
8	Conclusies en aanbevelingen	44
8.1	Energetische aspecten	44
8.2	Functionele aspecten	44
8.3	Financiële aspecten	44
8.4	Duurzaamheid	45
8.5	De haalbaarheid van het warmtenet	45

8.6	Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	46
9	Referenties	47

Samenvatting

De gemeente Zevenaar heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht om deze ambitie te realiseren. Daaraan gerelateerd wordt een warmtevisie geformuleerd. Eén van de mogelijkheden om aardgasvrij te worden is het gebruik van restwarmte of warmte afkomstig van andere duurzame bronnen en de distributie daarvan met een warmtenet. Om een goede strategie te kunnen bepalen is het essentieel een onderbouwde keuze te kunnen maken over het al dan niet realiseren van een warmtenet. De gemeente Zevenaar wil dan ook graag duidelijkheid over de haalbaarheid van een warmtenet.

Het beoogde warmtenet zou een groot gedeelte van Zevenaar van warmte voorzien. Daarbij wordt momenteel uitgegaan van energielevering door de afvalenergiecentrale AVR in Duiven, met in de toekomst mogelijkheden voor regionale bronnen voor warmte. Zevenaar-kern, het gebied waarvan de haalbaarheid van aansluiting op een warmtenet wordt onderzocht, omvat 645 postcodegebieden, met daarin 11.132 vastgoedobjecten, waarvan 9.635 woningen.

Opzet van het warmtenet

Op basis van de eigenschappen van de Zevenaar-kern is een indicatief ontwerp gemaakt voor het warmtenet. Dit bestaat globaal gezien uit een aantal componenten:

- een tweetal warmteopwekkers: de eerste opwekker is de energiecentrale van AVR in Duiven; daarnaast is er een hulpwarmtecentrale. Deze hulpwarmtecentrale zal worden ingeschakeld tijdens piekperiodes, wanneer het vermogen van AVR onvoldoende is om aan de warmtevraag te voldoen;
- een transportleiding: deze leiding, met een lengte van 7,5 km, transporteert de warmte vanaf AVR naar Zevenaar;
- distributienet: een vertakt netwerk van leidingen binnen Zevenaar dat de warmte naar alle woningen en overige vastgoedobjecten distribueert.

Van belang bij het ontwerp van het systeem zijn de temperaturen in het warmtenet. In de haalbaarheidsstudie zijn drie verschillende varianten bestudeerd, namelijk:

- 1) een warmtenet gebaseerd op Middentemperatuur (MT): 70 °C aanvoer; 40 °C retour;
- 2) een warmtenet gebaseerd op een Lage temperatuur (LT): 40 °C aanvoer; 25 °C retour;
- 3) een hybride warmtenet, waarvan het hoofdnets is gebaseerd op MT en de secundaire netten zijn gebaseerd op ofwel MT, ofwel LT, afhankelijk van de geschatte thermische kwaliteit van de objecten binnen de betreffende wijk.

De keuze voor het temperatuurtraject heeft een aantal consequenties. Allereerst moeten de woningen geschikt zijn of worden gemaakt voor midden- dan wel lage-temperatuurverwarming. Dit geldt zowel voor een MT-net als voor een LT-net, maar in het geval van een LT-net vergt dit aanzienlijk meer dan in het geval van een MT-net. Het betreft verbeterde gebouwisolatie, vervanging van radiatoren door lage-temperatuurafgiftesystemen (bijvoorbeeld vloerverwarming) en benodigd leidingwerk. In hoeverre deze maatregelen nodig zijn en hoe ingrijpend ze zijn, is afhankelijk van de staat van de woning. Dit is sterk gerelateerd aan het bouwjaar en de reeds uitgevoerde renovaties. De meeste woningen zullen zonder veel aanpassingen geschikt gemaakt kunnen worden voor aansluiting op een MT-net. Voor de aansluiting op een LT-net zullen voor de meeste woningen ingrijpende maatregelen nodig zijn. De kosten van de benodigde woningverbeteringen vallen in deze studie volledig ten laste van de woningeigenaren en zijn daarmee geen onderdeel van de business case.

Een ander belangrijk aandachtspunt bij de keuze voor een MT-net of een LT-net, is tapwaterverwarming. Voor tapwaterverwarming zijn hogere temperaturen benodigd dan met een LT-

net geleverd kunnen worden. Woningen die zijn aangesloten op een LT-net hebben daarom aanvullend een warmtepomp nodig; bij een aansluiting op een MT-net is dit niet nodig;

Ook heeft de keuze voor het temperatuurtraject invloed op de benodigde leidingdiameters. Het temperatuurverschil tussen de aanvoer en de retour bij het LT-systeem (40-25 °C) is gehalveerd ten opzichte van het MT-systeem (70-40 °C). Dit betekent dat, om eenzelfde vermogen aan warmte te transporteren, een twee keer zo groot debiet nodig is. Daar staat tegenover dat voor een groot aantal (oudere) objecten aanzienlijke maatregelen nodig zullen zijn om de objecten geschikt te maken voor LT. Deze maatregelen zorgen voor een sterke vermindering van de warmtevraag. Dit effect is in deze analyse niet meegenomen.

Energetische analyse

Analyse van het huidige energiegebruik levert een totale warmtevraag van alle woningen binnen het plangebied, uitgaande van de huidige situatie, dat gelijk is aan 360 TJ per jaar. Tijdens het transport van de warmte in het leidingnet treden warmteverliezen op. Om 360 TJ aan warmte te leveren is daarom 400 TJ aan warmte benodigd. De warmtevraag fluctueert gedurende het jaar en is het grootst in de winterperiode. Het maximaal benodigd thermisch vermogen, inclusief compensatie van energieverliezen, is gelijk aan 56,6 MW in het geval van een MT-net.

De warmte zal grotendeels worden geleverd door AVR in Duiven. Een ander gedeelte zal worden geleverd door een hulpwarmtecentrale. AVR kan een maximaal vermogen leveren van 20 MW. Uit de analyse blijkt dat dit ongeveer 35% van het maximaal benodigde vermogen is. Hiermee kan AVR 84% van de totale hoeveelheid warmte leveren. De hulpwarmtecentrale levert de rest, namelijk 65% van het maximale vermogen, maar slechts 16% van de totale hoeveelheid warmte. Dat dit zo weinig is, komt omdat er langdurig sprake is van een lage warmtevraag en slechts korte tijd een hoge warmtevraag. Omdat de hulpwarmtecentrale pas wordt ingeschakeld bij hoge vraag, levert deze relatief weinig warmte.

De warmte die van AVR wordt afgenomen wordt direct in de vorm van warmte ingekocht. De warmte die wordt geleverd door de hulpwarmtecentrale wordt in deze studie geacht te worden opgewekt met gas en resulteert daarom in een gasgebruik. Deze warmte kan ook duurzaam worden opgewekt, bijvoorbeeld met bio-olie. Daarnaast is er nog elektriciteit benodigd voor het aandrijven van de pompen.

Financiële aspecten

Voor de financiële analyse is als uitgangspunt gehanteerd dat het warmtenet zal worden gerealiseerd in vier fasen van vier jaar, te starten in 2022. In die tijd wordt het warmtenet steeds verder uitgebreid. Ook het aantal aansluitingen neemt gedurende de tijd geleidelijk toe.

De investeringskosten worden grotendeels gevormd door de kosten van de aanleg van het warmtenet. Daarnaast zijn er kosten in de woning bij het realiseren van een aansluiting. Dit betreft met name de afleversets en, in het geval van een LT-net, de kosten van een warmtepomp voor de bereiding van warm tapwater. Uitgangspunt is dat afleverset en warmtepomp in eigendom zijn van de warmteleverancier. De kosten voor woningverbetering vallen ten laste van de woningeigenaren. De totale investeringskosten zijn geraamd op circa € 72 Miljoen voor een MT-net en circa € 123 Miljoen voor een LT-net.

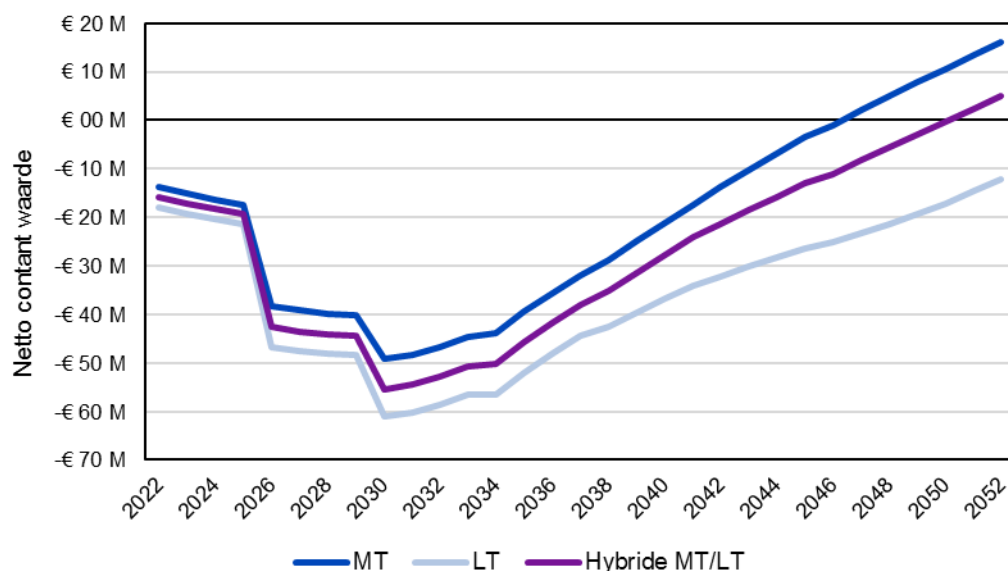
De operationele kosten bestaan uit een aantal posten. De grootste kostenpost is de inkoop van energie. Dit betreft warmte van AVR die moet worden ingekocht, gas ten behoeve van de hulpwarmtecentrale en elektriciteit voor het aandrijven van de transportpompen. AVR heeft een langlopend (tot 2040) contract met NUON waarin is vastgelegd dat AVR alle geproduceerde warmte aan NUON levert. De AVR warmte zal dus via NUON ingekocht moeten worden.

Naast de inkoop van energie zijn er onderhoudskosten en overige operationele kosten. De operationele kosten zijn grotendeels gerelateerd aan de hoeveelheid geleverde energie en nemen

daarom geleidelijk toe naarmate de realisatie van het warmtenet vordert en het aantal aansluitingen toeneemt.

Ook de inkomsten bestaan uit een aantal posten. Met name de inkomsten uit de levering van warmte. Daarnaast zijn de inkomsten uit de aansluitbijdragen, die eenmalig door de gebruikers worden betaald bij het realiseren van de aansluitingen. De operationele kosten zijn grotendeels gerelateerd aan de hoeveelheid geleverde energie en nemen daarom geleidelijk toe naarmate de realisatie van het warmtenet vordert en het aantal aansluitingen toeneemt.

Voor een beoordeling van de business case is het van belang om rekening te houden met het effect van de fasering van de investeringen. Daarom zijn alle toekomstige kosten en inkomsten omgerekend naar netto contante waarden tegen de discontovoet van 7%. In figuur 1 is het verloop van de netto contante waarde gedurende de looptijd van 30 jaar weergegeven, van alle drie de varianten, voor het scenario waarbij in de eindsituatie 90% van de woningen is aangesloten. De bedragen in de figuur zijn cumulatief. In de figuur is te zien dat, voor het MT-net, de investeringen na circa 25 jaar zijn terugverdiend. Bij het LT-net worden de investeringen niet binnen 30 jaar terugverdiend. Het verschil tussen de twee varianten wordt voornamelijk veroorzaakt door het grote verschil in investeringskosten. De operationele kosten en de inkomsten zijn nagenoeg gelijk. De investeringen van het hybride net zijn na circa 29 jaar terugverdiend.

Figuur 1. Verloop van de netto contante waarde gedurende de looptijd van 30 jaar, voor de drie varianten, voor het scenario waarbij in de eindsituatie **90% van de woningen is aangesloten**. Bedragen zijn exclusief BTW.

Op grond van de huidige analyse kan worden gesteld dat, wanneer minimaal 88% van de woningen wordt aangesloten, de aanleg van een MT-net binnen 25 jaar kan worden terugverdiend. Hierbij kan de bijdrage aansluitkosten op het niveau worden gesteld dat ook geldt voor bestaande warmtenetten. Indien de verwachting is dat er minder woningen worden aangesloten, dan zal er een hogere bijdrage aansluitkosten benodigd zijn om dezelfde terugverdientijd te realiseren.

Op dezelfde wijze kan worden gesteld dat de aanleg van een LT-net niet binnen 25 jaar zal worden terugverdiend. Het verschil in financiële haalbaarheid tussen een MT-net en een LT-net wordt in grote mate veroorzaakt door de grote investering in individuele warmtepompen, die in de analyse volledig ten laste komt van de eigenaar/exploitant van het warmtenet. De dimensionering van het warmtenet draagt in mindere mate bij aan de grotere investering. Om de hoge kosten te dekken zou de bijdrage aansluitkosten verhoogd kunnen worden. Het is de vraag wat dit betekent voor het draagvlak en het

aansluitingen. Daar komt bij dat aansluiting op een LT-net voor veel – met name oudere - woningen aanzienlijke investeringen in de verbetering van de thermische kwaliteit vergt.

Een hybride warmtenet, dat gedeeltelijk wordt uitgevoerd als MT-net en gedeeltelijk wordt uitgevoerd als LT-net, kan binnen 25 jaar worden terugverdiend. Daarvoor is het wel nodig dat álle woningen op het warmtenet worden aangesloten. Wanneer dat niet het geval is, zal er een hogere bijdrage aansluitkosten in rekening moeten worden gebracht.

Duurzaamheid

De energieprestatie kan worden beoordeeld met het equivalente opwekkingsrendement (EOR). Uit de berekeningen volgt een EOR van 2,75 voor het MT-net en een EOR van 2,81 voor het LT-net. De energieprestatie van een warmtenet, gevoed door AVR, is daarmee een factor 4 hoger dan een situatie met individuele CV-ketels. De duurzaamheid van het net kan verder worden verhoogd door de hulpwarmtecentrale niet met gas, maar met (bijvoorbeeld) bio-olie te stoken.

De haalbaarheid van het warmtenet

Technisch gezien zijn alle drie de varianten haalbaar. Met een thermisch vermogen van 20 MW kan AVR voldoende warmte leveren om de basiswarmtevraag van de woningen te dekken. De piekwarmtevraag wordt dan geleverd door een hulpwarmtecentrale. De temperaturen die worden geleverd door AVR en de hulpwarmtecentrale zijn voldoende hoog om zowel een middentemperatuurnet (MT-net) als een lagetemperatuurnet (LT-net) te realiseren.

Vanuit energetisch oogpunt is een middentemperatuurnet (MT-net) iets minder gunstig dan een lagetemperatuurnet (LT-net). Vanuit financieel oogpunt is een MT-net juist gunstiger. Een hybride warmtenet zit wat betreft energiegebruik en financiële consequenties ongeveer tussen de andere twee varianten in.

Alles in overweging nemende, kan worden geconcludeerd dat de realisatie van een MT-net het meest haalbaar is. Een hybride MT/LT-net is ook haalbaar, maar heeft vrijwel geen meerwaarde. Wel kan het zinvol zijn om het warmtenet te laten functioneren als MT-net, maar te ontwerpen als LT-net. Dit betreft dan uitsluitend het leidingnet, dat groter wordt gedimensioneerd. Dit extra investering die dit vergt blijkt beperkt te zijn ten opzichte van het totaal. Het voordeel hiervan is dat het flexibiliteit biedt voor de toekomst. Wanneer de thermische kwaliteit van de woningen in de loop der jaren voldoende is verbeterd, kan dan alsnog worden omgeschakeld naar LT. Daarmee ontstaan er meer mogelijkheden voor het aansluiten van alternatieve, duurzamer warmtebronnen.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Een warmtenet is slechts één van de mogelijke oplossingen om aardgasvrij te worden. Welke oplossing het meest gunstig is verschilt per situatie. Geadviseerd worden om tevens een onderzoek te verrichten naar alternatieve oplossingen, in het bijzonder een volledig elektrische energievoorziening.

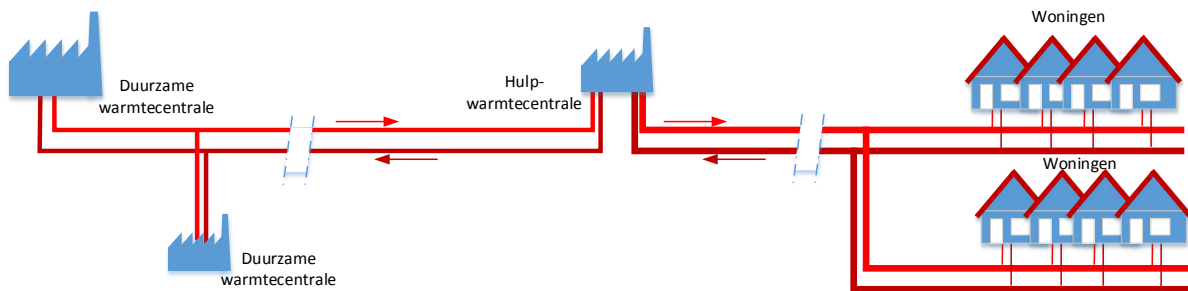
Het huidige haalbaarheidsonderzoek betreft een eerste verkenning, waarin een aantal varianten is onderzocht en enkele scenario's met betrekking tot het percentage woningen dat wordt aangesloten. Aanbevolen wordt om het onderzoek verder uit te breiden met een aantal scenario's en/of een gevoeligheidsanalyse, waarbij rekening wordt gehouden met een veranderende warmtevraag, de mogelijkheid van zakelijke aansluitingen en een veranderend klimaat.

In verband met de afstand tussen AVR en Zevenaar en de daaraan gerelateerde warmteverliezen, de (on)wenselijkheid van de afhankelijkheid van één (commerciële) leverancier en de twijfelachtige toekomst van warmtelevering door afvalverbrandingsinstallaties, wordt aanbevolen te zoeken naar eventuele andere warmtebronnen, die wellicht duurzamer zijn en/of dichterbij gelegen zijn.

Bewoners hebben keuzevrijheid met betrekking tot het al dan niet aansluiten op het warmtenet. Voldoende aansluitingen is echter essentieel om het project rendabel te maken. Draagvlak is dan ook cruciaal. De kosten voor bewoners en de duurzaamheidsaspecten van warmtelevering door AVR zijn daarvoor cruciaal. Aanbevolen wordt het draagvlak te onderzoeken middels een marktonderzoek.

1 Inleiding

Bij een warmtenet, ook wel stadsverwarming genoemd, circuleert warm water tussen een warmtecentrale en gebouwen. Met het water wordt centraal en grootschalig opgewekte warmte via een vertakkend leidingstelsel naar de aangesloten gebouwen getransporteerd. Net zoals in een CV-installatie in een woning warmte wordt getransporteerd van de CV-ketel naar de radiatoren. De toevoerleiding van het warmtenet naar de gebouwen bevat het warme water dat in de warmtecentrale is opgewarmd. De retourleiding bevat het afgekoelde water nadat het zijn warmte aan de gebouwen heeft afgestaan. In Zevenaar zou AVR als warmtecentrale kunnen fungeren of een andere warmtebron die duurzame warmte produceert met een voldoende hoge temperatuur, bijvoorbeeld geothermie. Behalve één of meer duurzame warmtebronnen zal een deel van de warmte ook met een hulpwarmtecentrale worden opgewekt. Dat is nodig omdat het beschikbare warmtevermogen van de duurzame warmtebronnen onvoldoende is om ook in koudere perioden of tijdens onderhoud of storing aan de totale warmtevraag te kunnen voldoen. Figuur 2 geeft een schematische weergave van de opbouw van een warmtenet.

Figuur 2. schematische weergave van een warmtenet

Deze rapportage is het resultaat van een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheid van de aanleg van een warmtenet in Zevenaar. Het onderzoek is uitgevoerd door Deerns, in opdracht van de gemeente Zevenaar.

1.1 Achtergrond

De gemeente Zevenaar heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht om deze ambitie te realiseren. Daaraan gerelateerd wordt een warmtevisie geformuleerd. Eén van de mogelijkheden om aardgasvrij te worden is het gebruik van restwarmte of warmte afkomstig van andere duurzame bronnen en de distributie daarvan middels een warmtenet.

In de regio Arnhem-Nijmegen wordt al langer gewerkt aan de ontwikkeling van een regionaal warmtenet. Het beoogde doel is diverse lokale warmtenetten met elkaar te verbinden en warmte te betrekken van diverse bronnen. In Duiven, Westervoort en delen van Arnhem (ruim 14.000 woningen) bevindt zich al een warmtenet. Dit warmtenet is eigendom van Nuon en levert warmte afkomstig van verschillende bronnen, waaronder AVR in Duiven. In de wijk Groot-Holthuizen (1.300 woningen) bevindt zich een ander (autonoom) warmtenet, dat eigendom is van Ennatuurlijk. Dit warmtenet wordt gevoed met warmte afkomstig van een biomassacentrale.

Om een goede strategie te kunnen bepalen is het essentieel een onderbouwde keuze te kunnen maken over het al dan niet realiseren van een warmtenet. De gemeente Zevenaar wil dan ook graag duidelijkheid over de haalbaarheid van een warmtenet. Het beoogde warmtenet zou een groot gedeelte van Zevenaar, in het vervolg aangeduid met 'Zevenaar-kern', van warmte voorzien. Daarbij wordt momenteel uit gegaan van energielevering door de afvalenergiecentrale AVR in Duiven, met in

de toekomst mogelijkheden voor regionale bronnen voor warmte. De toekomstige mogelijkheden voor energielevering worden op provinciaal niveau onderzocht en omvatten geothermie, warmte uit rioolwater en warmte uit oppervlaktewater. De gemeente Zevenaar streeft naar de realisatie van een open warmtenet, waardoor een multi-source situatie kan ontstaan. Extra voordeel van deze situatie is dat er extra mogelijkheden worden gecreëerd voor redundantie. In het kader van het open warmtenet wordt tevens een verbinding met het warmtenet in Groot-Holthuizen overwogen.

1.2 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de haalbaarheid van een warmtenet in de kern van Zevenaar. Daarbij wordt uitgegaan van warmtelevering door afvalenergiecentrale AVR in Duiven; eventuele andere energiebronnen worden buiten beschouwing gelaten. Het warmtenet zal direct worden aangesloten op de warmtecentrale van AVR in Duiven. Er zijn geen verbindingen met andere warmtenetten voorzien. Wel zal op strategisch/organisatorisch niveau worden bekeken in hoeverre een verbinding met het warmtenet in de wijk Groot-Holthuizen haalbaar is. Verder wordt aangehouden dat alle particuliere gebruikers (woningen) een aansluiting op het warmtenet kunnen krijgen. Zakelijke gebruikers kunnen aangesloten worden wanneer zij zich in een postcodegebied bevinden waar zich tevens particuliere gebruikers bevinden.

In de haalbaarheidsstudie worden de volgende varianten beschouwd:

- 1) een warmtenet gebaseerd op Middentemperatuur (70-40 °C);
- 2) een warmtenet gebaseerd op een Lage temperatuur (40-25 °C);
- 3) een warmtenet waarvan het hoofdnet is gebaseerd op Middentemperatuur (70-40 °C) en de secundaire netten zijn gebaseerd op ofwel Middentemperatuur (70-40 °C), ofwel Lage temperatuur (40-25 °C). Hierop zijn de objecten aangesloten binnen de betreffende wijk die na 1980 zijn gebouwd. Dit betreft totaal 2941 objecten.

De grenswaarde van 1980 van objecten voor variant 3 is gehanteerd omdat woningen die eerder zijn gebouwd, geacht worden niet op een eenvoudige manier geschikt te maken zijn voor LT verwarming.

Ieder van deze varianten wordt onderzocht op technische, functionele en financiële aspecten. Ook wordt het duurzaamheidsaspect beschouwd. Vanzelfsprekend worden in alle gevallen de wettelijke kaders in acht genomen, in het bijzonder de Warmtewet.

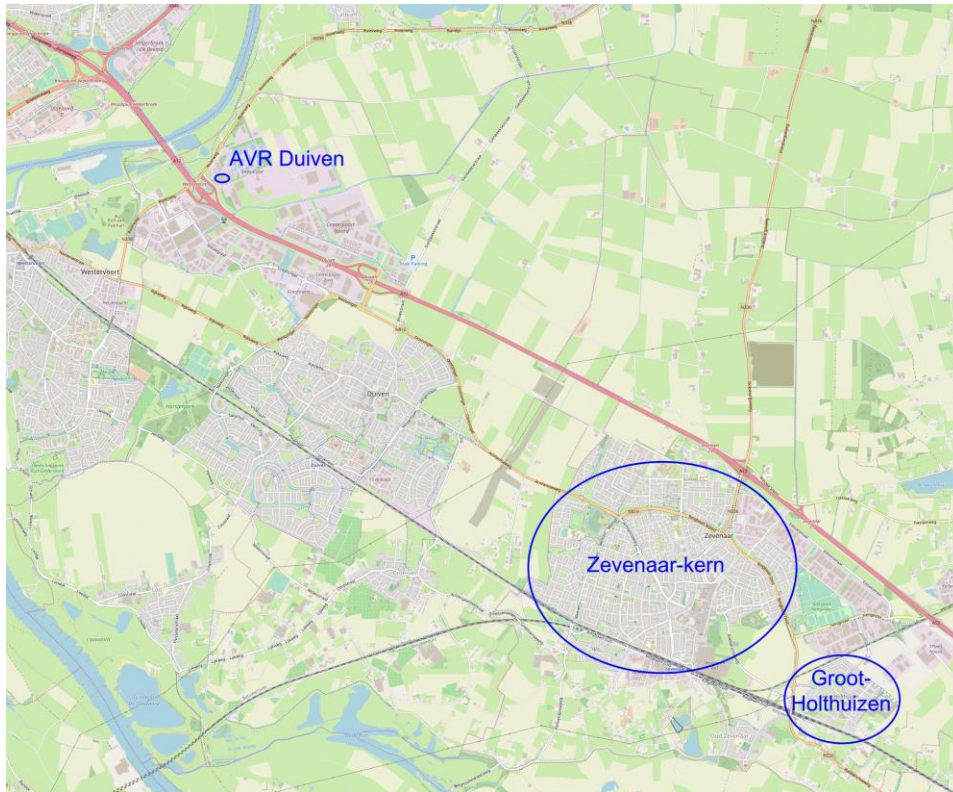
De financiële analyse vormt de basis voor de business case en omvat de volgende onderdelen:

- de investeringskosten, de operationele kosten en de inkomsten;
- kosten voor de gebruikers;
- de NCW (*Netto Contante Waarde*), voor de gevallen waarbij in de eindsituatie 50%, 80%, 90% en 100% van de objecten in het plangebied is aangesloten;
- het aantal aansluitingen waarbij het *break even point* wordt bereikt.

Er worden geen scenario's doorgerekend met betrekking tot externe factoren, zoals onzekerheden met betrekking tot het klimaat. Een gevoeligheidsanalyse valt eveneens buiten de reikwijdte van het onderzoek.

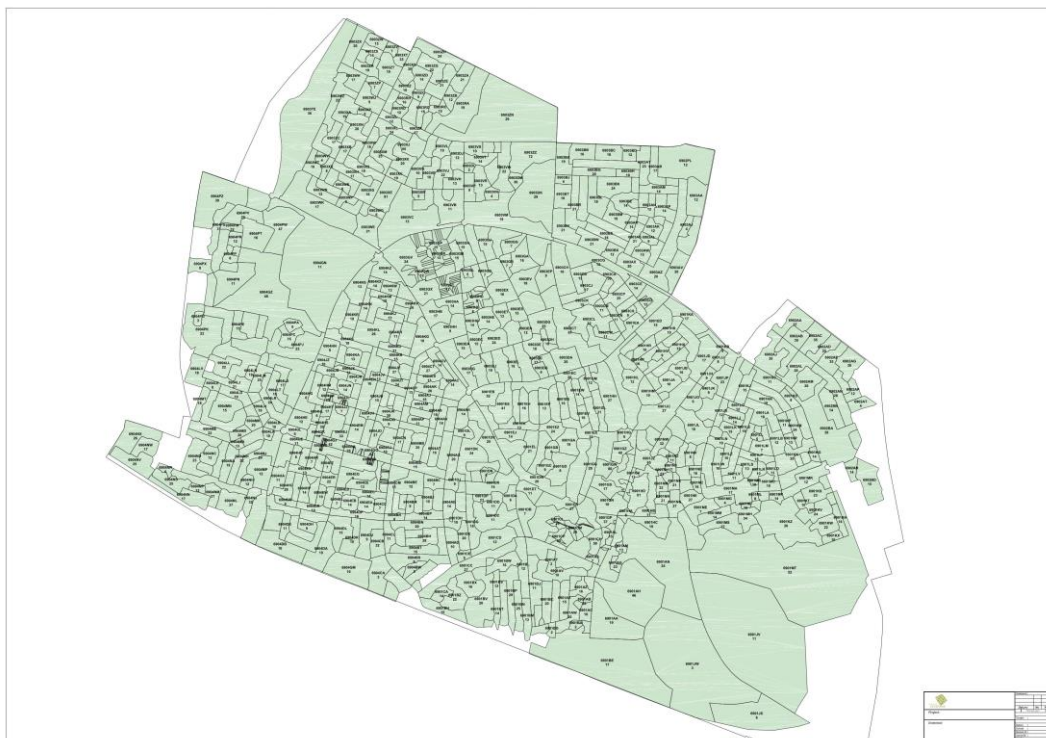
1.3 Locatie plangebied

De locaties van Zevenaar-kern, de wijk Groot-Holthuizen en AVR in Duiven, zijn aangegeven op de kaart in figuur 3.

Figuur 3. Locatie plangebied (© OpenStreetMap contributors).

Zevenaar-kern, het gebied dat wordt aangesloten op het warmtenet, omvat 645 postcodegebieden, met daarin 11.132 vastgoedobjecten, waarvan 9.635 woningen. De locaties van de postcodegebieden zijn weergegeven op de kaart in figuur 4.

Figuur 4. Locatie en omvang van Zevenaar-kern [1].

1.4 Documenten

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de volgende, door de gemeente Zevenaar verstrekte documenten:

- Postcodes haalbaarheidsonderzoek
excel-document met daarin een overzicht van alle postcodes binnen het plangebied en per postcode het aantal vastgoedobjecten.
- Haalbaarheidsonderzoek Warmte –A0_L_PDF
tekening van het plangebied, waarin alle postcodegebieden zijn aangegeven.
- Woningbestand geanonimiseerd
excel-document met een overzicht van alle adressen van de particuliere objecten in het plangebied, inclusief een typering van het soort object en het bouwjaar.
- Postcode 6 energie in beeld
excel-document waarin per postcodegebied het aantal vastgoedobjecten, het gebruik van gas en elektra en de CO₂-uitstoot staat aangegeven over de jaren 2008 tot en met 2017. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen particulier en zakelijk. Een gedeelte van de gegevens is niet beschikbaar of afgeschermd.

1.5 Leeswijzer

De belangrijkste kwalitatieve uitgangspunten voor de haalbaarheidsstudie worden benoemd in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt een beknopte beschrijving gegeven van de methodiek die is gebruikt voor het uitvoeren de berekeningen. De daadwerkelijke resultaten met betrekking tot de business case zijn te vinden in de hoofdstukken 4 tot en met 6. Daarbij gaat het achtereenvolgens om de energetische aspecten, de functionele aspecten en de financiële aspecten. Daarna volgt in hoofdstuk 7 een beschouwing van de duurzaamheid van het systeem. Het rapport eindigt met een conclusie in hoofdstuk 8.

2 Uitgangspunten

2.1 Uitgangspunten met betrekking tot het leveringsgebied

Postcodegebieden

Het leveringsgebied Zevenaar-kern is gedefinieerd aan de hand van een lijst van postcodegebieden en het aantal objecten per postcodegebied, onderverdeeld in particuliere en zakelijke objecten. De informatie is overgenomen uit de door de gemeente Zevenaar verstrekte lijst [2].

Aantal particuliere vastgoedobjecten

Het postcodegebied van het in de studie betrokken gebied heeft in totaal 11.132 objecten en hier is het aantal woningen en zakelijke afnemers mee vastgesteld. Zakelijke objecten doen alleen mee als er in het betreffende postcodegebied ook woningen aanwezig zijn. Bovendien zijn grootzakelijke objecten, zoals ziekenhuis en zwembad, niet meegenomen in de analyse. Er zijn 14 postcodegebieden met alleen zakelijke objecten en die zijn dus uitgesloten. Zodoende wordt het totaal aantal objecten 11.118 objecten. Dit zijn 9.635 woningen en 1.483 zakelijke objecten.

Woningtypering

De particuliere vastgoedobjecten zijn onderverdeeld in een aantal typen. Dit is gedaan aan de hand van de informatie over de woningtypes in het adressenbestand [4]. Ten behoeve van de hanteerbaarheid, is het onderscheid in woningtypen in de berekeningen beperkt tot:

1. Rijwoning
2. Hoekwoning
3. 2-onder-1-kap
4. Flat
5. Vrijstaand
6. Appartement

Alle voorkomende typen woningen worden gekenmerkt als een van de bovenstaande typen. Dit type bepalen voor de warmtevraag en aansluitvermogen en voor de leidingconfiguratie, nodig per aansluiting. Deze vereenvoudiging heeft alleen invloed op de wijze van aansluiting op het warmtenet en meer specifiek op het aantal meters leiding per aansluiting. Er is geen invloed op de warmtevraag en het warmtevermogen.

Zakelijk [#]	Rijwoning [#]	2 onder 1 [#]	Flat [#]	Vrijstaand [#]	Appartement [#]	Totaal particulier [#]	Totaal objecten [#]
1.483	5.237	1.454	1.564	428	952	9.635	11.118

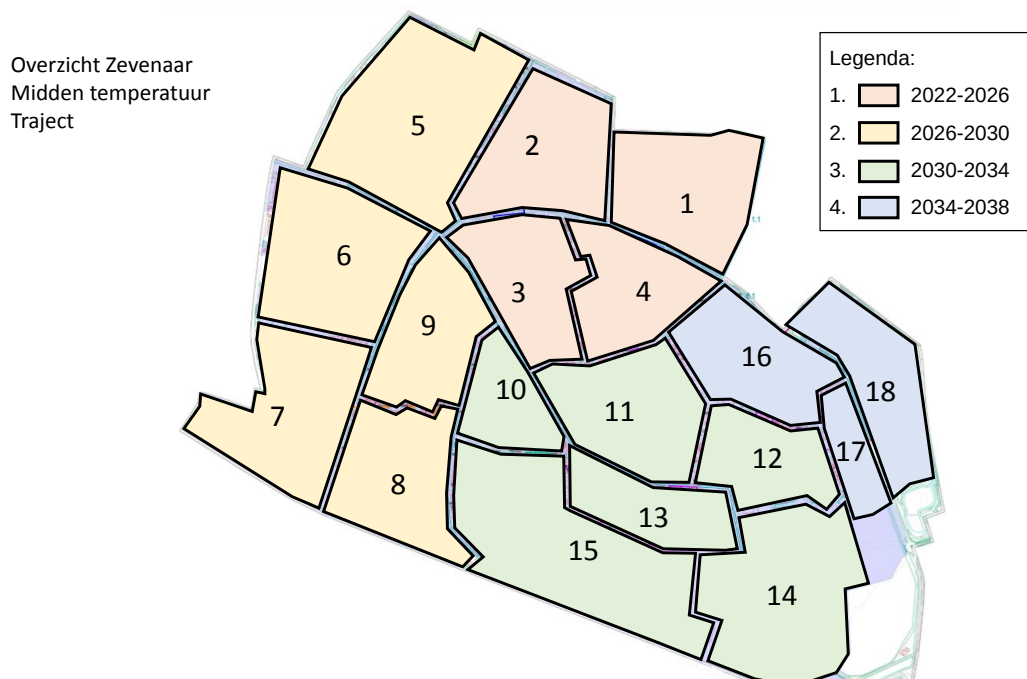
Dekkingsgraad

Er worden verschillende situaties doorgerekend met betrekking tot de dekkingsgraad, oftewel het gedeelte van de objecten dat in de eindsituatie op het warmtenet is aangesloten. Aangenomen wordt dat de aansluitingen in alle gevallen evenredig over het gebied en binnen de postcodegebieden zijn verdeeld. De dekkingsgraad is van invloed op de warmteafname en daarmee de inkomsten uit warmtelevering. Er is geen effect op de capaciteit en de dimensionering van het warmtenet, want dat is gedimensioneerd op een dekkingsgraad van 100% of wel aansluiting van alle 11.118 objecten.

2.2 Fasering

Gefaseerde aanleg van het warmtenet

Uitgangspunt is dat het warmtenet gefaseerd wordt aangelegd. Daarbij worden de verschillende wijken in vier fasen aangesloten, in de volgorde zoals weergegeven in Figuur 5. In totaal neemt de aanleg 16 jaar in beslag, te starten in 2022. De investeringen, kosten en inkomsten worden overeenkomstig deze fasering meegenomen in de berekening. Dit geldt in grote mate voor het leidingwerk. Daarnaast is aangehouden dat de koppeling met de warmtecentrale van AVR in Duiven, inclusief de bijbehorende transportleiding, pas in fase 2 wordt aangelegd. In fase 1 wordt de warmte geleverd door een gasgestookte hulpwarmtecentrale (zie paragraaf 2.4.3). De volgorde in de fasering is arbitrair, hoewel logisch opgezet, en dient om de investering te kunnen faseren.

Figuur 5. Plattegrond van het plangebied, waarin schematisch is weergegeven hoe de aanleg van het warmtenet wordt gefaseerd. Voor variant 3 (LT-hybride) is uitgegaan van een overgang van MT naar LT 16 jaar na de realisatie van de betreffende wijk. De conversie betreft dan een deel van de postcodegebieden in zo'n wijk.

2.3 Uitgangspunten met betrekking tot de energetische analyse

Overzicht gasverbruik per postcodegebied

Het gasverbruik van de betrokken postcodegebied was in 2017 17,3 miljoen m³. Dit is als representatief vertrekpunt gehanteerd voor het bepalen van de toekomstige energievraag. Het gasgebruik is toegekend aan drie functies, namelijk ruimteverwarming, warm tapwater en koken op gas, volgens onderstaande verdeling [7]:

Ruimteverwarming:	76%
Warm tapwater:	19%
Koken op gas:	5%

Uitgangspunt is dat het beoogde warmtenet energie zal leveren ten behoeve van ruimteverwarming en warmtapwaterbereiding; voor koken zal worden overgeschakeld op elektriciteit.

De warmtevraag is bepaald door het gasgebruik in 2017 voor die post (76%) op basis van de bijbehorende graaddagen in 2017 (referentie weerstation Deelen [5]) te corrigeren naar het standaardklimaatjaar van NEN5060-A2 [6]. De gecorrigeerde gebruiken zijn de basis van de uitgevoerde warmtevraag en – vermogensberekeningen.

Het onderzoek is gericht op aansluiting woningen en kleinzakelijke aansluitingen op het warmtenet. De gegevens daarover zijn gebaseerd op de door de gemeente Zevenaar verstrekte documentatie [3], waarin per postcodegebied het particulier en zakelijk gasverbruik zijn gegeven. Voor een aantal postcodegebieden zijn de gegevens niet beschikbaar of in verband met de privacy van gebruikers afgeschermd. Voor de objecten waarvan geen informatie beschikbaar is, is aangenomen dat het gemiddelde gasverbruik gelijk is aan het gemiddelde gasverbruik van alle particuliere objecten binnen het gehele leveringsgebied, waarvan wél gegevens beschikbaar zijn.

Dit gasgebruik werd toegekend aan de postcodegebieden waarin het object wordt geacht zich te bevinden.

Maximale vermogensvraag per woning

Uitgangspunt is dat het maximale vermogen per woning, het zogenaamde aansluitvermogen, gelijk is aan 15 kW. Deze waarde is bepaald door een inschatting te maken voor de maximale vermogensvraag ten behoeve van ruimteverwarming, afhankelijk van het bouwjaar, en de maximale vermogensvraag ten behoeve van tapwaterverwarming, zoals te zien in onderstaande tabel. De hoogste van deze waarden bepaalt het aansluitvermogen. Het vermogen van 15 kW ten behoeve van tapwater is gebaseerd op een maximale warmtapwatervraag van 7,5 liter per minuut, waarbij het water wordt verwarmd van 12 °C tot 40 °C.

Tabel 1. Typische verwarmingsvermogens voor bestaande woningen

Verwarmingsfunctie	Bouwjaar woning	Specifiek vermogen	Maximaal vermogen
Ruimteverwarming	2000	60 W/m ²	8 kW
Ruimteverwarming	1980	80 W/m ²	10 kW
Ruimteverwarming	1970	90 W/m ²	12 kW
Ruimteverwarming	1960	100 W/m ²	13 kW
Tapwaterverwarming	-	-	15 kW

Warmtelevering

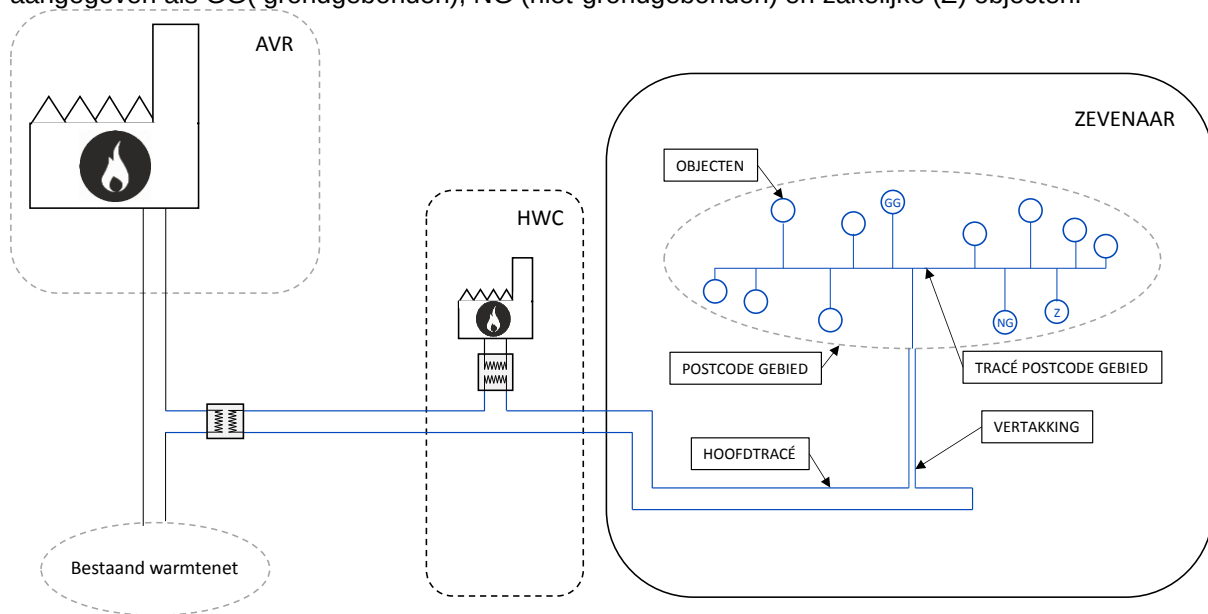
Het aandeel van duurzame warmtelevering wordt enerzijds bepaald door de mogelijkheden van AVR Duiven en anderzijds door wat economisch gunstig is. Met een beperkt duurzaam vermogen kan reeds een groot aandeel van de warmte duurzaam worden geleverd. In de haalbaarheidsstudie zijn we uitgegaan van het beschikbare thermisch vermogen van AVR van 20 MW. Dit is ongeveer 35% van het totale benodigde warmtevermogen van 57 MW (Zie paragraaf 4.2). Volgens tabel 4 van NEN 7125 is met een vermogensaandeel van 35% AVR, 88% van de warmte-energie duurzaam opgewekt. In hoofdstuk 0 wordt hier nader op ingegaan.

Voor de dekking van de piekvraag (de vermogensvraag boven 20 MW), wordt een hulpwarmtecentrale ingezet. Uitgangspunt is dat de hulpwarmtecentrale gasgestookt is. Dit is (momenteel) de economisch meest gunstige keuze. Natuurlijk kan hier ook gekozen worden voor een duurzamer alternatief, bijvoorbeeld een op bio-olie gestookte HWC of een biomassacentrale. Dit heeft gevolgen voor de business case, maar valt buiten het bestek van dit onderzoek.

2.4 Uitgangspunten voor de ruimtelijk-functionele analyse

Opbouw warmtenet en terminologie

De opbouw van het warmtenet en de gebruikte terminologie is weergegeven in Figuur 6. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een aantal typen gebouwen (zie paragraaf 2.1), in Figuur 6 kortweg aangegeven als GG(grondgebonden), NG (niet-grondgebonden) en zakelijke (Z) objecten.

Figuur 6. Schematische weergave van de opbouw van het warmtenet en de gebruikte terminologie.

Het warmtenet is opgebouwd uit een aantal delen:

1. Uitkoppeling AVR
2. Transportnet
3. Hulpwarmtecentrale
4. primair net
5. Secundaire netten
6. Verdeling en aansluiting

2.4.1 Uitkoppeling AVR.

De AVR maakt stoom door verbranding van afval en de stoom drijft een stoomturbine aan die elektriciteit opwekt. Overtollige stoom of gebruikte stoom wordt omgezet in warmte. De warmte wordt via een arrangement van warmtewisselaars, kleppen en bemetering overgedragen aan het warmtenet. In dit geval het warmtenet van NUON. Het warmtenet voor Zevenaar kan ofwel hier via een aftakking op aangesloten worden, hetzij via een nieuw te realiseren uitkoppeling direct aan de AVR centrale.

AVR heeft een langlopend contract met NUON waarin is vastgelegd dat alle warmte van AVR aan NUON geleverd wordt. Dat betekent dat warmte uit de AVR via NUON ingekocht zal moeten worden.

2.4.2 Transportleiding

Na de uitkoppeling wordt de warmte via een transportnet richting Zevenaar getransporteerd. Het transportnet heeft een hogere temperatuur en een groter temperatuurverschil dan het net in Zevenaar-kern en heeft tegelijk ook een (veel) lager warmtevermogen dan de maximale- of piekwarmtevraag. Een gebruikelijk vermogensaandeel is 25-35%.

Om de warmtetransportcapaciteit te maximaliseren heeft het transportnet een hoge toevoertemperatuur (AVR kan tussen 120 °C en 85 °C leveren) en een zo laag mogelijke retourtemperatuur.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor het tracé:

- a) *langs de Arnhemseweg*. Dit kan via een aftakking op het Duivense warmtenet. De bermstrook van de Arnhemseweg lijkt goede mogelijkheden te bieden voor dit tracé. Er bestaan vergevorderde plannen voor het doortrekken van de A15 tot de A12.
- b) *langs de Noordelijke bermstrook van de A12*. Bij dit tracé wordt hetzij gekoppeld via een aftakking in het Duivense warmtenet, hetzij rechtstreeks uit de AVR vereist een passage van deze nieuwe weg. Het voordeel van een tracé ten Noorden van de A12 is dat interferentie met de ontwikkeling van de aansluiting van de A15 op de A12 wordt vermeden én dat zo'n noordelijk tracé mogelijkheden biedt om de transportleiding door te trekken naar bijvoorbeeld Didam. Dit tracé doorkruist het bedrijventerrein Centerpoort Noord, hetgeen complex (en dus duur) is. In plaats van een passage van de A15 moet nu de A12 worden gekruist. Wel moet afstand worden gehouden van de verbindingswegen van de aansluiting op de A15. De Doesburgerweg lijkt hiervoor een geschikte locatie.
- c) *Noordelijk lang Centerpoort*. Er is ook een tracé denkbaar door het landbouwgebied en/of de landwegen ten noorden langs het Centerpoort Noord, richting Doesburgerweg, zodat dit gebied én de aansluiting op de A15, wordt gemedan.

Bij optie a zal de temperatuur van het warmtenet noodzakelijkerwijs gelijk zijn aan dat van het Duivense net (90 °C). Bij optie b is de temperatuur 120 °C en bij optie c is er een keuze tussen die twee. Vanwege de mogelijkheid om ook Didam aan te sluiten gaat de voorkeur vooralsnog uit naar optie b of c. Van die twee lijkt c het minst complex, reden waarom voor die optie is gekozen. De route van tracé c is indicatief want vooral bedoeld om in verband met de kosten, de lengte ervan te kunnen bepalen.

Figuur 7 geeft een indicatief beeld van een tracé. De totale lengte van het transportnet is 7,5 km.

Figuur 7. Indicatief tracé van het transportnet. Het transportnet is in rood en de verbinding met het primaire net in lichtblauw weergegeven

2.4.3 Hulpwarmtecentrale

De hulpwarmtecentrale (HWC) levert het warmtevermogen dat niet door het transportnet wordt geleverd en zorgt tevens voor redundantie in het beschikbare warmtevermogen.

In de HWC wordt de temperatuur van het net teruggebracht van Hoge temperatuur (HT: 120 °C c.q. 85 °C) naar Middentemperatuur (MT: 70 °C). Reden hiervoor is de eventueel latere beschikbaarheid van duurzame warmtebronnen die warmte met een lagere temperatuur leveren zoals bijvoorbeeld

geothermie. Om die te zijner tijd in te kunnen zetten, moet daarmee bij het dimensioneren van het warmtenet nu al rekening worden gehouden.

HWC's zijn nu nog vaak gasgestookt, maar kunnen ook gasloos en duurzaam worden gemaakt door hem bijvoorbeeld geschikt te maken voor zowel gas als bio-olie. Dit laatste is niet in de business case meegenomen.

Figuur 8. geeft een idee van hoe een (gasgestookte) hulpwarmtecentrale er uit kan zien. Voor het ruimtebeslag moet gedacht worden aan een oppervlak van 30x 40m.

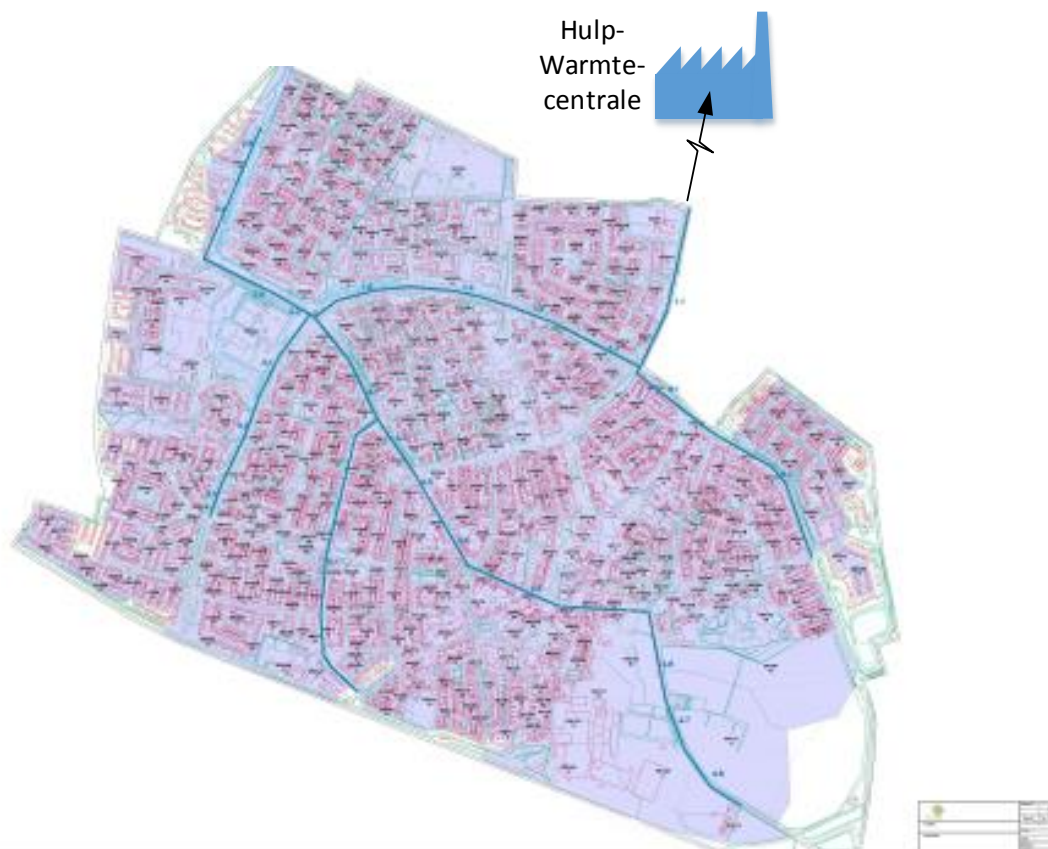

Figuur 8. Voorbeeld van een hulpwarmtecentrale.

2.4.4 Primair net

De hoofddistributie van warmte in Zevenaar gebeurt door een primair net. Dit is een MT net (70-40 °C)

Het primaire net loopt vanaf de Hulpwarmtecentrale richting Ringbaan Noord en vertakt daar in een Westelijke en een Oostelijke tak. De Westelijke tak volgt de Ringbaan Noord en de Oostelijke tak de N336 tot aan de rotonde met de Vondellaan. De lengte van het primaire net is 8 km. De loop van het net is weergegeven in Figuur 9.

Figuur 9. Overzicht primair net binnen Zevenaar kern. Het primaire net wordt aangegeven met een lichtblauwe lijn. De positie van de Hulpwarmtecentrale (HWC) is schematisch aangegeven.

2.4.5 Secundair net

Vanaf het primaire net is per wijk een secundair net opgezet. Totaal zijn er 18 secundaire netten geconfigureerd. De secundaire netten vertakken vanaf de aansluiting op het primaire net zodanig dat ieder postcodegebied bereikt wordt.

De totale lengte aan leidingen in secundaire netten is 50 km.

2.4.6 Verdeling en aansluiting

Vanaf het uiteinde van de vertakking naar het postcodegebied vindt een verdeling plaats naar de aansluitingen in dat postcodegebied. Hiertoe is per type aansluiting (zie paragraaf 2.1) een representatieve leidingconfiguratie opgezet voor de aansluiting van ieder van een groep van 20 aansluitingen van hetzelfde type. Hiermee zijn de kosten voor het betreffende grond- en leidingwerk per aansluiting bepaald. Daarbij is gerekend met een afleverset per aansluiting.

2.5 Dimensioneringsmethodiek van het warmtenet.

Het aansluitvermogen is gebruikt voor het bepalen van de leidingdiameters van de verdeling van een hoofdleiding naar een groep objecten van het zelfde type. De overige leidingen van de secundaire netten en de primaire netten tot aan de HWC zijn gedimensioneerd met een gelijktijdigheidsfactor. Deze factor volgt uit de vorm van de belastingduurkromme en het feit dat de inhoud ervan gelijk is aan de totale jaarlijkse warmtevraag voor verwarming en warm tapwater. Het gelijktijdige piekvermogen ontstaat door de belastingduurkromme zo te verscalen dat de inhoud gelijk wordt aan de jaarvraag.

Het transportnet is gedimensioneerd op het maximaal door AVR leverbare vermogen. Dit vermogen komt overeen met het uit economisch oogpunt gewenste duurzame basisvermogen.

Temperatuurtraject in relatie tot het tracé

De uitkoppeling bij AVR levert warmte met een temperatuurregime van 120-85 °C /55 °C.
Aansluiting op het Duivense warmtenet van NUON, levert een temperatuurregime van 90-70 °C

Uitgangspunt is dat het tracé van AVR tot de hulpwarmtecentrale uitgevoerd wordt als Hogetemperatuurnet (HT-net). Ter plaatse van de hulpwarmtecentrale wordt de temperatuur verlaagd tot MT dan wel LT.

In variant 1 (de MT variant) en 2 (de LT variant) is het net vanaf de hulpwarmtecentrale tot aan de objecten op een gelijk temperatuurniveau: 70 °C voor MT dan wel 40 °C voor LT). In variant 3 is dit in de eindsituatie ook het geval. Tijdens de gefaseerde omschakeling van MT naar LT is het hoofdnet op MT-niveau, terwijl de secundaire netten (op wijkniveau) één voor één worden omgeschakeld van MT-naar LT-niveau.

Koppelingen tussen het hoofdtracé en de wijk

Tussen het primaire net en de secundaire netten zijn onder- of warmteoverdrachtstations opgenomen. Die maken het mogelijk om de betreffende wijk van het hoofdnet af te schakelen, de overgedragen warmte te bepalen en het net apart te beheren. De uitvoering van deze koppeling is afhankelijk van het uitgangspunt met betrekking tot het temperatuurniveau, als volgt:

- Variant 1: géén hydraulische scheiding; koppeling middels een afsluiter
- Variant 2: géén hydraulische scheiding; koppeling middels een afsluiter
- Variant 3: hydraulische scheiding; koppeling middels een warmtewisselaar

Dimensionering van de leidingen

Varianten 1 (MT) en 2 (LT) een gelijke en vaste temperatuur over het primaire net en alle secundaire netten. In variant 3 wordt gefaseerd overgeschakeld van een Middeltemperatuur (MT) warmtenet naar lage temperatuur (LT) warmtenet. Het uitgangspunt voor variant 3 is dat de leidingen bij aanvang al worden gedimensioneerd op basis van een LT-systeem. De reden hiervoor is dat het temperatuurverschil tussen de aanvoer en de retour bij een LT-systeem gehalveerd is ten opzichte van het MT-systeem. Dit betekent dat, bij een gelijkblijvend debiet, het vermogen ook is gehalveerd. Om een gelijk vermogen te kunnen leveren, moet het debiet dus worden vergroot en daarvoor zijn grotere leidingdiameters. Daar staat overigens tegenover dat de warmtevraag bij de omschakeling naar LT ook zal afnemen, ten gevolge van objectverbeteringen. Om na omschakeling naar LT nog steeds voldoende vermogen te kunnen leveren moet hiermee bij aanvang al rekening worden gehouden.

Eigendom gebouwinstallaties

Aansluiting op het warmtenet vereist ook voorzieningen in het gebouw. In Figuur 10 geeft een overzicht van de toerekening van de kosten die in de woning gemaakt moeten worden voor een aansluiting op het warmtenet.

	Rijwoning	Hoekwoning	2 onder 1 kap	vrijstaand	Flat	Appartement
afleverset						
externe leiding						
in pandige aansluiting op verwarmingsinstallatie						
warmtepomp tbv warm tapwaterbereiding (alleen voor LT)						
eigenaar						
exploitant warmtenet						

Figuur 10. Overzicht van de gehanteerde toerekening van woningvoorzieningen t.b.v. aansluiting op het warmtenet

Uitgangspunt is dat de warmtepompen en afleversets eigendom zijn van de warmteleverancier. Ook de investeringskosten hiervan vallen dus ten laste van de warmteleverancier.

2.6 Uitgangspunten NCW-berekening

De uitkomsten van de financiële berekeningen worden beïnvloed door een aantal parameters. Hieronder worden de belangrijkste kort toegelicht.

Looptijd

Warmtenetten hebben een lange levensduur: de leidingen hebben, mits goed onderhouden, een levensduur van vele decennia. Andere componenten zoals pompen, kleppen en dergelijke moeten periodiek (eens per 15 jaar) worden vervangen. Naast een algemene post onderhoud is hiervoor in de financiële berekening een aparte post opgenomen. De financiële berekeningen zijn uitgevoerd voor een periode van 30 jaar.

Discontovoet.

De discontovoet is het percentage waartegen de kasstromen netto contant zijn gemaakt. Hiervoor is 7% gehanteerd. Dit is een waarde die voor commerciële situaties realistisch is.

Inflatie.

Sinds 1-1-2015 is de inflatie 4,07%, ofwel ongeveer 1% per jaar. Op Nationaal en Europees niveau wordt echter gestreefd naar een percentage van 2%. Die waarde is gehanteerd in de berekeningen.

Prijsstijging gas

Onder invloed van de komst van schalieolie en -gas is de gasprijs de laatste 10 jaar gedaald. De gemiddelde prijs over 10 jaar ten opzichte van de prijs van 10 jaar geleden is 98%. Het kabinet heeft aangegeven in verband met de energietransitie de gasprijs te willen verhogen. Voor de berekeningen is een stijging van 4% gehanteerd. Na correctie voor de inflatie resteert dan een effectieve stijging van 2%.

Prijsstijging elektriciteit

Voor de prijs van elektriciteit geldt hetzelfde als voor de gasprijs. De gemiddelde prijs over 10 jaar ten opzichte van de prijs van 10 jaar geleden is 98%. Het kabinet heeft aangegeven in verband met de energietransitie de elektriciteitsprijs te willen verlagen. Voor de berekeningen is echter een stijging van 2% gehanteerd. Na correctie voor de inflatie resteert dan een effectieve stijging van 0%.

Prijsstijging warmte

De prijs van warmte voor consumenten is gekoppeld aan de gasprijs. De gemiddelde prijs over 10 jaar ten opzichte van de prijs van 10 jaar geleden is 98%. Voor de berekeningen is een stijging van 4% gehanteerd. Na correctie voor de inflatie resteert dan een effectieve stijging van 2%.

Jaarlijkse procentuele afname warmtevraag

De verwachting is dat als gevolg van woningverbetering de warmtevraag van bestaande woningen jaarlijks zal afnemen. Voor de berekeningen is voorsnog uitgegaan van een afname van 0% per jaar.

Samengevat zijn de parameters voor de financiële berekeningen:

- Looptijd 30 jaar
- Discontovoet 7 %
- Inflatie 2 %
- Prijsstijging warmte/gas 2 %
- Prijsstijging elektriciteit 0 %
- jaarlijkse procentuele afname warmtevraag 0 %

3 Methodiek

Dit hoofdstuk geeft middels een beknopte beschrijving inzicht in de gevolgde methodiek om tot het eindresultaat te komen. De beschreven stappen zijn uitgevoerd voor alle drie de varianten.

3.1 Methodiek voor de energetische analyse

Stap 1: bepalen van de jaarlijkse warmtevraag per postcodegebied

Voor ieder postcodegebied is het jaarlijkse gasverbruik in 2017 vastgesteld dan wel ingeschat. Vervolgens is dit gasverbruik onderverdeeld in de verbruiken ten behoeve van ruimteverwarming, tapwaterverwarming en koken. De gasverbruiken ten behoeve van ruimteverwarming en tapwater zijn omgerekend tot een warmtevraag, op basis van het aangehouden rendement van de ketel. De warmtevraag ten behoeve van ruimteverwarming is vervolgens gecorrigeerd aan de hand van de buitentemperaturen in het jaar van meting en de verwachte toekomstige buitentemperaturen op basis van klimaatdagen. De som van het warmtevragen ten behoeve van ruimteverwarming en tapwaterbereiding geven de verwachte toekomstige jaarlijkse warmtevraag per postcodegebied. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de jaarlijkse inkomsten (zie paragraaf 3.3).

Stap 2: bepalen van de uurlijkse warmtevraag

In deze stap is de jaarlijkse energievraag omgezet in de uurlijkse energievraag voor het gehele jaar, om daarmee inzicht te krijgen in de maximale vermogensvraag.

De warmtevraag ten behoeve van ruimteverwarming is evenredig met het verschil tussen de (beoogde) binnentemperatuur en de buitentemperatuur. Voor ieder uur in het jaar is de beoogde binnentemperatuur vergeleken met de buitentemperatuur. Aan de hand van het temperatuurverschil is een genormaliseerde uurlijkse warmtevraag bepaald. Het totaal van de warmtevraag per uur moet gelijk zijn aan de eerder berekende jaarlijkse warmtevraag ten behoeve van ruimteverwarming. Met dit gegeven en de genormaliseerde uurlijkse warmtevraag is de absolute uurlijkse warmtevraag ten behoeve van ruimteverwarming bepaald.

Voor de tapwatervraag is gebruik gemaakt van een vraagprofiel gedurende de dag. Dit profiel is allereerst genormaliseerd. Ook hier geldt dat het totaal van de warmtevraag per uur gelijk moet zijn aan de eerder berekende jaarlijkse warmtevraag ten behoeve van warmtapwaterbereiding. Met dit gegeven en de genormaliseerde uurlijkse warmtevraag is de absolute uurlijkse warmtevraag ten behoeve van ruimteverwarming bepaald.

Door de bijdragen van ruimteverwarming en tapwater bij elkaar op te tellen is de totale uurlijkse warmtevraag bepaald.

Stap 3: bepalen van het maximale vermogen per postcodegebied

De uurlijkse warmtevraag is omgerekend tot een uurlijkse vermogensvraag voor het gehele jaar. Vervolgens is vastgesteld wat het maximale vermogen is dat wordt gevraagd. Het vermogen is aan de verschillende postcodegebieden toegekend, evenredig met de jaarlijkse warmtevraag van de betreffende postcodegebieden. Deze gegevens zijn gebruikt voor de dimensionering van de leidingen (zie paragraaf 3.2).

Stap 4: bepalen van de warmteverliezen

De warmteverliezen zijn bepaald nadat het leidingtracé was vastgelegd en de leidingen waren gedimensioneerd (zie paragraaf 3.2). Op basis van de leidinglengtes en de thermische

eigenschappen van de leidingen is per segment het warmteverlies berekend. De som van alle verliezen geven het totale warmteverlies in het warmtenet.

Stap 5: bepalen van de benodigde pompenergie

De totale te verpompen energie, bestaande uit de geleverde energie en de warmteverliezen, is een maat voor de pompenergie en is gebruikt voor het bepalen van de benodigde elektriciteit ten behoeve van het aandrijven van de pompen.

Stap 6: bepalen van de in te kopen energie

Op basis van de totale warmtevraag en de warmteverliezen is de benodigde hoeveelheid warmte bepaald. Vervolgens is bepaald hoeveel warmte wordt ingekocht bij AVR. De rest wordt geleverd met behulp van een hulpcentrale, waarvoor gas moet worden ingekocht. Ten slotte moet er elektriciteit worden ingekocht voor de transportpompen en de elektriciteit die door de hulpwarmtecentrale wordt gebruikt.

3.2 Methodiek voor de ruimtelijk-functionele analyse

Stap 1: intekenen van het leidingtraject

Op basis van de kaart met postcodegebieden is een indicatief ontwerp voor het leidingtracé gemaakt, zodanig dat ieder postcodegebied wordt bereikt. Het tracé binnen de postcodegebieden is niet uitgetekend.

Stap 2: bepalen van de leidinglengtes

Het ingetekende leidingtracé is opgedeeld in segmenten (hoofdleidingen en vertakkingen) en geheel opgemeten. De lengtes van de aansluitleidingen (binnen de postcodegebieden) zijn bepaald op basis van het type object en de aanname voor de leidinglengte per object.

Stap 3: bepalen van de benodigde leidingdiameters

Op basis van de resultaten van de energetisch analyse is voor ieder leidingsegment bepaald welk vermogen maximaal getransporteerd moet kunnen worden. Deze vermogens zijn omgerekend tot debieten. Aan de hand van de maximale snelheid in de leidingen zijn vervolgens de benodigde leidingdiameters bepaald, uitgaande van standaard leidingmaten.

3.3 Methodiek voor de financiële analyse

Stap 1: bepalen van de kosten voor de gebruikers

Er is een overzicht opgesteld van de kosten waar de individuele gebruikers mee te maken krijgen. Vervolgens is een indicatie gegeven voor de hoogte van deze verschillende kostenposten.

Stap 2: bepalen van de investeringskosten

Op basis van de ruimtelijk/functionele opzet van het warmtenet is een raming opgesteld van de benodigde investeringen. De investeringen zijn verdeeld over de tijd, in verband met de gefaseerde aanleg van het warmtenet. Vervolgens zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie.

Stap 3: bepalen van de operationele kosten

De operationele kosten zijn per jaar bepaald op basis van het aantal aansluitingen, de hoeveelheid in te kopen energie, de hoeveelheid geleverde energie. Vervolgens zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie en prijsstijgingen.

Stap 4: bepalen van de inkomsten

De inkomsten zijn per jaar bepaald op basis van het aantal in het betreffende jaar gerealiseerde aansluitingen, het totale aantal aansluitingen en de geleverde warmte. Vervolgens zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie en prijsstijgingen.

Stap 5: bepalen van de Netto Contante Waarde

Om toekomstige uitgaven en inkomsten goed op waarde te kunnen schatten zijn de kasstromen per jaar omgerekend tot netto contante waarden. De netto contante waarde representeert de huidige waarde van toekomstige kosten of inkomsten. De gedachte achter deze methodiek is dat de waarde van geld verandert gedurende de tijd, vanwege het rendement van beleggingen.

Stap 6: bepalen van het effect van het aantal aansluitingen

Hoewel alle objecten de mogelijkheid hebben om op het warmtenet aan te sluiten, staat het iedereen vrij om wel of geen gebruik te maken van deze mogelijkheid. Het aantal aangesloten objecten heeft een effect op de inkomsten. Daarom zijn een aantal situaties met betrekking tot het percentage woningen dat in de eindsituatie op het warmtenet is aangesloten bestudeerd. Voor ieder van deze situaties is de netto contante waarde aan het einde van de looptijd bepaald.

Stap 7: break-evenanalyse

In vervolg op de voorgaande stap is onderzocht welk percentage van de woningen op het warmtenet moet zijn aangesloten, om aan het einde van de looptijd een netto contante waarde van € 0 te realiseren.

4 Energetische analyse

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de energetische analyse gegeven. Het doel van deze analyse is inzicht te krijgen in de omvang en karakteristiek van de energievraag. Dit is relevant voor het bepalen van de te leveren hoeveelheid energie, de dimensionering van de leidingen en het inschatten van de kosten en inkomsten.

4.1 Jaarlijkse energievraag

Geleverde energie

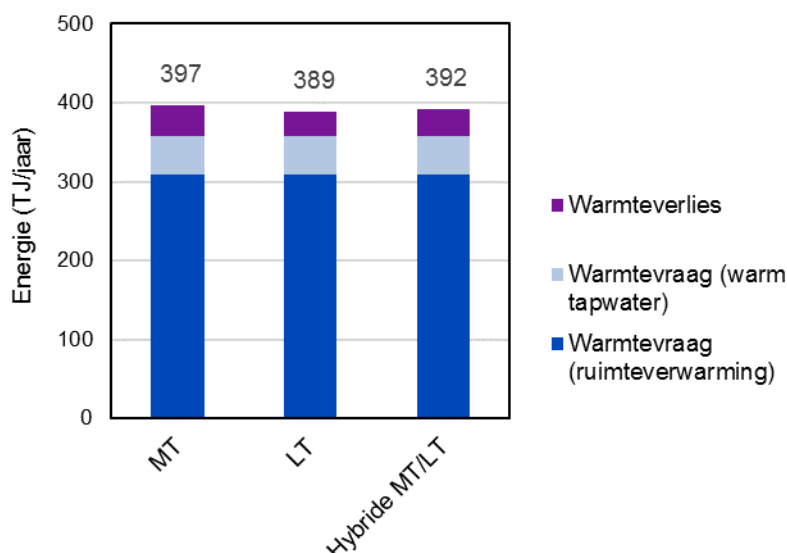
De totale warmtevraag van alle objecten binnen het plangebied, uitgaande van de huidige situatie, is gelijk aan ruim 490 TJ per jaar. De dimensionering van het warmtenet op is gebaseerd op deze warmtevraag. Wat betreft de geleverde energie en de financiële analyse is alleen rekening gehouden met de woningen; de zakelijke objecten zijn daarbij buiten beschouwing gelaten. De totale warmtevraag van de woningen is 360 TJ per jaar.

Verwacht wordt dat de warmtevraag in de toekomst zal afnemen als gevolg van objectverbetering. Dit is een proces dat in principe los staat van de realisatie van het warmtenet. De urgentie van objectverbetering wordt echter wel groter door de aanleg van een warmtenet, omdat de objecten geschikt gemaakt moeten worden voor aansluiting op het warmtenet. Dit geldt voor zowel een MT-net als een LT-net; in het geval van een LT-net zijn de benodigde maatregelen ingrijpender. De reductie in warmtevraag zal in het geval van een LT-net dan ook sneller verlopen. Dit is gunstig met betrekking tot de duurzame ambities van de gemeente, maar ongunstig voor de business case, aangezien de inkomsten daardoor zullen afnemen.

In de huidige analyse is géén rekening gehouden met een afname van de warmtevraag. De warmtevraag is gelijk voor alle varianten.

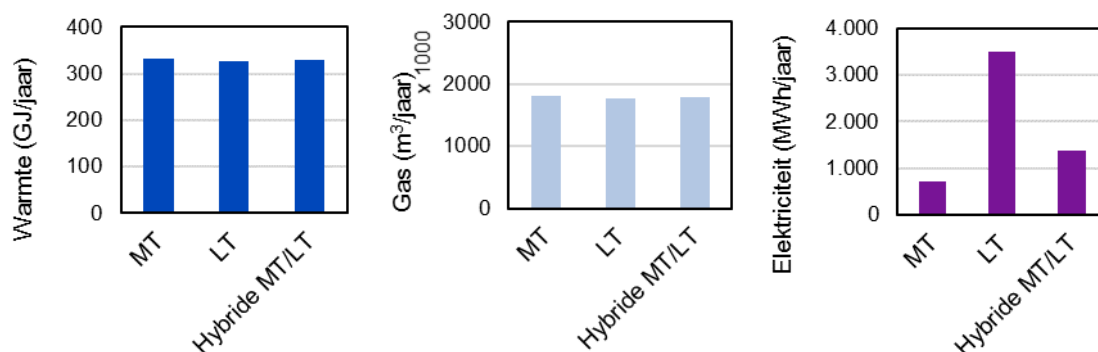
Benodigde energie

De benodigde energie is groter dan de geleverde energie, als gevolg van energieverliezen en pompenergie. Door de hogere temperaturen zijn de energieverliezen in een MT-net groter dan in een LT-net. Uit de berekeningen volgt dat de energieverliezen in het MT-net en het LT-net gelijk zijn aan respectievelijk circa 11% en circa 9%. De in totaal benodigde warmte voor de drie varianten is weergegeven in figuur 11. Hierbij is uitgegaan van de huidige energievraag en de warmteverliezen die bij deze warmtevraag in het warmtenet zouden optreden. Hoewel de energieverliezen in het MT-net groter zijn dan in het LT-net, zijn de verschillen erg klein ten opzichte van de totale hoeveelheid.

Figuur 11. Benodigde warmte voor de drie varianten. In deze figuur is geen rekening gehouden met het tijdsaspect; het betreft de huidige warmtevraag en de warmteverliezen die bij deze warmtevraag in het warmtenet zouden optreden.

Een deel van de warmte kan worden geleverd door AVR in Duiven. Een ander gedeelte zal worden geleverd door de hulpwarmtecentrale. Uitgaande van een gasgestookte hulpcentrale, resulteert dit in een gasgebruik. Verder is er elektriciteit benodigd voor het aandrijven van de pompen. In het geval van een LT-net of een hybride net is er tevens elektriciteit benodigd voor tapwaterverwarming door warmtepompen. Uiteindelijk moet er dus zowel warmte, gas als elektriciteit worden ingekocht. In figuur 12 wordt het gebruik hiervan vergeleken voor de drie varianten. De verschillen in warmte- en gasgebruik zijn relatief klein. Wel zijn er grote verschillen in elektriciteitsgebruik, die het gevolg zijn van de inzet van warmtepompen voor tapwaterverwarming in het geval van een LT-net en, in mindere mate, een hybride net.

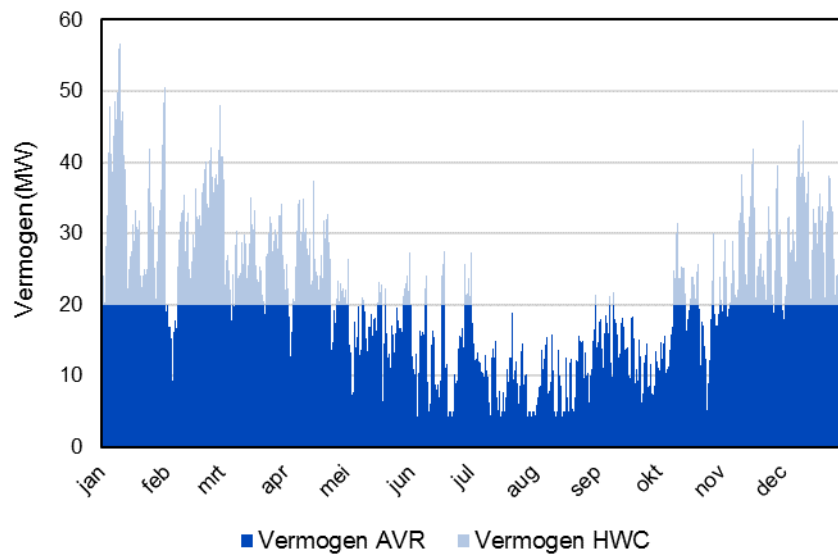

Figuur 12. Benodigde warmte voor de drie varianten. In deze figuur is geen rekening gehouden met het tijdsaspect; het betreft de huidige warmtevraag en de warmteverliezen die bij deze warmtevraag in het warmtenet zouden optreden.

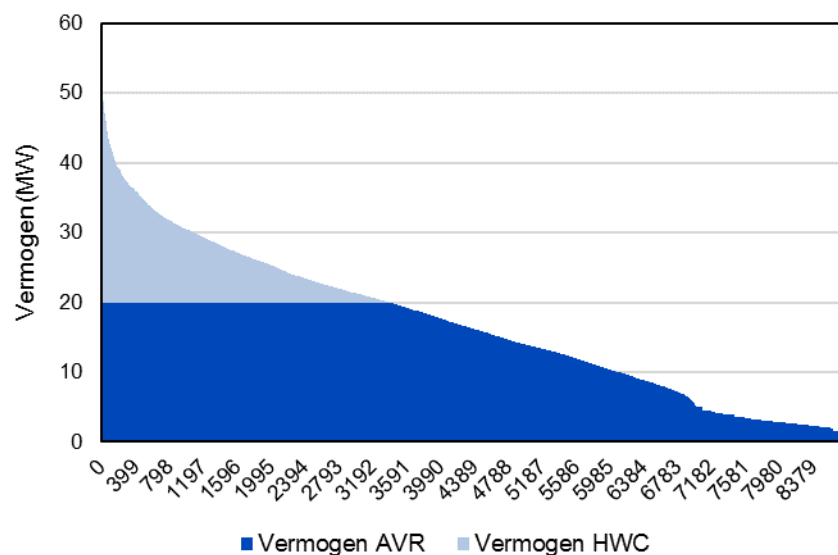
4.2 Vermogen versus energie

Naast de jaarlijkse energievraag is het belangrijk om te weten welke vermogens er worden gevraagd. Dit varieert gedurende het jaar, waarbij de piekvraag optreedt in de winterperiode. In figuur 13 is de vermogensvraag gedurende het jaar weergegeven voor het MT-net. Tevens is aangegeven welk deel van de warmte wordt geleverd door AVR (de zogenaamde basislast) en welk deel wordt geleverd door de hulpwarmtecentrale (de zogenaamde pieklast). Ditzelfde is weergegeven in de belastingduurkromme in figuur 14. Deze figuren illustreren dat AVR met 35% van het maximale

vermogen, 84% van de totale hoeveelheid warmte kan leveren. De hulpwarmtecentrale levert de rest, namelijk 65% van het maximale vermogen, maar slechts 16% van de totale hoeveelheid warmte.

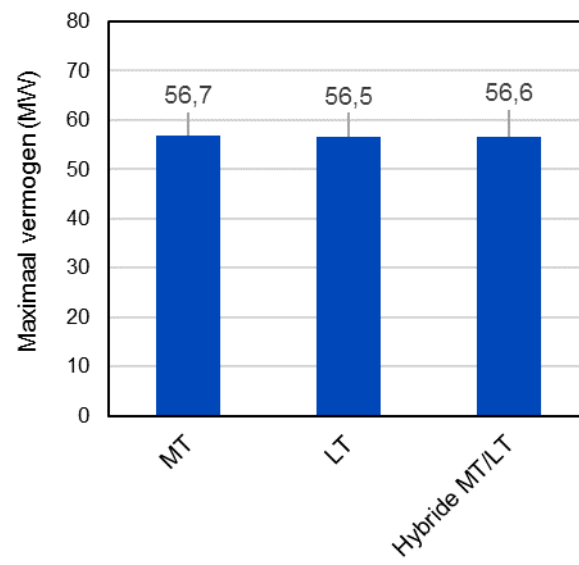

Figuur 13. Fluctuaties in de vermogensvraag gedurende het jaar voor een MT-net.

Figuur 14. Belastingduurkromme voor een MT-net.

Voor de dimensionering van de uitkoppeling bij AVR, de hulpwarmtecentrale en de leidingen is het maximale vermogen van belang. Deze is voor de drie varianten gegeven in figuur 15. Zoals uit deze figuur blijkt zijn de verschillen tussen de drie varianten zeer klein.

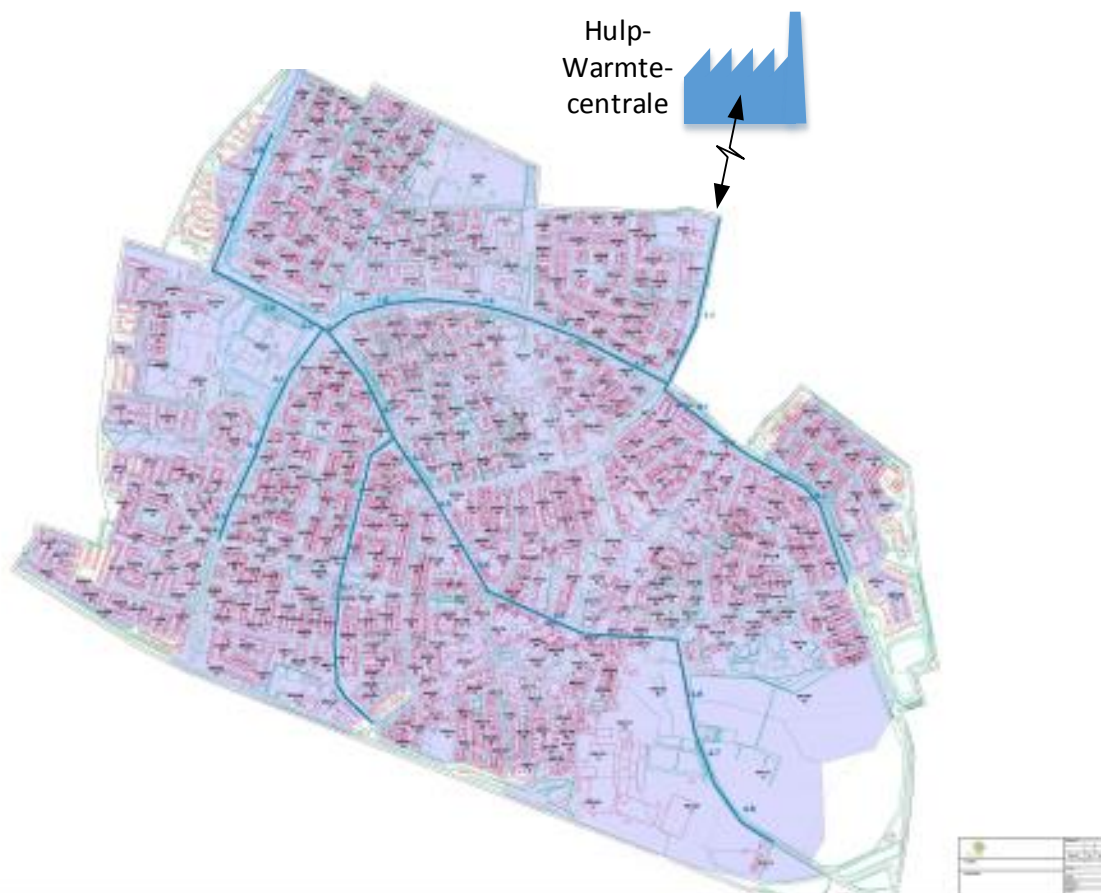
Figuur 15. Benodigd thermisch vermogen voor de drie verschillende varianten.

5 Technisch/functionele analyse

In dit hoofdstuk worden de ruimtelijk/functionele aspecten belicht. Hierbij gaat het om het leidingtracé en de omvang van het benodigde leidingwerk.

5.1 Leidingtracé

Op basis van de plattegrond van het plangebied is een leidingtracé ingetekend, zoals te zien in figuur 16. Het tracé is, hoewel logisch opgezet, arbitrair en heeft slechts tot doel een indicatieve schatting te maken van het benodigde leidingwerk. Binnen het tracé wordt onderscheid gemaakt tussen het primaire leidingwerk, waarmee de verschillende wijken worden gevoed, en het secundaire leidingwerk, dat zorgt voor de verdere distributie binnen de wijk. Daarnaast loopt er een transportleiding vanaf AVR in Duiven naar het plangebied (deze is niet weergegeven in de figuur). Het tracé is zodanig opgezet dat alle postcodegebieden worden bereikt. De aansluitleidingen naar de individuele objecten zijn niet ingetekend; voor de omvang hiervan is een inschatting gemaakt.

Figuur 16. Plattegrond van het plangebied, met daarin een indicatief leidingtracé van het gebied in Zevenaar-kern.

5.2 Omvang van het leidingwerk

Op basis van het tracé zoals weergegeven in figuur 16 is bepaald wat de totale lengte is van de benodigde leidingen. Dit betreft het totaal van aanvoer- en retourleidingen. Het resultaat is als volgt:

Transportleidingen:	15 km.
Primaire leidingen:	16 km.
Secundaire leidingen:	99 km.

Hoewel de benodigde leidinglengtes voor de drie varianten gelijk zijn, zijn er grote verschillen in de leidingdiameters. Dit komt omdat het temperatuurverschil tussen de aanvoer en de retour bij het LT-systeem (40-25 °C) is gehalveerd ten opzichte van het MT-systeem (70-40 °C). Dit betekent dat, om eenzelfde vermogen aan warmte te transporteren, een twee keer zo groot debiet nodig is. Daar staat tegenover dat voor een groot aantal (oudere) objecten aanzienlijke maatregelen nodig zullen zijn om de objecten geschikt te maken voor LT. Deze maatregelen zorgen voor een sterke vermindering van de warmtevraag. Dit effect is in deze analyse niet meegenomen.

Als gevolg van het bovenstaande zullen voor een LT-systeem aanzienlijk grotere leidingen nodig zijn dan voor een MT-systeem. Bij het hybride MT/LT-systeem geldt dit alleen voor het secundaire leidingwerk in de gebieden die worden voorzien van een LT-systeem.

6 Financiële analyse

6.1 Wettelijk kader

In de financiële analyse is rekening gehouden met de Warmtewet. Een onderdeel van de Warmtewet is het 'niet-meer-dan-anders-principe', wat inhoudt dat een gemiddelde gebruiker voor warmte niet meer betaalt dan deze gebruiker betaald zou hebben als hij/zij een gasaansluiting had. Een gevolg van dit principe is dat de warmtepreizen zijn gekoppeld aan de gaspreizen. In verband met de energietransitie is het heel goed mogelijk dat de Warmtewet in de komende jaren zal worden herzien. Daarbij wordt de koppeling met de gaspreizen wellicht losgelaten en worden de warmtepreizen mogelijk op een andere wijze begrenst. Dit kan uiteraard gevolgen hebben voor de business case zoals hieronder geschetst. Dit effect is niet meegenomen in het onderzoek. In paragraaf 2.5 wordt de gehanteerde jaarlijkse warmteprijsstijging besproken.

6.2 Kosten voor de gebruiker

Het vervangen van de verwarmingsketel door een aansluiting op het warmtenet resulteert in een vermindering van de kosten die zijn gerelateerd aan het gasgebruik. Daar staat tegenover dat er kosten worden gemaakt voor het realiseren van de aansluiting en het gebruik van warmte. Hieronder volgt een beschrijving van de diverse kostenposten waarmee een gebruiker te maken krijgt, gevolgd door een indicatie van de hoogte van deze kosten. Voor de levering van warmte gelden maximale tarieven. Deze worden jaarlijks vastgesteld door de Autoriteit Consument en Markt (ACM) op basis van de Warmtewet. In het geval van een LT-net worden de woningen voorzien van een warmtepomp ten behoeve van tapwaterverwarming. Uitgangspunt in de haalbaarheidsstudie is dat zowel de investeringskosten als de kosten van het elektriciteitsgebruik van deze warmtepomp voor rekening van de warmteleverancier vallen. De kosten zijn hieronder dan ook niet meegenomen in de kosten voor de bewoner. De kosten voor de bewoner maken geen deel uit van de business-case.

Kosten woningverbetering

De onderzochte warmtenetvarianten zijn MT en LT met een respectievelijke aanvoertemperatuur van 70 °C en 40 °C. De warmteafgifte installaties in woningen en zeker die van oudere woningen zijn afgestemd op traditionele CV ketels die een hogere temperatuur leveren. Als de radiatoren een lagere temperatuur aangeboden krijgen, zijn de radiatoren te klein en leveren onvoldoende warmte. Daarom zouden ze vervangen moeten worden.

Echter, in de loop van de tijd zijn woningen veelal verbeterd met dubbelglas en vaak ook spouwisolatie. Hierdoor daalt de warmtevraag en kunnen de bestaande radiatoren veelal toe met een toevoertemperatuur van 70 °C. Dat geldt zeker voor nieuwere woningen van na 1980.

Om die reden is als uitgangspunt gehanteerd dat voor aansluiting op een MT-net, in woningen overwegend geen aanvullende maatregelen genomen hoeven te worden en slechts in een klein deel HR++ glas aangebracht zal moeten of een radiator vervangen. Er zijn daarom voor de MT variant geen kosten voor woningverbetering opgenomen anders dan voor inpassing aansluiting van de warmte-aflevering op de verwarmingsinstallatie.

Dit geldt niet voor aansluiting op een LT-warmtenet. Daarvoor zijn verdergaande maatregelen nodig. Dit betreft verbeterde gebouwisolatie, vervanging van radiatoren door lagetemperatuurconvectoren of vloerverwarming en extra leidingwerk binnen de woning. Dit zijn kostbare maatregelen. Daarbij moet opgemerkt worden dat de genoemde maatregelen ook bijdragen aan een vermindering van de energievraag, die tot op zekere hoogte ook zonder warmtenet wenselijk is. Bovendien zullen ook in het geval van alternatieve oplossingen, zoals all-electric verwarmingssystemen, vergelijkbare maatregelen nodig zijn.

Voor de verschillende woningtypes is een inschatting gemaakt voor de kosten per object van in pandige aansluiting op de warmteafleverset en woningverbetering. Het resultaat is te zien in onderstaande tabel.

	MT	LT
Flat	€ 400	€ 10.000
Rijwoning	€ 1.100	€ 20.000
2-onder-1-kap	€ 1.250	€ 23.000
Vrijstaand	€ 1.600	€ 28.000
Appartement	€ 900	€ 13.000

Voor alle woningen tezamen komen de kosten ingeval van een MT-net op circa € 10 miljoen en voor een LT net op € 180 miljoen.

Kosten warmtenetaansluiting en warmtegebruik

Eenmalige kosten:

- bijdrage aansluitkosten: een bijdrage aan de kosten die gemaakt worden om een object op het warmtenet aan te sluiten. Voor aansluitingen op een bestaand warmtenet geldt volgens de Warmtewet een maximaal tarief. Dit tarief geldt niet voor aansluitingen op een nieuw aangelegd warmtenet. In dit onderzoek wordt het bedrag bepaald dat, gegeven een bepaalde dekkingsgraad, nodig is een break-even punt van 25 jaar te realiseren. Dit bedrag wordt vervolgens gesplitst in de bovengenoemde bijdrage aansluitkosten en een aanvullende bijdrage aansluitkosten.

Jaarlijkse vaste kosten:

- vaste kosten van de levering van warmte. Deze zijn onafhankelijk van het warmtegebruik. Het maximale tarief volgt uit de Warmtewet;
- meetkosten: dit betreft de kosten voor het meten van het warmteverbruik. Het maximale tarief volgt uit de Warmtewet. Overigens moet het werkelijk in rekening gebrachte tarief worden gebaseerd op de werkelijke kosten.
- kosten voor het gebruik van een afleverset. Het afleverset vormt de koppeling tussen het warmtenet en de gebouwinstallaties, inclusief een warmtewisselaar ten behoeve van tapwaterverwarming. Uitgangspunt is dat de afleverset eigendom is van de warmteleverancier. Voor de kosten er van is een ervaringsgetal gehanteerd.

Variabele kosten

- kosten van de afgenomen warmte. Het maximale tarief volgt uit de Warmtewet;
- kosten van het toegenomen elektriciteitsgebruik voor koken;

Een overzicht van de kosten is weergegeven in onderstaande tabel. De bedragen zijn inclusief BTW en volgens het prijspeil van 2018.

Enmalige kosten		
	basis aansluitkosten (BasisBAK)	€ 1037,78
	BAK25	Verschilt per scenario en variant
Vaste jaarlijkse kosten:	Vaste kosten meettarief:	€ 25,36
	Kosten gebruik afleverzet:	€ 60,50 per jaar
	Vaste kosten warmtegebruik:	€ 309,52 per jaar
Variabele jaarlijkse kosten	Variable kosten warmtegebruik:	€ 24,05 per GJ
	Toegenomen elektriciteitsgebruik koken:	€ 80 per jaar

6.3 Business Case

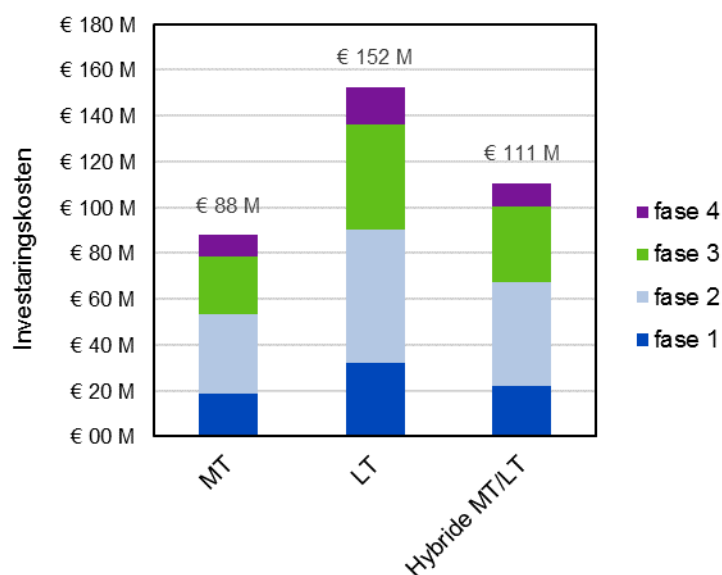
Bij het doorrekenen van de business case wordt rekening gehouden met investeringskosten, operationele kosten en opbrengsten. De kosten van de benodigde objectverbetering vallen buiten de business case en worden in onderstaande analyse dan ook niet meegenomen. De kosten van de afleversets en, in het geval van een LT-net, de warmtepompen, komen volgens de uitgangspunten ten laste van de warmteleverancier en vallen daarom wél binnen de analyse.

De onderstaande analyse is gebaseerd op het volgende:

- tenzij anders aangegeven, is in de eindsituatie 90% van de woningen en géén van de zakelijke objecten op het warmtenet aangesloten. Uitsluitend in de break-even analyse zijn andere percentages gehanteerd;
- tenzij anders is aangegeven, is de bijdrage aansluitkosten gelijk aan de bijdrage aansluitkosten die volgens de Warmtewet geldt voor *bestaande* warmtenetten. Uitsluitend in de break-even analyse is een aanvullende bijdrage aansluitkosten gehanteerd.

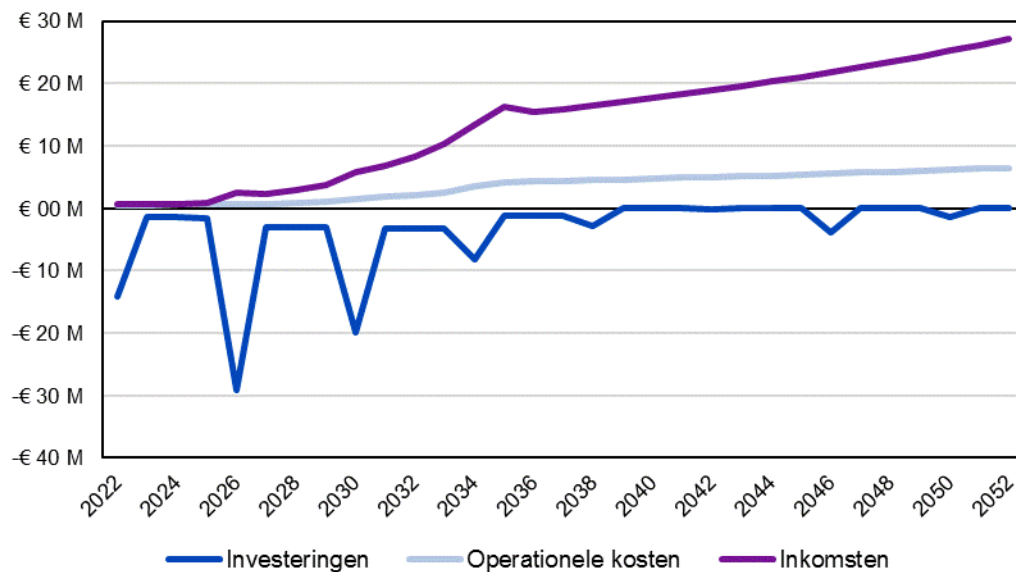
Investeringskosten, operationele kosten en opbrengsten

Het warmtenet wordt gefaseerd gerealiseerd. De investeringen zijn daarmee ook gefaseerd. Dit betreft met name de kosten van het leidingwerk dat wijk voor wijk wordt aangelegd. Een andere belangrijke factor is de aanleg van de transportleiding naar AVR Duiven en de realisatie van de uitkoppeling in de warmtecentrale. Aangezien het warmtenet en daarmee de warmte-afname in fase 1 nog beperkt zal zijn, nemen we aan dat de transportleiding pas in fase 2 wordt aangelegd. De investeringskosten in fase 2 zijn dan ook aanzienlijk hoger dan de kosten in de overige fasen. Een overzicht van de totale investeringskosten voor de drie verschillende varianten is gegeven in figuur 17. Zoals in de figuur is te zien, zijn de investeringskosten van een LT-net aanzienlijk hoger dan de kosten van een MT-net. Dit heeft voornamelijk te maken met de kosten van de warmtepompen, die in het geval van een LT-net in de woningen nodig zijn voor warm tapwaterbereiding. De meerkosten van de grotere leidingdiameters in het geval van een LT-net zijn relatief klein.

Figuur 17. Investeringskosten per fase, voor de drie varianten. Bedragen zijn exclusief BTW en volgens het prijspeil van 2018. Het betreffen geen contante waarden, oftewel: er is geen rekening gehouden met het effect van de fasering waarde van de investeringen.

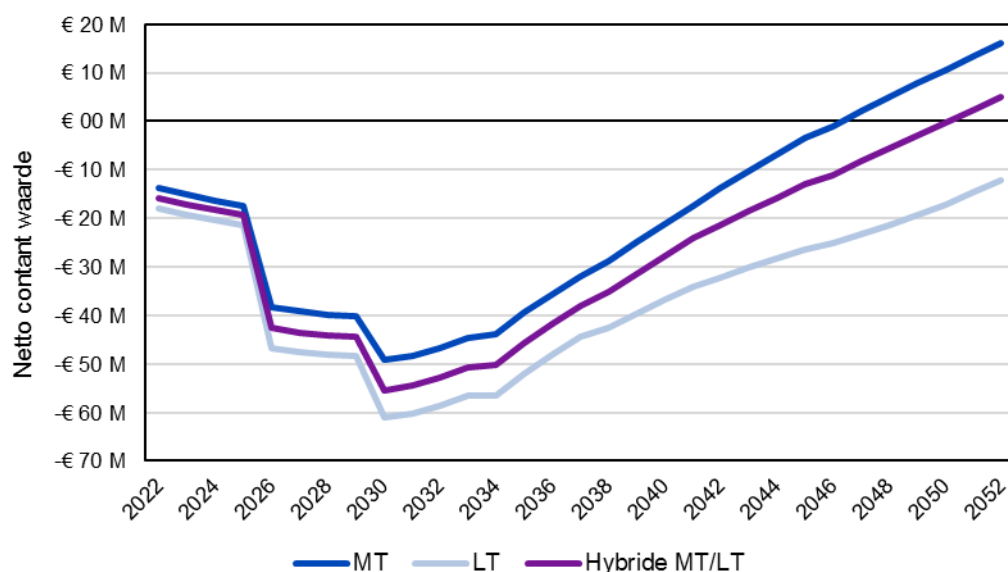
In figuur 18 is het verloop van de investeringen, de operationele kosten en de inkomsten gedurende de looptijd van 30 jaar weergegeven. De weergegeven situatie betreft de variant waarbij wordt uitgegaan van een MT-net, voor het scenario waarbij in de eindsituatie 90% van de woningen is aangesloten. De bedragen zijn gecorrigeerd voor inflatie en prijsstijgingen, (het zijn geen netto contante waarden). In de figuur is te zien dat er gedurende een periode van 16 jaar, tijdens de aanleg van het warmtenet, grote investeringen moeten worden gedaan. Hierbij is bij de start van iedere fase een piek te zien. De operationele kosten zijn aanvankelijk nog laag, maar nemen toe naarmate de realisatie vordert. Tegelijkertijd neemt ook het aantal aansluitingen toe, en daarmee de inkomsten. De lichte daling van de inkomsten in het jaar 2036 is te verklaren doordat er vanaf dat moment geen nieuwe aansluitingen meer worden gerealiseerd, waardoor de inkomsten uit eenmalige aansluitbijdragen vanaf dat moment vervallen.

*Figuur 18. Investeringskosten, operationele kosten en inkomsten gedurende de looptijd van 30 jaar. De weergegeven situatie betreft de variant waarbij wordt uitgegaan van een **MT-net**, voor het scenario waarbij in de eindsituatie **90% van de woningen is aangesloten**. Bedragen zijn exclusief BTW. Het betreffen géén contante waarden; inflatie en prijsstijgingen zijn wél meegenomen.*

Netto contante waarde

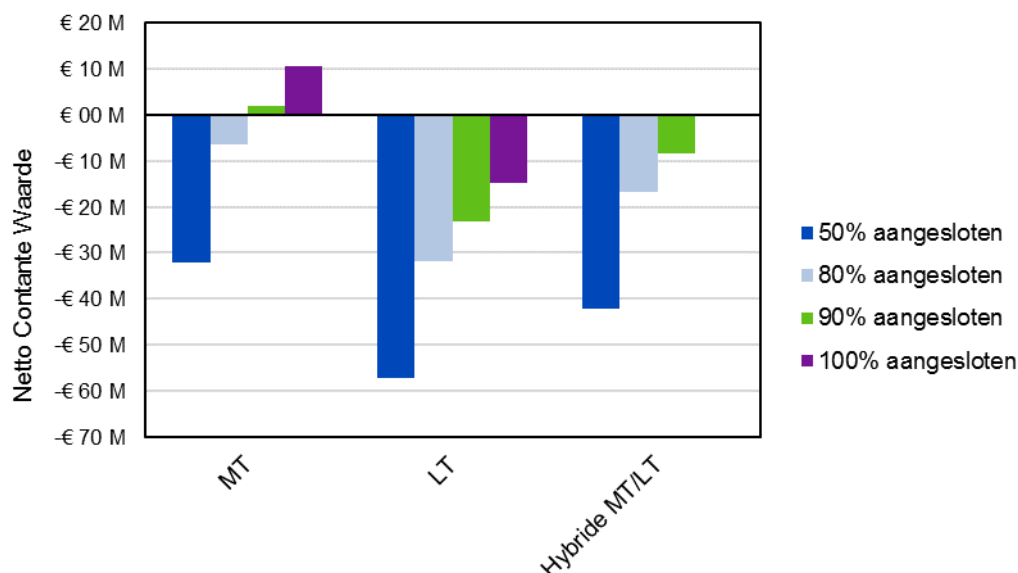
Voor een beoordeling van de business case is het van belang om rekening te houden met het effect van de fasering van de investeringen. Daarom zijn alle toekomstige kosten en inkomsten omgerekend naar netto contante waarden tegen de discontovoet van 7%. In figuur 19 is het verloop van de netto contante waarde gedurende de looptijd van 30 jaar weergegeven, van alle drie de varianten, voor het scenario waarbij in de eindsituatie 90% van de woningen is aangesloten. De bedragen in de figuur zijn cumulatief. In de figuur is te zien dat, voor het MT-net, de investeringen na circa 25 jaar zijn terugverdiend. Bij het LT-net worden de investeringen niet binnen 30 jaar terugverdiend. Het verschil tussen de twee varianten wordt voornamelijk veroorzaakt door het grote verschil in investeringskosten. De operationele kosten en de inkomsten zijn nagenoeg gelijk. De investeringen van het hybride net zijn na circa 29 jaar terugverdiend.

Figuur 19. Verloop van de netto contante waarde gedurende de looptijd van 30 jaar, voor de drie varianten, voor het scenario waarbij in de eindsituatie **90% van de woningen is aangesloten**. Bedragen zijn exclusief BTW.

Break-even op basis van het percentage aangesloten woningen

Aanvullend is onderzocht wat het effect is van het percentage woningen dat in de eindsituatie op het warmtenet is aangesloten op de netto contante waarde. Het resultaat hiervan is te zien in figuur 20. De bedragen in de figuur betreffen de netto contante waarde na 25 jaar, namelijk in 2047 voor de drie varianten. Wanneer slechts 50% of 80% van alle woningen is aangesloten is de NCW voor alle drie de varianten negatief. Wanneer 90% van de woningen is aangesloten, is de NCW positief in het geval van een MT-net. Voor een LT-net is de NCW ook wanneer 100% van de woningen is aangesloten nog steeds negatief.

Figuur 20. Netto contante waarde van de drie varianten **na 25 jaar**, voor verschillende scenario's met betrekking tot het percentage aangesloten woningen en met een basisBAK. Bedragen zijn exclusief BTW. Bij de variant Hybride MT/LT is de netto contante waarde bij 100% aansluitingen ongeveer 0, waardoor de paarse balk daar niet zichtbaar is.

Onderstaande tabel geeft het percentage aangesloten woningen dat benodigd is om na 25 jaar een NCW van € 0 te realiseren (het zogenaamde break-even-punt).

Variant	Percentage aangesloten woningen
MT-net	88%
LT-net	n.v.t.
Hybride MT/LT-net	100%

De tabel laat zien dat alleen een MT net een break-even punt heeft bij minder dan 100% aansluitingen. Voor een LT net ligt dat punt voorbij de 100% en kan dus alleen bereikt worden met een andere kostenopbouw, zoals hogere leveringstarieven. Het break-evenpunt van het hybride net ligt tussen die van de MT variant en de LT variant in en wordt bepaald door de fractie LT aansluitingen.

Break-even op basis van bijdrage aansluitkosten (BAK)

In het voorgaande is uitgegaan van de bijdrage aansluitkosten volgens de Warmtewet zoals deze nu geldt voor bestaande warmtenetten. Voor nieuwe warmtenetten is de bijdrage aansluitkosten niet vastgelegd.

Onderstaande tabel geeft per scenario aan hoe hoog de totale *gemiddelde* bijdrage aansluitkosten (BAK) per object zou moeten zijn om na 25 jaar het break-even punt te bereiken. De bedragen zijn exclusief BTW en volgens het prijspeil van 2018. Een waarde kleiner of gelijk aan nul geeft aan dat een BAK bijdrage in die situatie niet nodig is.

Tabel 2. Vereiste totale BAK exclusief BTW per object en per scenario: het bedrag inclusief de BasisBAK (à € 857,-) dat per object nodig is voor een break-even punt na 25 jaar bij de aangehouden financiële parameters.

	50% van woningen aangesloten (5500 objecten)	80% van woningen aangesloten (8900 objecten)	90% van woningen aangesloten (10.000 objecten)	100% van woningen aangesloten (11118 objecten)
MT-net	€ 10.920	€ 2.140	-	€ 0
LT-net	€ 18.870	€ 7.100	€ 4.930	€ 3.180
Hybride MT/LT-net	€ 14.150	€ 4.160	€ 2.300	€ 820

Voor een individuele aansluiting op het hybride MT/LT wijkt de BAK af van de gemiddelde waarde: voor objecten die op het MT deel aangesloten waren of blijven, geldt de BAK waarde voor een MT-net en voor objecten die op een LT deel aangesloten worden, de BAK waarde voor een LT aansluiting.

De tabel laat zien dat de dekkingsgraad van het warmtenet tenminste ongeveer 80% of hoger zou moeten zijn en dan vooral voor een MT net realistische BAK waarden laat zien. Dat komt vooral doordat voor een LT aansluiting een (individuele) warmtepomp voor warmtapwaterbereiding nodig is.

Bij een hoge BAK waarde moet in het kader van de energietransitie en “gasloos” wel bedacht worden dat het alternatief “all-electric” is, waarvoor ook per object ook substantiële kosten, onder andere voor een warmtepomp, gemaakt zouden moeten worden. Een vergelijking daarmee valt buiten het bestek van dit onderzoek.

7 Duurzaamheid

De duurzaamheid van het warmtenet is van belang in het kader van de duurzame ambities van de gemeente. Ook bij het creëren van voldoende draagvlak onder de bewoners speelt de duurzaamheid van het warmtenet een rol. Daarnaast kan het van belang zijn voor woningbouwcorporaties om een opgelegde energielabelsprong van hun bestaande woningvoorraad te (helpen) realiseren en moet eventuele nieuwbouw voldoen aan de eisen met betrekking tot de energieprestatie conform NEN 7120 of later NTA 8800 en BENG. Aansluiting op een warmtenet dat duurzame warmte levert kan daaraan een significante bijdrage leveren.

De duurzaamheid van het systeem is gedeeltelijk gerelateerd aan het warmtenet zelf en gedeeltelijk aan de warmtebron. Wat betreft het warmtenet zelf gaat het vooral om de warmteverliezen en de benodigde elektrische hulpenergie voor pompen. Het warmteverlies wordt bepaald door de temperatuur en de lengte van het net. De pompenergie is in grote mate afhankelijk van de afstand waarover de warmte moet worden getransporteerd en de dichtheid van het leveringsgebied (het aantal afnemers en hun onderlinge afstand).

Voor het beoordelen van de energieprestatie van maatregelen op gebiedsniveau, zoals een warmtenet, wordt een genormaliseerde methode gebruikt, die is vastgelegd in NEN/NVN 7125. De energieprestatie wordt daarbij uitgedrukt in de zogenaamde equivalent opwekkingsrendement (EOR). In deze methode wordt rekening gehouden met zowel de energieverliezen in het warmtenet zelf als de energie-efficiëntie van de warmteopwekking door AVR, de hulpwarmtecentrale en de elektrische hulpenergie die door het warmtenet wordt gebruikt voor onder andere de transportpompen.

Wat betreft de duurzaamheid van de warmtebron spelen er een aantal aspecten. In het onderzochte systeem voor Zevenaar wordt 86% van de warmte geleverd door AVR (in de eindsituatie, bij een dekkingsgraad van 90%).

AVR verbrandt afval en wekt daarmee elektriciteit op. De resterende warmte zou kunnen worden aangemerkt als restwarmte. Toch is dat niet helemaal waar: doordat warmte uit de centrale afgetapt wordt, neemt het rendement voor elektriciteit opwekking af en moet als gevolg daarvan “elders” of in de centrale zelf extra elektriciteit worden opgewekt. Dit wordt “derving” genoemd. De derving van de AVR centrale volgens de kwaliteitsverklaring van warmtenet Duiven- Westervoort- Arnhem 14,7% Met het primaire energiegebruik dat daarvoor nodig is wordt een “equivalent thermisch opwekkingsrendement” van de centrale bepaald. Volgens NEN 7120 geldt voor een AVI (afvalverbrandingsinstallatie) een primaire energiefactor voor aangeleverde energie van 0,5. De bijstookfactor van AVR wordt daarmee $0,147/0,5 = 0,29$.

De warmte die door AVR wordt geproduceerd is een bijproduct van de afvalverwerking. Dit afval bestaat uit een deel biogene massa en een deel niet –biogeen. De overheid stelt (jaarlijks) het percentage biogeen vast. Momenteel is dit vastgesteld op 50%. Dit deel is als biomassa aan te merken en het verbranden er van heeft volgens de huidige normen (NEN 7120 en NEN 7125) geen primair energiegebruik en CO₂ productie tot gevolg.

Bovenstaande resulteert in een primair energiegebruik van $0,29 * 0,5 = 0,15$ GJ per GJ geleverde warmte door AVR, ofwel een equivalent thermisch opwekkingsrendement van $\eta_{th} = 6,8$.

Toch zijn hier enkele kanttekeningen bij te maken. Bezien vanuit het perspectief van energieproductie vormt het afval de brandstof van de energiecentrale. Dit afval is weliswaar een restproduct, maar toch

is de duurzaamheid ervan twijfelachtig. Daar komt bij dat de verbranding van afval resulteert in schadelijke emissies.

Een ander aspect betreft de vraag wat het betekent wanneer de warmtelevering afhankelijk is van de beschikbaarheid van afval. Door de grootschalige gescheiden inzameling van plastic afval is de hoeveelheid restafval in de afgelopen jaren aanzienlijk verminderd. Bovendien is de calorische waarde, oftewel de energie-inhoud van het restafval, afgenomen. Als gevolg daarvan is er momenteel in Nederland een grote overcapaciteit aan afvalverbrandingsinstallaties (AVI's). De verwachting is, mede in verband met het huidige beleid, waarin steeds meer wordt ingezet op 'circulariteit', dat de hoeveelheid afval in de toekomst nog verder zal afnemen. Om dit te compenseren wordt er steeds meer afval uit het buitenland geïmporteerd, om dit vervolgens in Nederlandse AVI's te verwerken. Afgezien van de wettelijke waardering is het de vraag in hoeverre dit wenselijk is en als duurzaam kan worden beschouwd. Bovendien lijkt afvalverbranding te concurreren met het verminderen, scheiden en hergebruiken van afval.

Naast AVR als warmtebron is er een hulpwarmtecentrale, die een kleiner gedeelte van de warmte levert. Deze is volgens de huidige uitgangspunten gasgestookt. Gas is een fossiele brandstof, waarmee deze installatie niet als duurzaam kan worden aangemerkt en dat heeft een negatief effect op het equivalente opwekkingsrendement van het warmtenet als geheel. De hulpwarmtecentrale zal slechts worden ingezet wanneer AVR onvoldoende vermogen kan leveren. Uit de huidige berekeningen volgt dat de hulpwarmtecentrale circa 16% van de warmte zal leveren. In paragraaf 2.3 is reeds aangegeven dat de HWC ook gasloos en CO₂ neutraal kan worden uitgevoerd. Dan levert de HWC geen negatieve bijdrage aan de duurzaamheid van het warmtenet.

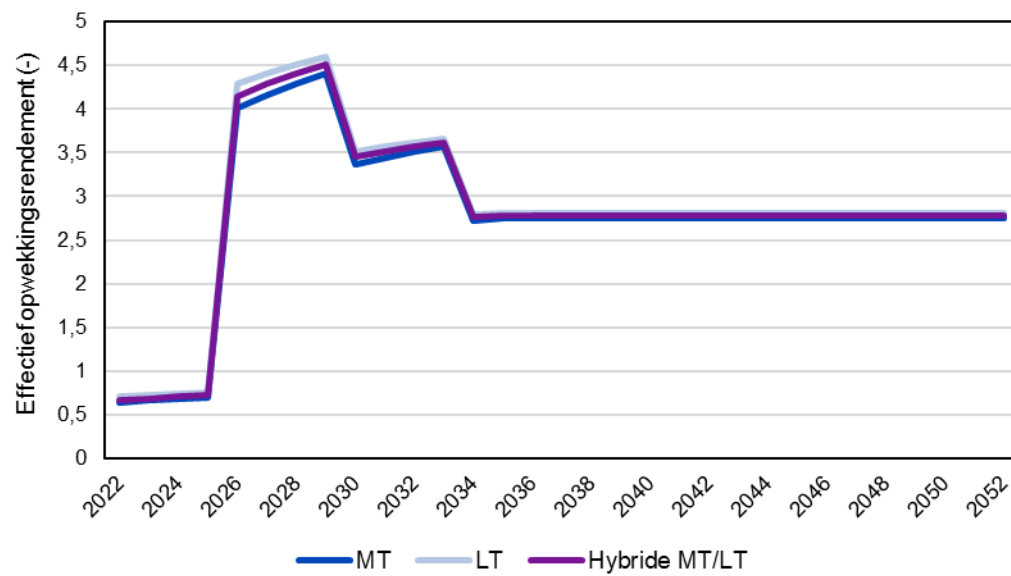
Ook de warmteverliezen beïnvloeden de EOR van het warmtenet. De invloed verloopt in de tijd. Door verdergaande uitbreiding van het net neemt het warmteverlies toe. Uitgedrukt als fractie van de warmtelevering neemt de invloed echter af, vanwege de toename van het aantal aansluitingen.

Als gevolg van een lagere nettemperatuur is het warmteverlies voor variant 2 (MT warmtenet) veel lager als voor variant 1 (MT warmtenet). Het warmteverlies voor variant 2 neemt toe van 3.000 GJ in jaar 1 tot 38.000 GJ in jaar 16. In dezelfde periode neemt de warmtevraag toe van 13.400 GJ tot 322.000 GJ (in het 90% scenario). Hoewel het warmteverlies absoluut gezien dus toeneemt, neemt het relatief gezien af van en wel van 22% in jaar 1 tot 9% in jaar 16. Dit geldt voor variant 2 (LT). Voor variant 1 (MT) treedt in jaar 1 een warmteverlies op van 36% en in jaar 16 is dat 12 %.

De resulterende EOR van het warmtenet in jaar 1 voor variant 1 (MT) en variant 2 (LT) is respectievelijk 0,63 en 0,71. Na aansluiting op de AVR neemt de EOR sterk toe tot respectievelijk 4 en 4,13. In de loop van fase 2 begint de EOR voor beide varianten weer af te nemen als gevolg van een toenemende inzet van de HWC om na voltooiing van het warmtenet (met 90% dekking) te eindigen op een waarde 2,75 voor het MT warmtenet en 2,81 voor het LT warmtenet. Voor variant 3 (hybride LT/MT warmtenet) is een EOR bepaald van 2,79 in de eindsituatie.

Uitgaande van een huidige situatie met 100% gasgestookte objecten, is het jaar opwekkingsrendement van gecombineerde ruimte- en tapwaterverwarming 80%. Met een MT warmtenet is dit rendement en dus ook de duurzaamheid van de opwekking een factor 3,4 hoger.

Het verloop van de primaire energiefactor voor het systeem gedurende de looptijd van 30 jaar is weergegeven in figuur 21. In fase 1 wordt alle warmte geleverd door de hulpwarmtecentrale. De het equivalente opwekkingsrendement is dan laag, maar neemt eerst langzaam en vanaf fase 2 behoorlijk toe. Dit komt doordat de geleverde energie toeneemt, bij slechts een geringe toename van de warmteverliezen en pompenergie. Vanaf fase 2 neemt AVR de warmtelevering grotendeels over van de hulpwarmtecentrale met een sprong in de EOR als gevolg. Daarna blijft de AVR een maximale bijdrage leveren, en wordt naarmate het aantal aansluitingen verder groeit, de HWC weer meer ingezet en daalt het equivalente opwekkingsrendement weer.

Figuur 21. Het equivalente opwekkingsrendement conform NVN/NEN 7125, voor de drie varianten.

8 Conclusies en aanbevelingen

Dit hoofdstuk beschrijft de conclusies met betrekking tot de energetische en financiële analyse en uiteindelijk de haalbaarheid van het warmtenet, in drie varianten. Daarna volgt een aantal aanbevelingen over eventueel vervolgonderzoek.

8.1 Energetische aspecten

Analyse van het huidig energiegebruik levert een totale warmtevraag van alle woningen binnen het plangebied, uitgaande van de huidige situatie, dat gelijk is aan 360 TJ per jaar. Tijdens het transport van de warmte in het leidingnet treden warmteverliezen op. Om 360 TJ aan warmte te leveren is daarom 400 TJ aan warmte benodigd. De warmtevraag fluctueert gedurende het jaar en is het grootst in de winterperiode. Het maximaal benodigd thermisch vermogen, inclusief compensatie van energieverliezen, is gelijk aan 56,6 MW in het geval van een MT-net.

De warmte zal grotendeels worden geleverd door AVR in Duiven. Een ander gedeelte zal worden geleverd door de hulpwarmtecentrale. AVR kan een maximaal vermogen leveren van 20 MW. Uit de analyse blijkt dat dit ongeveer 35% van het maximale vermogen is. Hiermee kan AVR 84% van de totale hoeveelheid warmte leveren. De hulpwarmtecentrale levert de rest, namelijk 65% van het maximale vermogen, maar slechts 16% van de totale hoeveelheid warmte.

De warmte die van AVR wordt afgenomen wordt direct in de vorm van warmte ingekocht. De warmte die wordt geleverd door de hulpwarmtecentrale wordt opgewekt met behulp van gas, en resulteert daarom in een gasgebruik. Daarnaast is er nog elektriciteit benodigd voor het aandrijven van de pompen.

8.2 Functionele aspecten

De keuze voor een MT-net of een LT-net heeft een drietal belangrijke consequenties:

- voor een LT-net moeten de leidingen groter worden uitgevoerd dan voor een MT-net;
- woningen die zijn aangesloten op een LT-net hebben aanvullend een warmtepomp nodig; bij een aansluiting op een MT-net is dit niet nodig;
- voor aansluiting op een LT-net moeten de woningen een hogere thermische kwaliteit hebben dan voor aansluiting op een MT-net. De meeste woningen zullen zonder veel aanpassingen geschikt gemaakt kunnen worden voor aansluiting op een MT-net. Voor de aansluiting op een LT-net zullen voor de meeste woningen ingrijpende maatregelen nodig zijn. De kosten van de benodigde woningverbeteringen vallen in deze studie volledig ten laste van de woningeigenaren en zijn daarmee geen onderdeel van de business case.

8.3 Financiële aspecten

Voor de financiële analyse is als uitgangspunt gehanteerd dat het warmtenet zal worden gerealiseerd in vier fasen van vier jaar, te starten in 2022. In die tijd wordt het warmtenet steeds verder uitgebreid. Ook het aantal aansluitingen neemt gedurende de tijd geleidelijk toe.

De investeringskosten worden grotendeels gevormd door de kosten van de aanleg van het warmtenet. Daarnaast zijn er kosten in de woning bij het realiseren van een aansluiting. Dit betreft met name de afleversets en, in het geval van een LT-net, de kosten van een warmtepomp voor de bereiding van warm tapwater. Uitgangspunt is dat afleverset en warmtepomp in eigendom zijn van de warmteleverancier. De kosten voor woningverbetering vallen ten laste van de woningeigenaren. De totale investeringskosten zijn geraamd op circa € 72 Miljoen voor een MT-net en circa € 123 Miljoen voor een LT-net.

De operationele kosten bestaan uit een aantal posten. De grootste kostenpost is de inkoop van energie. Dit betreft warmte die moet worden ingekocht van AVR, gas ten behoeve van de hulpwarmtecentrale en elektriciteit voor het aandrijven van de transportpompen. Daarnaast zijn er onderhoudskosten en overige operationele kosten. De operationele kosten zijn grotendeels gerelateerd aan de hoeveelheid geleverde energie en nemen daarom geleidelijk toe naarmate de realisatie van het warmtenet vordert en het aantal aansluitingen toeneemt.

Ook de inkomsten bestaan uit een aantal posten. Met name de inkomsten uit de levering van warmte. Daarnaast zijn de inkomsten uit de aansluitbijdragen, die eenmalig door de gebruikers worden betaald bij het realiseren van de aansluitingen. De operationele kosten zijn grotendeels gerelateerd aan de hoeveelheid geleverde energie en nemen daarom geleidelijk toe naarmate de realisatie van het warmtenet vordert en het aantal aansluitingen toeneemt.

Voor een beoordeling van de business case is het van belang om rekening te houden met het effect van de fasering van de investeringen. Daarom zijn alle toekomstige kosten en inkomsten omgerekend naar netto contante waarden tegen de discontovoet van 7%.

Op grond van de huidige analyse kan worden gesteld dat, wanneer minimaal 88% van de woningen wordt aangesloten, de aanleg van een MT-net bij de hiervoor genoemde discontovoet, binnen 25 jaar kan worden terugverdiend. Hierbij kan de bijdrage aansluitkosten op het niveau worden gesteld dat ook geldt voor bestaande warmtenetten. Indien de verwachting is dat er minder woningen worden aangesloten, dan zal er een hogere bijdrage aansluitkosten benodigd zijn om dezelfde terugverdientijd te realiseren.

Op dezelfde wijze kan worden gesteld dat de aanleg van een LT-net niet binnen 25 jaar zal worden terugverdiend. Het verschil in financiële haalbaarheid tussen een MT-net en een LT-net wordt in grote mate veroorzaakt door de grote investering in individuele warmtepompen, die in de analyse volledig ten laste komt van de eigenaar/exploitant van het warmtenet. De dimensionering van het warmtenet draagt in mindere mate bij aan de grotere investering. Om de hoge kosten te dekken zou de bijdrage aansluitkosten verhoogd kunnen worden. Het is de vraag wat dit betekent voor het draagvlak en het aansluitingen. Daar komt bij dat aansluiting op een LT-net voor veel – met name oudere - woningen aanzienlijke investeringen in de verbetering van de thermische kwaliteit vergt.

Een hybride warmtenet, dat gedeeltelijk als MT-net en gedeeltelijk als LT-net wordt uitgevoerd, kan binnen 25 jaar worden terugverdiend. Daarvoor is het wel nodig dat alle woningen op het warmtenet worden aangesloten. Wanneer dat niet het geval is, zal er een hogere bijdrage aansluitkosten in rekening moeten worden gebracht.

Met een “BasisBAK” laat een LT-net voor Zevenaar-kern geen realistische terugverdientijd zien. Voor een MT-net ligt dit anders, hoewel de dekkingsgraad (het % aansluitingen) dan hoog is. De BAK is een parameter die beleidsmatig bepaald zou kunnen worden en die, gegeven de realisatiekosten en (overige) inkomsten, de bepalende factor voor de terugverdientijd en dus de haalbaarheid. Het geven van een richtlijn voor een acceptabel BAK bedrag vast buiten het bestek van deze studie.

8.4 Duurzaamheid

De energieprestatie kan worden beoordeeld met het equivalente opwekkingsrendement (EOR). Uit de berekeningen volgt een EOR van 2,75 voor het MT-net en een EOR van 2,81 voor het LT-net. De energieprestatie van een warmtenet, gevoed door AVR, is daarmee een factor 4 hoger dan een situatie met individuele CV-ketels. De duurzaamheid van het net kan verder worden verhoogd door de hulpwarmtecentrale niet met gas, maar met (bijvoorbeeld) bio-olie te stoken.

8.5 De haalbaarheid van het warmtenet

Technisch gezien zijn alle drie de varianten haalbaar. Met een thermisch vermogen van 20 MW kan AVR voldoende warmte leveren om de basiswarmtevraag van de woningen te dekken. De

piekwarmtevraag wordt dan geleverd door een hulpwarmtecentrale. De temperaturen die worden geleverd door AVR en de hulpwarmtecentrale zijn voldoende hoog om zowel een middentemperatuurnet (MT-net) als een lagetemperatuurnet (LT-net) te realiseren.

Vanuit energetisch oogpunt is een middentemperatuurnet (MT-net) iets minder gunstig dan een lagetemperatuurnet (LT-net). Vanuit financieel oogpunt is een MT-net juist gunstiger. Een hybride warmtenet zit wat betreft energiegebruik en financiële consequenties ongeveer tussen de andere twee varianten in.

Alles in overweging nemende, kan worden geconcludeerd dat de realisatie van een MT-net het meest haalbaar is. Een hybride MT/LT-net is ook haalbaar, maar heeft vrijwel geen meerwaarde. Wel kan het zinvol zijn om het warmtenet te laten functioneren als MT-net, maar te ontwerpen als LT-net. Dit betreft dan uitsluitend het leidingnet, dat groter wordt gedimensioneerd. Dit extra investering die dit vergt blijkt beperkt te zijn ten opzichte van het totaal. Het voordeel hiervan is dat het flexibiliteit biedt voor de toekomst. Wanneer de thermische kwaliteit van de woningen in de loop der jaren voldoende is verbeterd, kan dan alsnog worden omgeschakeld naar LT. Daarmee ontstaan er meer mogelijkheden voor het aansluiten van alternatieve, duurzamer warmtebronnen.

8.6 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Een warmtenet is slechts één van de mogelijke oplossingen om aardgasvrij te worden. Welke oplossing het meest gunstig is verschilt per situatie. Geadviseerd worden om tevens een onderzoek te verrichten naar alternatieve oplossingen, in het bijzonder een volledig elektrische energievoorziening.

Het huidige haalbaarheidsonderzoek betreft een eerste verkenning, waarin een aantal varianten is onderzocht en enkele scenario's met betrekking tot het percentage woningen dat wordt aangesloten. Aanbevolen wordt om het onderzoek verder uit te breiden met een aantal scenario's en/of een gevoeligheidsanalyse, waarbij rekening wordt gehouden met een veranderende warmtevraag, de mogelijkheid van zakelijke aansluitingen en een veranderend klimaat.

In verband met de afstand tussen AVR en Zevenaar en de daaraan gerelateerde warmteverliezen, de (on)wenselijkheid van de afhankelijkheid van één (commerciële) leverancier en de twijfelachtige toekomst van warmtelevering door afvalverbrandingsinstallaties, wordt aanbevolen te zoeken naar eventuele andere warmtebronnen, die wellicht duurzamer zijn en/of dichterbij gelegen zijn.

Bewoners hebben keuzevrijheid met betrekking tot het al dan niet aansluiten op het warmtenet. Voldoende aansluitingen is echter essentieel om het project rendabel te maken. Draagvlak is dan ook cruciaal. De kosten voor bewoners en de duurzaamheidsaspecten van warmtelevering door AVR zijn daarvoor cruciaal. Aanbevolen wordt het draagvlak te onderzoeken middels een marktonderzoek.

9 Referenties

- [1] *Haalbaarheidsonderzoek Warmte -A0_L_PDF.*
- [2] *Postcodes haalbaarheidsonderzoek.*
- [3] *Postcode 6 energie in beeld.*
- [4] *Woningbestand geanonimiseerd.*
- [5] Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI), *Klimatologie, Uurgegevens van het weer in Nederland - Download.*
- [6] Nederlands Normalisatie-instituut (NNI), „NEN 5060:2018, Hygrothermische eigenschappen van gebouwen - Referentieklimaatgegevens,” 2018.
- [7] ECN, „Kentallen warmtevraag woningen,” 2009.
- [8] Energy Matters, „Eindrapportage veldtesten, Energieprestaties van 5 warmtetechnieken bij woningen in de praktijk,” 2014.

Deerns Nederland B.V.

Bouwfysica & Energie

Fleminglaan 10

2289 CP Rijswijk

Postbus 1211

2280 CE Rijswijk

bouwfysica@deerns.com

www.deerns.nl

EEN WARMTENET VOOR ZEVENAAR

Verdiepende haalbaarheidsstudie

SAMENVATTING: In de kern Zevenaar is een warmtenet een realistische en haalbare optie voor de verwarming van woningen en bedrijven. De gemeente Zevenaar kan hiermee een groot deel van haar verduurzamingsopgave realiseren en haar inwoners ondersteunen bij de overgang naar duurzame verwarming.

M. Vellema (Dupam) & H. Eetgerink (PAM Energieconsult), 30 januari 2020

1 Samenvatting

De gemeente Zevenaar heeft een “Transitievisie Warmte” ontwikkeld. Daarin staan de mogelijkheden om woningen aardgasvrij te maken. Een van de opties voor de kern Zevenaar (en dus niet de omliggende dorpen) is een “midentemperatuur warmtenet”. Dit is een stadsverwarming die water van 70 graden Celsius de woningen instuurt om deze via bestaande radiatoren te verwarmen en van warm tapwater te voorzien (voor douche, afwas, et cetera).

In 2018 heeft ingenieursbureau Deerns in opdracht van de gemeente Zevenaar een verkennend onderzoek uitgevoerd: is een warmtenet technisch en economisch haalbaar? Zij onderzochten wat er nodig is voor de aanleg en de exploitatie van de warmtenetten, onder meer met een businesscase. Daaruit komt naar voren dat voor de kern Zevenaar een midentemperatuur warmtenet haalbaar is. Dit onderzoek is het uitgangspunt voor de studie die nu voor u ligt.

Dit onderzoek: haalbaarheid van een midentemperatuur warmtenet

Ons onderzoek moet de haalbaarheid van een midentemperatuur warmtenet inzichtelijk maken. We kunnen concluderen dat een warmtenet in Zevenaar een reëel alternatief is voor aardgas als warmtebron voor de verwarming van woningen en bedrijven. Belangrijk is dat de gemeente een initiërende rol neemt om het warmtenet gerealiseerd te krijgen in samenwerking met andere stakeholders.

Ook is duidelijk dat er scherp in verschillende scenario's gedacht moet worden. Een van de scenario's is om direct met Vattenfall de samenwerking te zoeken, omdat zij de warmte bij de AVR gecontracteerd hebben. In dat geval kan het warmtenet van Duiven waarschijnlijk worden doorgetrokken en kan mogelijk gebruik worden gemaakt van de hulpwarmtecentrales die in dat warmtenet al aanwezig zijn.

Het tweede scenario gaat uit van een warmtenet zonder Vattenfall, maar met warmte van de AVR en/of Sparkling Biomass. Hiervoor moet er een langere hoofdtransportleiding worden aangelegd en moeten er hulpwarmtecentrales worden gebouwd.

Warmtebronnen

In dit onderzoek doen wij een inventarisatie van bronnen. Welke bronnen zijn beschikbaar, zowel gezien vanuit de levering van voldoende warmte als vanuit de contracteerbaarheid van de warmte? Er blijkt voldoende warmte beschikbaar en contracteerbaar voor een warmtenet in de kern Zevenaar om de basislast van 20 MW-warmte te leveren. Vanwege kostenefficiëntie wordt de piekwarmte geleverd door een hulpwarmtecentrale. Ook als de bedrijventerreinen aansluiten, is er voldoende warmte beschikbaar voor de basislast.

Draagvlak bij bewoners en stakeholders

De conclusie van het draagvlakonderzoek dat onderdeel uitmaakt van ons onderzoek is dat er een voorzichtig draagvlak is bij de stakeholders (Baston, particuliere woningeigenaren, commerciële verhuurders, zorginstellingen, gemeentelijke vastgoed, et cetera). Maar er is een dunne scheidslijn tussen wel of niet willen aansluiten, vooral afhankelijk van de kosten. Vooralsnog lijkt een dekkingsgraad van 80% een goed te verdedigen aanname voor de businesscase.

Draagvlak bij exploitanten

Ons onderzoek toont aan dat de geselecteerde exploitanten allemaal interesse hebben om mee te denken in de volgende fase. Velen van hen vragen of ze (in vertrouwelijkheid) mee kunnen rekenen aan de businesscase. Daaruit blijkt dat de partijen ook daadwerkelijk geïnteresseerd zijn om een warmtenet in Zevenaar te exploiteren.

Bijstelling businesscase

De parameters van de businesscase die als basis voor ons onderzoek diende konden nog beter op de praktijk afgestemd worden, gaven de geïnterviewde exploitanten aan. Daarom hebben we de businesscase aangepast. Denk daarbij aan de warmtevraag per woning, de dimensionering en lengte van het leidingwerk, een inschatting van de inkoop van warmte, de toepassing van een hulpwarmtecentrale...

Rol van de gemeente

Er ligt volgens alle marktpartijen een belangrijke rol voor de gemeente, als partner in de openbare ruimte en als regisseur/opdrachtgever. Maar ook als partner in het reduceren van risico's. Bijvoorbeeld door het financiële vraagstuk op te lossen zodat inwoners een betaalbare en betrouwbare energievoorziening krijgen. En door te zorgen voor draagvlak bij inwoners om aan te sluiten op het warmtenet.

Inhoudsopgave

1	Samenvatting.....	1
2	Het onderzoek en de conclusies	5
2.1	Doel van dit onderzoek	5
2.2	Conclusies en aanbevelingen	6
2.2.1	Algemene conclusie	6
2.2.2	Conclusies van de deelonderzoeken.....	7
2.2.3	Aanbevelingen	7
2.3	Leeswijzer	9
3	Warmtebronnen	10
3.1	Doel: inventarisatie van bronnen.....	10
3.2	Conclusies	10
3.3	Inventarisatie en vergelijking van potentiële leveranciers.....	12
3.3.1	AVR	13
3.3.2	Vattenfall	13
3.3.3	Sparkling Biomass	13
3.3.4	Waterschap Rijn en IJssel.....	14
3.3.5	Gasunie Zweekhorst	14
3.3.6	Compaxo	15
3.3.7	Jazo	15
3.3.8	Kinkelder	15
3.3.9	Geothermie	15
4	Draagvlakpeiling	16
4.1	Doel van de draagvlakpeiling	16
4.2	Conclusies	16
4.3	Peiling volgens twee sporen	17
4.4	Resultaten van de draagvlakpeiling.....	17
4.4.1	Particuliere woningeigenaars	18
4.4.2	Overige stakeholders	21
5	Marktverkenning	23
5.1	Doel.....	23
5.2	Conclusies	23
5.3	De uitvoering van de marktverkenning	23
5.4	Resultaten.....	24
6	Aanpassingen businesscase.....	27
6.1	Omschrijving business case	27
6.2	Aangepaste parameters	27

6.2.1	Netverliezen.....	27
6.2.2	Dekkingsgraad.....	27
6.2.3	Hoofdleiding	28
6.2.4	Isolatie	28
6.2.5	Inpandige werkzaamheden.....	28
6.2.6	Inkoop van warmte	29
6.2.7	Bijdrage aansluitkosten.....	29
6.2.8	Gelijktijdigheid	29
6.3	<i>Resultaten</i>	29
7	Bibliografie	31
8	Bijlagen.....	32
8.1	<i>Vermogensberekening bedrijventerreinen</i>	<i>34</i>
8.2	<i>Uitvraag Marktverkenning</i>	<i>36</i>
8.2.1	Inleiding	36
8.2.2	Achtergrond.....	37
8.2.3	Uitgangspunten	38
8.2.4	Draagvlakpeiling.....	39
8.2.5	Vragen warmtenet-exploitatie	40

2 Het onderzoek en de conclusies

In dit hoofdstuk beschrijven wij het doel van ons onderzoek. We geven ook een overzicht van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen die we formuleerden. We sluiten dit hoofdstuk af met een leeswijzer.

De gemeente Zevenaar heeft een “Transitievisie Warmte” ontwikkeld. Daarin staan de mogelijkheden om woningen aardgasvrij te maken. Een van de opties voor de kern Zevenaar (en dus niet de omliggende dorpen) is een “midentemperatuur warmtenet” (hierna ‘warmtenet’). Dit is een stadsverwarming die water van 70 graden Celsius de woningen instuurt om deze via bestaande radiatoren te verwarmen en om deze van warm tapwater te voorzien (voor douche, afwas, et cetera).

In 2018 heeft ingenieursbureau Deerns in opdracht van de gemeente Zevenaar een verkennend onderzoek uitgevoerd: is een warmtenet technisch en economisch haalbaar? Dit onderzoek is het uitgangspunt voor de studie die nu voor u ligt.

Bureau Deerns onderzocht verschillende varianten van warmtenetten:

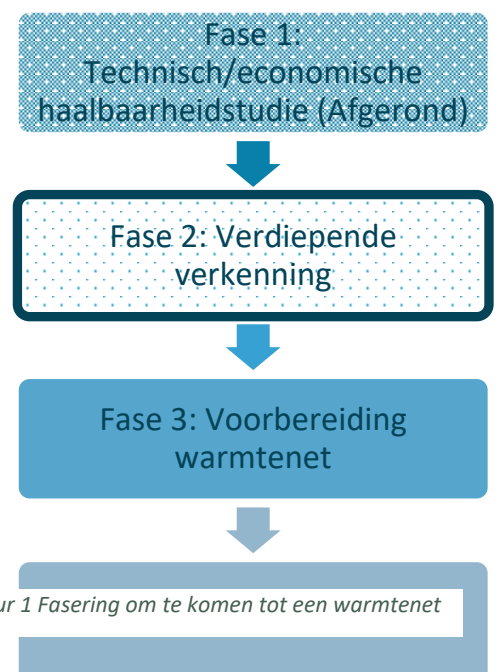
- een middentemperatuur (MT) warmtenet (70-40 graden Celsius),
- een laagtemperatuur (LT) warmtenet (40-25 graden Celsius),
- een gefaseerd scenario, eerst een MT-warmtenet om daarna naar een LT-warmtenet over te gaan.

Zij onderzochten wat er nodig is voor de aanleg en de exploitatie van de warmtenetten, onder meer met een businesscase. Daaruit komt naar voren dat voor de kern Zevenaar een middentemperatuur warmtenet haalbaar is. De andere twee varianten waren dusdanig kostbaar dat de investering zich niet terug kon verdienen.

2.1 Doel van dit onderzoek

Dit onderzoek (Fase 2 in figuur 2) moet de haalbaarheid van een MT-warmtenet inzichtelijk maken. Basis is de businesscase van Bureau Deerns. Een aantal variabelen daarin hebben verdere aanscherping nodig. Bijvoorbeeld de beschikbaarheid van de warmte, het draagvlak bij inwoners en de interesse van de markt om dit warmtenet te realiseren.

De uitkomsten vormen een aanscherping van de haalbaarheidsstudie en leiden tot een nauwkeuriger businesscase, tot hogere betrouwbaarheid van de gekozen variabelen en tot minder onzekerheden.

Figuur 1 Fasering om te komen tot een warmtenet

Fase 3 betreft de verdere voorbereiding voor het warmtenet: het contracteren van diverse partners, juridische zaken, *second opinions*, et cetera.

Fase 4 betreft de realisatie van het warmtenet.

In dit onderzoek – de verdiepende verkenning – hebben wij de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Nader onderzoek naar de beschikbaarheid van warmte

De voorgenomen warmteleverancier is de AVR in Duiven. Deze levert ook al warmte aan Vattenfall (voorheen NUON). De beschikbare warmte (circa 20MW) is technisch gezien voldoende om circa 80% van de benodigde warmte voor Zevenaar te leveren. Het onderzoek verkent ook nog alternatieve warmtebronnen, bijvoorbeeld Sparkling Biomass en Compaxo.

Stap 2: Behoeftenonderzoek potentiële klanten/inwoners

In samenwerking met onderzoeksbureau Opiniepijlers hebben wij een behoeftenonderzoek uitgevoerd. We onderzochten hoe inwoners van de kern Zevenaar kijken naar een warmtenet. Het imago van een warmtenet is niet zonder meer positief. Er doen verhalen de ronde over de kosten, de keuzevrijheid en de warmte van de woningen, veelal ingegeven door onwetendheid.

Stap 3: Marktverkenning potentiële exploitanten

Met de beschikbare informatie hebben wij een marktverkenning uitgevoerd bij exploitanten. Tijdens deze marktverkenning verkenden we bijvoorbeeld wanneer het voor exploitanten interessant is om een warmtenet in Zevenaar aan te leggen en te exploiteren.

2.2 Conclusies en aanbevelingen

Het onderzoek heeft geleid tot wijzigingen en een steviger beeld van de haalbaarheid van een warmtenet voor de kern Zevenaar.

2.2.1 Algemene conclusie

Overall kunnen we concluderen dat de aangescherpte businesscase nog steeds positief is en dat daarmee een warmtenet in Zevenaar een reëel alternatief is voor aardgas als warmtebron voor de verwarming van woningen en bedrijven. Belangrijk hierbij is dat de gemeente een initiërende rol neemt om het warmtenet gerealiseerd te krijgen in samenwerking met andere stakeholders.

Ook is duidelijk dat er scherp in verschillende scenario's gedacht moet worden. Een van de scenario's is om direct met Vattenfall de samenwerking te zoeken, omdat zij de warmte bij de AVR gecontracteerd hebben. In dat geval kan het warmtenet van Duiven waarschijnlijk worden doorgetrokken en kan mogelijk gebruik worden gemaakt van de hulpwarmtecentrales die in dat warmtenet al aanwezig zijn.

Het tweede scenario gaat uit van een warmtenet zonder Vattenfall, maar met warmte van de AVR en/of Sparkling Biomass. Hiervoor moet er een langere hoofdtransportleiding worden aangelegd en moeten er hulpwarmtecentrales worden gebouwd.

2.2.2 Conclusies van de deelonderzoeken

Er is voldoende warmte beschikbaar en contracteerbaar voor een warmtenet in Zevenaar om de basis van 20 MW-warmte te leveren. Vanuit de beschikbare warmtebronnen wordt de piekbelasting niet geleverd (Zie Figuur 2). Dat is ook niet gebruikelijk; de piekbelasting wordt op een andere manier georganiseerd, vaak via de hulpwarmtecentrales. Ook als de bedrijventerreinen aansluiten is er voldoende warmte beschikbaar voor de basislast.

Er zijn twee bronnen die Zevenaar als hoofdleverancier van warmte kunnen voorzien. Dit betreft de AVR eventueel in combinatie met Vattenfall, omdat Vattenfall al warmte gecontracteerd heeft bij AVR. De tweede leverancier is Sparkling Biomass; deze kan echter slechts gefaseerd leveren terwijl de leveringszekerheid op zijn minst onzeker is. Andere bronnen kunnen misschien als ondersteunende bronnen worden ingeschakeld, maar bieden onvoldoende potentie om als hoofdbron te dienen.

De conclusie van het draagvlakonderzoek is dat er een voorzichtig draagvlak is bij de stakeholders (Baston, particuliere woningeigenaren, commerciële verhuurders, zorginstellingen, gemeentelijke vastgoed, et cetera). Maar er is een dunne scheidslijn tussen wel of niet willen aansluiten, vooral afhankelijk van de kosten. Vooralsnog lijkt een dekkingsgraad van 80% een goed te verdedigen aanname te zijn voor de businesscase.

Vanuit de marktverkenning is naar voren gekomen dat de businesscase van Bureau Deerns solide is. Deze zal mede naar aanleiding van het vervolgproces en de inzet van de markt op enkele parameters worden aangepast.

De geselecteerde exploitanten, hebben allemaal hun interesse kenbaar gemaakt om mee te denken in de volgende fase. Velen van hen vroegen of ze (in vertrouwelijkheid) mee kunnen rekenen aan de businesscase. Daaruit blijkt dat de partijen ook daadwerkelijk geïnteresseerd zijn om een warmtenet in Zevenaar te exploiteren.

In ieder geval hebben de exploitanten geen van allen in deze fase laten weten niet meer geïnteresseerd te zijn. Dus het licht staat hierbij op groen om door te gaan naar een volgende fase.

Er ligt volgens alle marktpartijen een belangrijke rol voor de gemeente, als partner in de openbare ruimte en als regisseur/opdrachtgever. Maar ook als partner in het reduceren van risico's. Bijvoorbeeld door het financiële vraagstuk op te lossen zodat inwoners een betaalbare en betrouwbare energievoorziening krijgen. En door te zorgen voor draagvlak bij inwoners om aan te sluiten op het warmtenet.

2.2.3 Aanbevelingen

Een warmtenet is dus haalbaar. We doen daarom de volgende aanbevelingen voor de vervolgstappen die nodig zijn om een warmtenet te realiseren. Er zijn dan wel veel positieve signalen, het betreft een dunne scheidslijn voor inwoners om wel of niet aan te sluiten. Er is hiervoor een hoger detailniveau nodig. We doen de volgende aanbevelingen:

1. Creëer bestuurlijk commitment om een vervolgtraject in te zetten waarin de gemeente de initiatiefnemer is bij de voorbereidingen op een warmtenet. De gemeente pakt haar rol door een projectgroep in te richten die een plan van aanpak opstelt. Voor de uitvoering is procesgeld nodig. In het plan van aanpak zijn de volgende stappen voorzien:
 - Intensiveer de samenwerking met Baston en richt een gezamenlijke projectgroep in.
 - Betrek de provincie Gelderland in de energietransitie en vraag haar om deel te nemen aan de projectgroep
 - Richt een projectorganisatie in en bied helderheid over het mandaat en de besluitvorming. De projectgroep onder leiding van de gemeente gaat werken aan de voorbereiding van een warmtenet om van de afspraken met alle belanghebbenden in een intentieverklaring vast te leggen:
 - Stakeholders van de intentieverklaring zijn onder meer de projectpartner, een marktpartij en de AVR (mogelijk ook Sparkling Biomass). Hiermee wordt de hele keten van het warmtenet georganiseerd. Een belangrijke stap daarbij de selectie van een exploitant van een warmtenet.
 - Verken de financieringsmogelijkheden van een warmtenet: een onderzoek naar aanvullende financiering van het Rijk (bijvoorbeeld subsidie proeftuin aardgasvrij wonen, versnellingsgelden woningbouwcorporaties) of de provincie Gelderland. Het nieuw opgerichte InvestNL kan ook nog een optie zijn.
 - Verken het organisatiemodel van het warmtenet. Welke rollen willen welke partijen oppakken? Vanuit de markt wordt een stevige betrokkenheid (zonder specificaties wat dat dan is) gevraagd. Neem in de verkenning juridische advies mee.
2. Maak een intentieovereenkomst waarin alle partijen de intentie uitspreken om een warmtenet te gaan realiseren en de stappen ervoor te doorlopen. De intentieovereenkomst biedt geen garantie dat partijen uit het proces stappen, maar het legt wel een claim op de beschikbaarheid van de warmtebron. In deze fase is de communicatie met de inwoners in Zevenaar heel belangrijk.
3. Bereid hierna het warmtenet voor. Werk de businesscase helemaal uit op een hoog detailniveau, inclusief de levering aan de klanten. Leg alle afspraken over uitvoering, financiering en dergelijke vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De rol van de gemeente wordt na deze samenwerkingsovereenkomst minder groot, want er wordt nu toegewerkt naar realisatie. De warmteleverancier is daarbij vooral aan zet. In deze fase komen ook de aanbiedingen aan de inwoners op tafel.
4. De gemeente blijft ook in de realisatiefase een belangrijk rol spelen. Mede omdat de warmteleverancier de warmte waarschijnlijk tot in de woning brengt, en dat in pandige aanpassingen meer betreffen dan wat de warmteleverancier doet. De gemeente heeft de regie van de aardgastransitie en zal ook die andere werkzaamheden moeten coördineren. De gemeente zal ook in de financiering van het alternatief voor aardgas mee moeten werken om het voor haar inwoners financieel aantrekkelijk te maken.

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 beschrijven wij het doel van ons onderzoek. We geven ook een overzicht van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen die we formuleerden. We sluiten dit hoofdstuk af met de leeswijzer (die u nu leest).

In hoofdstuk 2 doen wij een inventarisatie van bronnen. Welke bronnen zijn beschikbaar, zowel gezien vanuit de levering van voldoende warmte als vanuit de contracteerbaarheid van de warmte?

In hoofdstuk 3 beschrijven we het draagvlakonderzoek dat we voor deze rapportage uitvoerden bij de stakeholders voor een warmtenet: Baston, particuliere woningeigenaren, commerciële verhuurders, zorginstellingen, gemeentelijke vastgoed, et cetera.

In hoofdstuk 4 beschrijven we de verkenning van het draagvlak dat leveranciers van warmte vertonen. Welke partijen zijn in staat en hebben interesse om mee te werken aan een warmtenet?

In hoofdstuk 5 beschrijven we de bijstelling van de businesscase die als basis voor ons onderzoek diende. Van een aantal parameters van deze businesscase gaven exploitanten aan dat ze beter zouden kunnen aan sluiten op de praktijk. Daarom hebben we de businesscase aangepast.

3 Warmtebronnen

In dit hoofdstuk doen wij een inventarisatie van bronnen. Welke bronnen zijn beschikbaar, zowel gezien vanuit de levering van voldoende warmte als vanuit de contracteerbaarheid van de warmte?

Voor een warmtenet is het belangrijk om gedurende langere tijd een stabiele warmteleverancier te hebben. Liefst meerdere warmtebronnen en zo dicht mogelijk in de buurt van de afnemers om de transportafstand zo kort mogelijk te maken. Voor de woningen van de kern Zevenaar is circa 20 MW warmte nodig voor de basislast (Deerns, 2018); dat is de hoeveelheid warmte die het hele jaar nodig is en die voorziet in circa 80% van de warmtebehoefte. De overige warmte komt van de hulpwarmtecentrale. Deze is er voor de piekwarmte (ruim 60 MW) en voorziet in de back-up van de warmtelevering.

De warmtevisie van Zevenaar neemt de bedrijvigheid in de wijken mee in de wijkaanpak. De bedrijventerreinen vallen daarbuiten. Uit de gegevens van De Groene Alliantie blijkt dat er circa 12 MW aan warmte nodig is voor de bedrijventerreinen (Bijlage 2A). Het uitgangspunt hierbij is dat al het aardgas gebruikt wordt voor de verwarming, wat niet reëel is omdat het ook deels in productieprocessen zit. Voor de maximale vermogensvraag is de aanname van de Groene Alliantie een veilige.

De totale warmtevraag voor de kern Zevenaar van zowel woningen als bedrijvigheid bedraagt 32 MW warmte.

In dit onderzoek is de hulpwarmtecentrale niet mee genomen. De hulpwarmtecentrale kan meegroeien met de warmtevraag, bijvoorbeeld door extra ketels bij te plaatsen. Het is een reëel scenario om te starten met warmtelevering door een hulpwarmtecentrale en om pas later warmte bij andere bronnen op te halen. Dat geeft de businesscase ook aan. De kosten voor een transportleiding zijn immers stevig. Met het inkooptarief voor gas zal er een evenwicht bereikt worden op het moment dat de transportleiding rendabeler is dan de hulpwarmtecentrale.

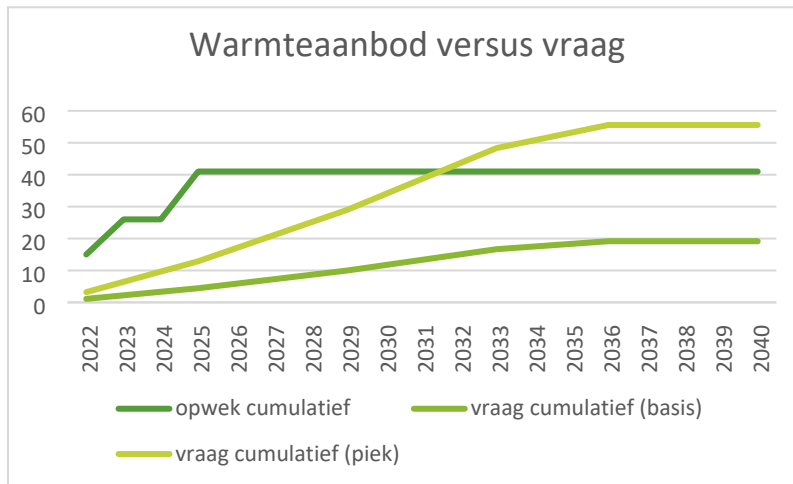
3.1 Doel: inventarisatie van bronnen

Deze verdiepende verkenning maakt inzichtelijk welke bronnen er beschikbaar zijn, zowel qua levering van voldoende warmte als inzicht in de contracteerbaarheid van de warmte. Inzicht in de kosten van de warmtelevering is in deze fase nog niet te leveren.

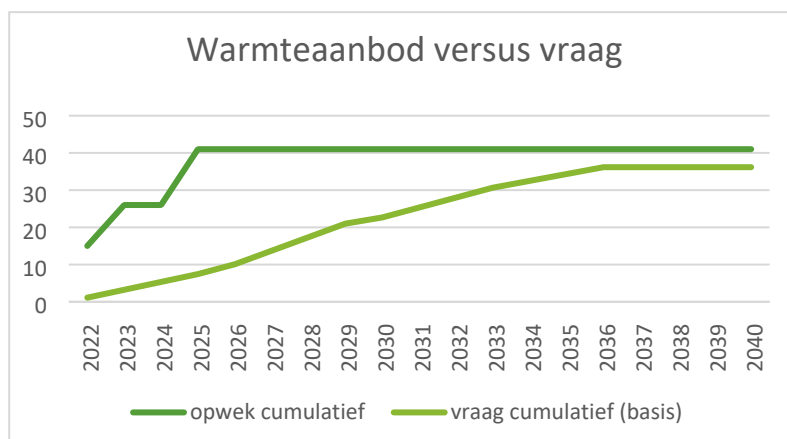
3.2 Conclusies

Er is voldoende warmte beschikbaar en contracteerbaar voor een warmtenet in de kern Zevenaar om de basislast van 20 MW-warmte te leveren (zie Figuur 2 Warmteaanbod versus vraag woningen). Vanwege kostenefficiëntie wordt de piekwarmte geleverd door een

hulpwarmtecentrale. Ook als de bedrijventerreinen aansluiten, is er voldoende warmte beschikbaar voor de basislast (zie Figuur 3).

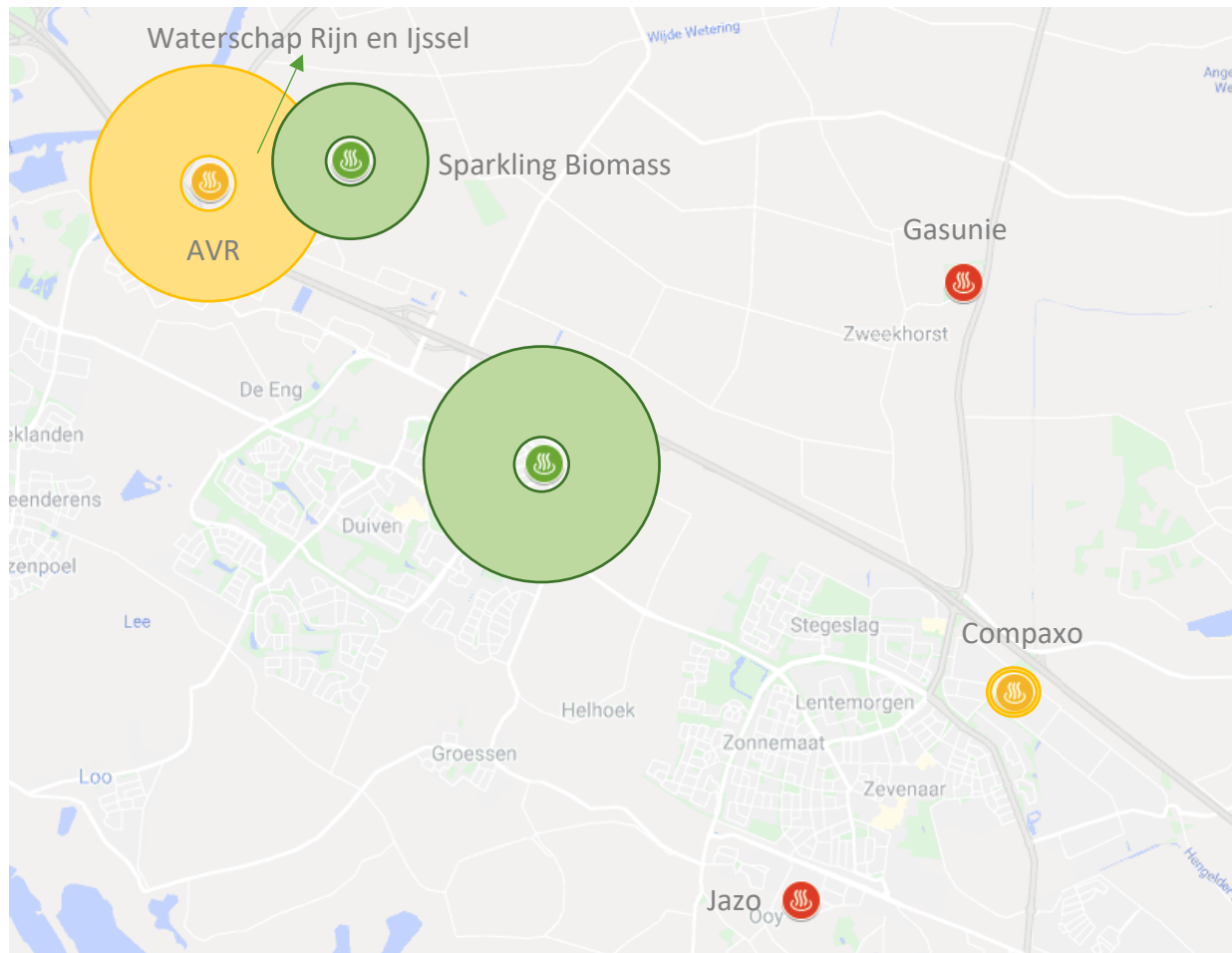

Figuur 2 Warmteaanbod versus vraag woningen

Figuur 3 'Warmteaanbod versus vraag woningen en bedrijventerreinen'

In Figuur 4 'Locaties warmtebronnen' staan de warmtebronnen die interessant zijn voor een warmtenet. Hieruit blijkt dat twee bronnen geschikt zijn om als hoofdleverancier van warmte te kunnen voorzien. Dit betreft Vattenfall in combinatie met de AVR, omdat zij warmte beschikbaar heeft en ook ervaring met warmtenetten heeft. De tweede leverancier is – op termijn – Sparkling Biomass, met de restrictie dat de levering onzeker is. De andere bronnen kunnen als ondersteunende bronnen worden ingeschakeld, maar bieden onvoldoende potentie om als hoofdbron te dienen. Figuur 4 'Locaties warmtebronnen' geeft de bronnen in verhouding weer zodat ook de geografische spreiding inzichtelijk is.

Figuur 4 'Locaties warmtebronnen'

3.3 Inventarisatie en vergelijking van potentiële leveranciers

Voor de levering van warmte hebben we in dit onderzoek gekeken naar diverse bronnen. Dit zijn de volgende potentiële leveranciers van warmte in Zevenaar:

- AVR,
- Vattenfall (NUON),
- Sparkling Projects,
- Waterschap Rijn en IJssel,
- Gasunie Zweekhorst,
- Compaxo,
- Jazo.

Met een deel van deze partijen hebben wij gesprekken gevoerd om te verkennen of zij bereid en in staat zijn om warmte te leveren en in welke rolverdeling dit zou kunnen gebeuren.

De verkenning bij de verschillende potentiële warmteleveranciers levert belangrijke uitgangspunten op. Per warmteleverancier gaan we hieronder in op het proces waaruit de warmte beschikbaar komt, de hoeveelheid warmte, de contracteerbaarheid van de warmte en een inschatting van de leveringszekerheid.

3.3.1 AVR

De AVR heeft genoeg warmte beschikbaar. Deze is onder voorwaarden contracteerbaar. De levering van warmte lijkt ook voor de lange termijn reëel te zijn en de AVR lijkt niet op korte of middellange termijn te verdwijnen. Daarom is de inschatting van de leveringszekerheid hoog.

Volgens de AVR wordt in Duiven alleen afval uit Nederland verbrand. Er wordt tot op heden geen afval geïmporteerd. De AVR schat het aanbod van afval als stabiel in, ook in de toekomst, mede omdat er steeds minder mag worden gestort en er dus meer naar verbrandingslijnen gaat. Ook worden nu nog 'grondstofstromen' geëxporteerd naar andere landen, zoals China. Dit loopt volgens de AVR naar alle waarschijnlijkheid af. Verbranding lijkt dan het enige alternatief.

De huidige warmte die uit de verbrandingslijnen komt is 17 - 20MW. Deze warmte is echter niet contracteerbaar via AVR. Deze warmte is volledig vergeven aan Vattenfall. Er wordt gewerkt aan de warmteterugwinning uit een nieuwe CO₂-afvanginstallatie. Hier ligt nog een potentie van 15-20 MW. De AVR geeft aan dat deze warmte niet per definitie vergeven is aan Vattenfall.

3.3.2 Vattenfall

Vattenfall heeft genoeg warmte beschikbaar en deze is contracteerbaar. Het is een partij die al lang op de markt aanwezig is en onderdeel is van een groot concern. Dit maakt dat de leveringszekerheid goed is.

Vattenfall heeft de warmte van de AVR onder contract en is daarom in deze fase ook benaderd. Bevestigd wordt dat er genoeg gecontracteerde warmte beschikbaar is vanuit de AVR.

Vattenfall ziet het doortrekken van het warmtenet uit Duiven als kans. Mogelijk kan dan ook gebruik worden gemaakt van bestaande hulpwarmtecentrales, waardoor een aanzienlijke besparing op de kosten te realiseren valt. Een uitkoppeling bij de AVR is niet nodig en kan in de business case vervallen.

Vattenfall heeft voorsnog een scenario voor ogen waarin zij warmte leveren en het warmtenet exploiteren zonder inmenging van andere partijen. Een open warmtenet is voor hen nu nog geen optie.

3.3.3 Sparkling Biomass

Sparkling Biomass heeft voldoende warmte beschikbaar voor woningen en deze is ook contracteerbaar. De leveringszekerheid is op dit moment lastig in te schatten, omdat de productielocatie nog in aanbouw is. Als primaire bron van warmte is dat een risico.

Sparkling Biomass verwerkt bijproducten van de voedingsmiddelenindustrie, met name aardappelpulp. Dit wordt gedroogd met een warmtekrachtkoppeling (wkk). Een wkk is een motor die zowel warmte als elektriciteit produceert. De wkk van Sparkling Biomass draait op snoei- en takhout uit de regio en overloopt uit de composteerinrichting die naast de locatie ligt. De productielocatie is nog in opbouw, maar er is veel vraag naar verwerkingscapaciteit. Er wordt nu al gekeken naar uitbreiding zonder dat de fabriek al operationeel is. Ondanks de potentie is de langdurige leveringszekerheid van warmte wel iets om nader te onderzoeken. Dit betreft twee punten:

1. De bedrijfscontinuïteit: het is immers een bedrijf in aanbouw dat nog geen product heeft geleverd aan klanten.
2. De herkomst van de biomassa: blijft dit de komende jaren ook regionaal biomassa op basis van tak- en snoeihout?

De warmte voor het proces wordt opgewekt met een wkk die draait op biomassa. Deze levert een capaciteit van 15 MW-warmte. In het ontwerp is al een uitkoppeling voor warmte gemaakt. De warmte wordt nu vooral gebruikt voor het drogen van grondstoffen. De uitbreidingsplannen omvatten eenzelfde installatie.

Op dit moment is er geen warmte beschikbaar, maar op een termijn van twee tot drie jaar zou dat wel het geval zijn, vanuit de uitbreidingsplannen. Dan zou 15 MW-warmte beschikbaar komen. Daarnaast ontstaat er extra ruimte voor levering van warmte over vijf tot zes jaar door de afloop van huidige contracten. Mogelijk zou dan 11 MW beschikbaar komen voor het warmtenet vanuit de eerste installatie. In totaal zal dus 26 MW beschikbaar komen, ruim voldoende voor de basislast en een deel van de bedrijventerreinen.

3.3.4 Waterschap Rijn en IJssel

Pure warmte is niet beschikbaar op deze locatie.

Het slib van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) in Duiven wordt vergist (biogasproductie) en daarna voor compostering afgevoerd naar het bedrijf GMB in Zutphen. Het slib uit de vergister is niet droog genoeg om te verbranden voor warmte; dan zou het eerst nog verder moeten worden ingedroogd. Het biogas zou eventueel kunnen worden gebruikt voor een hulpwarmtecentrale.

Er komt bij de rwzi in Duiven nu ongeveer 1 miljoen kuub biogas (lagere energetische waarde dan aardgas) vrij, maar hiervoor is al een bestemming. De komende periode worden er maatregelen genomen waardoor de biogasproductie wordt opgehoogd naar 2 miljoen kuub biogas, dus in potentie komt er 1 miljoen kuub gas beschikbaar. Deze is mogelijk interessant voor een hulpwarmtecentrale.

3.3.5 Gasunie Zweckhorst

Een andere warmteproducent is het onderstation van de Gasunie, locatie 'Zweckhorst'. Dit betreft een locatie van de verdeling van het aardgashoofdnet, waar ook gassen worden toegevoegd ten behoeve van druk en samenstelling. Bij dit proces ontstaat restwarmte. De

verwachting is dat dit onderstation nog een tijd blijft functioneren. Nadelig voor het gebruik van de restwarmte is dat de locatie circa 2,5 km van een beoogd tracé van de hoofdleidingen ligt en de kosten voor het invoeden van deze warmte hoog zijn.

In het vervolgtraject kan de warmte mogelijk gebruikt worden voor het warmtenet, waarbij de warmte uit deze bedrijven benut wordt als een van de bronnen. Uit de gegevens van RHDHV (RHDHV, 2019) blijkt dat 14,1 Tj beschikbaar is, wat ongeveer voldoende is om 400 woningen van warmte te voorzien.

3.3.6 Compaxo

De vleeswerker Compaxo op industrieterrein Tatelaar heeft volgens het restwarmteonderzoek van RHDHV (RHDHV, 2019) warmte beschikbaar voor circa 500 woningen.

Compaxo is geen hoofdleverancier, maar biedt wel een mogelijkheid om als aanvullende warmtebron te dienen. Zeker omdat dicht bij het beoogde tracé en een woonwijk ligt. Er is geen gesprek geweest met Compaxo.

3.3.7 Jazo

Bij Jazo op Zuidspoor is ook restwarmte beschikbaar, maar dit betreft warmte voor circa 15 woningen. Dat is erg kleinschalig. Jazo is om die reden buiten dit onderzoek gehouden. (RHDHV, 2019)

3.3.8 Kinkelder

Het bedrijf Kinkelder heeft ook restwarmte. Dit is niet uit andere onderzoeken naar voren gekomen en de omvang van de beschikbare restwarmte is niet bekend. Deze bron is niet opgenomen in dit onderzoek, maar zou mogelijk - net als Compaxo - als aanvullende warmtebron kunnen dienen.

3.3.9 Geothermie

Een duurzame warmtebron is geothermie. Dit betreft aardwarmte die benut kan worden. Hiervoor is een bepaalde bodemopbouw nodig. Er loopt in 2019-2020 een onderzoek van de rijksoverheid om de aardlagen nader te onderzoeken. Omdat de resultaten hiervan nog niet bekend zijn, gaan we (nog) niet uit van aardwarmte als bron.

Geothermie kan in de verdere toekomst worden gezien als een verduurzamingslag van de warmtebron en kan uiteindelijk, als afval niet meer wordt verbrand, als alternatief worden ingezet in het warmtenet.

4 Draagvlakpeiling

In dit hoofdstuk beschrijven we het draagvlakonderzoek dat we voor deze rapportage uitvoerden bij de stakeholders voor een warmtenet: Baston, particuliere woningeigenaren, commerciële verhuurders, zorginstellingen, gemeentelijke vastgoed, et cetera.

Een warmtenet kan niet zonder afnemers. Het is belangrijk om ook inzicht te hebben in de behoefte van potentiële klanten. Die klanten zijn alle bezitters van vastgoed, zowel utiliteiten als woningen in de kern Zevenaar. Hiervoor is een deelonderzoek uitgezet door onderzoeksbureau de Opiniepijlers. Dit onderzoek is uitgevoerd in de periode oktober-november 2019 en heeft zich gericht op stakeholders die mogelijk kunnen aansluiten op een warmtenet, met uitzondering van Baston. Het rapport van de Opiniepijlers is bijgevoegd als bijlage. Baston is een belangrijke speler en deze is afzonderlijk benaderd, met name omdat bij Baston de informatievoorziening cruciaal is, aangezien Baston circa 3.500 woningen in Zevenaar in eigendom heeft.

4.1 Doel van de draagvlakpeiling

Het doel van het onderzoek is tweeledig:

1. Informatie krijgen om een zo reëel mogelijke inschatting te maken van het aantal woningen dat wil aansluiten op een warmtenet en binnen welke termijnen.
2. Informeren van inwoners over het warmtenet en alternatieven.

Doelstelling 1 is nodig om een inschatting te kunnen maken van het aantal aansluitingen dat kan worden gerealiseerd en om een beeld te krijgen van houding van de inwoners van Zevenaar ten opzichte van de warmtetransitie.

Doelstelling 2 is nodig om een afgewogen beeld te kunnen geven. De aanname was dat veel stakeholders nog onvoldoende kennis hebben om een goede afweging te kunnen maken. De nuances van veel maatregelen komt vaak niet naar voren in nieuwsberichten.

4.2 Conclusies

De draagvlakpeiling heeft tot zinvolle informatie in beide richtingen geleid. Veel stakeholders vinden een warmtenet een reële optie voor de verduurzaming van hun panden. Zij kregen tijdens de peiling eveneens antwoorden bij op hun vragen: Wat betekent het voor mij? Wat gaat het kosten? Wanneer worden de panden aangesloten op een warmtenet?

Uit de enquête komt naar voren dat 60% van de particuliere woningeigenaren overweegt zich aan te laten sluiten op een warmtenet (de mensen met een positieve en neutrale houding). Hiervoor is goede communicatie en een goede propositie essentieel. Wanneer Baston ook haar woningbezit wil aansluiten, is er een basis van circa 7.400 woningen en een dekkingsgraad van 70%. Dit is lager dan de benodigde 88% uit het onderzoeksrapport van Deerns. De praktijk bij andere warmtenetten wijst uit dat

tegenstanders in een later stadium vaak ook gaan aansluiten, dit staat of valt met een goede propositie. Dit ligt vaak op 10% of hoger, waarmee de dekkingsgraad op 80% komt.

De eindconclusie is dat er draagvlak voor een warmtenet is bij de stakeholders. Maar er is een dunne scheidslijn tussen wel of niet willen aansluiten, vooral afhankelijk van de kosten. Vooralsnog lijkt een dekkingsgraad van 80% een goed onderbouwde aanname om te verwerken in de businesscase.

4.3 Peiling volgens twee sporen

Er zijn in de draagvlakpeiling twee sporen aangehouden. Het spoor van de onderzoeksbureau de Opiniepijlers waarin een grootschalig onderzoek is gedaan. En het spoor van de woningcorporatie Baston die als grootbezitter van woningen een bijzondere positie in het warmtenet heeft.

De Opiniepijlers heeft in overleg met de gemeente een online enquête opgesteld. De vraagstelling is niet specifiek gericht op een warmtenet, maar was breder om een goede afweging te kunnen maken. Daarnaast fungeerde de enquête als informatievoorziening. Er is gewerkt met straatinterviews om de enquête in te vullen samen met getrainde interviewers. Dit is gedaan op verschillende plekken in Zevenaar, om inzicht te krijgen in de verschillen tussen wijken. Ruim 6.500 particuliere woningeigenaren kregen een brief met de informatie over het onderzoek, de locaties en tijden van de bus en de link naar de online-enquête.

Met de professionele stakeholders zijn diepte-interviews gehouden om hen op een zorgvuldige manier te betrekken bij het onderzoek en eventuele vragen direct te kunnen beantwoorden.

Een tweede onderdeel was een benchmark met twee andere onderzoeken om te kijken of de Zevenaarse respons afwijkt van de respons bij andere steden.

Het spoor met Baston was intensief. Hier zijn diverse gesprekken geweest over het aansluiten van het woningbezit van Baston op een warmtenet. Hierbij is ook dieper op de materie ingegaan om te kijken wat het dan betekent. Hier is dus ook meer detailinformatie gedeeld.

4.4 Resultaten van de draagvlakpeiling

De resultaten van het onderzoek van de Opiniepijlers zijn heel waardevol gebleken. De individuele gesprekken droegen positief bij aan de publieke opinie. De passende benadering van de doelgroep werd door de respondenten zeer gewaardeerd en ook de open en transparante wijze waarop ze benaderd werden.

Kort samengevat omvatte het onderzoek de volgende kengetallen:

- In totaal zijn er 900 respondenten geweest, waarvan 390 straatinterviews.

- In totaal hebben 510 respondenten de enquête online volledig ingevuld.
- De respondenten zijn gemiddeld twintig minuten met de enquête bezig geweest.

Het aantal van 900 respondenten is hoger dan verwacht (uitgegaan was van 400) en maakt dat de resultaten een representatief beeld schetsen en dat de energietransitie leeft onder de inwoners.

De volgende resultaten zijn relevant voor de peiling van het draagvlak voor het warmtenet.

4.4.1 Particuliere woningeigenaars

In Figuur 5 Plan voor ander warmtesysteem' wordt inzichtelijk dat het merendeel van de particuliere woningeigenaren geen plannen heeft om op korte termijn over te stappen op een ander warmtesysteem. Een aantal respondenten geeft aan dat wel te overwegen.

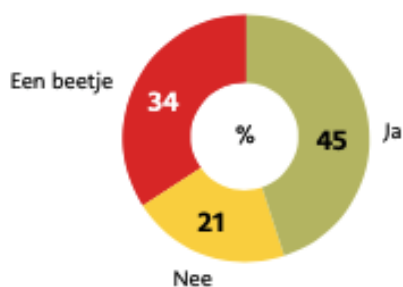
Heeft u plannen om binnenkort over te stappen op een ander warmtesysteem?

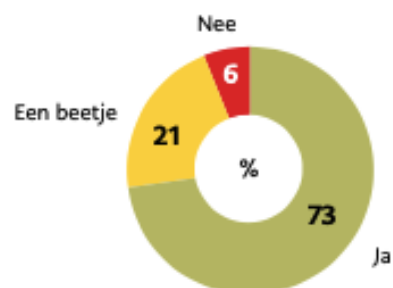
Figuur 5 Plan voor ander warmtesysteem

Er is ook getoetst wat het kennisniveau is van de respondenten. Daaruit blijkt dat het

Weet u wat het inhoud om een woning volledig elektrisch (met warmtepomp, vloer/luchtverwarming) te verwarmen?

Weet u wat het inhoud om een woning volledig via een warmtenet verwarmen?

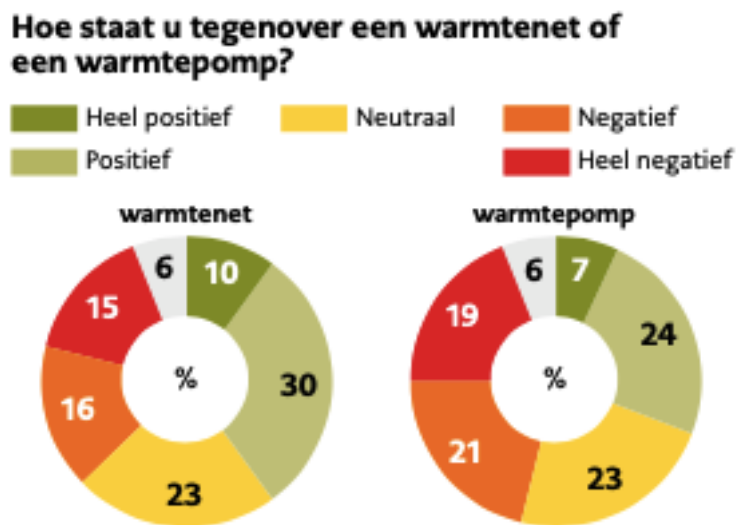

Figuur 6 Inzicht in kennisniveau

kennisniveau van een warmtenet hoger is dan dat van volledig elektrisch verwarmen. Daar

leven meer vragen. In beide opties is er wel sprake van een redelijk tot goed kennisniveau, naar de eigen inschatting van de respondenten.

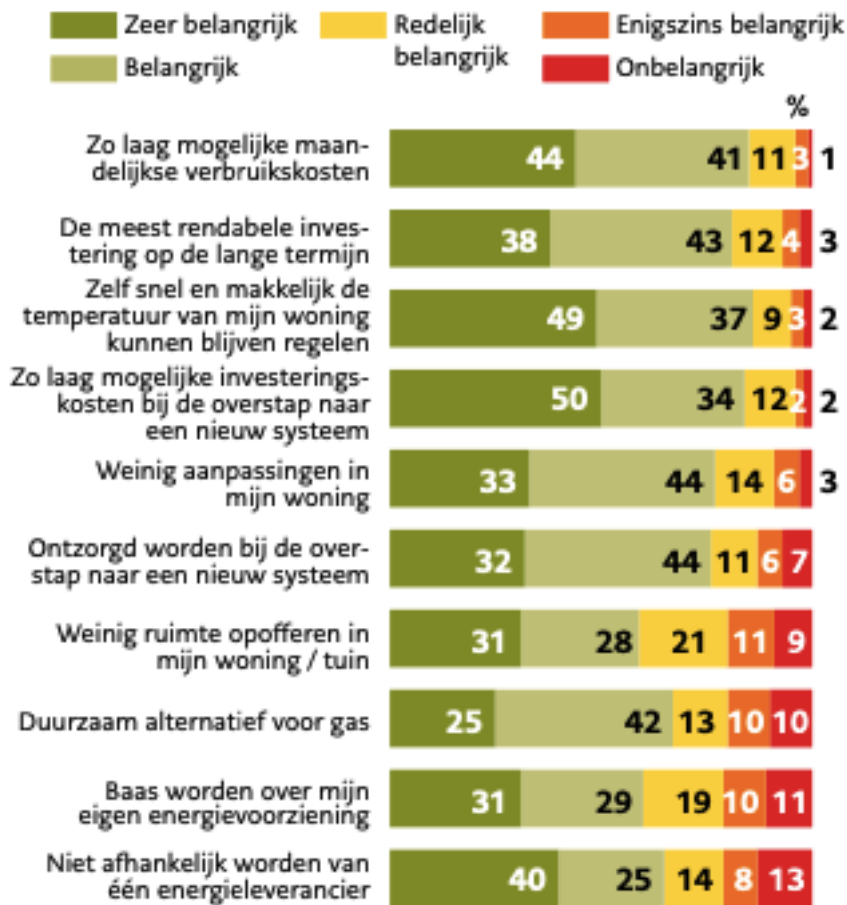
Op de vraag hoe respondenten staan tegenover een warmtenet en een warmtepomp (Figuur 7 Houding ten opzichte van warmtenet en warmtepomp) blijkt dat er meer mensen een voorkeur hebben voor een warmtenet. Al zijn de verschillen niet heel erg groot. Wel blijkt dat 40% van de respondenten een positieve grondhouding heeft ten opzichte van een warmtenet. En dat in beide gevallen 23% van de mensen meer informatie wil voordat een keuze wordt gemaakt. In totaal heeft 31% een negatieve grondhouding ten opzichte van een warmtenet.

Figuur 7 Houding ten opzichte van warmtenet en warmtepomp

Op basis waarvan nemen mensen een besluit? Hiervoor zijn enkele argumenten uit andere onderzoeken overgenomen. In Zevenaar komt daar de volgende afweging uit naar voren (Figuur 8 Afweging argumenten bij keuze warmtesysteem).

Welke argumenten spelen een rol bij het kiezen van een aardgasvrij verwarmingssysteem voor uw woning?

Figuur 8 Afweging argumenten bij keuze warmtesysteem

Financiële argumenten worden als de belangrijkste ervaren, gevolgd door comfort. Verbruikskosten en rendabele investeringen staan bovenaan. En ook de zo laag mogelijke investeringskosten worden als belangrijk ervaren. Daartussen staat ook het snel en makkelijk kunnen blijven regelen van de temperatuur, weinig aanpassingen in de woningen en ontzorging bij de overstap.

Deze drie argumenten zijn gericht op comfort, zowel bij invoering als bij gebruik. Minder belangrijk (maar niet onbelangrijk) zijn de ruimtebehoefte, de duurzaamheid, het eigenaarschap van de energievoorziening en de onafhankelijkheid van energieleveranciers.

De respondenten hebben ook een redelijk beeld van wat aansluiting op een warmtenet ongeveer kost (reëel is een bedrag tussen de €5.000 en €10.000):

- 16% schat in dat het minder dan €5.000 euro kost.
- 20% schat de kosten in op tussen de €5.000 en €10.000.
- Het merendeel van de mensen schat de kosten van een warmtenet lager in dan de kosten voor een warmtepomp.

4.4.2 Overige stakeholders

Naast de particuliere woningeigenaren zijn vertegenwoordigers uit ander sectoren bevraagd. Dit zijn onder andere de commerciële verhuurders, de zorginstellingen, eigenaars van maatschappelijk vastgoed, vereniging van eigenaren en de woningcorporaties. Met deze stakeholders hebben we interviews gehouden om een scherp beeld te krijgen hoe zij aankijken tegen een warmtenet. De bevindingen hieronder geven een indicatief beeld.

4.4.2.1 Commerciële verhuurders

We spraken met een partij die meerdere woningen verhuurt in de commerciële sector. Deze partij was geïnteresseerd in de ontwikkelingen en heeft te kennen gegeven graag geïnformeerd te worden over de voortgang. Aansluiting op een warmtenet zou voor hen een goede manier zijn om de eigen woningen te verduurzamen.

4.4.2.2 Zorginstellingen

Er zijn enkele zorginstellingen in Zevenaar; we interviewden vertegenwoordigers van twee daarvan. Hierbij kwam naar voren dat slechts één pand in eigendom is van de zorginstelling en dat de meeste panden gehuurd worden. Er is echter wel stevige interesse om een warmtenet verder te verkennen en dit ook samen met de verhurende partijen op te pakken.

4.4.2.3 Maatschappelijk vastgoed

Een warmtenet zou een goede optie zijn om het maatschappelijke vastgoed, zoals scholen, gemeentelijke gebouwen en sporthallen, aardgasvrij te maken. Er zijn wel alternatieven om aardgasvrij te worden, maar die zijn niet eenvoudig. De werkwijze met strakke onderhoudsplanningen maakt dat het lastig is om panden aardgasvrij te maken, omdat dit nog niet opgenomen is in de onderhoudsplanningen en er weinig flexibele ruimte in de onderhoudsplanningen zit.

4.4.2.4 Verenigingen van eigenaren

Dit is een groep stakeholders die te maken heeft met soms eenvoudige en soms complexe besluitvormingsstructuren. Tot op heden toonden zij weinig animo om te verduurzamen. Ook hier geldt dat dergelijke ingrepen niet opgenomen zijn in de onderhoudsbegrotingen. Inmiddels benadert de gemeente Zevenaar VvE's om te verduurzamen.

4.4.2.5 Woningcorporatie Baston

Baston heeft circa 3.500 woningen in Zevenaar in haar eigendom. Binnen Baston wordt nu actief gewerkt aan de verduurzaming van het woningbestand. De woningen van Baston moeten allemaal naar energielabel B worden gebracht. Baston ziet wel mogelijkheden om woningen aan te sluiten op een warmtenet, maar voorziet ook problemen in de financierbaarheid van verduurzaming. Baston werkt graag mee aan een verdere uitwerking

van het warmtenet, maar wil ook de alternatieven goed in beeld houden. Vooralsnog lijkt een warmtenet voor Baston een reële optie om het woningbezit te verduurzamen.

5 Marktverkenning

In dit hoofdstuk beschrijven we de verkenning van het draagvlak dat leveranciers van warmte vertonen. Welke partijen zijn in staat en hebben interesse om mee te werken aan een warmtenet?

5.1 Doel

We organiseerden een marktverkenning voor exploitanten om meer inzicht te krijgen in de randvoorwaarden die voor een exploitant noodzakelijk zijn om in een warmtenet in te stappen. Wat hebben zij nodig om een rendabele businesscase te draaien? Daarnaast zal uit de marktverkenning moeten blijken welke partijen daadwerkelijk interesse hebben om een warmtenet te realiseren.

5.2 Conclusies

De business case zoals die opgesteld is door Bureau Deerns is solide bevonden. Van een aantal parameters gaven exploitanten aan dat deze aangepast moeten worden om beter aan te sluiten op de praktijk. Daarom hebben we de businesscase bijgesteld (zie hoofdstuk 5).

De geselecteerde exploitanten hebben hun interesse kenbaar gemaakt om mee te denken in de volgende fase. Hierbij is unaniem de vraag of ze (in vertrouwelijkheid) mee kunnen rekenen aan de businesscase. Daaruit zou moeten blijken of de partijen ook daadwerkelijk geïnteresseerd zijn om een warmtenet in Zevenaar te exploiteren. Dus wat dat betreft staat het licht op groen om door te gaan naar een volgende fase.

Er ligt volgens alle marktpartijen een belangrijke rol voor de gemeente, als partner in de openbare ruimte en als regisseur/opdrachtgever. Ook in het reduceren van risico's ligt een rol voor de gemeente; bijvoorbeeld door het financiële vraagstuk op te lossen zodat inwoners een betaalbare en betrouwbare energievoorziening krijgen. En door te zorgen voor draagvlak bij inwoners om aan te sluiten op het warmtenet.

5.3 De uitvoering van de marktverkenning

We hebben een selectie gemaakt van partijen die interessant zijn voor de realisatie van een warmtenet in de kern Zevenaar. Hierbij hebben we gekeken naar grote partijen die een totaalpakket bieden (zowel de hoofdtransportleiding, de wijknetten en de levering van warmte) en partijen die op een van die onderdelen actief zijn. Met deze partijen zijn in december 2019 gesprekken gevoerd aan de hand van een notitie met uitgangspunten en vragen die is bijgevoegd in bijlage 2. Van de grote partijen zijn de volgende partijen benaderd, Vattenfall (NUON), Ennatuurlijk en Eneco. En voor de wat kleinere (deel)exploitanten zijn Eteck en Firan gesproken.

5.4 Resultaten

Het merendeel van de partijen vindt dat er een goed onderzochte haalbaarheidsstudie is gedaan. Dit komt men in de praktijk ook nog wel eens anders tegen. Er ligt dus een solide basis vanuit het onderzoek van Deerns.

Wel raden zij aan om de businesscase op een aantal punten aan te passen. Dit omdat de aannames die erin gedaan zijn niet helemaal overeenkomen met de ervaringen die de exploitanten hebben. Zij willen eigenlijk ook verder inzoomen op de businesscase. Hiertoe zijn alle partijen bereid onder voorwaarde dat er een geheimhoudingsverklaring wordt getekend.

De marktpartijen suggereren om de volgende parameters aan te passen. Hierbij worden in deze fase nog niet de exacte kentallen, die bij hen bekend zijn, prijsgegeven.

- Het netverlies is iets te conservatief ingeschat. Dit zal in de praktijk wat hoger liggen en neer komen op circa 70 Tj in plaats van de aangehouden 40Tj.
- De dekkingsgraad is wel erg hoog ingeschat met 88%. De praktijk zal lager zijn.
- De aanleg van de hoofdleiding is gecalculeerd in de tweede fase, dat wil zeggen dat er vier tot zes jaar op een gasgestookte hulpwarmte zal worden gestookt. Dit is logisch, maar er is in de wetgeving vastgelegd dat slechts twee jaar een gunstige energiebelasting geldt. Het lijkt vanuit die overweging verstandig om de hoofdleiding naar voren te halen.
- De hulpwarmtecentrale zal gasgestookt (evt biogas) moeten zijn. De bio-olie gestookte centrales hebben een veel te hoge prijs per Gj en zijn zeer ongunstig voor een businesscase.
- Er staat niets omschreven over onder- en overdrachtstations en dat betekent een ruimtebeslag en dus ook kosten. Uit het rapport van Deerns komt niet duidelijk naar voren of die opgenomen zijn.
- De afname van de warmtevraag door isolatie is op 0% gesteld, dat is niet realistisch. Er wordt vaak gerekend met 1-1,5% afname van de warmtevraag.
- De kosten voor inpassing zijn zeer optimistisch ingeschat. De ervaring leert dat deze meerkosten naar 6.000-10.000 euro gaan.
- De inkoopsprijs van de warmte is redelijk ingeschat. De praktijk zal zijn dat deze misschien iets hoger ligt, maar dat is ook afhankelijk van de totale afname en de bron van de warmte.

De businesscase zal op deze punten deels aangepast worden.

Op de vraag of de geïnterviewde exploitanten een rol zien voor hun bedrijf wordt door alle partijen bevestigend beantwoord. Ennatuurlijk, Eneco, Eteck en Vattenfall zien een mogelijke rol voor zich weggelegd vanuit de inkoop van de warmte, het transport en de levering aan de klant. Voor allen zou een mede-exploitant - bijvoorbeeld de gemeente - in het hoofdnet wel bespreekbaar zijn.

Voor Firan ligt de nadruk op de exploitatie van het hoofdnet en het primaire net. Wel geeft Firan aan de gehele keten te kunnen organiseren door samen te werken met andere partners. Firan kan en mag geen warmte verkopen aan de eindgebruikers.

Voor een echt open warmtenet met meerdere leveranciers staat eigenlijk alleen Firan open. De andere exploitanten zien dat niet als een haalbare optie. Het is wel mogelijk om meerdere bronnen toe te voegen aan het warmtenet. Dus als dat verstaan wordt onder open warmtenet, dan zou dat wel mogelijk zijn voor de exploitanten.

Het benodigde rendement wordt niet gedeeld vanuit commercieel oogpunt. Dat is namelijk ook afhankelijk van de verdeling van omvang van de risico's. Lagere risico's zouden ook een lager rendement tot gevolg kunnen hebben. Uiteindelijk is het wettelijk geregeld dat de leverancier van warmte verantwoordelijk is voor de daadwerkelijke levering. Dus het eindrisico ligt ook altijd daar.

Voor de exploitanten is het risico bij warmtenetten erg groot. Vooral het volloopsценario (hoeveel woningen gaan daadwerkelijk warmte afnemen) is van essentieel belang en hierin worden door alle partijen garanties of risico-afdekkende maatregelen nodig geacht. Hetzelfde geldt voor planning, want hoe sneller de woningen aangesloten zijn hoe eerder er geld verdiend gaat worden door de levering van warmte. Hoe meer dat over de tijd wordt verspreid des te lastiger dit is voor de businesscase. Opvallend is dat financiering nog niet eens altijd als issue is genoemd. De risicobeheersing wordt belangrijker gevonden.

De inschatting van de bijdrage voor aansluitkosten is voor alle partijen niet te doen. Daarvoor zou meer informatie beschikbaar moeten komen en zou met een open boekhouding gewerkt kunnen worden. Uiteraard met een vertrouwelijkheidsverklaring. De huidige bijdrage is echter wel heel erg laag ingestoken.

De hulpwarmtecentrale zou door bijna alle partijen nu nog op aardgas worden aangesloten. Dit is voor nu de meest kostenefficiënte optie. Alle alternatieven zijn eigenlijk te duur. Wat overigens niet wil zeggen dat in de toekomst (dus voor 2050) de hulpwarmtecentrale verduurzaamd kan worden. Dan zouden in één keer heel veel woningen volledig aardgasvrij kunnen zijn. Voor het stapsgewijs verduurzamen van het warmtenet zouden in de toekomst wel mogelijkheden kunnen ontstaan. Denk aan geothermie of misschien wel een hulpwarmtecentrale op waterstof. Er is overigens een partij die vanuit principiële overwegingen nu al voor een alternatief voor een gasgestookte hulpwarmtecentrale zou kiezen, bijvoorbeeld door een centrale warmtepomp neer te zetten.

Het aansluiten van bestaande woningen is een complex verhaal. In de huidige situatie zit de cv-ketel in hetzelfde type woning op verschillende plaatsen. Dat betekent dat er vaak maatwerk moet worden geleverd. Standaard wordt in nieuwbouw de afleverset van warmte in de meterkast geplaatst. In bestaande bouw gaat dat niet, dus lijkt het logischer om de afleverset te plaatsen op de plek waar de cv-ketel zit. Dat betekent dus vaak ook extra werkzaamheden voor leidingwerk in de woning. De kosten per woning kunnen dus flink verschillen, maar voorsnog worden getallen genomen van tussen de 6 en 10 duizend euro om de warmte in de woning aangesloten te krijgen op de cv-installatie.

Het is wel belangrijk te realiseren dat dit niet meer het werk is van de warmteleverancier. Hiervoor is vaak een combinatie nodig van warmtenet-exploitant, installateur (aansluiting in pandig leidingwerk) en bouwbedrijf (boren en frezen van sleuven). In de voorbeelden die

zijn gegeven was de gemeente opdrachtgever voor het warmtenet en had zij een stevige rol in het organiseren van de financiering (bijvoorbeeld in samenwerking met het Rijk), zodat de betaalbaarheid voor de inwoner wordt gegarandeerd.

De aansluiting van het warmtenet Groot Holthuizen is niet eenvoudig. Ten eerste ligt het verstopt achter enkele spoorlijnen, ten tweede is de biomassacentrale ingericht op de circa 1.200 woningen die in die wijk komen. Meer fysieke ruimte is er niet. Een optie kan zijn om de centrale als piekcentrale in te zetten en de basiswarmte uit het nieuwe warmtenet te halen.

Vanuit de samenwerking met andere partners is ook de vraag gesteld of het interessant zou zijn als er 7.500 woningen in Didam zouden worden aangesloten. Dit lijkt niet erg logisch op basis van het voorgesteld trace, omdat de afstand nog vrij groot is. Er zijn echter wel andere tracés denkbaar die kansrijker zijn als ook het tussenliggende bedrijfstuig wordt aangesloten op een warmtenet. Met dat oogpunt kan ook de koppeling van het warmtenet in Groot Holthuizen anders worden beschouwd. Daar zou nadrukkelijk goed aan moet worden gerekend voordat hier uitspraken over gedaan kunnen worden.

6 Aanpassingen businesscase

In dit hoofdstuk beschrijven we de bijstelling van de businesscase. Van een aantal parameters gaven exploitanten aan dat deze aangepast konden worden om beter aan te sluiten op de praktijk. Daarom hebben we de businesscase aangepast.

Voor een goede inschatting van de haalbaarheid van een warmtenet werken we met een businesscase. Op die manier krijgen we goed inzicht in de kosten en opbrengsten en kunnen mogelijke exploitanten hun opties goed verkennen en verder geïnteresseerd raken. Het onderzoek van Bureau Deerns bevat een businesscase die nader verfijnd kan worden, met ervaringen uit de praktijk en met nadere inbreng van exploitanten en andere stakeholders. De businesscase van Bureau Deerns hanteert conservatieve aannames. Zo zijn de investeringen meeberekend die in het scenario van het aansluiten op het bestaande warmtenet niet nodig zijn.

In het voorliggende onderzoek hebben wij ernaar gestreefd om de aannames van Bureau Deerns verder aan te scherpen, zodat businesscase nog robuuster wordt.

6.1 Omschrijving business case

In de businesscase van Deerns is grondig gewerkt aan de warmtevraag per woning, de dimensionering en lengte van het leidingwerk, een inschatting van de inkoop van warmte, de toepassing van een hulpwarmtecentrale. De kosten zijn ook in de tijd gefaseerd, net als de inkomsten, en daarmee is de financiële impact van de businesscase inzichtelijk gemaakt. Al met al is het een complete businesscase. Met de aannames zoals die in het rapport van Deerns zijn aangehouden, komt de investering uit op 72 miljoen euro.

6.2 Aangepaste parameters

Naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek hebben wij een aantal parameters aangepast. We hebben geen aanpassingen gedaan in het achterliggende rekenwerk van bijvoorbeeld de leidingdimensionering. In de rest van deze paragraaf leest u welke parameters zijn aangepast en waarom.

6.2.1 Netverliezen

Warmtenetten transporteren warm water en dat water koelt tijdens het transport af. Hier is in de businesscase al wel rekening mee gehouden, maar de berekende transportverliezen komen niet overeen met de ervaringen bij bestaande warmtenetten. Om die reden is het transportverlies opgehoogd van 40Tj naar 70Tj. Dit heeft een negatief effect op de businesscase omdat er meer warmte in de omgeving verdwijnt.

6.2.2 Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is door Bureau Deerns als variabele ingevoegd. Voor een sluitende businesscase waarbij de terugverdientijd op 25 jaar ligt, is een dekkingsgraad van 88% nodig.

Tegen de achtergrond van het onderzoek van de Opiniepijlers en de gesprekken met Baston zou het aantal woningen dat nu een voorkeur heeft voor een warmtenet neerkomen op ongeveer 7.400 woningen. Dat zou een initiële dekkingsgraad van 70% inhouden.

Het is bekend dat als er eenmaal een warmtenet ligt, meer mensen gaan aansluiten. Daarom hebben we de businesscase aangepast en we gaan nu uit van een dekkingsgraad van 80%.

6.2.3 Hoofdleiding

De hoofdleiding van het warmtenet is in de oorspronkelijke businesscase gepland na circa vier tot acht jaar. De reden hiervoor is dat er dan voldoende aansluitingen zijn om de kosten van de hoofdleiding terug te verdienen. Hierbij is, zo is gebleken, nog geen rekening gehouden met de hogere energiebelasting op gas in de gasgestookte hulpwarmtecentrale. Dat hogere tarief gaat in na twee jaar.

Nadere engineering zou moeten uitwijzen wat de meest voordelige keuze is. Op dit moment is ervoor gekozen om de hoofdleiding in de businesscase op te nemen in jaar drie. Dit geldt ook voor de uitkoppeling van de warmte bij de AVR, die in het scenario zonder aansluiting op het warmtenet in Duiven nodig is.

6.2.4 Isolatie

De businesscase van Bureau Deerns gaat uit van een gelijkblijvende warmtevraag. Hiervoor is destijds gekozen omdat onduidelijk was wat de isolatiegraad van de woningen op dit moment is en omdat onduidelijk is hoe de warmtevraag afneemt met extra isolatie.

In het draagvlakonderzoek is naar voren gekomen dat de respondenten redelijk aan het isoleren zijn. Voor een aangescherpte businesscase is een gelijkblijvende warmtevraag geen houdbaar scenario. Vanuit de marktverkenning is duidelijk geworden dat de warmtevraag door isolatie afneemt met circa 1% tot 1,5% per jaar. In de aangepaste businesscase kiezen we ervoor om de warmtevraag af te laten nemen met 1% per jaar van het totaal van de warmtevraag van het jaar ervoor.

6.2.5 Inpandige werkzaamheden

Een warmtenet moet vanuit de straat ook de woning in. Normaal gesproken tot en met de afleverset in de woningen. Bij bestaande bouw geldt dat ook, maar dat is minder planmatig te organiseren omdat het veel maatwerk vraagt. Een gedetailleerde onderbouwing is niet exact te geven, maar de ervaringscijfers in andere projecten maakt dat het om kosten tussen de 6.000-10.000 euro kan gaan.

Kosten in de woning worden niet meegenomen in de niet-aangepaste businesscase voor het warmtenet, maar deze zijn wel belangrijk voor de totale afweging.

Type	Warmtenet	Aannames huisaanpassing
Flat	€ 400	€ 6.000
Rijwoningen	€ 1.100	€ 7.500
2-onder-1-kap	€ 1.250	€ 8.500
Vrijstaand	€ 1.600	€ 7.500
Appartement	€ 900	€ 9.500

In de aangepaste businesscase zijn de kosten voor de afleverset wel opgenomen.

6.2.6 Inkoop van warmte

De prijs voor de inkoop van warmte wordt als reëel ingeschat door marktexploitanten, al vinden sommigen het aan de lage kant. Omdat de inkoopprijs van warmte al vrij conservatief is ingeschat, is er met de verdiepende informatie geen aanleiding om de warmteprijs te herzien.

6.2.7 Bijdrage aansluitkosten

De bijdrage voor de aansluitkosten is nu extreem laag ingeschaald op een kleine 1.000 euro. In de praktijk is het bij nieuwbouwwoningen al ongeveer 4.000-5.000 euro. Uit het draagvlakonderzoek is naar voren gekomen dat nagenoeg alle respondenten de kosten erg belangrijk vinden.

Het is dus zaak om de kosten zo laag mogelijk te houden. Zeker omdat ook de kosten voor de inpassing van wijzigingen er nog bijkomen. We hebben er daarom voor gekozen om deze aansluitkosten in de nieuwe businesscase op 5.000 euro te zetten als eerste ijkpunt. Maar uiteindelijk kan de bijdrage voor de aansluitkosten ook ingezet worden om de businesscase sluitend te krijgen.

6.2.8 Gelijktijdigheid

Niet alle verwarmingssystemen zullen op exact hetzelfde moment warmte afnemen, dit wordt immers geregeld door de thermostaat in huis. Dit noemen we de gelijktijdigheid. De gelijktijdigheid van de warmtelevering staat in de oorspronkelijke businesscase opgenomen als 100%. Dit is een zeer conservatief uitgangspunt. Het is bij warmtenetten gebruikelijk om uit te gaan van 65% gelijktijdigheid. Hiermee wordt de businesscase realistischer, en is er minder warmte nodig.

6.3 Resultaten

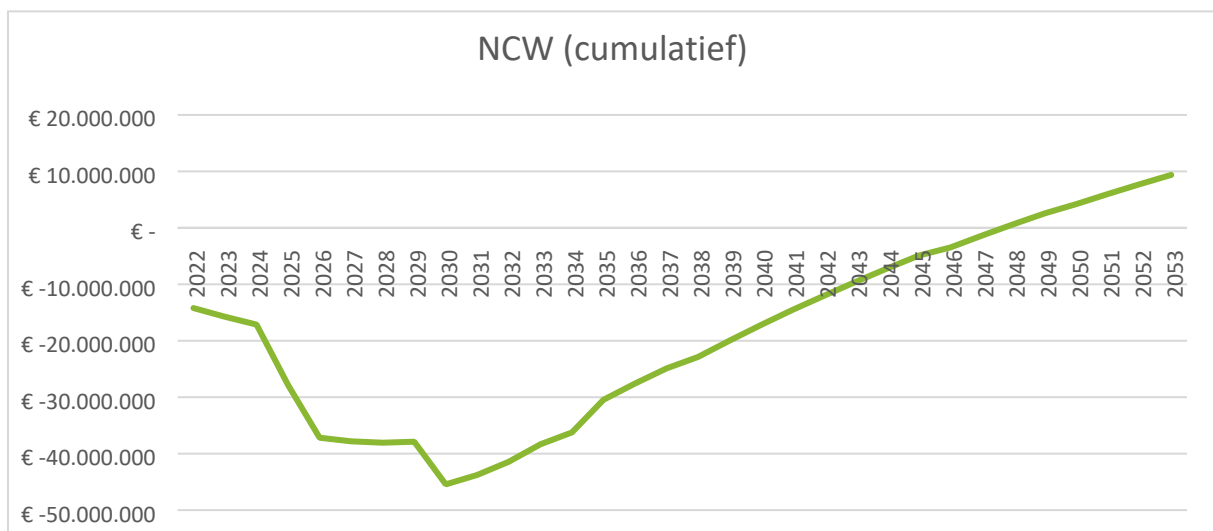
Bureau Deerns heeft de businesscase aangepast op de bovengenoemde parameters. We geven de uitkomsten hieronder weer.

Om te berekenen of een businesscase interessant is, gebruiken we de netto contante waarde (NCW): de waarde van geld in de toekomst is anders dan de waarde van geld nu. Bij

de netto contante waarde wordt daar rekening mee gehouden. Door de huidige waarde van toekomstig kosten en opbrengsten te berekenen valt een goede inschatting te maken. In de warmtenetten wordt vaak gebruik gemaakt van een netto contante waarde over dertig jaar, omdat de infrastructuur lang meegaat en de investering breder uitgesmeerd kan worden. Indien na dertig jaar een positieve netto contante waarde gerealiseerd wordt, is er sprake van een positieve business case, uitgaande van correct input als rendement, risico's et cetera.

Uit de berekening in de businesscase komt na dertig jaar een netto contante waarde van €7,7 miljoen euro. Dit is een positieve uitkomst na aanpassingen van de input. Op basis hiervan is een warmtenet in Zevenaar nog steeds interessant om te realiseren. Ondanks enkele negatieve aanpassingen blijft de businesscase positief. Dit komt vooral door de hogere bijdrage voor aansluitkosten en de aansluiting van bedrijven/maatschappelijke instellingen.

In Figuur 9 grafiek netto contante waarde (bron BC Deerns, 2020) staat de ontwikkeling van de NCW weergegeven. Na 26 jaar is het break-even-point en dan is de investering helemaal terugverdiend, naast het rendement van 7% per jaar.

Figuur 9 grafiek netto contante waarde (bron BC Deerns, 2020)

De investering die met de aanleg van een warmtenet gemoeid is, bedraagt 87 miljoen euro. Daar komen dan nog de woningaanpassingen bij, maar deze zijn niet in de businesscase voor het warmtenet opgenomen. Deze kosten moeten wel inzichtelijk blijven om een goede vergelijking te maken.

Ter illustratie kan gesteld worden dat een particuliere woningeigenaar van een rijtjeswoning met een isolatieniveau van energielabel C te maken krijgt (zonder subsidie) met kosten van 13.600 euro om aardgasvrij te worden.

7 Bibliografie

Deerns. (2018).

Opiniepijlers. (2019). *Zevenaar wordt aardgasvrij*.

PBL. (2019). *Leidraad warmtevisie*.

RHDHV. (2019, 10 03). Restwarmtebronnen regio Arnhem Nijmegen.

Scan. (2019, 11 22). *Scan*. Opgehaald van scanaardwarmte.nl:

<https://scanaardwarmte.nl/we-gaan-weer-van-start-met-het-seismisch-onderzoek/>

Steenbekkers, A. e. (2019). *Onder de pannen zonder gas*. Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau.

8 Bijlagen

1. Vermogensberekening bedrijventerreinen
2. Uitvraag marktverkenning
3. Rapportage Draagvlakonderzoek door Opiniepijlers (separaat bijgevoegd)

BIJLAGE 1

Vermogensberekening bedrijventerreinen

Zuidspoor	m ³	kWh	kW	MW
- aardgas 326.710 m ³	326710	3446790,5	1148,93017	1,15
- Elektriciteit 7.585.903 kWh				
Hengelder + Tatelaar				
- aardgas 2.407.851 m ³	2407851	25402828,1	8467,60935	8,47
- Elektriciteit 66.237.860 kWh				
Mercurion				
- aardgas 371.984 m ³	371984	3924431,2	1308,14373	1,31
- Elektriciteit 2.892.988 kWh				
7Spoor				
- Aardgas 307.635 m ³	307635	3245549,25	1081,84975	1,08
- Elektriciteit 2.813.008 kWh				
bedrijfsuren	3000		12006,533	12,0
omrekeningfactor m ³ --> kWh	10,55			

bron: <https://www.calculat.org/nl/energie-brandstof/gasverbruik.html>
 BRON: <https://www.eenheden-omrekenen.info/eenhedenrekenmachine.php?type=vermogen>

BIJLAGE 2

Uitvraag marktverkenning

Marktverkenning midentemperatuur warmtenet Zevenaar

28 november 2019

8.1 Uitvraag Marktverkenning

8.1.1 Inleiding

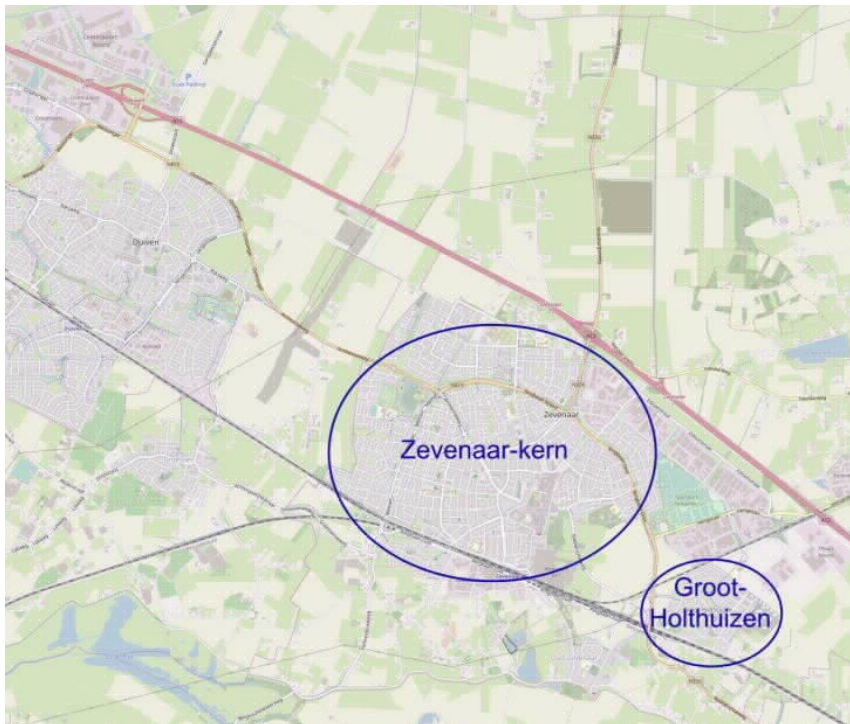
De gemeente Zevenaar doet onderzoek naar de mogelijkheden van een midentemperatuur warmtenet voor de bestaande bebouwing in de kern Zevenaar. De kern Zevenaar is beperkter dan de gemeente Zevenaar. In onderstaande afbeelding staan de projectgrenzen.

In de kern Zevenaar zijn circa 10.000 woningen. De gemeente is op zoek naar partijen die haar willen ondersteunen bij de totstandkoming en/of uitvoering, door een rol te spelen bij de investering of de exploitatie.

De gemeente Zevenaar heeft Dupam in combinatie met Pamec opdracht gegeven om deze marktverkenning uit te voeren.

De marktverkenning is onderdeel van een breder haalbaarheidsonderzoek. De andere twee onderdelen daarvan betreffen een draagvlakpeiling en een onderzoek naar (beschikbare en contracteerbare) warmtebronnen.

Doel van deze marktverkenning is om informatie te verkrijgen op basis waarvan de businesscase aangescherpt kan worden op basis van uitgevraagde randvoorwaarden en uitgangspunten.

Deze notitie geeft de achtergrond van het project, licht de technische constructies toe en geeft de vragen waarmee de gesprekken gevoerd zijn. Uiteraard staat het u vrij om ook andere punten in te brengen. Bij voorkeur ontvangen wij die dan voorafgaand aan het gesprek per mail. Op die manier kunnen we het gesprek zo zinvol mogelijk benutten.

8.1.2 Achtergrond

Warmtetransitie

Zoals alle gemeenten in Nederland is Zevenaar ook aangewezen als regisseur van de warmtetransitie. Hiervoor is een warmtetransitievisie opgesteld die inmiddels in het besluitvormingstraject zit. Een van de opties voor Zevenaar is een middentemperatuur warmtenet. Eerder onderzoek heeft uitgewezen dat een laagtemperatuurwarmtenet vanuit technische-economische overwegingen niet haalbaar is. Het betreft overigens hoofdzakelijk bestaande bouw met mogelijk wat inbreidingslocaties voor nieuwbouw.

9635 wooneenheden

Zevenaar is een kleine stad met stadsrechten en bestaat al ruim 750 jaar. Er is een gemêleerd palet aan woningtypen, maar hoofdzakelijk grondgebonden woningen en beperkt gestapeld bouw. De leeftijd van de woningen is heel divers.

Zakelijk [#]	Rijwoning [#]	2 onder 1 [#]	Flat [#]	Vrijstaand [#]	Appartement [#]	Totaal particulier [#]	Totaal objecten [#]
1.483	5.237	1.454	1.564	428	952	9.635	11.118

Aardgasvrij

Zevenaar wil in 2040 energieneutraal zijn, waaronder aardgasvrij. Een stevige ambitie in een tijd waar nog veel onzeker is. Een warmtenet kan een belangrijk rol spelen in deze transitie naar aardgasvrij. Wel of geen warmtenet bepaalt ook hoe de wijken benaderd gaan worden.

8.1.3 Uitgangspunten

Technische invulling

In dit onderzoek wordt specifiek ingezoomd op een middentemperatuur warmtenet (70-40 graden Celsius). Hiervoor zijn diverse bronnen van warmte ter beschikking in de regio. Beoogd is om met zoveel mogelijk restwarmte te gaan werken. Restwarmte is dan warmte die anders aan omgeving zou worden geloosd.

De belangrijkste uitgangspunten van het systeem zijn:

1. Het temperatuurregime is 70-40 graden Celsius.
2. Er wordt een hoofdwarmtenet aangelegd waarbij het meest reële scenario is dat dit vanuit de omgeving Duiven komt.
3. Er komt (indien nodig) 1 backup-centrale voor Zevenaar.
4. De warmte moet in eerste instantie tot aan de woningen gebracht worden
5. Bedrijven gelegen in de woonwijken worden direct meegenomen. Dit zijn 9.635 woningen en 1.483 zakelijke objecten.
6. Optioneel worden de bedrijventerreinen in rondom Zevenaar meegenomen.
7. De warmtelevering betreft de totale warmtevraag in de woning, zowel ruimteverwarming als tapwater.
8. Het merendeel van de woningen is geïsoleerd tot minimaal label C.

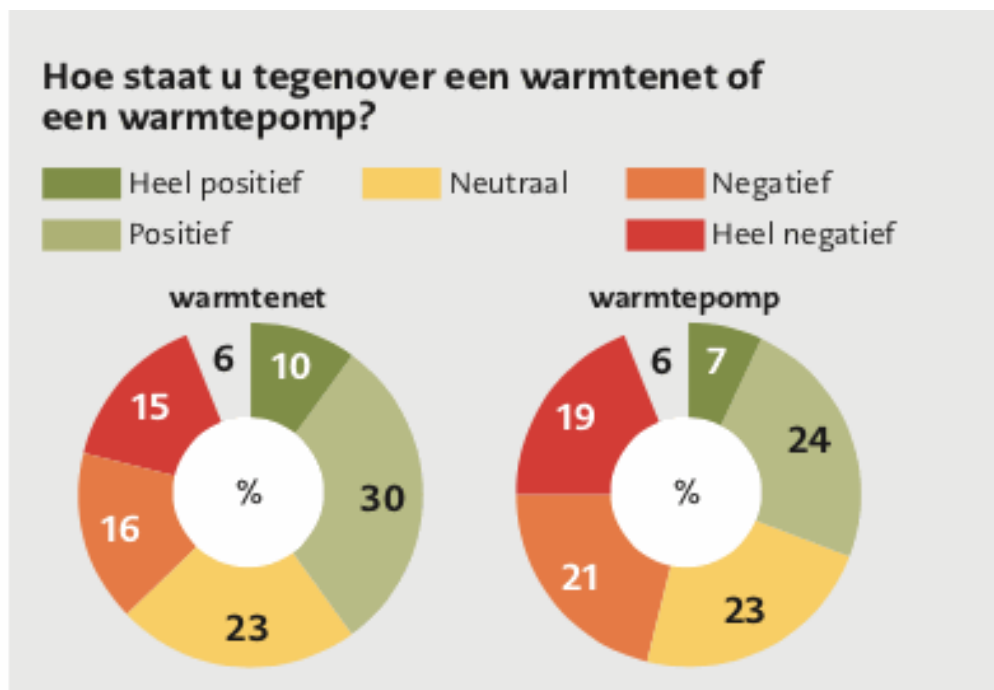
Resultaten uit eerdere onderzoeken

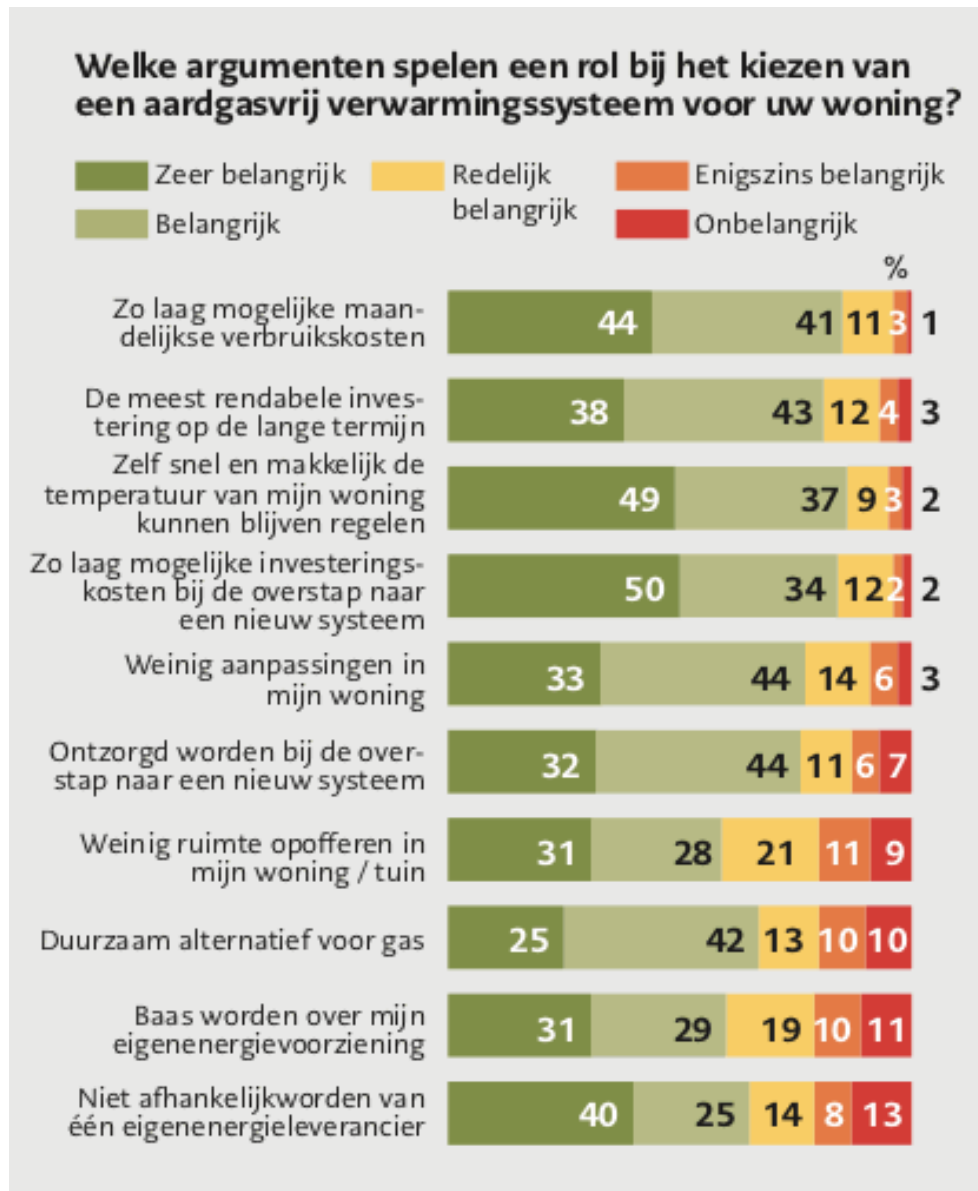
Eind 2018 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de technisch-economische haalbaarheid van een warmtenet met een variant middentemperatuur, laag temperatuur en een variant met een verschuiving van middentemperatuur naar laagtemperatuur in de toekomst. Dit rapport is als bijlage bijgevoegd. Dit dient vertrouwelijk behandeld te worden. De focus in het huidige onderzoek ligt op het middentemperatuur warmtenet en niet meer op de andere twee varianten.

8.1.4 Draagvlakpeiling

In de kern Zevenaar is recent een onderzoek uitgevoerd onder inwoners waarin nadrukkelijk ook het warmtenet is bevraagd. Daaruit is (*tussentijdse informatie!*) het volgende uitgekomen:

- In de kern Zevenaar- kiest ongeveer 60 procent voor aardgasvrij: 40 procent zegt helemaal mee eens/mee eens en een kleine 20 procent is neutraal. Oneens is 20 procent en helemaal oneens is ook 20 procent. Daar is nog veel meer over te zeggen maar dat komt dinsdag wel.
- Als het om een warmtenet gaat oordeelt Zevenaar positief. Het gaat om een indicatie omdat we niet rechtstreeks hebben gevraagd naar een voorkeur (warmtenet of warmtepomp) om uit de buurt te blijven van een referendum. Dat is een verstandige keus geweest omdat waterstof de nodige aanhangers heeft; het schuurt bij respondenten dat waterstof geen alternatief is in Zevenaar.
- Deze indicatie is opgebouwd uit een aantal onderdelen: de keuze voor de argumenten die in de grote grafiek worden genoemd (comfort, rompslomp, kosten, ontzorgd worden) en een onderlinge vergelijking tussen beide systemen (kleine grafiek) Daarnaast hebben van inwoners van Zevenaar positieve geluiden gehoord van het warmtenet in Duiven; ze nemen dat mee in hun oordeel. Een ander argument is dat de warmtepomp niet goed ligt in de publieke opinie. In de gesprekken zijn de opmerkingen over geluidsoverlast, hoge kosten, ruimtebeslag en het nodige breekwerk in bestaande woningen vaak voorbij gekomen.

8.1.5 Vragen warmtenet-exploitatie

Algemeen

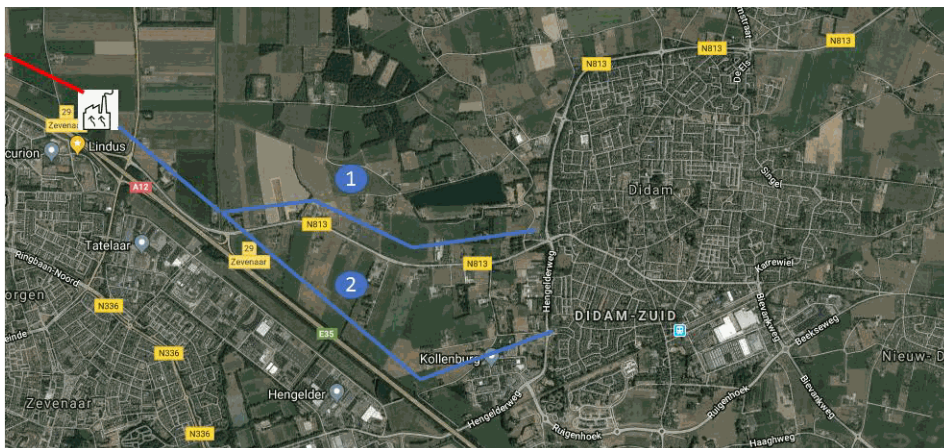
1. Ziet u voor uw organisatie mogelijkheden tot deelname aan het geschetste project?
 - a. Zo ja welke rol ziet u voor u zelf weggelegd?
 - i. Exploitant hoofdwarmtenet
 - ii. Realisator en exploitant van wijkdistributienetten
 - iii. Warmteleverancier
 - iv. ...
 - b. Zo nee, waarom niet?

Rol als exploitant

2. Ziet u op basis van gehanteerde uitgangspunten en verwachtingen ten aanzien van de financiële kerncijfers zoals genoemd in het rapport van Deerns voldoende

potentie voor een gezonde exploitatie en heeft u opmerkingen bij de juistheid van de gehanteerde parameters?

3. Welke bandbreedte voor de inkoop van warmte heeft u dan nodig?
 4. Welke bijdrage aansluitkosten acht u noodzakelijk voor een reële exploitatie van het warmtenet?
 5. Welke rendement wilt u hebben?
 6. Op welke wijze zou u de hulpwarmtecentrales organiseren?
 7. Wie zou volgens u de hoofdtransportleiding moeten exploiteren?
 8. Stel er wordt gekozen voor een open warmtenet, bent u dan bereid om mee te doen?
 9. Welke technische mogelijkheden ziet u voor het aansluiten van bestaande woningen?
 10. Welke randvoorwaarden zijn voor u essentieel om een rol te kunnen vervullen in het warmtenet Zevenaar.
 - a. Planning
 - b. Volloop
 - c. Financiering
 - d. ...
 - e. ...
 11. Welke mogelijkheden ziet u voor aansluiting op het bestaande warmtenet in de wijk Groot Holthuizen dat in beheer is van Ennatuurlijk?
 12. In hoeverre is het interessant voor u als er nog ca 7500 objecten bij komen in de kern Didam? En wat voor effect zou dat hebben op de businesscase?
- Om Didam te verbinden aan het beoogde transportnet AVR-Zevenaar zijn 2 mogelijkheden:
1. Kortste route vanaf de beoogde hulpcentrale bij Zevenaar. Lengte 5 km.
 2. Route vanaf de beoogde hulpcentrale bij Zevenaar naar het startpunt van het hoofd tracé zoals geschetst in het onderzoek van Arcadis. Lengte 5.5 km. Dit tracé biedt de beste mogelijkheden om de bedrijventerreinen langs de A12 te ontsluiten.

Bijlagen:

- A. Warmtenet Zevenaar, Deerns, 20 december 2018.
- B. Excelbestand met gegevens uit de Leidraad Warmtevisie

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1947
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	8
Omschrijving	Hoogbouw afvalbeleid en invoering diftar (Z/20/351401)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 13 mei 2020.

*Z04131B69
6C*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Hoogbouw afvalbeleid en Diftar
Zaaknummer	Z/20/351401
Documentnummer	INT/20/945430
Portefeuillehouder	Carla Koers
Portefeuille	Mileiu en Duurzaamheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	Simon de Koning/Beheer Ontwerp en Realisatie
Telefoon	0624229167
E-mail	s.dekoning@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De inzamelmiddelen en de afvalstoffenheffing bij de hoogbouw verschilt van de laagbouw binnen de gemeente. In het Gelders Eiland rekenen inwoners per keer af dat zij een vuilniszak in een ondergrondse container gooien (diftar). In de voormalige gemeente Zevenaar staan verschillende bovengrondse, inpandige en ondergrondse containers en is geen diftar bij de hoogbouw ingevoerd. Wij willen in de gehele gemeente gedifferentieerde tarieven (diftar) in de hoogbouw invoeren en nieuwe ondergrondse containers met een passenregistratie aanschaffen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Een investeringskrediet van € 655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 63 ondergrondse containers voor restafval met een bijbehorend passensysteem.

3. Waarom naar de raad

Voor het aanschaffen van de containers is krediet nodig. Dit is een bevoegdheid van de raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Wij willen de afvalscheiding in de hoogbouw verbeteren (7.3.in de meerjarenbegroting 2019-2022) en de beleidsongelijkheid tussen de hoog- en laagbouw in de gemeente Zevenaar wegnemen door de invoering van diftar in de hoogbouw. Door bij alle hoogbouw in Zevenaar het restafval op dezelfde manier in te zamelen en af te rekenen, waarbij voor alle hoogbouw per zak restafval betaald wordt, werken we aan deze doelstelling.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De aanschaf van 63 ondergrondse containers inclusief diftar passensysteem vergt een totale investering van € 655.000,-.

U heeft het budgetrecht om het krediet beschikbaar te stellen dat nodig is voor de aanschaf en plaatsing, van 63 ondergrondse containers.

1.2 Een diftar systeem draagt bij aan een betere afvalscheiding

Het instellen van een tarief per inworp (diftar) stimuleert inwoners om de grondstoffen beter van het restafval te scheiden. Een inwoner in de hoogbouw in het Gelderse Eiland produceert nu ongeveer de helft

van het restafval van een inwoner in de hoogbouw in Zevenaar waar de hoogbouwinwoners niet per inworp betalen. Het invoeren van diftar in de hoogbouw levert een bijdrage aan het duurzaam inzamelen en verwerken afval (7.3. in de meerjarenbegroting 2019-2022). Het principe “de vervuiler betaalt” gaat ook gelden voor hoogbouwbewoners. Bewoners die weinig restafval aanbieden gaan minder betalen dan bewoners die veel restafval aanbieden.

1.3 Voor het invoeren van diftar in de hoogbouw zijn ondergrondse containers nodig.

De huidige containers kunnen niet met een registratiesysteem worden uitgerust. Nieuwe ondergrondse containers kunnen dat wel en dat is nodig om de diftar afrekensystematiek in de gehele gemeente gelijk te trekken.

1.4 Fysieke voordelen van een ondergrondse container

Wij kiezen voor ondergrondse containers, omdat de ondergrondse containers grotendeels uit het zicht zijn, beter rolstoeltoegankelijk zijn en de kans op overlast van ongedierte en stank kleiner is.

Alternatieven

1.1. Bovengrondse containers met diftar systeem

Het alternatief voor ondergrondse containers is de aanschaf van bovengrondse verzamelcontainers met diftar voor de inzameling bij hoogbouwaansluitingen. De aanschaf van ondergrondse containers is hoger dan van bovengrondse containers, echter door de viermaal grotere capaciteit van ondergrondse containers zijn de jaarlijkse kosten vrijwel gelijk aan de jaarlijkse kosten bij de bovengrondse containers. In de Tabel 1. “Verschillende scenario’s hoogbouw” staan foto’s ter illustratie.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Als u instemt met dit voorstel stelt het college een plaatsingsplan vast voor het bepalen van geschikte locaties voor het plaatsen van de ondergrondse containers. In dit plan staat de inventarisatie van boven- en ondergrondse belemmeringen, zoals kabels, leidingen, riolen, boomkruinen, parkeerplaatsen et cetera. Inwoners worden betrokken bij het bepalen van de locaties. Voor de levering en plaatsing van de containers inclusief de inname van de oude containers en aanschaf van passen en de passenuitgifte houden wij een Europese aanbesteding. De resultaten van de invoering van ondergrondse containers worden een jaar na ingebruikname geëvalueerd.

7. Klimaat en duurzaamheid

De verwachting is dat met het invoeren van diftar de hoeveelheid restafval bij hoogbouwbewoners met 35% daalt¹. Dit leidt tot een daling van de totale hoeveelheid restafval in de gemeente met 6 kg per inwoner. Een andere duurzame bijdrage is dat wij als voorwaarde bij de aanbesteding op willen nemen, dat de nog te selecteren leverancier verplicht is de oude inzamelmiddelen terug te nemen en zo duurzaam mogelijk te verwerken.

8. Communicatie

Bewoners van hoogbouw in Zevenaar informeren wij over dit besluit via een persoonlijke brief. Bij het opstellen van het plaatsingsplan krijgen inwoners inspraak bij het bepalen van geschikte locaties voor de ondergrondse containers. Dat kunnen bestaande of nieuwe locaties zijn. Wij informeren de

¹ In het Gelders Eiland (met diftar) bieden inwoners van de hoogbouw 50% minder restafval aan dan in Zevenaar (zonder diftar). De verwachting is dat dit effect lager zal zijn in Zevenaar door de stedelijkheidsklasse. Een hogere stedelijkheidsklasse leidt doorgaans tot een lager afvalscheidingsresultaat. Daarom is rekening gehouden met een daling van 35%

desbetreffende inwoners tijdig over de planning van de uitvoering. Hoogbouw huishoudens krijgen een milieupas toegestuurd met een toelichting hoe deze te gebruiken.

9. Kosten, baten en dekking

In de overweging voor het type container zijn drie scenario's onderzocht die verschillen in aanschafkosten en inzamel- en verwerkingskosten. Het volume van de container bepaalt de inzamelfrequentie en de daarbij horende inzamelkosten. Diftar heeft invloed op de te verwachten verwerkingskosten, omdat uit de ervaringen in het Gelders Eiland blijkt dat inwoners die per inworp betalen hun afval beter gaan scheiden (ca. 35% betere afvalscheiding¹). De kosten voor het verwerken van restafval zijn aanzienlijk hoger dan de kosten voor de verwerking van grondstoffen, zoals plastic, papier, glas en gft. Dit levert een kostenbesparing op de verwerkingskosten van € 34.580,- per jaar.

De inzamelkosten van een ondergrondse container zijn aanzienlijk lager (€22.430,- per jaar) dan bij een bovengrondse container. De capaciteit van een ondergrondse container is vier maal groter dan van een bovengrondse container. Hierdoor hoeft de container minder vaak geleegd te worden en zijn de inzamelkosten lager. De scenario's met diftar hebben beheerskosten voor het pasmanagement, verhelpen van verstoringen en het handhaven op bijplaatsingen.

	Scenario 1 huidige situatie	Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar	Scenario 3 Bovengrondse containers met Diftar
			
Investering/aanschaf	€ 0,-	€ 655.000,-	€ 310.000,-

Tabel 1. Investeringskosten per scenario

De effecten van de investering zijn terug te vinden in de jaarlijkse exploitatiekosten. Deze exploitatiekosten zijn per scenario weergegeven in verhouding tot de huidige situatie.

Vergelijking scenario's op basis van toename exploitatiekosten		
Jaarlijkse kosten per scenario	Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar	Scenario 3 Bovengrondse containers met Diftar
Kapitaallast	€ 68.650,00	€ 35.500,00
verwerkingskosten	€ -34.580,00	€ -34.580,00
Inzamelkosten	€ -22.430,00	€ -
Beheerskosten	€ 35.000,00	€ 35.000,00
	€ 46.640,00	€ 35.920,00

Tabel 2 Vergelijking scenario's op basis van toename exploitatiekosten.

Wij hebben gekozen voor scenario 2 en vragen u een krediet van €655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van de ondergrondse containers.

Gezien de doorlooptijd van het project vindt de boeking van de kapitaallast van de investering voornamelijk in het boekjaar 2021 plaats.

De jaarlijkse exploitatiekosten stijgen met €46.640,- voor de inzameling van restafval bij de hoogbouw aansluitingen. De afrekening van de gestegen exploitatiekosten vindt via de reguliere begroting plaats en wordt via de afvalstoffenheffing 2021 gedekt. Daarmee hebben deze investeringen geen effect op het financieel meerjarenperspectief (budgettair neutraal).

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	946529	Overzicht harmonisatiefasen
2.	945438	Memo harmonisatie afvalbeleid hoogbouw

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Hoogbouw afvalbeleid en Diftar
Zaaknummer	Z/20/351401
Documentnummer	INT/20/945430

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet :

besluit:

1. Een investeringskrediet van € 655.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 63 ondergrondse containers voor restafval met een bijbehorend passensysteem

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op .

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

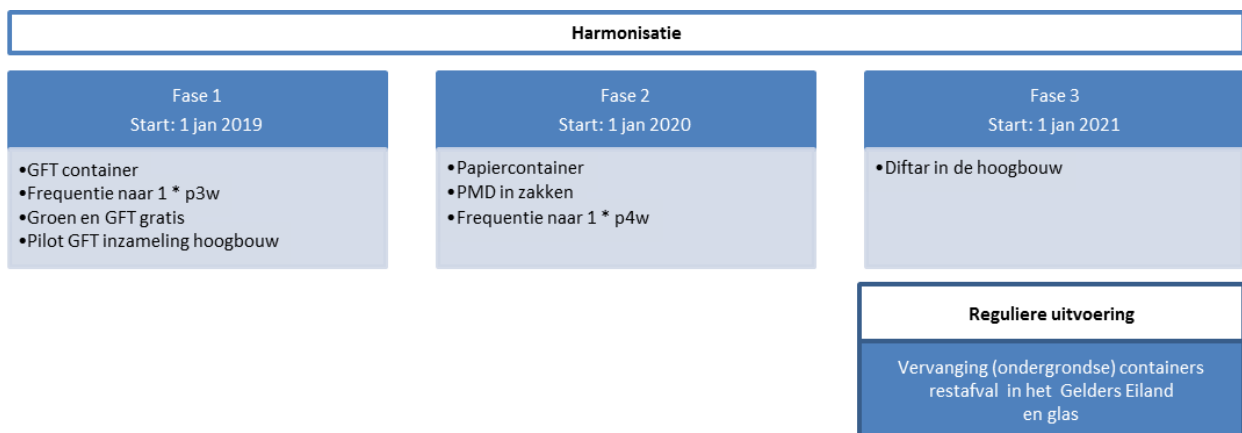
Bijlage 1 Overzicht harmonisatie fasen

Diftar in de hoogbouw maakt onderdeel uit van de derde fase in de harmonisering van het afvalbeleid van de voormalige gemeente Rijnwaarden en voormalige gemeente Zevenaar zoals hieronder staat weergegeven.

Fase 1 is op 1 januari 2019 geëffectueerd en halverwege het jaar 2019 geëvalueerd. Zie raadsvoorstel zaaknummer: Z/18/298253.

Fase 2 is door het college besloten en op 1 januari 2020 geëffectueerd. Zie zaak nummers: ADV/19/908314; Z/18/298253; INT/19/908325

Fase 3 bestaat uit dit voorstel Diftar in de hoogbouw.

Reguliere uitvoering

De activiteiten van fase 3 vallen samen met de vervangingsinvestering van de restafvalcontainers in het Gelders Eiland en de vervanging van de glascontainers in heel Zevenaar. Deze containers zijn zowel fysiek als financieel afgeschreven en aan vervanging toe. Dit voorstel is terug te vinden in raadsvoorstel nummer 19/922521.

Harmonisatie afvalbeleid hoogbouw

Inleiding

Het afvalbeleid en de afvalstoffenheffing bij de hoogbouw verschillen binnen de gemeente. In het Gelders Eiland rekenen inwoners per keer af dat zij een vuilniszak in een ondergrondse container gooien (diftar). In de voormalige gemeente Zevenaar is er een combinatie van bovengrondse, inpandige en ondergrondse rolcontainers, maar zonder diftar. In Zevenaar betalen hoogbouwbewoners nu een vast tarief, waarbij een korting geldt voor eenpersoonshuishoudens. Om het verschil tussen hoogbouw en laagbouw in Zevenaar gelijk te trekken zijn twee hoofdkeuzes te maken:

1. Wel of geen gedifferentieerde tarieven (diftar)?

Diftar in de hoogbouw betekent dat inwoners via de registratie met een afvalpas betalen voor het aantal keer dat zij een afvalzak in een container gooien. Inwoners hebben daardoor invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Dit draagt bij aan de VANG doelstelling (minder restafval per inwoner), omdat inwoners een financiële prikkel hebben om hun afval beter te scheiden.

Voor het invoeren van diftar moeten passen, paslezers en beheerssoftware aangeschaft worden. De kans op bijplaatsingen neemt toe door diftar, hierdoor is meer handhaving nodig. Bij de invoering van diftar in 2013 in de voormalige gemeente Rijnwaarden is dit effect van extra bijplaatsing echter vrijwel uit gebleven.

2. Welk inzamelmiddel: bovengrondse of ondergrondse containers?

De huidige bovengrondse containers zijn niet van een passensysteem te voorzien. Als gekozen wordt voor diftar (hoofdkeuze 1) dan zijn nieuwe containers in de voormalige gemeente Zevenaar nodig. Nieuwe containers kunnen zowel boven- als ondergronds met een passensysteem worden geleverd.

Bovengrondse containers zijn makkelijker te plaatsen dan ondergrondse, omdat de ondergrondse infrastructuur zoals kabels, leidingen en riolen geen rol spelen bij de locatiekeuze. Maar ondergrondse containers hebben een grotere capaciteit 5m³ t.o.v. circa 1m³, hierdoor hoeven zij minder vaak geleegd. Ondergrondse containers nemen daarnaast bovengronds minder openbare ruimte in.

Beoogd effect

- Met het invoeren van diftar wil het college realiseren dat de hoogbouw in Zevenaar het restafval beter gaat scheiden, waardoor een stap richting de VANG doelstelling wordt gezet.
- Het wegnemen van de beleidsongelijkheid tussen hoogbouw en laagbouw in Zevenaar en daarmee het gelijktrekken van het inzamelsysteem en de afvalstoffenheffing bij de hoogbouwaansluitingen.

Uitgangspunten

Door de scenario's tegen de "afvaldriehoek" aan te houden (figuur 1), is de impact van de gekozen instrumenten inzichtelijk in termen van: kosten, service aan inwoners, milieu en afvalbeleid. In de beoordeling van scenario's voor harmonisatie van het beleid zijn twee uitgangspunten doorslaggevend:

Figuur 1 De afvaldriehoek

1. De gemeente wil met het wegnemen van de beleidsongelijkheid een gelijk beleid (en als gevolg daarvan een gelijk afvalstoffentarief) binnen de hele gemeente voor de hoogbouw bereiken¹.
2. Diftar leidt tot betere afvalscheiding en levert daarmee een bijdrage aan het behalen van de VANG doelstelling. Het bijdragen aan de VANG doelstelling is een uitgangspunt voor de beoordeling van de scenario's².

Raakvlak met andere projecten

1. De gemeente doet een proef met GFT inzameling in de hoogbouw in het Gelders Eiland. De resultaten van de evaluatie worden eind 2019 verwacht. Die resultaten hebben echter geen invloed op de nu voorliggende keuzes.
2. In de aanbesteding van de aanschaf van containers kan gelijk de vervanging van de oude containers in het Gelders Eiland worden meegenomen. Net als de vervanging van de (ondergrondse) glascontainers in de gemeente.

Vergelijking Scenario's

Om het afvalinzamelsysteem voor de hoogbouw te harmoniseren zijn verschillende scenario's denkbaar:

Scenario 0	De huidige situatie houden met beleidsongelijkheid in Diftar en een verschillend containerbestand.
Scenario 1	Diftar in de hoogbouw afschaffen (Gelders Eiland) en het huidige containeraanbod zoals dit nu in Zevenaar is, behouden
Scenario 2	Ondergrondse containers met diftar (passensysteem) zoals nu op het Gelderse eiland in gebruik is.
Scenario 3	Bovengrondse containers met diftar (passensysteem)

Uitwerking van de scenario's

Scenario 0 Huidige situatie/nul situatie

De huidige situatie voldoet niet aan de uitgangspunten. Het beleid van de hoogbouw in het Gelderse Eiland verschilt zowel in diftar als in containers met de situatie in Zevenaar. Bovendien is er een beleidsongelijkheid in de afvalstoffenheffing tussen laagbouw met Diftar en hoogbouw in Zevenaar

¹ Document: Harmonisatie afvalbeleid 2020 Montferland Rijnwaarden Zevenaar versie 21-9

² Zie meerjarenbegroting 2019-2022 doel 7.3

zonder Diftar. De huidige situatie voldoet dus niet aan de twee beleidsuitgangspunten en de uitwerking dient alleen als nul situatie om de overige scenario's te beoordelen.

Scenario 1 Diftar in de hoogbouw afschaffen (Gelders Eiland) en huidige situatie in Zevenaar behouden

De huidige betonnen cocons blijven op hun huidige locaties en in het Gelderse Eiland komt de registratie van afvalpassen te vervallen. De hoogbouwbewoners in de gehele gemeente betalen een vast tarief, waarbij een korting geldt voor eenpersoonshuishoudens. De diversiteit in containers tussen Zevenaar en het Gelders Eiland blijft zoals deze nu is.

Scenario 1 voldoet niet aan de uitgangspunten: Diftar en gelijk containerbeleid. De afvalstoffenheffing in dit scenario is wel geharmoniseerd.

Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar

Het afval in ondergrondse containers is onder de grond opgeslagen en daardoor grotendeels uit het zicht. De inworp opening is lager dan bij bovengrondse containers waardoor ze beter rolstoeltoegankelijk zijn. Ondergrondse containers beperken de kans op stank en ongedierte.

De plaatsing van ondergrondse containers is afhankelijk van boven- en ondergrondse infrastructuur. De capaciteit van een ondergrondse container is ongeveer viermaal zo groot als een bovengrondse container, waardoor inzamelkosten lager zijn. De bijbehorende investering is € 655.000,-.

Scenario 2 voldoet aan de uitgangspunten: Diftar, containerbeleid en beleidsgelijkheid

Scenario 3 Bovengrondse containers met Diftar

De huidige bovengrondse containers zijn niet geschikt voor een passensysteem. Nieuwe bovengrondse containers zijn wel uit te voeren met een diftar passensysteem. Hierbij gaat de klep pas open als een pas is aangeboden. De afvalstoffenheffing is met deze oplossing voor alle bovenbouw bewoners gelijk (diftar). Voor de aansluitingen met een in pandige container, moet een maatwerkoplossing worden gevonden of buiten een alternatieve locatie gezocht voor een bovengrondse container. De bovengrondse containers hebben een vergelijkbare capaciteit als de bestaande cocons. De investering in de containers is € 310.000,-.

Scenario 3 voldoet aan de uitgangspunten: diftar, containerbeleid en beleidsgelijkheid

Indicatie van jaarlijkse kosten per scenario

Naast de investeringskosten verschillen de scenario's in de verhouding tussen inzamel- en verwerkingskosten. Hierin bepaalt het volume van de container de inzamelfrequentie en de daarbij horende inzamelkosten.

Diftar heeft invloed op de te verwachten verwerkingskosten, omdat onder andere uit de ervaringen in het Gelders Eiland blijkt dat inwoners die per lediging betalen hun afval beter gaan scheiden (ca. 35% betere afvalscheiding³). De kosten voor het verwerken van restafval zijn aanzienlijk hoger dan de kosten voor de verwerking van grondstoffen, zoals plastic, papier, glas en gft.

De scenario's met diftar hebben beheerskosten voor het pasmanagement, verhelpen van verstoringen en het handhaven op bijplaatsingen. In bijlage 1 zijn de belangrijkste brongegevens weergegeven.

Investering	Scenario Ondergrondse containers met Diftar	Scenario Bovengrondse containers met Diftar
Containers	€ 630.000,00	€ 300.000,00
Advies/projectkosten	€ 25.000,00	€ 10.000,00
	€ 655.000,00	€ 310.000,00

Tabel 1 vergelijking scenario's op basis van investering

De exploitatiekosten per scenario in verhouding tot de huidige situatie:

Toename exploitatiekosten		
Jaarlijkse kosten per scenario	Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar	Scenario 3 Bovengrondse containers met Diftar
Kapitaallast	€ 68.650,00	€ 35.500,00
verwerkingskosten	€ -34.580,00	€ -34.580,00
Inzamelkosten	€ -22.430,00	€ -
Beheerskosten	€ 35.000,00	€ 35.000,00
	€ 46.640,00	€ 35.920,00

Tabel 2 vergelijking scenario's op basis van toename exploitatiekosten

³ In het Gelders Eiland (met diftar) bieden inwoners 50% minder restafval aan dan in Zevenaar (zonder diftar). De verwachting is dat dit effect lager zal zijn in Zevenaar door de stedelijkheidsklasse.

Afweging scenario's

De scenario's zijn op kwalitatieve criteria te beoordelen en te vergelijken. In het onderstaande overzicht zijn de 3 scenario's afgezet tegen de huidige situatie om een indicatie te geven of het scenario ten opzichte van de huidige situatie verbetert of verslechtert.

		Scenario 0 Huidige situatie	Scenario 1 Geen Diftar in de hoogbouw	Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar	Scenario 3 Bovengrondse containers met Diftar
Afvalbeleid	Beleidsgelijkheid hoogbouw	0	0	+	+
	Iedereen diftar	0	-/-	+	+
Service	Kans op stank/ongedierte	0	0	+	0
	Straatbeeld	0	0	++	0
	Rolstoel toegankelijkheid	0	0	+	0
Milieu	VANG	0	-	+	+
Kosten	Investering	0	0	-/-	-
	Inzamelkosten	0	0	+	0
	Verwerkingskosten	0	-	+	+
	Beheerskosten	0	0	-	-

legenda	
veel beter	++
beter	+
blijft gelijk	0
slechter	-
veel slechter	-/-

Conclusie en advies

Op basis van jaarlijkse kosten en de kwalitatieve beoordeling komt het Scenario 2 Ondergrondse containers met Diftar overtuigend het beste uit de vergelijking. In dit scenario stijgen de jaarlijkse kosten van €145.800,- naar €192.440,- voor de inzameling van restafval bij de hoogbouw aansluitingen. De dekking van de gestegen jaarlijkse kosten van € 46.640,- vindt via de reguliere begroting plaats.

Bijlage 1 gebruikte kengetallen

	huidig	
aantal huidige containers		80
aantal ondergrondse containers		63
verwerkingskosten p ton restafval	€	130,-
Restafval huidige situatie in ton		760
huidige inzamelkosten	€	47.000,-
besparing restafval door diftar		35%
ondergronds kosten per lediging		15
frequentie ondergronds 26 weken per jaar		26
aanschaf ondergrondse container	€	8.000,-
Buitenbak	€	2.000,-
aanschaf bovengrondse container	€	3.750,-
afschrijvingstermijn containers in jr.		10
fte	€	70.000,-

Commissie Ruimte 2018–2022

Dossiernummer	1956
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2020
Agendapunt	9
Omschrijving	Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers (Z/20/351403)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte 2018–2022	16 april 2020

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 13 mei 2020

*Z0413202B
74*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers
Zaaknummer	Z/20/351403
Documentnummer	INT/20/945434
Portefeuillehouder	Carla Koers
Portefeuille	Milieu en Duurzaamheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	Simon de Koning
Telefoon	0624229167
E-mail	s.dekoning@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In de gemeente Zevenaar staan verschillende bovengrondse en ondergrondse glascontainers (figuur 1), die hun technische en economische levensduur hebben bereikt. Ook de ondergrondse restafvalcontainers in het Gelders Eiland zijn aan vervanging toe. Wij willen voor het Gelders Eiland nieuwe ondergrondse restafvalcontainers aanschaffen. En voor de gehele gemeente nieuwe ondergrondse glascontainers.

Figuur 1 afbeeldingen glascontainers (Tolkamer, Zevenaar, Lathum).

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Een investeringskrediet van € 431.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 45 boven en ondergrondse glascontainers voor nieuwe ondergrondse glascontainers (voor bont en wit glas);
2. Een investeringskrediet van € 144.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland.

3. Waarom naar de raad

Voor het vervangen van de containers en de bijbehorende betonnen buitenbakken is krediet nodig. Dit is een bevoegdheid van de raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Nette inzamelmiddelen in de gemeente voor ondergrondse glas en restafvalcontainers.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De glascontainers zijn technisch en economisch afgeschreven en aan vervanging toe.

De glascontainers zijn in 2017 economisch afgeschreven. Technisch (vooral het binnenwerk) zijn de containers aan vervanging toe. De huidige leverancier wil het onderhoudscontract op de oude containers niet verlengen omdat deze te oud zijn, de bodemkettingen en opname systemen niet meer voldoen.

1.2 en 2.2 Fysieke voordelen van een ondergrondse container.

Wij kiezen voor ondergrondse containers, omdat de ondergrondse containers grotendeels uit het zicht zijn, beter rolstoeltoegankelijk zijn en de kans op stankoverlast kleiner is.

1.3 Voor de aanschaf is een krediet nodig van € 431.000,- voor de vervanging van 45 boven- en ondergrondse containers door ondergrondse glascontainers.

Voor 45 glascontainers is een krediet van €431.000,- nodig. Het aanschaffen, ingraven, plaatsen en innemen van de oude container is in dit bedrag opgenomen. In het Gelders Eiland kunnen de bestaande buitenbakken hergebruikt worden, wat 2.000,- per container scheelt.

1.4 en 2.3 De bestaande betonnen buitenbakken en veiligheidsvloeren in het Gelders Eiland hoeven niet vervangen te worden.

Alleen de ondergrondse glascontainers hoeven vervangen te worden, de buitenbakken en een deel van de veiligheidsvloeren blijven in gebruik.

2.1 De ondergrondse restafvalcontainers zijn technisch en economisch afgeschreven en aan vervanging toe.

De containers zijn in 2017 financieel afgeschreven. De restafvalcontainers hebben een gemiddelde levensduur van 10 jaar. Technisch zijn de containers aan vervanging toe, omdat deze te oud zijn, de bodemkettingen en opnamesystemen niet meer voldoen. De huidige leverancier wil het bestaande onderhoudscontract op de containers om die reden niet verlengen.

2.2 Voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland is een krediet nodig van € 144.000,-.

De ondergrondse containers zonder betonnen buitenbak kosten € 8.000,- per stuk. Voor 18 containers is een krediet van €144.000,- nodig. Het aanschaffen, plaatsen en innemen is in dit bedrag opgenomen.

Alternatieven

1.1 Voor glascontainers is een bovengrondse container een optie. Maar deze nemen meer openbare ruimte in beslag en ze zijn niet rolstoelvriendelijk.

- 1.2 Voor restafval dienen de containers uitgerust te zijn met een diftar passensysteem. Voor glas containers is dit niet nodig. Omdat een deel van de containers al ondergronds is, is het plaatsen van een nieuwe ondergrondse container in de bestaande put een logische keuze.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Als u besluit het gevraagde krediet te verstrekken, stelt het college een plaatsingsplan vast voor het bepalen van geschikte locaties voor het plaatsen van de ondergrondse glascontainers. In dit plan staat de inventarisatie van boven- en ondergrondse belemmeringen, zoals kabels, leidingen, riolen, boomkruinen, parkeerplaatsen et cetera. Inwoners krijgen inspraak bij het bepalen van de glaslocaties.

7. Klimaat en duurzaamheid

In de hele gemeente Zevenaar komen glascontainers waarin twee gescheiden fracties glas verzameld worden. Ingezameld wit glas kan weer hergebruikt worden als wit glas. De verwerkers van glas kunnen van bontglas, door de diversiteit in kleuren, geen witglas maken.

Een andere duurzame bijdrage is dat wij als voorwaarde bij de aanbesteding op willen nemen, dat de nog te selecteren leverancier verplicht is de oude inzamelmiddelen terug te nemen en zo duurzaam mogelijk te verwerken.

8. Communicatie

Bij het opstellen van het plaatsingsplan krijgen inwoners inspraak bij het bepalen van geschikte locaties voor de ondergrondse containers, tenzij de huidige locatie blijft.

9. Kosten, baten en dekking

De Investeringskosten bestaan uit de volgende elementen:

Investering

	aantal	prijs per stuk	Totaal
Glascontainer zonder buitenbak	17	€ 8.000,-	€ 136.000,-
Glascontainer met buitenbak	28	€ 10.000,-	€ 280.000,-
Restafvalcontainer zonder buitenbak	18	€ 8.000,-	€ 144.000,-
Advies en projectkosten			€ 15.000,-
Totale investering			€ 575.000,-

De exploitatiekosten (kapitaallast en de baten) zijn:

Exploitatie

rente en afschrijving per jaar	€ 61.600,-
Kapitaallast per jaar	€ 61.600,-
Af: Meeropbrengst witglas	+€ 4.000,-

Totale exploitatielast per jaar	€ 57.600,-
--	-------------------

Exploitatiekosten

De nieuwe kapitaallasten voor de eerste 10 jaar worden € 61.600,- per jaar bestaande uit rente en afschrijving. Na deze periode blijven de kapitaallasten van 28 betonnen buitenbakken over (groot: €3.220,- per jaar). De overige exploitatiekosten zoals de kosten voor inzameling, verwerking etc. blijven gelijk aan de huidige situatie.

Baten

De jaarlijkse baten bestaan uit € 4.000,-. Het wit glas (wit glas is 40% van 1000 ton) levert een meeropbrengst van €10,- per ton.

Dekking

De komende 10 jaar stijgen de exploitatielasten per jaar ten opzichte van boekjaar 2019 met € 57.600,-. De kosten voor de vervanging van de containers worden in reguliere begroting opgenomen en wordt via de afvalstoffenheffing gedekt. Daarmee hebben deze investeringen geen effect op het financieel meerjarenperspectief (budgettair neutraal).

10 Bijlagen

Dit voorstel heeft geen bijlagen.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De wnd. secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Vervanging glas- en ondergrondse restafvalcontainers
Zaaknummer	Z/20/351403
Documentnummer	INT/20/945434

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat inzamelmiddelen in de gemeente voor ondergrondse glas en restafvalcontainers aan vervanging toe zijn ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet :

besluit:

1. Een investeringskrediet van € 431.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 45 boven en ondergrondse glascontainers voor nieuwe ondergrondse glascontainers (voor bont en wit glas);
2. Een investeringskrediet van € 144.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van 18 ondergrondse containers voor restafval in het Gelderse Eiland.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk